

Van: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Verzonden: 23-04-2024 13:23

Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

CC: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Onderwerp: FW: Maatwerkverzoek i.v.m. overschrijdingen drinkwaternorm bestrijdingsmiddelen Drentsche Aa

---

Hoi [redacted]

Weet jij wat het registratienummer is van onze reactie op het maatwerkverzoek?

Gr

[redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Verzonden: maandag 22 april 2024 16:21

Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Onderwerp: FW: Maatwerkverzoek i.v.m. overschrijdingen drinkwaternorm bestrijdingsmiddelen Drentsche Aa

Hai [redacted]

Uiteindelijk heb ik toch even met [redacted] gezeten. Zij hebben bijgaand verzoek ontvangen, waarin hen verzocht wordt om nadere maatwerkregels- of voorschriften op te stellen. Nu had MOB ons natuurlijk ook al een soortgelijk verzoek gedaan. Ik weet dat wij dat even hadden geparkeerd toen wij nog met hen in gesprek waren over een presentatie, maar ik weet niet zeker of wij dat verzoek inmiddels al hebben beantwoord. Weet jij dat? En kunnen wij onze reactie eventueel met [redacted] delen? Laat het anders maar even weten.

Groet,

[redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@hunzeenaas.nl>

Verzonden: maandag 22 april 2024 16:14

Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Onderwerp: FW: Maatwerkverzoek i.v.m. overschrijdingen drinkwaternorm bestrijdingsmiddelen Drentsche Aa

Hoi,

Zoals afgesproken hierbij het verzoek.

Groet,

[redacted]

[redacted]
Bedrijfsjurist/Privacy Officer

[redacted]

www.hunzeenaas.nl

[instagram.com/hunze.en.aas](https://www.instagram.com/hunze.en.aas)

twitter.com/hunzeenaas

facebook.com/waterschap

Telefoon: [redacted]

Postbus 195

Algemeen: [redacted]

9640 AD Veendam

Werkdagen: maandag, dinsdag, woensdag, donderdag

Van: Wakende Haan / [redacted] <[redacted]@wakendehaan@yahoo.com>

Verzonden: vrijdag 19 april 2024 15:59

Aan: Waterschap Hunze en Aa's Veendam <[redacted]@hunzeenaas.nl>

CC: [redacted] <[redacted]@mobilisation.nl>

Onderwerp: Maatwerkverzoek i.v.m. overschrijdingen drinkwaternorm bestrijdingsmiddelen Drentsche Aa

Deze email is afkomstig van een afzender buiten onze organisatie. Wees voorzichtig met het openen van bijlagen of links.

Geachte medewerker van het waterschap Hunze en Aa's, Namens Mobilisation for the Environment stuur ik u hierbij een verzoek tot het treffen van maatregelen, waaronder het toepassen van maatwerk, in verband met overschrijdingen van de drinkwaternorm voor bestrijdingsmiddelen in de Drentsche Aa.

Ik ontvang graag een ontvangstbevestiging.

Met vriendelijke groet,

J

wakende haan juridisch advies

J

J

Jhr N. v. Rosenthalweg 112 6862ZZ Oosterbeek 06

J

wakende haan juridisch advies

J J J
06 - J

wakendehaan@yahoo.com

Per digitale post: [redacted]@hunzeenaas.nl

Waterschap Hunze en Aa's
t.a.v. het dagelijks bestuur
Postbus 195
9640 AD Veendam

Mijn kenmerk: 24.07 HenA – Drentsche Aa - drinkwaternorm

Uw kenmerk: --

Betreft: MAATWERKVERZOEK i.v.m. de herhaalde overschrijding van de drinkwaternorm voor bestrijdingsmiddelen in de Drentsche Aa

Datum: 19 april 2024

Geachte leden van het bestuur,

Namens de stichting **Mobilisation for the Environment** en de coöperatie **Mobilisation for the Environment U.A.**, beide gevestigd aan de Waldeck Pyrmontsingel 18, 6521 BC Nijmegen (verder: MOB), voor wie ik als gemachtigde optreed (zie bijgevoegde machtigingen c.a.) vraag ik uw aandacht voor het volgende.

Kaderrichtlijn Water

De Kaderrichtlijn Water (KRW) legt aan lidstaten zowel een verslechteringsverbod als een verbeteringsgebod voor oppervlaktewaterlichamen op. Nu al geldt dat het bevoegd gezag de verantwoordelijkheid draagt om waterlichamen binnen zijn bevoegdheid niet te laten verslechteren, ook wanneer een verslechtering slechts tijdelijk is. Voor wat betreft het verbeteringsgebod geldt dat de goede toestand, dan wel het goede ecologisch potentieel, in 2027 behaald dient te worden. Er zijn sterke aanwijzingen dat deze KRW-doelen niet gehaald kunnen worden met het huidige en aangekondigde beleid.¹ Dat is desastreus voor mens en milieu.

Bestrijdingsmiddelen in de Drentsche Aa

Eén van de oppervlaktewaterlichamen waarvoor volgens MOB de KRW-doelen voor 2027 nog niet binnen bereik zijn, is de Drentsche Aa. Op basis van de gegevens van het Waterbedrijf Groningen concludeert MOB dat de norm voor de aanwezigheid van bestrijdingsmiddelen bij het innamepunt voor drinkwater De Punt in de afgelopen jaren herhaaldelijk is overschreden. Er is sprake van een overschrijding als de gemeten waarde van een bestrijdingsmiddel bij De Punt hoger is dan 0,1 µg/l (drinkwaternorm), en ook als de som van alle gemeten stoffen boven de 0,5 µg/l uitkomt (sommnorm). Deze normen zijn afkomstig uit het Drinkwaterbesluit, dat in 2011 van kracht werd en sindsdien voor bestrijdingsmiddelen niet is gewijzigd.² Dit besluit is gebaseerd op de Drinkwaterrichtlijn. Op grond van artikel 11 lid 3 sub a KRW moeten de basismaatregelen die op grond van de KRW worden getroffen in

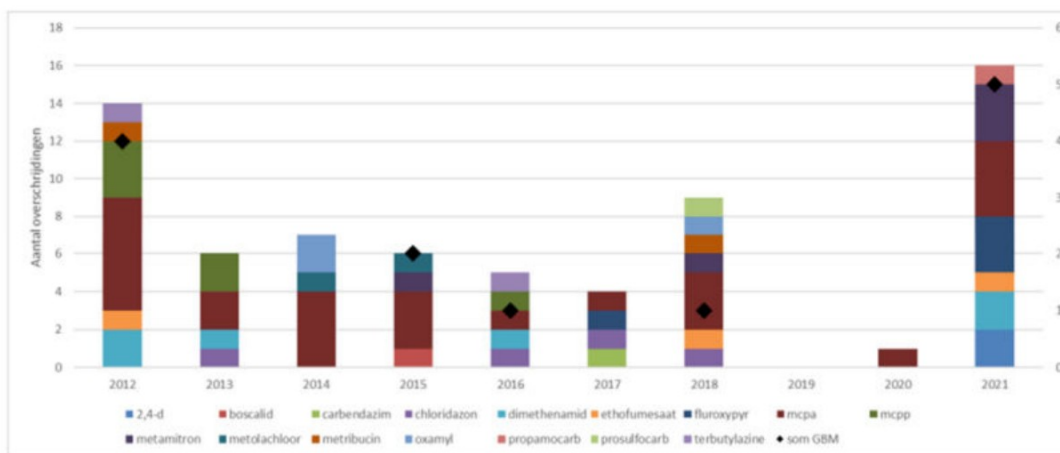
¹ Zie bijvoorbeeld: Raad voor de leefomgeving en infrastructuur, [Goed water, goed geregeld](#), 11 mei 2023, p. 2.

² Artikel 13 jo. Bijlage A Drinkwaterbesluit.

24.07 HenA – Drentsche Aa - drinkwaternorm Maatwerkverzoek

elk geval de maatregelen bevatten die nodig zijn voor de toepassing van de in bijlage VI genoemde richtlijnen. Daaronder de Drinkwaterrichtlijn.

Uit de meetgegevens van het Drinkwaterbedrijf Groningen (zie bijlage) blijkt dat de drinkwaternorm in 2021 16 keer werd overschreden. In 2022 werden drie overschrijdingen gemeten, en in 2023 één. MOB merkt op dat, op basis van de meetgegevens van het drinkwaterbedrijf Groningen, gesteld kan worden dat de overschrijdingen in de afgelopen drie jaar geen uitzondering vormen. Vanaf 2012 werd de drinkwaternorm voor bestrijdingsmiddelen – op één uitzondering na – elk jaar consequent overschreden (zie figuur 1). Het verloop van het aantal overschrijdingen is dermate grillig, dat het niet goed mogelijk is om hierin een trend te ontwaren. De enige constante is dat in de afgelopen 12 jaren 11 keer sprake was van ten minste één overschrijding. Twee keer was sprake van ‘slechts’ één overschrijding, in de overige negen jaren werd de norm overschreden voor ten minste drie bestrijdingsmiddelen. In 2019, het enige jaar waarin geen bestrijdingsmiddelen werden gemeten, werden wél metabolieten aangetroffen.³

Figuur 1: Overschrijdingen van de drinkwaternorm van 0,1 µg/l en de somoverschrijding van 0,5 µg/l in 2012-2021. Bron: [Gewasbeschermingsmiddelen en biociden Drentsche Aa. Meetresultaten waterkwaliteit van de Drentsche Aa in 2021](#), (onder 2021 - Meetresultaten Monitoring Drentsche Aa) p. 8 (verder: Rapport Meetresultaten 2021).

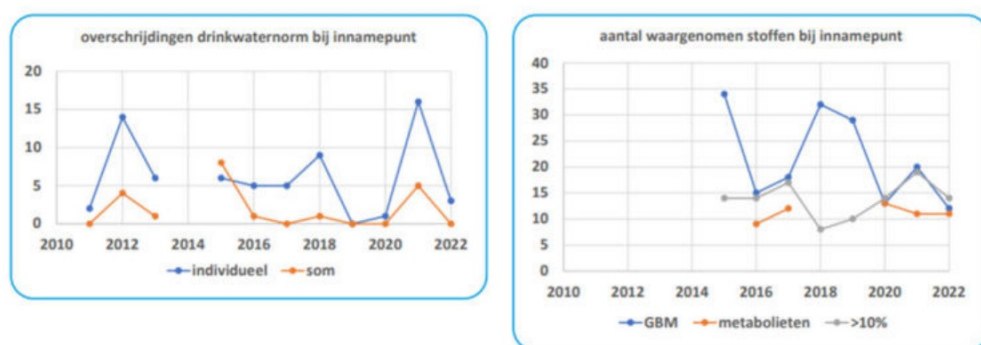
MOB wijst erop dat de meetfrequentie niet altijd dezelfde is geweest. In het *Rapport Meetresultaten 2021* wordt aangegeven dat de meetperiode in 2012 tot en met 2014 van maart tot begin oktober liep. Daarna, van 2015 tot 2020, werd doorgemeten tot eind december. Pas sinds 2020 wordt gedurende het hele jaar elke week gemeten. In het *Rapport Meetresultaten 2019* wordt gesteld dat dit “op basis van ervaringen en interpretatie van meetgegevens uit het verleden een ‘blinde vlek’ in de meetdata” oplevert.⁴ Aangezien pas sinds kort het hele jaar gemeten wordt, valt niet uit te sluiten dat in voorgaande jaren op andere momenten de normen ook overschreden werden.

Verder merkt MOB op dat het aantal waargenomen stoffen bij het innamepunt een stuk hoger ligt dan het aantal stoffen dat de drinkwaternorm overschrijdt (zie figuur 2). In 2015 werden ruim 34 soorten bestrijdingsmiddelen aangetroffen in het water, waarvan 6 de norm overschreden. Ondanks het feit dat deze 28 overige stoffen de drinkwaternorm dus niet overschreden, kunnen ook deze stoffen een bedreiging vormen voor de waterkwaliteit. Immers, niet kan worden uitgesloten dat cumulatie van verschillende aangetroffen bestrijdingsmiddelen negatieve effecten op de waterkwaliteit kan hebben.

³ Zie [Gewasbeschermingsmiddelen en biociden Drentsche Aa. Meetresultaten waterkwaliteit van de Drentsche Aa in 2019](#) (onder 2019 - Meetresultaten Monitoring Drentsche Aa), p. 8 (verder: Rapport Meetresultaten 2019).

⁴ Rapport Meetresultaten 2019, p. 8.

24.07 HenA – Drentsche Aa - drinkwaternorm Maatwerkverzoek

Figuur 2: Links het aantal overschrijdingen van de drinkwaternorm en de somoverschrijding, rechts het aantal waargenomen stoffen, met daarnaast het totale aantal stoffen dat in meer dan 10% van de genomen monsters werd aangetroffen ($n > 10\%$). Bron: [Adviesrapport UPDA, Wie Aa zegt... Aanbevelingen voor duurzame verbetering van de waterkwaliteit van de Drentsche Aa ten behoeve van de openbare drinkwatervoorziening \(verder: Adviesrapport UPDA\), p. 22.](#)

Op basis van het bovenstaande moet volgens MOB worden vastgesteld dat de Drentsche Aa ter hoogte van het drinkwaterinnamepunt De Punt in de periode van 2012 tot en met 2023 vrijwel elk jaar verontreinigd was met een aanzienlijk aantal bestrijdingsmiddelen. Met betrekking tot een deel van deze stoffen was bovendien sprake van overschrijding van de geldende drinkwaternormen. Volgens MOB is dit uitermate zorgelijk, omdat de Drentsche Aa een belangrijke bron voor drinkwater is. Bijna 15% van al het drinkwater dat wordt gewonnen door Drinkwaterbedrijf Groningen is afkomstig van de Drentsche Aa.⁵

Urgentie

Uit uw waterbeheerprogramma 2022-2027 blijkt dat de ambitie van uw waterschap was om het aantal overschrijdingen van bestrijdingsmiddelen in 2023 tot nagenoeg nul terug te dringen.⁶ Dit is toe te juichen en in lijn met de doelen van de KRW. Op het eerste gezicht lijkt dit doel ook te zijn gehaald, met 'slechts' één overschrijding in 2023. Echter, gegeven de langjarige reeks van overschrijdingen én het grillige verloop daarvan meent MOB dat het maar zeer de vraag is of bij het huidige beleid de KRW-doelen voor de Drentsche Aa voor wat betreft bestrijdingsmiddelen in 2027 zullen worden bereikt. Ter toelichting daarvan het volgende.

Eén van de maatregelen die voor het bereiken van de bovenstaande ambitie wordt genoemd in de KRW-factsheet (behorende bij de stroomgebiedbeheerplannen 2022-2027) is dat uw waterschap wil inzetten op de intensivering van de handhaving.⁷ Echter, uit het waterbeheerprogramma blijkt dat hier al sinds 2018 op wordt ingezet, en dat deze reeds geïntensiverde handhaving zal worden voortgezet.⁸ In het waterbeheerprogramma wordt verder gesteld dat er sinds 2020 strenger wordt gehandhaafd op het aanhouden van de teeltvrije zones.⁹ In weerwil van deze intensivering (2018), de focus op teeltvrije zones (2020) en de andere maatregelen die in het waterbeheerprogramma staan beschreven¹⁰ is de bestrijdingsmiddelenproblematiek echter geen halt toe geroepen. U hebt zelf ook vastgesteld dat deze maatregelen tot dusver het doel niet bereiken.¹¹ Klaarblijkelijk vormen deze maatregelen niet de sleutel tot een succesvolle reductie van de bestrijdingsmiddeldruk in het oppervlaktewater, althans niet in hun huidige vorm.

⁵ [Eindrapport-UPDA-2022](#), p. 5.

⁶ [Waterbeheerprogramma-2022-2027](#), p. 70.

⁷ [Factsheet KRW, Waterlichaam Drentsche Aa \(v6, 2023-09-20\)](#), p. 9.

⁸ [Waterbeheerprogramma-2022-2027](#), p. 70.

⁹ [Waterbeheerprogramma-2022-2027](#), p. 71.

¹⁰ [Waterbeheerprogramma-2022-2027](#), p. 70.

¹¹ [Waterbeheerprogramma-2022-2027](#), p. 70.

24.07 HenA – Drentsche Aa - drinkwaternorm Maatwerkverzoek

In de KRW-factsheet worden als in te zetten maatregelen tevens twee onderzoeksmaatregelen genoemd (namelijk toxiciteitsonderzoek en een nader onderzoek en aanpak bronnen van overschrijdende stoffen). MOB ziet uiteraard graag dat deze plannen doorgang vinden. Zij meent dat binnen het toxiciteitsonderzoek ook uitdrukkelijk aandacht besteed dient te worden aan de cumulatieve effecten van de aanwezigheid van verschillende bestrijdingsmiddelen in het water. Tegelijkertijd signaleert MOB deze maatregelen nog in de onderzoeksfase zitten en (daarom) weinig concreet zijn. Onderzoek is bovendien niet van directe invloed op de van bestrijdingsmiddelendruk. Voorts bestaat het risico dat nóg meer onderzoek afleidt van waar het werkelijk om gaat: het feitelijk terugdringen van de hoeveelheid bestrijdingsmiddelen in het water, zodat metingen in de komende jaren daadwerkelijk nulresultaten opleveren. Kort en goed: MOB onderschrijft de noodzaak van onderzoek, maar meent dat het noodzakelijk is om nú al extra maatregelen te treffen en/of bestaande maatregelen te intensiveren.

MOB vraagt in dit verband specifiek uw aandacht voor het feit dat er geen verband lijkt te zijn tussen het toelatingscriterium voor biociden en bestrijdingsmiddelen enerzijds en waterkwaliteitsnormen anderzijds, waaronder de drinkwaternorm. In het *Memo Stoffenlijst KRW impuls*¹², opgesteld onder verantwoordelijkheid van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, wordt gesteld:

“Voor een aantal gewasbeschermingsmiddelen en biociden ligt het toelatingscriterium als concentratie vele malen hoger dan de waterkwaliteitsnorm. Doordat het toelatingscriterium hoger ligt dan de waterkwaliteitsnorm die bij de KRW gehanteerd wordt, kan landbouwkundig gebruik dat aan de regels van de toelating voldoet toch resulteren in overschrijding van de waterkwaliteitsnorm.”

De vraag rijst dan ook hoe zinvol het is om (extra) in te zetten op handhaving, en dus op het *overtreden* van de regels, als ook het wél volgens de regels gebruiken van bestrijdingsmiddelen óók tot overschrijding van de waterkwaliteitsnorm kan leiden. Het memo vervolgt dan ook:

“Door het toelatingscriterium gelijk te stellen aan de waterkwaliteitsnorm, wordt het toegelaten gebruik zodanig aangepast dat het de verwachting is dat overschrijdingen van de KRW-norm worden gereduceerd.”

Voor voldoen aan de drinkwaterkwaliteitsnorm zijn, behalve handhaving, vermoedelijk dus ook andersoortige maatregelen noodzakelijk, bijvoorbeeld op het gebied van normstelling en toepassing van bestrijdingsmiddelen. Oftewel: minder middelen, lagere concentraties en grotere spuitvrije gebieden.

Concluderend is volgens MOB de manier waarop uw waterschap het probleem van de overschrijding van de drinkwaternorm voor bestrijdingsmiddelen het hoofd wil bieden, naar alle waarschijnlijkheid niet toereikend om er zeker van te zijn dat de KRW-doelen voor bestrijdingsmiddelen in 2027 zullen worden gehaald. Dat betekent dat u volgens MOB genoodzaakt bent om uitvoering te geven aan art. 11 lid 5 KRW. Dit artikel bepaalt dat als uit monitoringsgegevens of andere gegevens blijkt dat de doelstellingen voor een waterlichaam *vermoedelijk* niet gehaald worden, overheden verplicht zijn:

1. de oorzaken van het eventuele falen te onderzoeken,
2. de betrokken vergunningen en toestemmingen te onderzoeken en eventueel te herzien,
3. de monitoringsprogramma's te toetsen en zo nodig bij te stellen, en
4. eventueel noodzakelijke aanvullende maatregelen te treffen teneinde de doelstellingen te bereiken, waaronder indien nodig de vaststelling van strengere milieukwaliteitsnormen.

---

¹² [Memo van 17 juli 2023](#), p. 2.

24.07 HenA – Drentsche Aa - drinkwaternorm Maatwerkverzoek

Gezien de langjarige reeks aan overschrijdingen van de drinkwaternorm is uw waterschap volgens MOB daarom niet alleen verplicht om te onderzoeken waar de overschrijdingen vandaan komen, maar ook om adequate maatregelen te nemen. Zoals al opgemerkt: het feit dat in 2023 ‘slechts’ één overschrijding werd gemeten, vormt nog geen garantie dat sprake is van een bestendige tendens. MOB kan zich geheel en al vinden in wat het Adviesrapport UPDA hierover stelt:

“De monitoringsresultaten laten een grillig patroon in de tijd zien en geen trendmatige verbetering, terwijl dat op grond van de KRW wel vereist is. Ook is het niet zeker of in de toekomst aan de KRW-normen kan worden voldaan. Er is dan ook alle reden om tot een aanvullende strategie te komen.”¹³

MOB onderschrijft het belang van zo’n aanvullende strategie. Maar volgens haar verplicht art. 11 lid 5 KRW u primair om concrete en aantoonbaar effectieve maatregelen te treffen.

Juridische instrumenten

Zowel de overschrijding van de drinkwaternorm voor bestrijdingsmiddelen in de Drentsche Aa als het feit dat daarnaast jaar na jaar ook een cocktail van andere bestrijdingsmiddelen wordt aangetroffen, is volgens MOB onacceptabel, en vormt een concrete en rechtstreekse bedreiging van de volksgezondheid en de biodiversiteit. Gegeven de naderende deadline in 2027 voor het bereik van het goede ecologische potentieel en gezien het reeds geldende verbod op achteruitgang, moet alles op alles gezet worden om de waterkwaliteit op het vereiste niveau te brengen.

Handhaving in de zin van hoofdstuk 5 van de Awb werkt herstellend en waar nodig bestraffend, en is daarom een waardevol en noodzakelijk instrument. Echter, het voorkomt geen toekomstige overschrijdingen wanneer agrariërs zich weliswaar aan de geldende regelgeving houden maar deze niet voldoende blijkt te zijn om de KRW- en drinkwaterdoelen te halen. Daarin ligt de noodzaak van maatwerk. Volgens MOB kan uw waterschap met een combinatie van maatwerk en handhaving de naleving van de KRW daadwerkelijk en effectief bevorderen.

Maatwerk

Teelt in de open lucht is aangewezen als milieubelastende activiteit (art. 3.208 Bal). Dientengevolge zijn op deze activiteit de paragrafen 4.64, 4.68 Bal en 4.90 Bal van toepassing. Daarin worden algemene regels voor het gebruik van bestrijdingsmiddelen gesteld. Uit het stelsel van de Omgevingswet volgt dat uw waterschap bevoegd is om aanvullende regels en voorwaarden te stellen indien een activiteit aangewezen wordt als milieubelastende activiteit in hoofdstuk 3 Bal. Dat kan middels maatwerkregels en -voorschriften. Op grond van art. 2.14 Bal jo. 2.4 Bal heeft uw waterschap de mogelijkheid om, naast of in afwijking van de algemene rijksregels, strengere of aanvullende maatwerkregels te stellen in de waterschapsverordening. Ook op basis van uw waterschapsverordening is dit mogelijk (art. 1.9). Daarnaast kan uw waterschap maatwerkvoorschriften voorschrijven aan personen of bedrijven die een milieubelastende activiteit uitoefenen (art. 2.13 jo. 2.4 Bal).

Met het oog op het bereiken van de doelen van de KRW verzoekt MOB u om aan alle agrariërs met teelten in de openlucht op gronden die afwateren op de Drentsche Aa maatwerkvoorschriften op te leggen die zeker stellen dat de normoverschrijdingen niet worden herhaald. U kunt daarbij in ieder geval denken aan strengere gebruiksvoorschriften, beperkingen van het gebruik van middelen die de waterkwaliteit en de ecologie in gevaar brengen; een en ander tegen de achtergrond van de geconstateerde ‘kloof’ tussen de toelatingsnormen enerzijds en de waterkwaliteitsnormen anderzijds. Daarnaast is aanvullende regelgeving denkbaar om te voorkomen dat bestrijdingsmiddelen in het

---

¹³ Adviesrapport UPDA, p. 7.

24.07 HenA – Drentsche Aa - drinkwaternorm Maatwerkverzoek

oppervlaktewater komen, zoals bijvoorbeeld het (verder) vergroten van de in art. 4.723d Bal voorgeschreven teeltvrije zone.

MOB wijst u er verder nog op dat de verplichting tot het beperken van bestrijdingsmiddelen ook volgt uit de Pesticidenrichtlijn.¹⁴ Deze richtlijn benadrukt het belang van het nemen van effectieve maatregelen met betrekking tot bestrijdingsmiddelen. In het bijzonder schrijft art. 11 voor dat passende maatregelen moeten worden vastgesteld om het aquatische milieu en drinkwatervoorzieningen te beschermen tegen het effect van pesticiden. Het stellen van maatwerkregels en/of -voorschriften kan hieraan bijdragen.

Handhaving

Voor zover de hierboven geconstateerde overschrijdingen van de drinkwaternorm het gevolg zijn van niet-naleving van de huidige regelgeving, verzoekt MOB niet enkel tot het vaststellen van maatwerk, maar ook tot het effectief en concreet aanscherpen van de handhaving ten opzichte van de reeds in 2018 ingezette intensivering. MOB verneemt graag van u hoe de handhaving aantoonbaar effectiever zult maken.

Ervan uitgaande dat u maatwerkregels en/of maatwerkvoorschriften zult vaststellen, strekt het verzoek om effectieve handhaving zich uiteraard ook daartoe uit.

Verzoeken

Samenvattend verzoekt MOB uw waterschap op grond van art. 11 lid 5 KRW om met betrekking tot de Drentsche Aa niet alleen

1. (nader) onderzoek te doen naar de oorzaken en achtergronden van de overschrijdingen van de drinkwaternorm, en bij toxicologische onderzoeken specifiek aandacht te schenken aan de cumulatieve effecten van bestrijdingsmiddelen in het water,

maar ook

2. passende maatregelen te treffen ter structurele vermindering van de bestrijdingsmiddelendruk op de Drentsche Aa, en op afzienbare termijn te komen tot een bestendige nulimmissie, door onder andere:
  - a. effectieve maatwerkregels en/of voorschriften te stellen, bijvoorbeeld in de vorm van striktere gebruiksvoorschriften en gebruiksbepalingen (in elk geval om de 'kloof' tussen de toelatingsnormen en de waterkwaliteitsnormen weg te nemen), al dan niet in combinatie met bijvoorbeeld het uitbreiden van de teeltvrije zones;
  - b. de naleving daarvan effectief te bevorderen en te handhaven, en
  - c. de effecten daarvan te monitoren en periodiek te evalueren zodat het maatwerk zo nodig geïntensiveerd of bijgesteld kan worden om de KRW-doelen te bereiken;

en

3. de handhaving (verder) te intensiveren en de effectiviteit ervan aantoonbaar te vergroten,

en daarnaast al het overige te doen wat nodig is om de problematiek te bestrijden van de aanwezigheid van bestrijdingsmiddelen in de Drentsche Aa, en van de overschrijdingen van de drinkwaternorm voor

---

¹⁴ [Richtlijn 2009/128/EG van 21 oktober 2009 tot vaststelling van een kader voor communautaire actie ter verwezenlijking van een duurzaam gebruik van pesticiden.](#)

24.07 HenA – Drentsche Aa - drinkwaternorm Maatwerkverzoek

bestrijdingsmiddelen. MOB gaat ervan uit dat u op basis van uw ervaringen en gebiedskennis ook andere zinvolle maatregelen zult kunnen identificeren naast of in aanvulling op de suggesties die MOB hierboven heeft gedaan voor maatwerkregels en -voorschriften.

Ik ontvang gaarne een ontvangstbevestiging van u, en verneem graag zo spoedig mogelijk uw reactie.

Bijlagen:

1. machtiging c.a.
2. meetresultaten 2021
3. meetresultaten 2022-2023

Machtiging

Datum: 1 januari 2024

Hierbij machtigen (1) Coöperatie Mobilisation for the Environment U.A., en (2) Stichting Mobilisation for the Environment, beide gevestigd te Nijmegen

- [redacted] (bureau wakende haan)

om namens de coöperatie/stichting en conform de doelstellingen van de coöperatie/stichting, met recht van vervanging, de natuur-, milieu-, en ruimtelijke belangen te vertegenwoordigen in omgevingsrechtelijke procedures, waaronder (onder meer) begrepen procedures krachtens de Omgevingswet, Wet Natuurbescherming, de Wet milieubeheer, de Wet Ruimtelijke ordening en de Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht (WABO).

Dit betreffen - onder meer - omgevingsrechtelijke vergunningbesluiten, verzoeken om handhaving, intrekking en actualisatie en ook het opvragen van informatie bij de overheid krachtens de Wet open overheid.

Deze machtiging is geldig tot 1 januari 2025 alsook voor alle procedures die op basis van deze machtiging zijn aangevangen.

Gemachtigde heeft tevens het recht zich te laten vervangen.

Namens Coöperatie Mobilisation for the Environment U.A.

[redacted] ing. [redacted]

voorzitter/zelfstandig bevoegd

Namens de Stichting Mobilisation for the Environment

J ing. J

Voorzitter

J J

Secretaris

Bijlagen:

- Uittreksel Kamer van Koophandel van zowel de coöperatie als de stichting
- Statuten zijn te vinden op de websites van de coöperatie en de stichting

Uittreksel Handelsregister Kamer van Koophandel®

KvK-nummer 10145049

Pagina 1 (van 2)

Rechtspersoon

RSIN 804517629
Rechtsvorm Coöperatie
Statutaire naam Coöperatie Mobilisation for the Environment U.A.
Statutaire zetel Nijmegen
Datum akte van oprichting 08-02-1996
Datum akte laatste statutenwijziging 11-12-2014
Deponering jaarstuk De jaarrekening over boekjaar 2022 is gedeponerd op 27-12-2023.

Onderneming

Handelsnaam Coöperatie Mobilisation for the Environment U.A.
Startdatum onderneming 08-02-1996
Activiteiten SBI-code: 7112 - Ingenieurs en overig technisch ontwerp en advies
Werkzame personen 2

Vestiging

Vestigingsnummer 000003398587
Handelsnaam Coöperatie Mobilisation for the Environment U.A.
Bezoekadres Waldeck Pymontsingel 18, 6521BC Nijmegen
Telefoonnummer 0243230491
Internetadres www.mobilisation.nl
E-mailadres info@mobilisation.nl
Datum vestiging 08-02-1996
Activiteiten SBI-code: 7112 - Ingenieurs en overig technisch ontwerp en advies
In overeenstemming met art. 3 van het verdrag betreffende de EU "een hoog niveau van bescherming en verbetering van de kwaliteit van het milieu" te bevorderen.
Werkzame personen 2

Bestuurders

Naam [REDACTED]
Geboortedatum [REDACTED]
Datum in functie 08-02-1996
Titel Voorzitter
Bevoegdheid Alleen/zelfstandig bevoegd

Naam [REDACTED]
Geboortedatum [REDACTED]

Dit uittreksel is gewaarmerkt met een elektronische zegel en is een officieel bewijs van inschrijving in het Handelsregister. In Adobe Reader kunt u de elektronische zegel bovenin het scherm controleren. Meer informatie hierover vindt u op www.kvk.nl/egd. De Kamer van Koophandel adviseert dit uittreksel alleen digitaal te gebruiken zodat de integriteit van het document gewaarborgd en de elektronische zegel verificerbaar blijft.

2024-01-05 08:37:42

Uittreksel Handelsregister Kamer van Koophandel®

KvK-nummer 10145049

Pagina 2 (van 2)

Datum in functie 01-03-2017 (datum registratie: 13-10-2017)
Titel Secretaris penningmeester
Bevoegdheid Alleen/zelfstandig bevoegd

Uittreksel is vervaardigd op 05-01-2024 om 08:37 uur.

Dit uittreksel is gewaarmerkt met een elektronische zegel en is een officieel bewijs van inschrijving in het Handelsregister. In Adobe Reader kunt u de elektronische zegel bovenin het scherm controleren. Meer informatie hierover vindt u op www.kvk.nl/egd. De Kamer van Koophandel adviseert dit uittreksel alleen digitaal te gebruiken zodat de integriteit van het document gewaarborgd en de elektronische zegel verificerbaar blijft.

2024-01-05 08:37:42

Uittreksel Handelsregister Kamer van Koophandel®

KvK-nummer 90298233

Pagina 1 (van 1)

Rechtspersoon

RSIN	[REDACTED]
Rechtsvorm	Stichting
Statutaire naam	Stichting Mobilisation for the Environment
Statutaire zetel	gemeente Nijmegen
Bezoekadres	Waldeck Pyramontsingel 18, 6521BC Nijmegen
Eerste inschrijving handelsregister	25-05-2023
Datum akte van oprichting	10-05-2023
Activiteiten	SBI-code: 91042 - Natuurbehoud De bescherming van natuur en milieu inclusief klimaat, biodiversiteit en volksgezondheid. de bevordering van de democratische rechtsorde.

Bestuurders

Naam	[REDACTED]	[REDACTED]
Geboortedatum	[REDACTED]	[REDACTED]
Datum in functie	10-05-2023 (datum registratie: 25-05-2023)	
Titel	Voorzitter	
Bevoegdheid	Gezamenlijk bevoegd (met andere bestuurder(s), zie statuten)	

Naam	[REDACTED]	[REDACTED]
Geboortedatum	[REDACTED]	[REDACTED]
Datum in functie	10-05-2023 (datum registratie: 25-05-2023)	
Titel	Penningmeester	
Bevoegdheid	Gezamenlijk bevoegd (met andere bestuurder(s), zie statuten)	

Naam	[REDACTED]
Geboortedatum	[REDACTED]
Datum in functie	10-05-2023 (datum registratie: 25-05-2023)
Titel	Secretaris
Bevoegdheid	Gezamenlijk bevoegd (met andere bestuurder(s), zie statuten)
Aanvang (huidige) bevoegdheid	26-08-2023

Uittreksel is vervaardigd op 23-12-2023 om 12.37 uur.

Type	Omschrijving	022-01-05 13:17:0
Gewasbeschermingsmiddel	bentazon	
	dimethenamid	
	fluopicolide	0.02
	fluopyram	
	fluroxypyr	
	glyfosaat	
	mcpa	
	mcpp (mecoprop)	
	metamitron	
	metribucin	
	oxamyl	
	prosulfocarb	
	terbutylazine	
	triclopyr	
Gewasbeschermingsmiddel metabolie	2,6-dichloorbenzamide (bam)	0.09
	oorthalonilsulfonzuur r417	0.04
	chloridazon-desfenyl	0.52
	chloridazon-methyl-desfenyl	0.07
	desamino-metamitron	
	dimethenamidsulfonaat m27	0.11
	etalaxyl metaboliet cga 10890	0.08
	etalaxyl metaboliet cga 62826	
	metolachloorsulfonzuur	0.05
	metolachloorzuur	0.05
terbutylazine-desethyl		
Gewasbeschermingsmiddel som	som gbm	0.02

2022-01-12 11:03:00 2022-01-19 14:47:00 2022-01-26 14:05:00 2022-02-02 09:07:00

0.02

0.08	0.08	0.06	
0.05	0.04	0.03	0.02
0.29	0.31	0.24	0.17
0.08	0.07	0.07	
0.12	0.1	0.06	0.06
0.01	0.02		0.01
0.01	0.01		
0.07			

0.02

2022-02-09 14:12:00 2022-02-16 15:19:00 2022-02-23 15:48:00 2022-03-02 15:00:00

0.02 0.01 0.01 0.01

0.05 0.1 0.07 0.07
0.03 0.05 0.02 0.03
0.29 0.33 0.24 0.32
0.06 0.08 0.06 0.08

0.09 0.12 0.08 0.07
0.01 0.02 0.02
0.01
0.06 0.06 0.05
0.06

0.02 0.01 0.01 0.01

2022-03-09 13:23:00 2022-03-16 07:28:00 2022-03-23 14:04:00 2022-03-30 13:01:00

0.05			
0.02	0.03	0.02	0.02
0.25	0.16	0.16	0.15
0.08	0.03	0.03	0.02
0.01	0.02		0.01

2022-04-06 15:12:00 2022-04-13 14:57:00 2022-04-20 14:29:00 2022-04-28 14:53:00

0.01

0.09

0.05

0.01

0.04

0.05

0.02

0.03

0.02

0.12

0.23

0.17

0.19

0.05

0.02

0.08

0.04

0.01

0.01

0.02

0.14

0.05

0.01

2022-05-04 15:01:00 2022-05-11 12:11:00 2022-05-18 08:04:00 2022-05-25 14:59:00

0.02

0.02

0.01

0.04

0.01

0.03

0.01

0.14

0.01

0.01

0.04

0.02

0.01

0.01

0.12

0.12

0.09

0.07

0.02

0.01

0.01

0.01

0.05

0.03

0.25

2022-06-01 14:24:00	2022-06-08 15:12:00	2022-06-15 15:24:00	2022-06-22 12:44:00
---------------------	---------------------	---------------------	---------------------

0.01

0.01

0.03

0.01

0.05

0.03

0.01

0.05

0.11

0.17

0.08

0.02

0.02

0.03

0.01

0.02

0.09

0.08

0.11

0.13

0.02

0.03

0.04

0.04

0.01

0.03

0.02

0.13

0.14

0.26

0.1

2022-06-29 15:37:00 2022-07-06 15:03:00 2022-07-13 08:09:00 2022-07-20 08:02:00

0.01

0.01
0.01

0.03

0.01
0.09

0.08

0.04

0.03

0.02

0.01

0.03

0.03

2022-07-26 14:04:00 2022-08-03 15:11:00 2022-08-10 15:36:00 2022-08-17 15:21:00

0.07

0.01

2022-08-24 10:52:00 2022-08-31 08:05:00 2022-09-08 11:25:00 2022-09-13 10:08:00

0.02

0.01

0.02

2022-09-20 15:42:00 2022-09-27 11:19:00 2022-10-04 14:07:00 2022-10-11 08:19:00

0.01

0.04

0.03

0.05

0.02

0.05

0.09

0.01

0.08

0.01

0.03

0.05

0.03

0.04

0.03

022-10-18 15:24:00 022-10-25 15:04:00 022-11-01 14:49:00 022-11-08 14:47:00

0.08	0.1	0.01 0.12	0.01 0.1
0.02	0.02	0.03	0.03

2022-11-15 15:21:00 2022-11-22 12:49:00 2022-11-29 15:01:00 2022-12-06 14:39:00

0.01	0.01	0.01	0.02
0.12	0.15	0.17	0.19
0.04	0.05	0.05	0.06

022-12-13 13:04:00 022-12-20 10:00:00 022-12-27 11:24:00

0.02

0.02

0.01

0.03

0.01

0.02

0.18

0.17

0.18

0.05

0.05

0.07

0.02

0.03

2023	Omschrijving	023-01-03 08:46:0
Gewasbeschermingsmiddel	azoxystrobine	
	bentazon	
	cloquintocet-mexyl	
	dimethenamid	
	dinoterb	
	fluopicolide	
	fluopyram	0.03
	fosthiazaat	
	glyfosaat	
	lenacil	
	mcpa	
	metamitron	
	metobromuron	
	metribucin	
	oxamyl	
	propamocarb	
triclopyr		
Gewasbeschermingsmiddel metabolie	2,6-dichloorbenzamide (bam)	0.06
	aminomethylfosfonzuur (ampa)	
	chlorthalonilsulfonzuur r417	0.02
	chloridazon-desfenyl	0.3
	chloridazon-methyl-desfenyl	0.07
	desamino-metamitron	
	dimethenamidsulfonaat m27	0.13
	metaxyl metaboliet cga 108906	
	metaxyl metaboliet cga 62826	
	metolachloorsulfonzuur	0.07
metolachloorzuur	0.06	
Gewasbeschermingsmiddel som	som gbm	0.03

2023-01-10 08:25:00 2023-01-17 13:58:00 2023-01-24 15:14:00 2023-01-31 14:28:00

0.01	0.01	0.01	
0.02	0.02	0.01	
	0.03		
0.07	0.15	0.15	0.09
0.02	0.03	0.03	0.03
0.4	0.41	0.43	0.27
0.09	0.09	0.1	0.06
0.19	0.16	0.15	0.1
0.01		0.01	0.01
0.01	0.01	0.02	
0.09	0.06	0.07	
0.08	0.08	0.08	0.06
0.03	0.06	0.02	

2023-02-07 14:05:00 2023-02-14 15:24:00 2023-02-21 13:47:00 2023-02-28 14:42:00

0.08	0.06		0.05
0.03	0.03	0.02	0.03
0.27	0.2	0.21	0.23
0.06			
0.1	0.07	0.07	0.08
0.02			0.01
0.01			
0.06		0.05	0.06

2023-03-07 14:47:00 2023-03-14 08:45:00 2023-03-21 15:19:00 2023-03-28 12:25:00

0.01 0.01

0.06 0.11

0.03 0.02 0.03 0.04
0.18 0.23 0.39 0.32
0.05 0.08 0.07

0.06 0.08 0.11 0.1
0.01 0.01 0.02
0.01 0.01 0.01
0.05 0.05 0.05
0.07 0.06
0.01 0.01

2023-04-04 15:03:00 2023-04-11 11:44:00 2023-04-18 07:04:00 2023-04-25 08:14:00

0.01

0.01

0.19

0.07

0.02

0.04

0.03

0.02

0.07

0.03

0.12

0.1

0.13

0.05

0.03

0.03

0.03

0.03

0.03

0.3

0.25

0.29

0.22

0.07

0.05

0.07

0.1

0.08

0.1

0.07

0.02

0.02

0.01

0.01

0.01

0.06

0.06

0.05

0.06

0.06

0.25

0.02

0.19

0.03

2023-05-02 12:00:00 2023-05-09 14:04:00 2023-05-16 11:29:00 2023-05-23 12:16:00

0.08

0.06

0.01

0.05

0.05

0.02

0.04

0.01

0.03

0.06

0.09

0.06

0.03

0.02

0.03

0.04

0.2

0.17

0.27

0.22

0.06

0.05

0.03

0.02

0.07

0.05

0.08

0.06

0.01

0.02

0.01

0.01

0.01

0.07

0.17

0.12

0.21

2023-05-30 14:37:00 2023-06-06 14:55:00 2023-06-13 09:18:00 2023-06-20 11:13:00

0.08

0.02

0.01

0.01

0.02

0.01

0.02

0.02

0.02

0.02

0.03

0.02

0.02

0.01

0.15

0.13

0.14

0.11

0.07

0.04

0.03

0.08

0.02

0.04

0.03

2023-06-27 15:18:00 2023-07-04 10:26:00 2023-07-11 11:59:00 2023-07-18 11:02:00

0.02

0.03   0.02   0.02   0.02

0.11   0.11   0.1   0.08

0.04   0.02   0.03   0.02

0.02   0.02   0.02   0.02

0.02

2023-07-25 12:08:00 2023-08-01 14:23:00 2023-08-08 14:03:00 2023-08-15 12:51:00

0.01

0.05

0.01

0.02

0.01

0.02

0.01

0.02

0.01

0.01

0.02

0.02

0.01

0.07

0.09

0.15

0.02

0.01

0.01

0.07

0.02

0.03

0.05

0.02

0.02

0.13

2023-08-22 15:47:00 2023-08-29 09:51:00 2023-09-05 09:58:00 2023-09-12 11:28:00

0.01

0.02

0.01

0.01

0.02

0.02

0.02

0.01

0.01

0.02

0.02

0.03

0.16

0.01

0.01

0.2

0.15

0.1

0.03

0.03

0.05

0.05

0.05

0.03

0.02

0.02

0.05

0.05

2023-09-19 15:28:00 2023-09-26 13:56:00 2023-10-03 11:49:00 2023-10-11 12:26:00

0.01

0.01

0.02

0.1

0.07

0.01

0.09

0.09

0.02

0.01

0.02

0.01

0.02

0.02

0.01

0.03

2023-10-17 12:26:00 2023-10-25 16:00:00 2023-10-31 14:54:00 2023-11-07 10:02:00

0.04	0.02	0.04
0.02	0.02	0.03

	0.09	0.08	0.16
	0.02		
0.01	0.02	0.03	0.04
0.09	0.27	0.33	0.45
	0.07	0.08	0.11
0.02	0.11	0.15	0.22
		0.01	0.01
			0.01
	0.06	0.08	0.08
	0.05	0.08	0.07
	0.06	0.04	0.07

2023-11-14 14:25:00 2023-11-21 12:01:00 2023-11-28 11:52:00 2023-12-05 14:39:00

0.01

0.02

0.04

0.03

0.03

0.02

0.03

0.03

0.01

0.01

0.15

0.03

0.41

0.11

0.11

0.02

0.26

0.06

0.14

0.03

0.37

0.09

0.11

0.05

0.3

0.07

0.2

0.01

0.08

0.07

0.09

0.12

0.05

0.06

0.17

0.01

0.01

0.07

0.06

0.13

0.01

0.01

0.06

0.02

2023-12-12 13:00:00 | 2023-12-18 14:03:00 | 2023-12-27 13:07:00

0.03	0.02	0.05
0.03	0.02	0.05

0.11	0.12	0.16
0.02	0.05	0.03
0.27	0.36	0.34
0.07	0.09	0.08

0.11	0.14	0.1
	0.01	0.01
	0.01	0.01

0.06	0.07	
0.06	0.04	0.1

Tabel 1: meetresultaten 2020 innamepunt De Punt

Kwartaal 1

	6-1-2021	13-1-2021	21-1-2021	27-1-2021	2-2-2021	10-2-2021	17-2-2021	24-2-2021	3-3-2021	10-3-2021	24-3-2021	31-3-2021
2,4-d												
2,6-dichloorbenzamide (bam)				0,09	0,09	0,08					0,10	
bentazon												
chloorthalonilsulfonzuur r417888	0,06	0,04	0,04		0,05		0,04	0,04	0,04	0,05	0,02	0,02
chlordazon-desfenyl	0,46	0,26	0,56		0,32		0,20	0,29	0,19	0,19	0,41	0,46
chlordazon-methyl-desfenyl	0,08	0,06	0,07		0,06			0,07			0,07	
dopyralid												
desamino-metamitron												
dimethenamid			0,02		0,01							
dimethenamidsulfonaat m27	0,12	0,09	0,10		0,10		0,05	0,06	0,05	0,03	0,06	0,04
dimethomorf												
ethofumesaat												
fluopicolide												
fluroxypyr												
flutolanil												
fosthiazaat												
glyfosaat											0,05	
lenacil												
mcpa												
mcpp			0,03		0,02			0,02				
metalaxyl metaboliet cga 108906	0,02	0,02	0,02		0,02		0,02	0,02	0,02	0,02	0,01	0,01
metalaxyl metaboliet cga 62826	0,02		0,01		0,01		0,01	0,02	0,01	0,01	0,01	0,01
metamitron					0,01							
metolachloorsulfonzuur	0,05	0,06	0,06		0,10						0,10	
metolachloorzuur	0,09	0,05	0,08		0,07						0,07	
metribucin												
oxamyl												
propamocarb												
prosulfocarb												
som GBM			0,05		0,04			0,02			0,05	
som GBM metaboliet	0,90	0,58	0,94	0,09	0,82	0,08	0,32	0,50	0,31	0,30	0,85	0,54
terbutylazine												
terbutylazine-desethyl												

Kwartaal 2

	8-4-2021	14-4-2021	21-4-2021	4-5-2021	12-5-2021	19-5-2021	26-5-2021	2-6-2021	9-6-2021	16-6-2021	23-6-2021	30-6-2021
2,4-d												
2,6-dichloorbenzamide (bam)												
bentazon						0,01			0,02	0,02	0,02	0,05
chloorthalonilsulfonzuur r417888	0,02	0,02	0,02	0,03	0,03		0,03	0,03	0,03	0,03	0,02	0,03
chlordazon-desfenyl	0,15	0,16	0,12				0,17	0,24	0,21	0,32	0,12	0,24
chlordazon-methyl-desfenyl								0,05		0,07		0,05
dopyralid									0,08			0,08
desamino-metamitron							0,05	0,03	0,17	0,12	0,17	0,22
dimethenamid									0,05	0,04	0,17	0,17
dimethenamidsulfonaat m27	0,02	0,03	0,04	0,02	0,05		0,06	0,06	0,04	0,05	0,03	0,07
dimethomorf												0,01
ethofumesaat											0,10	
fluopicolide												
fluroxypyr									0,12	0,02	0,06	0,08
flutolanil					0,01		0,02					
fosthiazaat									0,03	0,03	0,02	0,03
glyfosaat	0,09											
lenacil									0,02	0,02	0,03	0,03
mcpa						0,02		0,02	0,28	0,04	0,10	0,07
mcpp							0,01				0,02	0,01
metalaxyl metaboliet cga 108906	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01		0,02	0,01	0,02	0,02		0,02
metalaxyl metaboliet cga 62826									0,01	0,01		
metamitron					0,03		0,05	0,01	0,19	0,05	0,21	0,16
metolachloorsulfonzuur												
metolachloorzuur										0,05		
metribucin												
oxamyl					0,02		0,04		0,08	0,07		0,02
propamocarb												
prosulfocarb							0,02		0,07	0,02	0,02	
som GBM	0,09				0,06	0,03	0,14	0,03	0,94	0,31	0,81	0,71
som GBM metaboliet	0,20	0,22	0,19	0,06	0,09		0,33	0,42	0,51	0,71	0,41	0,69
terbutylazine											0,06	
terbutylazine-desethyl									0,03	0,04	0,07	0,06

Kwartaal 3

	7-7-2021	14-7-2021	21-7-2021	28-7-2021	4-8-2021	11-8-2021	18-8-2021	25-8-2021	1-9-2021	8-9-2021	15-9-2021	22-9-2021	29-9-2021
2,4-d			0,07	0,34	0,16								
2,6-dichloorbenzamide (bam)													
bentazon	0,02	0,01		0,02	0,01		0,01	0,01					
chloorthalonilsulfonzuur r417888	0,02	0,01	0,01	0,02	0,02		0,03	0,02	0,02		0,01	0,01	0,01
chloridazon-desfenyl	0,16	0,09	0,10	0,07	0,12	0,19	0,19	0,14	0,16	0,11	0,09	0,10	0,07
chloridazon-methyl-desfenyl													
clopyralid					0,06								
desamino-metamitron	0,11	0,07	0,07	0,06	0,04	0,03	0,02	0,02	0,02	0,01		0,01	
dimethenamid	0,05	0,03	0,03	0,01									
dimethenamidsulfonaat m27	0,03	0,02	0,04	0,03	0,04		0,07	0,04	0,04		0,01	0,02	
dimethomorf													
ethofumesaat													
fluopicolide					0,01	0,01	0,02	0,02	0,02		0,02		
fluroxypyr				0,16	0,15		0,04						
flutolanil													
fosthiazaat													
glyfosaat													
lenacil													
mcpa	0,02	0,03	0,05	0,25	0,20		0,01		0,02				
mcpp		0,01	0,02	0,02	0,01				0,01				
metaxyl metaboliet cga 108906												0,02	
metaxyl metaboliet cga 62826							0,01	0,02					
metamitron	0,03		0,01		0,01								
metolachloorsulfonzuur									0,05				
metolachloorzuur													
metribucin	0,03												
oxamyl													
propamocarb										0,15	0,06		
prosulfocarb													
som GBM	0,17	0,11	0,18	0,80	0,61	0,01	0,08	0,03	0,05	0,15	0,08		
som GBM metaboliet	0,34	0,21	0,24	0,19	0,23	0,23	0,32	0,24	0,29	0,12	0,11	0,16	0,08
terbutylazine	0,02	0,03											
terbutylazine-desethyl	0,02	0,02	0,02	0,01	0,01	0,01							

Kwartaal 4

J

	6-10-2021	13-10-2021	20-10-2021	27-10-2021	3-11-2021	10-11-2021	17-11-2021	24-11-2021	1-12-2021	8-12-2021	15-12-2021	22-12-2021	29-12-2021
2,4-d													
2,6-dichloorbenzamide (bam)									0,05	0,09	0,07	0,07	
bentazon													
chloorthalonilsulfonzuur r417888	0,01	0,02	0,02	0,04	0,04	0,05	0,03	0,02	0,03	0,04	0,04	0,04	0,04
chloridazon-desfenyl	0,12	0,14	0,12	0,31	0,31	0,24	0,22	0,21	0,25	0,37	0,29	0,24	0,23
chloridazon-methyl-desfenyl				0,07	0,10	0,06	0,06		0,06	0,09	0,07	0,06	
dopyralid													
desamino-metamitron													
dimethenamid													
dimethenamidsulfonaat m27	0,04	0,07	0,06	0,12	0,17	0,10	0,10	0,08	0,10	0,16	0,11	0,10	0,08
dimethomorf													
ethofumesaat													
fluopicolide	0,02	0,03		0,02	0,04	0,01				0,01	0,01		
fluroxypyr													
flutolanil													
fosthiazaat													
glyfosaat													
lenacil													
mcpa													
mcpp													
metaxyl metaboliet cga 108906			0,02		0,04	0,02	0,02		0,02	0,02		0,02	
metaxyl metaboliet cga 62826						0,01	0,01					0,01	
metamitron													
metolachloorsulfonzuur					0,07	0,05				0,06		0,05	
metolachloorzuur					0,06					0,06	0,05		
metribucin													
oxamyl													
propamocarb													
prosulfocarb					0,01								
som GBM	0,02	0,03		0,02	0,05	0,01				0,01	0,01		
som GBM metaboliet	0,17	0,23	0,22	0,54	0,79	0,53	0,44	0,31	0,51	0,89	0,63	0,59	0,35
terbutylazine													
terbutylazine-desethyl													

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Naar aanleiding van het eerdere verzoek van MOB heeft HHNK haar eigen meetresultaten nader bekeken en ook geconcludeerd dat volgens deze meetgegevens dinoterb op meerdere plaatsen in het meetgebied van HHNK is aangetroffen. De aanwezigheid van een dergelijke stof in het oppervlaktewater is onwenselijk voor de waterkwaliteit. Het middel dinoterb heeft sinds 1998 geen toelating meer voor gebruik in Nederland. Tegelijkertijd willen we het zekere voor het onzekere nemen. Daarom gaan we de meetdata nogmaals grondig controleren.

Onbekend is waarom, hoe en wanneer deze stof in het water is gekomen. Ook dat vraagt nader onderzoek.

Wij hebben geen concrete aanwijzingen van illegaal gebruik door de agrarische sector of particulieren. Het vrijkomen van de stof als gevolg van historisch gebruik vanuit de bodem/waterbodem sluiten we niet uit.

HHNK is zeer actief in toezicht en handhaving op het gebied van lozingen van gewasbeschermingsmiddelen in het oppervlaktewater. Ook wij streven naar een goede waterkwaliteit. In de afgelopen jaren zien we op verschillende plekken, ook bij Polder Drieban, verbeteringen optreden.

We begrijpen echter dat er partijen zijn die vinden dat dit niet snel genoeg gaat.

Als wij in het toezicht constateren dat middelen zonder toelating worden toegepast handhaven we hier op. We hebben de NVWA op de hoogte gebracht van de normoverschrijding. Zij kunnen controles uitvoeren op aanwezige middelen bij agrarische bedrijven.

Zolang de bron onzeker is het niet mogelijk om maatregelen te treffen. Het is dus eerst zaak om daar meer duidelijkheid over te krijgen. We gaan voor het aanstaande gebiedsproces in de Drieban op meer locaties in deze polder monitoren op de aanwezigheid van gewasbeschermingsmiddelen. Daarmee willen we een beter beeld krijgen van de problematiek. Verder gaan we onderzoeken of de stof nog aanwezig is in de bodem en bij grondwerkzaamheden kan vrijkomen.

Vanuit BDS is een bericht in de maak voor het algemeen bestuur vanuit het secretariaat.

Met vriendelijke groet,

[Redacted signature]

Strategisch Communicatieadviseur

Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier

Bezoekadres: Stationsplein 136, 1703 WC [Redacted]

Postadres: Postbus 250, 1700 AG Heerhugowaard

m 06 - [Redacted]

w hhnk.nl

Werkdagen ma-di-wo-do

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Van: Besteman, [J] <[J]@hhnk.nl>
Verzonden: 07-03-2024 16:13
Aan: [J] <[J]@hhnk.nl>,
[J] <[J]@hhnk.nl>
Onderwerp: FW: Media-aandacht ivm [J]

Dag [J]

Op zich een prima bericht, maar wellicht dat er aan toegevoegd moet worden dat er zowel een handavingsverzoek als WOO-verzoek is ingediend en dat een dergelijk verzoek ook bij provincie en NVWA is ingediend?

Groet,

[J]

Van: [J] <[J]@hhnk.nl>
Verzonden: donderdag 7 maart 2024 16:08
Aan: Besteman, [J] <[J]@hhnk.nl>; [J] <[J]@hhnk.nl>
Onderwerp: Media-aandacht ivm [J]

Ha [J] en [J]

Zie hieronder, ik heb gebruik gemaakt van de lijn. Een klein kopje en een staart. Zijn jullie akkoord? Leggen jullie dit nog voor aan Jos Beemsterboer, dan verstuur ik het daarna.

Een check nog, zijn [J] en [J] op de hoogte? Ik ga zo naar het afscheid van [J] maar kan op locatie nog versturen, of vanavond.

Hartelijke groet,

[J]

Geachte bestuursleden,

Graag informeren wij u over het volgende. Vandaag zijn er in diverse media berichten verschenen (of zullen nog verschijnen) over een verzoek van MOB (MOBilisation for the environment) i.v.m. de aanwezigheid van de stof dinoterb bij verschillende meetpunten in het werkgebied van HHNK.

Aanleiding van dit verzoek is dat volgens MOB dinoterb op nog veel meer meetpunten aangetroffen wordt dan de eerdere constatering m.b.t. polder Drieban. MOB baseert zich op meetgegevens die beschikbaar zijn via Aquadesk en de Bestrijdingsmiddelenatlas (monsterdata van 2022).

HHNK heeft ook geconstateerd dat dinoterb in de periode 2021-2023 bij polder Drieban eenmalig boven de MTR-norm (maximaal toelaatbaar risicovorm) is gemeten. Dit was op 7 juli 2022. Op de andere meetmomenten was de concentratie onder de detectiegrens van ons laboratorium Waterproef.

Naar aanleiding van het eerdere verzoek van MOB heeft HHNK haar eigen meetresultaten nader bekeken en ook geconcludeerd dat volgens deze meetgegevens dinoterb op meerdere plaatsen in het meetgebied van HHNK is aangetroffen. De aanwezigheid van een dergelijke stof in het oppervlaktewater is onwenselijk voor de waterkwaliteit. Het middel dinoterb heeft sinds 1998 geen toelating meer voor gebruik in Nederland. Tegelijkertijd willen we het zekere voor het onzekere nemen. Daarom gaan we de meetdata nogmaals grondig controleren.

Onbekend is waarom, hoe en wanneer deze stof in het water is gekomen. Ook dat vraagt nader onderzoek. Wij zullen na de komende periode gebruiken om ons in deze situatie te verdiepen en de gegevens te analyseren.

Wij zullen u zo spoedig mogelijk nader informeren.

Namens Jos Beemsterboer

Met vriendelijke groet,

[Redacted signature]

Afdelingshoofd Bestuur, Directie & Strategie

t 072-[Redacted] | m 06-[Redacted]

Werkdagen: maandag t/m donderdag

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Van: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Verzonden: 14-03-2024 10:21
Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Onderwerp: FW: mediavragen dinoterb en oa zwemwater

[redacted]

Zie onder reactie PNH nav de vragen die wij van gemeente Zaanstad ontvingen.

Ik heb twijfels bij het antwoord op vraag 3:

- Op advies van de waterbeheerder, in dit geval jullie, kunnen wij (via de omgevingsdiensten), indien nodig, een negatief zwemadvies of zwemverbod instellen. Dit is te vinden op de aangewezen zwemlocatie zelf en op zwemwater.nl.

Wij adviseren toch alleen over een negatief zwemadvies indien de parameters waarop wij meten voor zwemwaterkwaliteit dat aangeven?

Bij de metingen worden diverse parameters onderzocht die van belang zijn voor de zwemwaterkwaliteit. Denk daarbij aan blauwalgen die giftig kunnen zijn en diverse bacteriën, waaronder E-coli. Daarnaast worden doorzicht, temperatuur, pH e.d. gemeten.

Indien blauwalgen of bacteriën bepaalde waarden overschrijden, adviseren wij de Provincie Noord-Holland over het al of niet instellen van een waarschuwing of negatief zwemadvies op de betreffende locatie. De provincie overlegt met de beheerder van de locatie over het plaatsen van waarschuwingsborden.

Wie weet dat zeker?

Groet,

[redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@noord-holland.nl>
Verzonden: donderdag 14 maart 2024 10:06
Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@noord-holland.nl>
CC: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@noord-holland.nl>
Onderwerp: RE: mediavragen dinoterb en oa zwemwater

Hi [redacted]

Hierbij onze reactie op jouw vragen.

1. Hoe zijn de verantwoordelijkheden geregeld ten aanzien van verontreiniging met Dinoterb in het oppervlaktewater?
(Het is mij hier niet echt duidelijk of deze vraag om het saneren gaat of hoe de verontreiniging ¼berhaupt in het water is gekomen. Hoe dan ook geldt hier dat jullie er onderzoek naar doen..)
"Er is nu nog veel onduidelijkheid over de situatie. HHNK onderzoekt de oorzaak van deze vervuiling en stemt de uitkomsten van dit onderzoek af met de provincie. Op dat moment kunnen eventuele vervolgstappen m.b.t. verontreiniging worden bepaald. De NVWA ziet toe op naleving van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen."
2. Wat zijn de veiligheidsrisico's voor inwoners ten aanzien van het gebruik van oppervlaktewater. Kan dit gevaarlijk zijn voor zwemmers, vissers en bewoners die water halen uit de Zaan voor de moestuin?
Zie antwoord 1.

Daarbij goed om te weten dat de Zaan geen aangewezen zwemlocatie is. Misschien goed om de gemeente en de journalist ook te wijzen op dat het op sommige plekken zelfs verboden is om te zwemmen:

<https://www.rijkswaterstaat.nl/water/waterbeheer/zwemmen-in-open-water/zwemmen-in-rivieren-en-kanalen>

Hebben jullie bij HHNK trouwens een lijst met plekken waarom dinoterb is aangetroffen?

3. In welke mate is het oppervlaktewatersysteem in de gemeente Zaanstad verontreinigd met Dinoterb? Beperkt de verontreiniging tot de Zaan of komt deze ook elders voor?

Deze is aan jullie om te beantwoorden lijkt me.

4. Hoe communiceert u over de veiligheidsrisico's richting bewoners, bedrijven en gemeenten?

Op advies van de waterbeheerder, in dit geval jullie, kunnen wij (via de omgevingsdiensten), indien nodig, een negatief zwemadvies of zwemverbod instellen. Dit is te vinden op de aangewezen zwemlocatie zelf en op zwemwater.nl.

4. Wat zijn de acties die het HHNK neemt om de oorzaak van de verontreiniging op te sporen?

Ook door jullie te beantwoorden.

Met vriendelijke groet,

[Redacted]

Communicatieadviseur, team Woordvoering en Communicatieadvies

T: +3123 [Redacted]

M: +316 [Redacted]

Houtplein 33 [Redacted] Haarlem

www.noord-holland.nl

[Redacted]@noord-holland.nl

Aanwezig: ma t/m do

Van: [Redacted] <[Redacted]@hhnk.nl>

Verzonden: dinsdag 12 maart 2024 13:22

Aan: [Redacted] <[Redacted]@noord-holland.nl>; [Redacted] <[Redacted]@noord-holland.nl>

CC: [Redacted] <[Redacted]@hhnk.nl>

Onderwerp: mediavragen dinoterb en oa zwemwater

Dag [Redacted] en [Redacted]

Goed om je even te spreken [Redacted]

Bij deze de vragen van de gemeente Zaanstad, vragen die we ook via de media krijgen en ook van een inwoner.

Er wordt specifiek naar zwemmen gevraagd. Dat is volgens mij aan de provincie. Nu weet ik wel dat gemeten wordt op bacterien om te komen tot een zwemadvies voor een locatie. Maar een vervolgvraag die zeker dus er is, is kan ik daar veilig zwemmen etc.

Mijn vervolgvraag zou zijn, als de provincie dat niet weet, wat gaat de provincie dan doen (GGD advies, metingen/onderzoek door RIVM aanvragen?).

Ik ben ook benieuwd welke vragen jullie krijgen en wat jullie verder nog voor acties of communicatie ondernemen.

De vragen van de gemeente:

De gemeente Zaanstad wordt door diverse media benaderd met vragen over verontreiniging van het oppervlaktewater met Dinoterb. Er zijn ook al diverse berichten verschenen in de media waaronder een bericht dat de risicowaarde voor Dinoterb met een factor 3 wordt overschreden in de Zaan.

In dat kader leven bij de gemeente Zaanstad een aantal vragen. Ik hoop dat u deze vragen kunt beantwoorden.

1. Hoe zijn de verantwoordelijkheden geregeld ten aanzien van verontreiniging met Dinoterb in het oppervlaktewater?
2. Wat zijn de veiligheidsrisico's voor inwoners ten aanzien van het gebruik van oppervlaktewater. Kan dit gevaarlijk zijn voor zwemmers, vissers en bewoners die water halen uit de Zaan voor de moestuin?
3. In welke mate is het oppervlaktewatersysteem in de gemeente Zaanstad verontreinigd met Dinoterb? Beperkt de verontreiniging tot de Zaan of komt deze ook elders voor?
4. Hoe communiceert u over de veiligheidsrisico's richting bewoners, bedrijven en gemeenten?
5. Wat zijn de acties die het HHNK neemt om de oorzaak van de verontreiniging op de sporen?
6. Is het zinvol afspraken te maken over de communicatie met de media en bewoners over deze kwestie?

Met vriendelijke groet,

 J

Strategisch Communicatieadviseur

Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier
Bezoekadres: Stationsplein 136, 1703 WC Heerhugowaard
Postadres: Postbus 250, 1700 AG Heerhugowaard

m J

w hhnk.nl

Werkdagen ma-di-wo-do

Deze e-mail geldt alleen als formeel besluit als dat specifiek benoemd is in de mail of in de bijlage daarbij.
Heeft u een formeel besluit nodig of twijfelt u over de rechtsgeldigheid van deze mail, neem dan telefonisch contact met ons op of kijk op onze website

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Van: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Verzonden: 23-04-2024 13:40
Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Onderwerp: FW: Meetpakket/profiel overzicht

Van: datawaterkwaliteit
Verzonden: maandag 22 april 2024 10:55
Aan: datawaterkwaliteit <[redacted]@hhnk.nl>
Onderwerp: FW: Meetpakket/profiel overzicht
Tabblad meetcombinaties

Van: Klantenservice <[redacted]@waterproef.nl>
Verzonden: dinsdag 26 maart 2024 17:13
Aan: datawaterkwaliteit <[redacted]@hhnk.nl>
Onderwerp: RE: Meetpakket/profiel overzicht

Beste [redacted]
Hieronder een overzicht van de analysepakketten per apparaat.

Apparaat	Profielcode	Testcode	Omschrijving
LC-MSMS	gbmi1	gbmi1f	Gewasbeschermingsmiddelen pakket 1
LC-MSMS	gbmii1	gbmii1f	Gewasbeschermingsmiddelen pakket 2
LC-MSMS	gbmiii1	gbmiii1f	Gewasbeschermingsmiddelen pakket 3
GC-MSMS	gbmp41	gbmp41f	Gewasbeschermingsmiddelen pakket 4

In bijlage heb ik ook de prijsopgave voor GBM 2024 toegevoegd, in bijlage 3 staan alle parameters per analysepakket.

Ik verwacht hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijk groet,

[redacted]
Relatiebeheerder

Dijkgraaf Poschlaan 6

[redacted] Edam

06-[redacted]

[redacted]@waterproef.nl

www.waterproef.nl

Van: datawaterkwaliteit <[redacted]@hhnk.nl>
Verzonden: dinsdag 26 maart 2024 13:25
Aan: Klantenservice <[redacted]@waterproef.nl>
Onderwerp: Meetpakket/profiel overzicht

Hoi [redacted]

[redacted] heeft met jou natuurlijk de profielen omgezet naar AquaPlan, en afgelopen vrijdag kwam er tijdens het gesprek met [redacted] en [redacted] naar boven dat sommige stoffen op de GC-MSMS gemeten worden en anderen op de LC-MSMS. Heb jij een overzicht welke profielen/stoffen er op welk apparaat gemeten worden?

Alvast hartelijk bedankt,

[redacted]
Data analist

Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier
Bezoekadres: Stationsplein 136, 1703 WC Heerhugowaard
Postadres: Postbus 250, 1700 AG Heerhugowaard

t 072 - [redacted] | m 06 - [redacted]

e [redacted]@hhnk.nl

w hhnk.nl

*Deze e-mail geldt alleen als formeel besluit als dat specifiek benoemd is in de mail of in de bijlage daarbij.
Heeft u een formeel besluit nodig of twijfelt u over de rechtsgeldigheid van deze mail, neem dan telefonisch contact met ons op of kijk op onze website*

Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier
T.a.v. [redacted] [redacted]
Postbus 250
1700 AG HEERHUGOWAARD

Datum 28 februari 2024	Ons kenmerk hbodz001/665	Telefoonnummer 06-[redacted] [redacted]
Onderwerp Gewasbeschermingsmiddelen (2024)	Uw kenmerk E-mail dd : 27-09-2023	Behandeld door [redacted] [redacted]

Geachte [redacted] [redacted]

Op uw verzoek, doe ik u hierbij onze prijsopgave 'Gewasbeschermingsmiddelen (2024)' toekomen.

Onderzoek:

De werkzaamheden bestaan uit het plannen, bemonsteren, analyseren en rapporteren van de parameters zoals opgegeven in uw aanvraag van 27 september 2023. De bemonsteringlocaties zijn opgenomen in bijlage 2. De lijst met te rapporteren parameters zijn opgenomen in bijlage 3. Daarnaast zijn de parameters dicofol, captan, folpet en abamectine door HHNK als belangrijk aangeduid, maar kan Waterproef zelf nog niet analyseren. Deze parameters zijn daarom als uitbesteding opgenomen in deze prijsopgave.

Kwaliteit:

Het kwaliteitssysteem van Stichting Waterproef voldoet aan de norm NEN-EN-ISO/IEC 17025. Stichting Waterproef staat geregistreerd onder accreditatienummer L446. De actuele scope van accreditatie is te vinden op de website van de Raad voor Accreditatie (<https://www.rva.nl/alle-geaccrediteerden/l446/>).

Een overzicht van de verrichtingen alsmede de gebruikte analysemethoden zijn te vinden in onze 'Producten en Diensten Catalogus (PDC) Stichting Waterproef'. Het document is op aanvraag leverbaar. Indien verrichtingen worden uitbesteed dan is dit aangegeven in bijlage 1 "Overzicht van de testen en tariefberekening". Het van toepassing zijnde accreditatienummer van de uitbestedingsorganisatie wordt hierbij vermeld.

Prijsopgave

hbodz001/665

Pagina

2 / 11

Monsternameplan:

Projectcode	Monsterpunt klant	Comp.	Bem. type	Freq.	Monsternamemaand
hbodz001/665	GBM001	OW	steekmonster	6	mrt, mei, jun, jul, aug, okt
hbodz001/665	GBM002	OW	steekmonster	6	mrt, mei, jun, jul, aug, okt
hbodz001/665	GBM004	OW	steekmonster	6	mrt, mei, jun, jul, aug, okt
hbodz001/665	GBM007	OW	steekmonster	6	mrt, mei, jun, jul, aug, okt
hbodz001/665	GBM008	OW	steekmonster	6	mrt, mei, jun, jul, aug, okt
hbodz001/665	GBM009	OW	steekmonster	6	mrt, mei, jun, jul, aug, okt
hbodz001/665	GBM010	OW	steekmonster	6	mrt, mei, jun, jul, aug, okt
hbodz001/665	GBM011	OW	steekmonster	6	mrt, mei, jun, jul, aug, okt
hbodz001/665	GBM012	OW	steekmonster	6	mrt, mei, jun, jul, aug, okt
hbodz001/665	GBM015	OW	steekmonster	6	mrt, mei, jun, jul, aug, okt
hbodz001/665	GBM016	OW	steekmonster	6	mrt, mei, jun, jul, aug, okt
hbodz001/665	GBM021	OW	steekmonster	6	mrt, mei, jun, jul, aug, okt
hbodz001/665	GBM022	OW	steekmonster	6	mrt, mei, jun, jul, aug, okt
hbodz001/665	GBM024	OW	steekmonster	6	mrt, mei, jun, jul, aug, okt
hbodz001/665	GBM025	OW	steekmonster	6	mrt, mei, jun, jul, aug, okt
hbodz001/665	GBM029	OW	steekmonster	6	mrt, mei, jun, jul, aug, okt
hbodz001/665	GBM032	OW	steekmonster	6	mrt, mei, jun, jul, aug, okt
hbodz001/665	GBM033	OW	steekmonster	6	mrt, mei, jun, jul, aug, okt
hbodz001/665	GBM035	OW	steekmonster	6	mrt, mei, jun, jul, aug, okt
hbodz001/665	GBM036	OW	steekmonster	6	mrt, mei, jun, jul, aug, okt
hbodz001/665	GBM037	OW	steekmonster	6	mrt, mei, jun, jul, aug, okt
hbodz001/665	GBM041	OW	steekmonster	6	mrt, mei, jun, jul, aug, okt
hbodz001/665	GBM042	OW	steekmonster	6	mrt, mei, jun, jul, aug, okt
hbodz001/665	GBM045	OW	steekmonster	6	mrt, mei, jun, jul, aug, okt
hbodz001/665	GBM047	OW	steekmonster	6	mrt, mei, jun, jul, aug, okt
hbodz001/665	GBM050	OW	steekmonster	6	mrt, mei, jun, jul, aug, okt
hbodz001/665	GBM056	OW	steekmonster	6	mrt, mei, jun, jul, aug, okt
hbodz001/665	GBM057	OW	steekmonster	6	mrt, mei, jun, jul, aug, okt
hbodz001/665	GBM059	OW	steekmonster	6	mrt, mei, jun, jul, aug, okt
174 monsternames					

Opmerkingen/serviceverlening:

Benodigde emballage wordt door ons kosteloos ter beschikking gesteld. Overige afspraken zullen conform de DienstVerleningsOvereenkomst uitgevoerd worden.

Rapportage:

Het laboratorium van de Stichting Waterproef streeft naar een levertijd van maximaal 25 dagen voor levering van de gewasbeschermingsmiddelen. Rapportage zal plaatsvinden doormiddel van het CSV - bestandsformaat, welke geschikt is voor het inlezen in uw Aquadesk-software.

Kostenoverzicht:

PROJCODE	Omschrijving	Totaal (€)
hbodz001/665	Gewasbeschermingsmiddelen (2024)	
Totaal		

Prijsopgave

hbodz001/665

Pagina

3 / 11

Bovengenoemde prijzen gelden t/m 31 december 2024. De specificatie van de kosten vindt u in bijlage 1. De kosten zullen op basis van werkelijk uitgevoerd werk maandelijks gefactureerd worden.

Meer- en minderwerk:

Door meer- en minderwerk kan deze prijsopgave worden aangepast. In de PDC staan de werkzaamheden en tarieven van onze dienstverlening. Stichting Waterproef geeft apart aan wat de meer- of minderkosten zijn, indien aan de orde. Voor alle partijen dient het meer- en minderwerk duidelijk te zijn. Afspraken hierover worden schriftelijk vastgelegd, bijvoorbeeld per email, en dienen te verwijzen naar de betreffende prijsopgave.

Algemene voorwaarden:

Op al onze transacties zijn de algemene voorwaarden van toepassing, welke u kunt vinden op de website van Stichting Waterproef (<https://www.waterproef.nl/klantenservice/>).

Stichting Waterproef start, in het algemeen, met het voorbereiden van de werkzaamheden direct na ontvangst van een principeakkoord. Indien meer- en minderwerk wordt aangevraagd na een principeakkoord, kan dit gevolgen hebben op reeds uitgevoerde werkzaamheden. Eventuele extra kosten worden doorberekend aan de opdrachtgever.

Contactpersonen:

Opdrachtnemer	Naam	E-mail	Telefoon
Afdelingshoofd			
- Bemonstering & Administratie		@waterproef.nl	06-
- Laboratorium		@waterproef.nl	06-
- Programma & Advies		@waterproef.nl	06-
Relatiebeheerder		@waterproef.nl	06-
Klantenservice		@waterproef.nl	06-
Facturatie		@waterproef.nl	

Opdrachtgever	Naam	E-mail	Telefoon
Contactpersoon		@hknk.nl	06-
Rapport		@hknk.nl	06-
Factuur	crediteuren administratie	@hknk.nl	

In het vertrouwen u met deze aanbieding van dienst te zijn, zien wij graag een bevestiging tegemoet d.m.v. het toesturen van een inkoopopdracht met bestelnummer.

Met vriendelijke groet,

Directeur
Stichting Waterproef

Bijlagen:

Bijlage 1. Overzicht van de testen en tariefberekening

Bijlage 2. Overzicht te bemonsteren locaties

Bijlage 3. Overzicht te rapporteren parameters

Prijsopgave

hbodz001/665

Pagina

4 / 11

Bijlage 1. Overzicht van de testen en tariefberekening

Projectcode	Comp.	Testcode	Omschrijving	Tarief (€)	Aantal	Totaal (€)
hbodz001/665	OW	#MONSTERS	Afvoerkosten			
hbodz001/665	OW	abmtne1u	Abamectine *			
hbodz001/665	OW	bemk0x	Bemonsterings- Planning- Transportkosten			
hbodz001/665	OW	carbox1u	Carboximiden *			
hbodz001/665	OW	dcf1u	Dicofol *			
hbodz001/665	OW	gbmi1f	Gewasbeschermingsmiddelen pakket 1			
hbodz001/665	OW	gbmii1f	Gewasbeschermingsmiddelen pakket 2			
hbodz001/665	OW	gbmiii1f	Gewasbeschermingsmiddelen pakket 3			
hbodz001/665	OW	gbmp41f	Gewasbeschermingsmiddelen pakket 4			
hbodz001/665	OW	opg1o	Inzetten GBM, OCB en PCB in water			
Totaal						

* Analyse wordt uitbesteed. Het laboratorium van Eurofins Omegam is geregistreerd onder accreditatienummer L086. Eventuele prijswijziging wordt verrekend.

Prijsopgave

hbodz001/665

Pagina

5 / 11

Bijlage 2. Overzicht te bemonsteren locaties

Monsterpunt klant	Monsterpunt omschrijving	X-coord.	Y-coord.
GBM001	Sint Maartensvlotbrug, voor krooshek gemaal NM-Zuid	108366	532078
GBM002	Zijpe, Scheidingsvliet voor krooshek gemaal naast huisnr 5	112314	541260
GBM004	Groenveldsdijk duiker zuidzijde vd weg thv gemaal Valkkoog	113536	530633
GBM007	Edam, Purmerdijk voor krooshek gemaal Purmer Noord	130386	503862
GBM008	Amsterdam Jisperveldstraat voor krooshek gemaal	125344	490445
GBM009	Schagerbrug, Grote Sloot voor krooshek gemaal HON	111295	534211
GBM010	Schagerbrug, voor krooshek gemaal NS	110077	535500
GBM011	Burgervlotbrug, Burgerweg voor gemaal bereikbaar via erf nr 7	107656	529935
GBM012	Schagerbrug, voor krooshek gemaal langs Keinsmerweg	113722	537562
GBM015	Julianadorp, vanaf brug langs de Middenvliet	112522	547615
GBM016	Heiloo, zomerdijk gemaal Sammerspolder	107448	514852
GBM021	Petten, voor krooshek gemaal Kleine R	106103	530801
GBM022	t Zand, voor krooshek gemaal Z-Uit	111737	537729
GBM024	Wieringerwerf, vanaf brug in Medemblikkerweg	130633	538712
GBM025	Slootdorp, vanaf brug in Prins Bernhardweg	126668	539812
GBM029	Kolhorn, voor krooshek gemaal Breebaart	122801	533784
GBM032	Breezand, voor krooshek gemaal Balgdijk	120216	544507
GBM033	Anna Paulowna, voor krooshek gemaal Wijdenes Spaans	118015	541858
GBM035	Den Oever, polder Waard Nieuwland voor krooshek gemaal einde Molenweg	130743	547224
GBM036	Voor krooshek Veenhuizerpolder	121464	523227
GBM037	Voor krooshek gemaal Uitgeester- en Heemskerkerpolder	109591	504663
GBM041	Voor krooshek gemaal Willem-Alexander	114662	509998
GBM042	Westbeemster, bij duiker in Jisperweg	121380	508390
GBM045	Venhuizen, voor krooshek gemaal De Drieban	145172	520610
GBM047	Avenhoorn, duiker in Braken	126526	515016
GBM050	Wervershoof, duiker in Molenweg	138254	526126
GBM056	Texel, voor krooshek gemaal Eijerland	120820	574680
GBM057	Den Hoorn, Texel zuidelijk langs Hoornderslag	110082	559955
GBM059	Purmerend, voor krooshek gemaal Purmer eind Purmerdijk	126584	501539
29 monsterpunten			

Prijsopgave

hbodz001/665

Pagina

6 / 11

Bijlage 3. Overzicht te rapporteren parameters**Gewasbeschermingsmiddelen pakket 1**

Parameter (code)	CAS	Rapportagegrens	Eenheid
Acetamiprid (actmpd)	135410-20-7	0,002	µg/l
Aclonifen (acnfn)	74070-46-5	0,003	µg/l
Ametoctradin (amtdn)	865318-97-4	0,002	µg/l
Amisulbrom (amsbm)	348635-87-0	0,02	µg/l
Azoxystrobin (azoxsbn)	131860-33-8	0,009	µg/l
Benthiavalicarb-isopropyl (bentavlcbiC3)	177406-68-7	0,003	µg/l
Boscalid (bosclid)	188425-85-6	0,003	µg/l
Carfentrazon-ethyl (carftznC2y)	128639-02-1	0,01	µg/l
Chloridazon (Clidzn)	1698-60-8	0,005	µg/l
Clethodim (cletdm)	99129-21-2	0,003	µg/l
Clomazon (clomzn)	81777-89-1	0,003	µg/l
Clothianidine (clotandne)	210880-92-5	0,01	µg/l
Cyantraniliprole (cyatnple)	736994-63-1	0,02	µg/l
Cyazofamide (cyazfAd)	120116-88-3	0,02	µg/l
Cycloxydim (cycxdm)	101205-02-1	0,01	µg/l
Cymoxanil (cymOanl)	57966-95-7	0,02	µg/l
Cyproconazool (cypcnzl)	94361-06-5	0,003	µg/l
Desethylterbutylazine (desC2ytC4yaz)	30125-63-4	0,002	µg/l
Desmedifam (desmdfm)	13684-56-5	0,03	µg/l
Difenoconazool (Dfncnzl)	119446-68-3	0,003	µg/l
Dimethenamide (DmtAd)	87674-68-8	0,004	µg/l
Ethofumesaat (etfmsst)	26225-79-6	0,01	µg/l
Fenmedifam (fenmdfm)	13684-63-4	0,02	µg/l
Fenoxaprop-P-ethyl (fenxppPC2y)	71283-80-2	0,005	µg/l
Fenpropidin (fenppdn)	67306-00-7	0,002	µg/l
Fenpropimorf (fenppmf)	67564-91-4	0,002	µg/l
Fonicamid (floncmd)	158062-67-0	0,003	µg/l
Fluazifop-P-butyl (fluazfPC4y)	79241-46-6	0,002	µg/l
Fluopicolide (fluopclde)	239110-15-7	0,002	µg/l
Fluopyram (fluoprm)	658066-35-4	0,002	µg/l
Fluoxastrobin (fluoxsbn)	193740-76-0	0,004	µg/l
Fosthiazaat (fostazt)	98886-44-3	0,003	µg/l
Imidacloprid (imdcprd)	138261-41-3	0,005	µg/l
Isopyrazam (isprzm)	881685-58-1	0,002	µg/l
Isoxaben (isxbn)	82558-50-7	0,002	µg/l
Jodosulfuron-methyl-natrium (IsfrnC1yNa)	144550-36-7	0,002	µg/l
Kresoxim-methyl (kresOxmC1y)	143390-89-0	0,01	µg/l
Lenacil (lencil)	2164-08-1	0,01	µg/l
Linuron (linrn)	330-55-2	0,003	µg/l
Mandipropamide (mandppAd)	374726-62-2	0,004	µg/l
Metamitron (mmtn)	41394-05-2	0,02	µg/l
Methyl-metsulfuron (C1ymsfrn)	74223-64-6	0,002	µg/l
Metobromuron (metbmrn)	3060-89-7	0,003	µg/l
Metribuzin (metbznr)	21087-64-9	0,003	µg/l
Oxamyl (Oaml)	23135-22-0	0,003	µg/l
Pencycuron (pencrcrn)	66063-05-6	0,003	µg/l
Pendimethalin (pendmtln)	40487-42-1	0,03	µg/l
Penflufen (penffn)	494793-67-8	0,003	µg/l

Prijsopgave

hbodz001/665

Pagina

7 / 11

Penthiopyrad (pentoprd)	183675-82-3	0,002	µg/l
Propamocarb (propmcb)	24579-73-5	0,003	µg/l
Prosulfocarb (prosfcb)	52888-80-9	0,005	µg/l
Pymetrozine (pymtzne)	123312-89-0	0,02	µg/l
Pyraclostrobin (pyrcsbn)	175013-18-0	0,004	µg/l
Pyraflufen-ethyl (pyrffnC2y)	129630-19-9	0,005	µg/l
Quinmerac (quinmrc)	90717-03-6	0,004	µg/l
Quinoxifen (quinoxfn)	124495-18-7	0,003	µg/l
Sedaxane (sedxne)	874967-67-6	0,008	µg/l
Silthiofam (siltofm)	175217-20-6	0,005	µg/l
SpinosynA (spinsnA)	131929-60-7	0,005	µg/l
SpinosynD (spinsnD)	131929-63-0	0,005	µg/l
Spirotetramat (spirtmt)	203313-25-1	0,01	µg/l
Tepaloxymid (teplxdm)	149979-41-9	0,03	µg/l
Thiacloprid (thiacpd)	111988-49-9	0,002	µg/l
Thiamethoxam (thiamtxm)	153719-23-4	0,01	µg/l
Triallaat (Talt)	2303-17-5	0,002	µg/l
Trifloxystrobin (Tfxsbn)	141517-21-7	0,003	µg/l
Triflusulfuron-methyl (TfsfrnC1y)	126535-15-7	0,005	µg/l
Zoxamide (zOaAd)	156052-68-5	0,003	µg/l

Prijsopgave

hbodz001/665

Pagina

8 / 11

Gewasbeschermingsmiddelen pakket 2

Parameter (code)	CAS	Rapportagegrens	Eenheid
2-methyl-4-chloorfenoxijzuur (MCPA)	94-74-6	0,02	µg/l
Benalaxyl-M (benlxlm)	98243-83-5	0,004	µg/l
Bentazon (bentzn)	25057-89-0	0,005	µg/l
Carbendazim (carbdzm)	10605-21-7	0,009	µg/l
Chlorantraniliprole (chloratnpl)	500008-45-7	0,01	µg/l
Cyprodinil (cypdnl)	121552-61-2	0,007	µg/l
Dichloorprop-P (DClppP)	15165-67-0	0,01	µg/l
Diflubenzuron (Dfbzrn)	35367-38-5	0,004	µg/l
Dimethomorf (Dmtmf)	110488-70-5	0,004	µg/l
Dinoseb (Dnsb)	88-85-7	0,008	µg/l
Dinoterb (Dntb)	1420-07-1	0,03	µg/l
Epoxiconazool (epxcnzl)	133855-98-8	0,005	µg/l
Ethylazinfos (C2yazfs)	2642-71-9	0,007	µg/l
Fenoxycarb (fenOxcb)	72490-01-8	0,004	µg/l
Fenpyrazamine (fenprAe)	473798-59-3	0,004	µg/l
Fipronil (fipnl)	120068-37-3	0,005	µg/l
Florasulam (flurslm)	145701-23-1	0,003	µg/l
Fluazinam (fluaznm)	79622-59-6	0,008	µg/l
Fludioxonil (fludoxnl)	131341-86-1	0,005	µg/l
Flufenacet (flufnct)	142459-58-3	0,009	µg/l
Flupyradifuron (fluprdfrn)	951659-40-8	0,006	µg/l
Foramsulfuron (forasfrn)	173159-57-4	0,003	µg/l
Furmecycloz (furmccz)	60568-05-0	0,003	µg/l
Haloxifop-P-methyl (halOxfPC1y)	72619-32-0	0,007	µg/l
Irgarol (irgrl)	28159-98-0	0,004	µg/l
Isoproturon (iptrn)	34123-59-6	0,004	µg/l
Mecoprop (MCPp)	93-65-2	0,006	µg/l
Mepanipyrim (mepnprm)	110235-47-7	0,006	µg/l
Mesosulfuron-methyl (messfrnC1y)	208465-21-8	0,004	µg/l
Methiocarb (metocb)	2032-65-7	0,005	µg/l
Methylazinfos (C1yazfs)	86-50-0	0,007	µg/l
Omethoat (omtat)	1113-02-6	0,005	µg/l
Oxathiapiprolin (Oatapplne)	1003318-67-9	0,004	µg/l
Pinoxaden (pinadn)	243973-20-8	0,005	µg/l
Propaquizafop (propqzfp)	111479-05-1	0,007	µg/l
Prothioconazool (protocnzl)	178928-70-6	0,05	µg/l
Pyridaben (pyrdbn)	96489-71-3	0,03	µg/l
Pyriproxyfen (pyrpxfn)	95737-68-1	0,006	µg/l
Quizalofop-P-ethyl (quizlfPC2y)	100646-51-3	0,004	µg/l
S-metolachloor (SmtlCl)	87392-12-9	0,008	µg/l
Sulfoxaflor (sulfafr)	946578-00-3	0,01	µg/l
Teflubenzuron (tefbzrn)	83121-18-0	0,007	µg/l
Thiabendazol (tabdzt)	148-79-8	0,006	µg/l
Trichloorfon (TClfn)	52-68-6	0,01	µg/l
Trinexapac-ethyl (TnxpcC2y)	95266-40-3	0,02	µg/l
Valifenalaat (valfnt)	283159-90-0	0,01	µg/l

Prijsopgave

hbodz001/665

Pagina

9 / 11

Gewasbeschermingsmiddelen pakket 3

Parameter (code)	CAS	Rapportagegrens	Eenheid
2,4D (24D)	94-75-7	n.t.b.	ug/l
azadirachtin (azdrtn)	11141-17-6	0,01	ug/l
benzovindiflupyr (benzvdpr)	1072957-71-1	0,008	ug/l
bifenox (bfnx)	42576-02-3	0,06	ug/l
bixafen (bixfn)	581809-46-3	0,007	ug/l
bromoxynil (BrOxnl)	1689-84-5	0,006	ug/l
bromuconazool (bromcnzl)	116255-48-2	0,006	ug/l
cyflufenamide (cyffAd)	180409-60-3	0,008	ug/l
fluxapyroxad (fluxprxd)	907204-31-3	0,008	ug/l
ftalimide (ftalmde)	85-41-6	0,1	ug/l
hexythiazox (hextazx)	78587-05-0	0,01	ug/l
hymexazool (hymxzl)	10004-44-1	0,3	ug/l
imazalil (imzll)	35554-44-0	0,007	ug/l
lufenuron (lufnfn)	103055-07-8	n.t.b.	ug/l
mefentrifluconazool (meffFcenzl)	1417782-03-6	0,007	ug/l
mesotrion (meston)	104206-82-8	0,02	ug/l
metconazool (metcnzl)	125116-23-6	0,005	ug/l
methoxyfenozide (C10xfnzde)	161050-58-4	0,02	ug/l
metrafenon (metfnn)	220899-03-6	0,005	ug/l
monolinuron (Mlnrn)	1746-81-2	0,008	ug/l
nicosulfuron (nicsfrn)	111991-09-4	0,005	ug/l
pyridaat (pyrdt)	55512-33-9	0,06	ug/l
pyriofenon (pyrofnn)	688046-61-9	0,008	ug/l
spiroxamine (spirxmne)	118134-30-8	0,009	ug/l

Prijsopgave

hbodz001/665

Pagina

10 / 11

Gewasbeschermingsmiddelen pakket 4

Parameter (code)	CAS	Rapportagegrens	Eenheid
2,6-Dichloorbenzamide (26DCIBenAd)	2008-58-4	2	ng/l
4,4-dichloorbenzofenon (44DCIbzfnn)	90-98-2	n.t.b.	ng/l
Alachloor (alCl)	15972-60-8	4	ng/l
Atrazine (Atr)	1912-24-9	1	ng/l
Benefin (benfn)	1861-40-1	6	ng/l
Broomoxynil-octanoaat (BrOxnOcnat)	1689-99-2	20	ng/l
Carvon (carvn)	99-49-0	30	ng/l
Chloorfenvinfos (CFVP)	470-90-6	2	ng/l
Chloorprofam (CPFM)	101-21-3	2	ng/l
Chloorpyrifos (CPyrP)	2921-88-2	0,3	ng/l
Chloorthalonil (Clthnl)	1897-45-6	2	ng/l
Coumafos (COUMP)	56-72-4	0,9	ng/l
Cyflumetofen (cyfntfn)	400882-07-7	4	ng/l
Cyfluthrin (cyftn)	68359-37-5	2	ng/l
Cypermethrin (cypmtn)	52315-07-8	10	ng/l
Deltamethrin (dmtn)	52918-63-5	3	ng/l
Desethylatrazine (dsEyAtr)	6190-65-4	5	ng/l
Desmetryne (dsMTNE)	1014-69-3	2	ng/l
Diazinon (DAzN)	333-41-5	1	ng/l
Dichlobenil (DCIBNL)	1194-65-6	0,3	ng/l
Dichloorvos (x_DiClVos)	62-73-7	0,7	ng/l
Diethyltoluamide (DEyToAd)	134-62-3	8	ng/l
Dimethenamid-P (DmtnmDP)	163515-14-8	0,4	ng/l
Dimethoaat (DMTAT)	60-51-5	3	ng/l
Dodemorf (dodmf)	1593-77-7	3	ng/l
Esfenvaleraat (esfvlt)	66230-04-4	2	ng/l
Ethion (ETON)	563-12-2	2	ng/l
Ethoprofos (ETPP)	13194-48-4	0,3	ng/l
Ethylbromofos (EyBrP)	4824-78-6	0,5	ng/l
Ethylparathion (EyPRTON)	56-38-2	5	ng/l
Ethylpirimifos (C2yprmf)	23505-41-1	2	ng/l
Etridiazool (ETDAZL)	2593-15-9	0,5	ng/l
Fenamifos (fenamfs)	22224-92-6	5	ng/l
Fenchloorfos (FENCIP)	299-84-3	0,3	ng/l
Fenitrothion (FENTTON)	122-14-5	0,5	ng/l
Fenthion (FENTON)	55-38-9	0,5	ng/l
Flutianil (flutanl)	958647-10-4	n.t.b.	ng/l
Fluroxypyr-meptyl (fluOxpmtl)	81406-37-3	6	ng/l
Flutolanil (FLUTLNL)	66332-96-5	0,5	ng/l
Phoraat (x_phoraat)	298-02-2	2	ng/l
Fosalon (PALN)	2310-17-0	0,5	ng/l
Fosfamidon (PAMDN)	13171-21-6	2	ng/l
Furalaxyl (FURALXL)	57646-30-7	0,5	ng/l
Heptenofos (HEPTNP)	23560-59-0	0,3	ng/l
Indoxacarb (indxcb)	173584-44-6	0,5	ng/l
Iprodion (IPDON)	36734-19-7	9	ng/l
Lambda-cyhalothrin (lcyhltn)	91465-08-6	2	ng/l
Malathion (MALTON)	121-75-5	3	ng/l
Metalaxyl-M (mixlM)	70630-17-0	6	ng/l
Metazachloor (MtZCl)	67129-08-2	0,5	ng/l
Methidathion (METDTN)	950-37-8	3	ng/l

Prijsopgave

hbodz001/665

Pagina

11 / 11

Methylbromofos (MyBrP)	2104-96-3	0,3	ng/l
Methylparathion (MyPRTON)	298-00-0	2	ng/l
Methyl-pirimifos (MyPRMP)	29232-93-7	2	ng/l
Methyl tolclofos (MyTCP)	57018-04-9	4	ng/l
Mevinfos (MEVP)	7786-34-7	0,3	ng/l
Napropamide (nappAd)	15299-99-7	5	ng/l
Penconazool (pencnzl)	66246-88-6	0,5	ng/l
Pirimicarb (PIRMcb)	23103-98-2	0,4	ng/l
Prochloraz (PROCRZ)	67747-09-5	2	ng/l
Procymidon (PROCMDN)	32809-16-8	0,5	ng/l
Profam (PROFM)	122-42-9	2	ng/l
Prometryne (PROMTNE)	7287-19-6	3	ng/l
Propachloor (PROPCI)	1918-16-7	2	ng/l
Propazine (PROPaz)	139-40-2	1	ng/l
Propiconazool (PROPCNZL)	60207-90-1	2	ng/l
Pyrazofos (PyrAzP)	13457-18-6	4	ng/l
Pyrifenox (PYRFNX)	88283-41-4	4	ng/l
Pyrimethanil (PYRMANL)	53112-28-0	0,4	ng/l
Sebutylazine (SEBuyAZNE)	7286-69-3	2	ng/l
Simazine (Sim)	122-34-9	4	ng/l
Spiromesifen (spirmsfn)	283594-90-1	1	ng/l
Tebuconazool (TEBCNZL)	107534-96-3	2	ng/l
Tefluthrin (teftn)	79538-32-2	0,3	ng/l
Terbutryne (trBTNE)	886-50-0	2	ng/l
Terbutylazine (trByAz)	5915-41-3	0,5	ng/l
Tetrachloorinfos (T4CVP)	961-11-5	0,4	ng/l
Triazofos (TAzP)	24017-47-8	0,9	ng/l
Tributylfosfaat (TC4yPO4)	126-73-8	8	ng/l
Trifluralin (TFLURLN)	1582-09-8	7	ng/l
Vinclozolin (VINCZLN)	50471-44-8	2	ng/l

Uitbestedingen:

Parameter (code)	CAS	Rapportagegrens	Eenheid
Abamectine (abmtne)	71751-41-2	0,01	µg/l
Dicofol als afbraakproduct (Dcfl)	115-32-2	0,05	µg/l
Captafol (captfl)	2939-80-2	0,05	µg/l
Captan (captn)	133-06-2	0,05	µg/l
Fotpet (folpt)	133-07-3	0,05	µg/l

Code	Omschrijving	Jaren
KRW-TT	KRW toestand en trend meetnet chemie versie 2022 - 2027	2023, 2024, 2025, 2026, 2027
KRW_rap	KRW Rapportagepunten versie 2022 - 2027	2023, 2024, 2025, 2026, 2027
KRW_meren	KRW meetnet watertype meren versie 2022 - 2027	2023, 2024, 2025, 2026, 2027
KRW_kanalen	KRW meetnet watertype kanalen versie 2022 - 2027	2023, 2024, 2025, 2026, 2027
KRW_sloten	KRW meetnet watertype sloten versie 2022 - 2027	2023, 2024, 2025, 2026, 2027
KRW_strom	KRW meetnet watertype stromend water versie 2022 - 2027	2023, 2024, 2025, 2026, 2027
KRW_zoet	KRW meetnet zoete wateren (< 200 mgCl/l)	2023, 2024, 2025, 2026, 2027
EK	Externe knooppunten versie 2022 - 2027	2023, 2024, 2025, 2026, 2027
IK	Interne knooppunten versie 2022 - 2027	2023, 2024, 2025, 2026, 2027
GW	Grote wateren versie 2022 - 2027	2023, 2024, 2025, 2026, 2027
MNLSO	Landelijk meetnet landbouw specifiek oppervlaktewater	2023, 2024, 2025, 2026, 2027
Waterakkoord	Meetnet waterakkoorden	2023, 2024, 2025, 2026, 2027
VIS	Vis meetnet	2023, 2024, 2025, 2026, 2027

MeetnetCode	MeetobjectCodes	PlanningPakketCodes
KRWTT	002002, 135701, 158202, 204002, {	zie planningPakketBunc
KRWOMBIO	zie meetnet Aquadesk	zie planningPakketBunc
KRWMEREN	zie meetnet Aquadesk	zie planningPakketBunc
KRWKANALEN	zie meetnet Aquadesk	zie planningPakketBunc
KRWSLOTEN	zie meetnet Aquadesk	zie planningPakketBunc
KRWSTROM	zie meetnet Aquadesk	zie planningPakketBunc
nog aanmaken		zie planningPakketBunc
EK	zie meetnet Aquadesk	zie planningPakketBunc
IK	zie meetnet Aquadesk	zie planningPakketBunc
GW	zie meetnet Aquadesk	zie planningPakketBunc
MNLSO	zie meetnet Aquadesk	zie planningPakketBunc
WATERAKK00RD	zie meetnet Aquadesk	zie planningPakketBunc
20220887	zie meetnet Aquadesk	zie planningPakketBunc

PlanningPakketBundelCodes

2L, 2L+, 2Lsa1, PRIO_trend, PS_prio, PS_svs

2Lsa14, AANV_met1, CHLFA, FC_nut_zout, FC_veld, FYPL

CHLFA, FC_nut_zout, FC_veld, MAFA, MAFY

CHLFA, FC_nut_zout, FC_veld, MAFA, MAFY

FC_nut_zout, FC_veld, MAFA, MAFY

FC_nut_zout, FC_veld, FYBEN, MAFA, MAFY

FC_zoet

214, FC_nut_zout, FC_veld, PAK16, ZN

CHLFA, FC_nut_zout, FC_veld

FC_nut_zout, FC_veld

FC_nut_zout, FC_veld

FC_nut_zout, FC_veld, PAK16, Wat_akk_div

VIS

Code	Omschrijving	LeverancierCoc
4can1	4-Chlooraniline	WTP
6nutr2d	6 nutriënten discrete analyser oppervlakte water	WTP
ag1mf	Zilver na filtratie	WTP
as1m	Arseen in water	WTP
as1mf	Arseen in water na filtratie	WTP
blu	Borium gefiltreerd in water	WTP
ba1mf	Barium in water na filtratie	WTP
be1mf	Beryllium na filtratie	WTP
bfnxp41	Bifenox GCMSMS	WTP
btex1	Vluchtige aromaten (BTEXN)	WTP
ca1m	Calcium in water	WTP
ca1mf	Calcium in water na filtratie	WTP
cd1mf	Cadmium in water na filtratie	WTP
chlakn1u	chlooralkanen	WTP
cl2d	Chloride in oppervlaktewater discrete analyser	WTP
colmf	Cobalt in water na filtratie	WTP
cr1m	Chroom in water	WTP
cr1mf	Chroom in water na filtratie	WTP
cu1mf	Koper in water na filtratie	WTP
dcfl1u	Dicofol	WTP
dehp1u	DEHP	WTP
doc1	Opgelost organische koolstof	
doorz2	Doorzicht	WTP
gbmi1	Gewasbeschermingsmiddelen met LCMSMS pakket 1	WTP
gbmi1	Gewasbeschermingsmiddelen met LCMSMS pakket 2	WTP
gbmiii1	GBM LCMS pakket 3	WTP
gbmp41	GBM met GCMSMS TSQ9000	WTP
hbcd1u	Hexabroomcyclododecaan	WTP
hg1mf	Kwik in water na filtratie mbv ICP-MS	WTP
hh2	Hardheid in oppervlaktewater	WTP
kjn1	Kjeldahl-stikstof in water	WTP
mg1mf	Magnesium in water na filtratie	WTP
mo1mf	Molybdeen in water na filtratie	WTP
na1mf	Natrium in water na filtratie	WTP
nfl1u	kader richtlijn water-fenolen	WTP
nh42d	Ammonium in oppervlaktewater discrete analyser	WTP
ni1mf	Nikkel in water na filtratie	WTP
nox2d	Somnitriet-nitraat in oppervlaktewater discret	WTP
o2%2	Zuurstofverzadiging (veldmeting)	WTP
o22	Zuurstofgehalte (veldmeting)	WTP
ocbn1	OCB's in water	WTP
orgtin2	Organotin verbindingen in oppervlaktewater	WTP
pakepa1	PAK EPA in water	WTP
pb1mf	Lood in water na filtratie	WTP
pbde1u	Brandvertragers (PBDE)	WTP
pfox1u	Perfluorooctaansulfonaat en perfluorooctaanzuur	WTP

ph2v	pH veldmeting	WTP
po42d	Ortho-fosfaat in oppervlaktewater discrete anal	WTP
sal2	Saliniteit	WTP
sb1mf	Antimoon in water na filtratie	WTP
se1mf	Selenium na filtratie	WTP
sn1mf	Tin na filtratie	WTP
teluf	Tellurium na filtratie	WTP
temp2	Temperatuur (veldmeting)	WTP
tiluf	Titaan na filtratie	WTP
tl1mf	Thallium na filtratie	WTP
tn2d	Totaal stikstof in oppervlaktewater	WTP
tn2df	Totaal stikstof na filtratie	WTP
toctn1	TOC en tN in water (vervuilingswaarde)	
tp1	Totaal-fosfor in water	WTP
u1mf	Uranium na filtratie	WTP
v1mf	Vanadium in water na filtratie	WTP
vwu1	Vluchtige koolwaterstoffen (Uitgebreed)	WTP
zn1mf	Zink in water na filtratie	WTP
MAFA	Macrofauna vlgns KRW methodiek	WTP
MAFY	Macrofyten vlgns KRW methodiek	WTP
FYTO	Fytoplankton vlgns KRW methodiek	WTP
FYBEN	Fytobenthos vlgns KRW methodiek	WTP
VIS	Vis vlgns KRW methodiek	ATB

Meetpakket	CodeAnalysePakket	Cod Monstermethode	CodeAnalysemethode	CodeFrequentie
CS.CC				zie Planni
CS.CC, CM.CC				zie Planni
CS.CC				zie Planni
CS.CC				zie Planni
CS.CC				zie Planni
CS.CC				zie Planni
CS.CC				zie Planni
CS.CC				zie Planni
CS.CC, CM.CC				zie Planni
CS.CC				zie Planni
CS.CC				zie Planni
CS.CC				zie Planni
CM.CC				zie Planni
CS.CC				zie Planni
CS.CC				zie Planni
CS.CC				zie Planni
CS.CC				zie Planni
CS.CC				zie Planni
CS.CC				zie Planni
CS.CC				zie Planni
grootheid				zie Planni
CS.CC				zie Planni
CS.CC				zie Planni
CS.CC				zie Planni
CS.CC				zie Planni
CS.CC				zie Planni
CS.CC				zie Planni
grootheid				zie Planni
CM.CC				zie Planni
CS.CC				zie Planni
CS.CC				zie Planni
CS.CC				zie Planni
CS.CC				zie Planni
CS.CC				zie Planni
CS.CC				zie Planni
CM.CC				zie Planni
CS.CC				zie Planni
CS.CC				zie Planni
CS.CC, CM.CC				zie Planni
CS.CC				zie Planni
CS.CC				zie Planni
CS.CC				zie Planni
CS.CC				zie Planni
CS.CC, CM.CC				zie Planni

grootheid

CS.CC

CM.CC

CS.CC

CS.CC

CS.CC

CS.CC

grootheid

CS.CC

CS.CC

CM.CC

CM.CC

CS.CC

CS.CC

CS.CC

CS.CC, CM.CC

CS.CC

ME.AB

PT.AB, PT.BD

FP.AC, FP.AI

DT.AB

VS.ON

zie Planni

zie Planni

zie Planni

zie Planni

zie Planni

zie Planni

zie Planni

zie Planni

zie Planni

zie Planni

zie Planni

zie Planni

zie Planni

zie Planni

zie Planni

zie Planni

zie Planni

zie Planni

zie Planni

zie Planni

zie Planni

zie Planni

zie Planni

PlanningPakket	ParameterCo	KenmerktypeCo	KenmerkCod	GroetheidCo
4can1	4ClAn	HD		CONCCTE
6nutr2d	sN03N02		HD=Nnf	CONCCTE
6nutr2d	S04		HD=nf	CONCCTE
ag1mf	Ag		HD=nf	CONCCTE
as1m	As			CONCCTE
as1mf	As		HD=nf	CONCCTE
blu	B		HD=nf	CONCCTE
ba1mf	Ba		HD=nf	CONCCTE
be1mf	Be		HD=nf	CONCCTE
bfnxp41	bfnx			CONCCTE
btex1	s1314xyln			CONCCTE
btex1	Tol			CONCCTE
btex1	C2yBen			CONCCTE
ca1m	Ca			CONCCTE
ca1mf	Ca		HD=nf	CONCCTE
cd1mf	Cd		HD=nf	CONCCTE
chlakn1u	sC10C13Clakn			CONCCTE
cl2d	Cl		HD=nf	CONCCTE
co1mf	Co		HD=nf	CONCCTE
cr1m	Cr			CONCCTE
cr1mf	Cr		HD=nf	CONCCTE
cu1mf	Cu		HD=nf	CONCCTE
dcfl1u	Dcfl			CONCCTE
dehp1u	DEHP			CONCCTE
doc1	Corg		nf	CONCCTE
doorz2	ZICHT			ZICHT
gbmi1	Clymsfrn			CONCCTE
gbmi1	penffn			CONCCTE
gbmi1	acnfn			CONCCTE
gbmi1	etfmst			CONCCTE
gbmi1	actmpd			CONCCTE
gbmi1	propmcb			CONCCTE
gbmi1	fenxppPC2y			CONCCTE
gbmi1	fluoxsbn			CONCCTE
gbmi1	Dfncnzl			CONCCTE
gbmi1	desC2ytC4yaz			CONCCTE
gbmi1	pyrffnC2y			CONCCTE
gbmi1	isprzm			CONCCTE
gbmi1	DmtAd			CONCCTE
gbmi1	azoxsbn			CONCCTE
gbmi1	cycxdm			CONCCTE
gbmi1	metbzn			CONCCTE
gbmi1	lenc1			CONCCTE
gbmi1	bentavlcbiC3			CONCCTE
gbmi1	clotandne			CONCCTE
gbmi1	fenmdfm			CONCCTE
gbmi1	Oaml			CONCCTE
gbmi1	boscld			CONCCTE
gbmi1	fluoprm			CONCCTE

gbmi1	pyrcsbn	CONCCTE
gbmi1	mmtn	CONCCTE
gbmi1	fluopclde	CONCCTE
gbmi1	pentoprđ	CONCCTE
gbmi1	cyazfAd	CONCCTE
gbmi1	teplxdm	CONCCTE
gbmi1	z0aAd	CONCCTE
gbmi1	amsbm	CONCCTE
gbmi1	imdcpd	CONCCTE
gbmi1	siltofm	CONCCTE
gbmi1	IsfrnC1yNa	CONCCTE
gbmi1	kres0xmC1y	CONCCTE
gbmi1	pendmtln	CONCCTE
gbmi1	cym0anl	CONCCTE
gbmi1	spirttmt	CONCCTE
gbmi1	thiacpd	CONCCTE
gbmi1	pymtzne	CONCCTE
gbmi1	sedxne	CONCCTE
gbmi1	amttdn	CONCCTE
gbmi1	mandppAd	CONCCTE
gbmi1	Clidzn	CONCCTE
gbmi1	spinsnA	CONCCTE
gbmi1	prosfcb	CONCCTE
gbmi1	Tfxsbn	CONCCTE
gbmi1	floncmd	CONCCTE
gbmi1	fostazt	CONCCTE
gbmi1	fenppmf	CONCCTE
gbmi1	clomzn	CONCCTE
gbmi1	fenppdn	CONCCTE
gbmi1	cletdm	CONCCTE
gbmi1	cypcnzl	CONCCTE
gbmi1	desmdfm	CONCCTE
gbmi1	thiamtxm	CONCCTE
gbmi1	cyatnlple	CONCCTE
gbmi1	carftznC2y	CONCCTE
gbmi1	isxnb	CONCCTE
gbmi1	fluazfPC4y	CONCCTE
gbmi1	TfsfrnC1y	CONCCTE
gbmi1	quinoxfn	CONCCTE
gbmi1	spinsnD	CONCCTE
gbmi1	penccrn	CONCCTE
gbmi1	metbmrn	CONCCTE
gbmi1	quinmrc	CONCCTE
gbmi1	Talt	CONCCTE
gbmi1	linrn	CONCCTE
gbmii1	benlxLM	CONCCTE
gbmii1	MCPP	CONCCTE
gbmii1	iptrn	CONCCTE
gbmii1	fluaznm	CONCCTE
gbmii1	bentzn	CONCCTE

gbmii1	Oatapplne	CONCCTE
gbmii1	hal0xfPC1y	CONCCTE
gbmii1	fipnl	CONCCTE
gbmii1	mepnprm	CONCCTE
gbmii1	tabdzt	CONCCTE
gbmii1	furmccx	CONCCTE
gbmii1	fludoxnl	CONCCTE
gbmii1	flurslm	CONCCTE
gbmii1	pinadn	CONCCTE
gbmii1	carbdtm	CONCCTE
gbmii1	Dntb	CONCCTE
gbmii1	Dmtmf	CONCCTE
gbmii1	flufnct	CONCCTE
gbmii1	TClfn	CONCCTE
gbmii1	Dffncn	CONCCTE
gbmii1	MCPA	CONCCTE
gbmii1	Clyazfs	CONCCTE
gbmii1	tefbzrn	CONCCTE
gbmii1	metocb	CONCCTE
gbmii1	Tnxpc2y	CONCCTE
gbmii1	irgrl	CONCCTE
gbmii1	fen0xcb	CONCCTE
gbmii1	omtat	CONCCTE
gbmii1	chloratnlpl	CONCCTE
gbmii1	protocnzl	CONCCTE
gbmii1	SmtlCl	CONCCTE
gbmii1	pyrdbn	CONCCTE
gbmii1	pyrpxfn	CONCCTE
gbmii1	fluprdfrn	CONCCTE
gbmii1	sulfafr	CONCCTE
gbmii1	fenprAe	CONCCTE
gbmii1	valfnlt	CONCCTE
gbmii1	C2yazfs	CONCCTE
gbmii1	Dfbzrn	CONCCTE
gbmii1	Dnsb	CONCCTE
gbmii1	cyfmtfn	CONCCTE
gbmii1	i0xnl	CONCCTE
gbmii1	forasfrn	CONCCTE
gbmii1	DClppP	CONCCTE
gbmii1	propqzfp	CONCCTE
gbmii1	messfrnC1y	CONCCTE
gbmii1	epxcnzl	CONCCTE
gbmii1	cypdnl	CONCCTE
gbmii1	quizlfPC2y	CONCCTE
gbmiii1	pyrdt	CONCCTE
gbmiii1	benzvdfr	CONCCTE
gbmiii1	azdrtn	CONCCTE
gbmiii1	Br0xnl	CONCCTE
gbmiii1	hymxzl	CONCCTE
gbmiii1	hextazx	CONCCTE

gbmiii1	bromcnzl	CONCCTE
gbmiii1	imzll	CONCCTE
gbmiii1	nic sfrn	CONCCTE
gbmiii1	Cltlrn	CONCCTE
gbmiii1	bixfn	CONCCTE
gbmiii1	pyrofn	CONCCTE
gbmiii1	mefTFcnzl	CONCCTE
gbmiii1	Durn	CONCCTE
gbmiii1	metfn	CONCCTE
gbmiii1	metbtazrn	CONCCTE
gbmiii1	Mlnrn	CONCCTE
gbmiii1	meston	CONCCTE
gbmiii1	propxr	CONCCTE
gbmiii1	spirxmne	CONCCTE
gbmiii1	Cloxfnzde	CONCCTE
gbmiii1	fluxprxd	CONCCTE
gbmiii1	bfnx	CONCCTE
gbmiii1	tefbzrn	CONCCTE
gbmiii1	cyffAd	CONCCTE
gbmiii1	PeClFol	CONCCTE
gbmiii1	ftalmde	CONCCTE
gbmiii1	metcnzl	CONCCTE
gbmp41	mzCl	CONCCTE
gbmp41	Clprmf	CONCCTE
gbmp41	pyrmtnl	CONCCTE
gbmp41	eTDazl	CONCCTE
gbmp41	mlxlm	CONCCTE
gbmp41	C2yprton	CONCCTE
gbmp41	T4Clvfs	CONCCTE
gbmp41	desC2yatzne	CONCCTE
gbmp41	flutlnl	CONCCTE
gbmp41	benfn	CONCCTE
gbmp41	indxcb	CONCCTE
gbmp41	C2yprmf	CONCCTE
gbmp41	seC4yazne	CONCCTE
gbmp41	esfvlrt	CONCCTE
gbmp41	propcnzl	CONCCTE
gbmp41	ipDon	CONCCTE
gbmp41	dmtn	CONCCTE
gbmp41	Clpfm	CONCCTE
gbmp41	dodmf	CONCCTE
gbmp41	nappAd	CONCCTE
gbmp41	Dcbl	CONCCTE
gbmp41	cumfs	CONCCTE
gbmp41	pirmcb	CONCCTE
gbmp41	eton	CONCCTE
gbmp41	pencnzl	CONCCTE
gbmp41	pyrazfs	CONCCTE
gbmp41	cypmtn	CONCCTE
gbmp41	pyrfnx	CONCCTE

gbmp41	DEET	CONCCTE
gbmp41	tebcnzl	CONCCTE
gbmp41	vinczln	CONCCTE
gbmp41	propzne	CONCCTE
gbmp41	26DC1BenAd	CONCCTE
gbmp41	malton	CONCCTE
gbmp41	furlxl	CONCCTE
gbmp41	C1yBrfs	CONCCTE
gbmp41	promtne	CONCCTE
gbmp41	simzne	CONCCTE
gbmp41	alCl	CONCCTE
gbmp41	lcyhltn	CONCCTE
gbmp41	C1yprton	CONCCTE
gbmp41	Dmtat	CONCCTE
gbmp41	Tazfs	CONCCTE
gbmp41	fenamfs	CONCCTE
gbmp41	mevfs	CONCCTE
gbmp41	carvn	CONCCTE
gbmp41	fosln	CONCCTE
gbmp41	C2yClprfs	CONCCTE
gbmp41	propCl	CONCCTE
gbmp41	spirmsfn	CONCCTE
gbmp41	Clfvfs	CONCCTE
gbmp41	fenton	CONCCTE
gbmp41	profm	CONCCTE
gbmp41	DmtnmdP	CONCCTE
gbmp41	teftn	CONCCTE
gbmp41	Daznn	CONCCTE
gbmp41	fenClfs	CONCCTE
gbmp41	TC4yP04	CONCCTE
gbmp41	desmtn	CONCCTE
gbmp41	Br0xn0cnat	CONCCTE
gbmp41	cyfmtfn	CONCCTE
gbmp41	Tfrlne	CONCCTE
gbmp41	DClvs	CONCCTE
gbmp41	cyftn	CONCCTE
gbmp41	flu0xpmtl	CONCCTE
gbmp41	tolcfsC1y	CONCCTE
gbmp41	etpfs	CONCCTE
gbmp41	metdton	CONCCTE
gbmp41	fosfmdn	CONCCTE
gbmp41	Cltlnl	CONCCTE
gbmp41	terbtn	CONCCTE
gbmp41	feN02ton	CONCCTE
gbmp41	heptnfs	CONCCTE
gbmp41	C2yBrfs	CONCCTE
gbmp41	terC4yazne	CONCCTE
gbmp41	proClaz	CONCCTE
gbmp41	atzne	CONCCTE
gbmp41	fort	CONCCTE

gbmp41	procmdn		CONCCTE
hbcd1u	aHBCD		CONCCTE
hbcd1u	sabcHBCD		CONCCTE
hbcd1u	cHBCD		CONCCTE
hbcd1u	bHBCD		CONCCTE
hg1mf	Hg	HD=nf	CONCCTE
hh2	HH	HD=CaCO3	HH
kjn1	NKj	HD=N	CONCCTE
mg1mf	Mg	HD=nf	CONCCTE
mo1mf	Mo	HD=nf	CONCCTE
na1mf	Na	HD=nf	CONCCTE
nf1u	4ttC8yFol		CONCCTE
nf1u	4C9yFol		CONCCTE
nf1u	s4C9yFol		CONCCTE
nh42d	NH4	HD=Nnf	CONCCTE
ni1mf	Ni	HD=nf	CONCCTE
nox2d	sNO3NO2	HD=Nnf	CONCCTE
o2%2	O2		CONCCTE
o22	O2		CONCCTE
ocbn1	44DDE		CONCCTE
ocbn1	aldn		CONCCTE
ocbn1	44DDD		CONCCTE
ocbn1	dieldn		CONCCTE
ocbn1	HCb		CONCCTE
ocbn1	tHpClEp0		CONCCTE
ocbn1	endsfS04		CONCCTE
ocbn1	bedsfn		CONCCTE
ocbn1	44DDT		CONCCTE
ocbn1	bHCH		CONCCTE
ocbn1	aedsfn		CONCCTE
ocbn1	tClDn		CONCCTE
ocbn1	cClDn		CONCCTE
ocbn1	sdrin4		CONCCTE
ocbn1	24DDT		CONCCTE
ocbn1	sDDX4		CONCCTE
ocbn1	dHCH		CONCCTE
ocbn1	endn		CONCCTE
ocbn1	idn		CONCCTE
ocbn1	HpCl		CONCCTE
ocbn1	aHCH		CONCCTE
ocbn1	sdrin5		CONCCTE
ocbn1	sHpCl1		CONCCTE
ocbn1	PeClBen		CONCCTE
ocbn1	24DDD		CONCCTE
ocbn1	sHCH4		CONCCTE
ocbn1	sdrin3		CONCCTE
ocbn1	cHCH		CONCCTE
ocbn1	HxClbtDen		CONCCTE
ocbn1	cHpClEp0		CONCCTE
ocbn1	24DDE		CONCCTE

ocbn1	teIdn		CONCCTE
orgtin2	TC4ySn		CONCCTE
orgtin2	DC4ySn		CONCCTE
orgtin2	TFySn		CONCCTE
pakepa1	BaP		CONCCTE
pakepa1	AcNe		CONCCTE
pakepa1	InP		CONCCTE
pakepa1	AcNy		CONCCTE
pakepa1	Ant		CONCCTE
pakepa1	Chr		CONCCTE
pakepa1	Fle		CONCCTE
pakepa1	BghiPe		CONCCTE
pakepa1	BkF		CONCCTE
pakepa1	Flu		CONCCTE
pakepa1	Pyr		CONCCTE
pakepa1	DBahAnt		CONCCTE
pakepa1	BbF		CONCCTE
pakepa1	Fen		CONCCTE
pakepa1	BaA		CONCCTE
pakepa1	Naf		CONCCTE
pb1mf	Pb	HD=nf	CONCCTE
pbde1u	PBDE154		CONCCTE
pbde1u	PBDE153		CONCCTE
pbde1u	PBDE85		CONCCTE
pbde1u	PBDE99		CONCCTE
pbde1u	PBDE138		CONCCTE
pbde1u	PBDE100		CONCCTE
pbde1u	PBDE49		CONCCTE
pbde1u	PBDE47		CONCCTE
pbde1u	PBDE28		CONCCTE
pfox1u	sverttPFOA		CONCCTE
pfox1u	slinvertPFOA		CONCCTE
pfox1u	sverttPFOS		CONCCTE
pfox1u	PFOA		CONCCTE
pfox1u	PFOS		CONCCTE
pfox1u	slinvertPFOS		CONCCTE
ph2v	PH		PH
po42d	P04	HD=Pnf	CONCCTE
sal2	SALNTT		SALNTT
sb1mf	Sb	HD=nf	CONCCTE
se1mf	Se	HD=nf	CONCCTE
sn1mf	Sn	HD=nf	CONCCTE
te1uf	Te	HD=nf	CONCCTE
temp2	T		T
ti1uf	Ti	HD=nf	CONCCTE
tl1mf	Tl	HD=nf	CONCCTE
tn2d	sN03N02	HD=Nnf	CONCCTE
tn2df	sN03N02	HD=Nnf	CONCCTE
toctn1	Corg	HD=C	CONCCTE
tp1	Ptot	HD=P	CONCCTE

u1mf	U238	HD=nf	CONCCTE
v1mf	V	HD=nf	CONCCTE
vkwu1	135TC1yBen		CONCCTE
vkwu1	112TC1C2a		CONCCTE
vkwu1	13DC1C3a		CONCCTE
vkwu1	11DC1C2a		CONCCTE
vkwu1	135TC1Ben		CONCCTE
vkwu1	c13DC1C3e		CONCCTE
vkwu1	2C2ox2C1yC3a		CONCCTE
vkwu1	TC1C2e		CONCCTE
vkwu1	Naf		CONCCTE
vkwu1	secC4yBen		CONCCTE
vkwu1	T4C1C1a		CONCCTE
vkwu1	13DC1Ben		CONCCTE
vkwu1	sTC1Ben		CONCCTE
vkwu1	DC1C1a		CONCCTE
vkwu1	12DC1C2a		CONCCTE
vkwu1	C2yBen		CONCCTE
vkwu1	1122T4C1C2a		CONCCTE
vkwu1	T4C1C2e		CONCCTE
vkwu1	Ben		CONCCTE
vkwu1	11DC1C2e		CONCCTE
vkwu1	t13DC1C3e		CONCCTE
vkwu1	C1Ben		CONCCTE
vkwu1	TC1C1a		CONCCTE
vkwu1	14DC1Ben		CONCCTE
vkwu1	124TC1yBen		CONCCTE
vkwu1	c12DC1C2e		CONCCTE
vkwu1	C4yBen		CONCCTE
vkwu1	1235T4C1yBen		CONCCTE
vkwu1	12xyln		CONCCTE
vkwu1	cumn		CONCCTE
vkwu1	1C3yBen		CONCCTE
vkwu1	ttC4yBen		CONCCTE
vkwu1	11DC1C3a		CONCCTE
vkwu1	DC2yEtr		CONCCTE
vkwu1	111TC1C2a		CONCCTE
vkwu1	1245T4C1yBen		CONCCTE
vkwu1	124TC1Ben		CONCCTE
vkwu1	HxC1C2a		CONCCTE
vkwu1	12DC1C3a		CONCCTE
vkwu1	styrn		CONCCTE
vkwu1	s1314xyln		CONCCTE
vkwu1	t12DC1C2e		CONCCTE
vkwu1	1iC3y4C1yBen		CONCCTE
vkwu1	C1yttC4yEtr		CONCCTE
vkwu1	To1		CONCCTE
vkwu1	12DC1Ben		CONCCTE
vkwu1	TBrC1a		CONCCTE
vkwu1	123TC1Ben		CONCCTE

vkwu1	C1C2e		CONCCTE
vkwu1	123TC1yBen		CONCCTE
zn1mf	Zn	HD=nf	CONCCTE

ug/l

ug/l

ug/l

Code

21

21

21

21

21

2L+

214

214

214

214

214

2Lsal

2Lsal4

AANV_met1

AANV_met1

AANV_met1

AANV_met1

AANV_met1

AANV_met1

AANV_met1

AANV_met1

AANV_met1

AANV_met1

AANV_met1

AANV_met1

AANV_met2

AANV_met2

CHLFA

FC_nut_zou

FC_nut_zou

FC_nut_zou

FC_nut_zou

FC_nut_zou

FC_nut_zou

FC_nut_zou

FC_veld

FC_veld

FC_veld

FC_veld

FC_veld

FC_veld

FC_veld

FC_zoet

FC_zoet

FC_zoet

FC_zoet

PAK16

PRI0_trend

PRI0_trend

PRI0_trend

PRI0_trend

PRI0_trend

PRI0_trend

PRI0_trend

PRI0_trend

PRI0_trend

PRI0_trend

PRI0_trend

PRI0_trend

PRI0_trend

PS_prio

PS_prio

PS_prio

PS_prio

PS_prio

PS_prio

PS_svs

PS_svs

PS_svs

PS_svs

PS_svs

PS_svs

PS_svs

PS_svs

PS_svs

PS_svs

PS_svs

PS_svs

PS_svs

PS_svs

PS_svs

PS_svs

PS_svs

PS_svs

PS_svs

PS_svs

PS_svs

PS_svs

PS_svs

PS_svs

Wat_akk_din

Wat_akk_din

Wat_akk_din

Wat_akk_din

Wat_akk_din

Wat_akk_din

Wat_akk_din

Wat_akk_din

Wat_akk_din

ZN

MAFA

MAFY

FYTO

FYBEN

VIS

Omschrijving

Ondersteunende stoffen voor 2de lijns beoordeling koper, zink, lood en nikkel volgen

Ondersteunende stoffen voor 2de lijns beoordeling koper, zink, lood en nikkel volgen

Ondersteunende stoffen voor 2de lijns beoordeling koper, zink, lood en nikkel volgen

Ondersteunende stoffen voor 2de lijns beoordeling koper, zink, lood en nikkel volgen

Ondersteunende stoffen voor 2de lijns beoordeling koper, zink, lood en nikkel volgen

Ondersteunende stoffen voor 2de lijns beoordeling Cadmium

Ondersteunende stoffen voor 2de lijns beoordeling koper, zink, lood en nikkel volgen

Ondersteunende stoffen voor 2de lijns beoordeling koper, zink, lood en nikkel volgen

Ondersteunende stoffen voor 2de lijns beoordeling koper, zink, lood en nikkel volgen

Ondersteunende stoffen voor 2de lijns beoordeling koper, zink, lood en nikkel volgen

Ondersteunende stoffen voor 2de lijns beoordeling koper, zink, lood en nikkel volgen

Saliniteit voor correctie JG-MKN en/of MAC-MKN op basis van achtergrondgehalten met

Saliniteit voor correctie JG-MKN en/of MAC-MKN op basis van achtergrondgehalten met

KRW aanvullende meetronde metalen 2022-2024 KRW_rapp

KRW aanvullende meetronde metalen 2022-2024 KRW_rapp

KRW aanvullende meetronde metalen 2022-2024 KRW_rapp

KRW aanvullende meetronde metalen 2022-2024 KRW_rapp

KRW aanvullende meetronde metalen 2022-2024 KRW_rapp

KRW aanvullende meetronde metalen 2022-2024 KRW_rapp

KRW aanvullende meetronde metalen 2022-2024 KRW_rapp

KRW aanvullende meetronde metalen 2022-2024 KRW_rapp

KRW aanvullende meetronde metalen 2022-2024 KRW_rapp

KRW aanvullende meetronde metalen 2022-2024 KRW_rapp

KRW aanvullende meetronde metalen 2022-2024 KRW_rapp

KRW aanvullende meetronde metalen 2022-2024 KRW_rapp

KRW aanvullende meetronde metalen 2022 KRW_rapp

KRW aanvullende meetronde metalen 2022 KRW_rapp

Chlorofyl

Nutriënten+chloride: totaal P, Ortho P, N-Kj, NO₂, NO₃, NH₄, Cl

Nutriënten+chloride: totaal P, Ortho P, N-Kj, NO₂, NO₃, NH₄, Cl

Nutriënten+chloride: totaal P, Ortho P, N-Kj, NO₂, NO₃, NH₄, Cl

Nutriënten+chloride: totaal P, Ortho P, N-Kj, NO₂, NO₃, NH₄, Cl

Nutriënten+chloride: totaal P, Ortho P, N-Kj, NO₂, NO₃, NH₄, Cl

Nutriënten+chloride: totaal P, Ortho P, N-Kj, NO₂, NO₃, NH₄, Cl

Nutriënten+chloride: totaal P, Ortho P, N-Kj, NO₂, NO₃, NH₄, Cl

Veldmetingen: zicht, temp., pH, O₂, zvp, %kroos+drijfblad

Veldmetingen: zicht, temp., pH, O₂, zvp, %kroos+drijfblad

Veldmetingen: zicht, temp., pH, O₂, zvp, %kroos+drijfblad

Veldmetingen: zicht, temp., pH, O₂, zvp, %kroos+drijfblad

Veldmetingen: zicht, temp., pH, O₂, zvp, %kroos+drijfblad

Veldmetingen: zicht, temp., pH, O₂, zvp, %kroos+drijfblad

Veldmetingen: zicht, temp., pH, O₂, zvp, %kroos+drijfblad

Ondersteunende parameters zoete wateren < 200 mgCl/l: HCO₃, SO₄, Ca, K

Ondersteunende parameters zoete wateren < 200 mgCl/l: HCO₃, SO₄, Ca, K

Ondersteunende parameters zoete wateren < 200 mgCl/l: HCO₃, SO₄, Ca, K

Ondersteunende parameters zoete wateren < 200 mgCl/l: HCO₃, SO₄, Ca, K

Diverse aanvullende parameters tbv waterakkoord RWS, HHNK en AGV
Diverse aanvullende parameters tbv waterakkoord RWS, HHNK en AGV
Diverse aanvullende parameters tbv waterakkoord RWS, HHNK en AGV
Diverse aanvullende parameters tbv waterakkoord RWS, HHNK en AGV
Diverse aanvullende parameters tbv waterakkoord RWS, HHNK en AGV
Diverse aanvullende parameters tbv waterakkoord RWS, HHNK en AGV

Zink

Macrofauna vlgns KRW methodiek

Macrofyten vlgns KRW methodiek

Fytoplankton vlgns KRW methodiek

Fytobenthos vlgns KRW methodiek

Vis vlgns KRW methodiek

PlanningPakketCc	Frequent i
ca1mf	Maandelij
doc1	Maandelij
mg1mf	Maandelij
na1mf	Maandelij
ph2v	Maandelij
hh2	Maandelij
ca1mf	kwartaal
doc1	kwartaal
mg1mf	kwartaal
na1mf	kwartaal
ph2v	kwartaal
sal2	Maandelij
sal2	kwartaal
ag1mf	kwartaal
blu	kwartaal
ba1mf	kwartaal
be1mf	kwartaal
co1mf	kwartaal
mo1mf	kwartaal
sb1mf	kwartaal
sn1mf	kwartaal
teluf	kwartaal
tiluf	kwartaal
tl1mf	kwartaal
v1mf	kwartaal
se1mf	kwartaal
u1mf	kwartaal
chfyl2	zomer
cl2d	Maandelij
kjn1	Maandelij
nh42d	Maandelij
no22d	Maandelij
no32d	Maandelij
po42d	Maandelij
tp1	Maandelij
bed2zv	Maandelij
doorz2	Maandelij
egv252v	Maandelij
o2%2	Maandelij
o22	Maandelij
ph2v	Maandelij
temp2	Maandelij
ca1m	Maandelij
k1m	Maandelij
mget2	Maandelij
so42d	Maandelij

pakepa1	Maandelij
cd1mf	Maandelij
chlakn1u	Maandelij
dcfl1u	Maandelij
dehp1u	Maandelij
gbmi1	Maandelij
hbcd1u	Maandelij
hg1mf	Maandelij
ocbn1	Maandelij
orgtin2	Maandelij
pakepa1	Maandelij
pb1mf	Maandelij
pbde1u	Maandelij
pfox1u	Maandelij
gbmii1	Maandelij
gbmiii1	Maandelij
gbmp41	Maandelij
nfl1u	Maandelij
ni1mf	Maandelij
vwu1	Maandelij
4can1	kwartaal
ag1mf	kwartaal
as1mf	kwartaal
blu	kwartaal
balmf	kwartaal
belmf	kwartaal
colmf	kwartaal
culmf	kwartaal
gbmi1	kwartaal
gbmii1	kwartaal
gbmiii1	kwartaal
gbmp41	kwartaal
molmf	kwartaal
orgtin2	kwartaal
pakepa1	kwartaal
sb1mf	kwartaal
selmf	kwartaal
sn1mf	kwartaal
teluf	kwartaal
tiluf	kwartaal
tllmf	kwartaal
ulmf	kwartaal
v1mf	kwartaal
zn1mf	kwartaal
calmf	Maandelij
culmf	Maandelij
egv252v	Maandelij

fe1mf	Maandelij
k1mf	Maandelij
mg1mf	Maandelij
na1mf	Maandelij
so42d	Maandelij
zn1mf	Maandelij
zn1mf	kwartaal
	zomer
	zomer
	zomer
	zomer
	zomer

Code	Omschrijving	LeverancierC	Jaren	OpdrachtType	PlanningIt
P01	PlanningOpdrach	WTP	2023	MonsternameAnalyse	KRW-TT
P02	PlanningOpdrach	WTP	2023	MonsternameAnalyse	KRW_rap
P03	PlanningOpdrach	WTP	2023	MonsternameAnalyse	KRW_meren
P04	PlanningOpdrach	WTP	2023	MonsternameAnalyse	KRW_kanaler
P05	PlanningOpdrach	WTP	2023	MonsternameAnalyse	KRW_sloten
P06	PlanningOpdrach	WTP	2023	MonsternameAnalyse	KRW_strom
P07	PlanningOpdrach	WTP	2023	MonsternameAnalyse	KRW_zoet
P08	PlanningOpdrach	WTP	2023	MonsternameAnalyse	EK
P09	PlanningOpdrach	WTP	2023	MonsternameAnalyse	IK
P010	PlanningOpdrach	WTP	2023	MonsternameAnalyse	GW
P011	PlanningOpdrach	WTP	2023	MonsternameAnalyse	MNLSO
P012	PlanningOpdrach	WTP	2023	MonsternameAnalyse	Waterakkooi
P013	PlanningOpdrach	ATB	2023	MonsternameAnalyse	VIS

ems

n

rd

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

G Art. 5.1 lid 2 sub b

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de economische of financiële belangen van de Staat, andere publiekrechtelijke lichamen of bestuursorganen

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Van: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Verzonden: 13-03-2024 18:52

Aan: [redacted] - [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>,
[redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Onderwerp: FW: Memo afhandeling melding 1381 mogelijk onwaarschijnlijke analyseresultaten GBM's

---

[redacted] / [redacted] ik heb [redacted] even geappt dat we erg zitten te wachten op de rapportage van waterproef en toen stuurde hij de onderstaande mail.

Ik heb er schuin doorheen gelezen en zie nergens het woord dinoterb maar willen jullie even kijken of dit nu betekent dat de huidige dataset dinoterb hetzelfde blijft?

Groet [redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Verzonden: woensdag 13 maart 2024 18:29

Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Onderwerp: Fwd: Memo afhandeling melding 1381 mogelijk onwaarschijnlijke analyseresultaten GBM's

---

Van: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Verzonden: Wednesday, March 13, 2024 5:49:17 PM

Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; Ooms, [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Onderwerp: Fwd: Memo afhandeling melding 1381 mogelijk onwaarschijnlijke analyseresultaten GBM's
Fijn dat het eerste rapport binnen is gekomen. Nu nog die van Purmerend en die ik gisteren heb aangevraagd.

Ik heb snel even het rapport doorgenomen. Wat mij droevig en verdrietig maakt, hoe is het mogelijk dat er conversie fouten plaatsvinden en dat er foutieve rapportage grenzen worden toegepast.

Over de stelling dat het grootste deel van de stoffen correct zijn gemeten, heb ik mijn twijfels over. Ik weet ook dat moeilijk hard te maken is. Ik zal morgen er grondig naar kijken en dan mijn definitieve conclusie geven

Fijne avond allemaal

[redacted]

Verstuurd vanaf mijn iPad

Begin doorgestuurd bericht:

Van: "[redacted]" <[redacted]@waterproef.nl>

Datum: 13 maart 2024 om 15:58:02 CET

Aan: "[redacted]" <[redacted]@hhnk.nl>, "[redacted]" <[redacted]@hhnk.nl>, "[redacted]" <[redacted]@hhnk.nl>, datawaterkwaliteit <[redacted]@hhnk.nl>,
"[redacted]" <[redacted]@hhnk.nl>, "[redacted]" <[redacted]@hhnk.nl>

Kopie: "[redacted]" <[redacted]@waterproef.nl>, "[redacted]" <[redacted]@waterproef.nl>, "[redacted]" <[redacted]@waterproef.nl>, "[redacted]" <[redacted]@waterproef.nl>, "[redacted]" <[redacted]@waterproef.nl>, "Wagemakers, [redacted]" <[redacted]@waterproef.nl>

Onderwerp: Memo afhandeling melding 1381 mogelijk onwaarschijnlijke analyseresultaten GBM's

Dag allen,

Hierbij onze reactie na aanleiding van de melding over mogelijke onwaarschijnlijke analyseresultaten gewasbeschermingsmiddelen.

Indien er na aanleiding van ons onderzoek nog vragen zijn dan verneem ik die graag,

Groet [redacted]

[redacted]

Afdelingshoofd Programma's en Advies

06 - [redacted]

[redacted]@waterproef.nl
www.waterproef.nl

Memo

Aan

HHNK POA

Van

[Redacted] J
[Redacted] J

Kopie aan

[Redacted] J [Redacted] J [Redacted] J [Redacted] J

Onderwerp

Afhandeling melding 1381

Datum

13-3-2024

Inleiding

Waterproef heeft een melding ontvangen van HHNK waarin wordt gevraagd onderzoek te toe doen naar mogelijke onwaarschijnlijke analyseresultaten van gewasbeschermingsmiddelen. Deze memo geeft de resultaten van dit onderzoek weer.

Waterproef is een geaccrediteerd laboratorium, wat in deze zoveel betekent dat we in ons analyseproces meerdere controle stappen hebben opgenomen om te garanderen dat een analyseresultaat juist is. HHNK heeft na evaluatie van de trending van resultaten twijfel opgeworpen en aanleiding gezien om een nieuwe verificatie van de gerapporteerde resultaten te vragen. In onderhavig onderzoek hebben wij dat gedaan. In de paragraaf afhandeling treft u de weergave hiervan aan.

Afhandeling

Naar aanleiding van de melding zijn alle ruwe data en de verwerkte data van de genoemde componenten opgezocht en nogmaals gecontroleerd. De gewasbeschermingsmiddelen worden met twee verschillende analysemethodes gemeten, te weten vloeistof- en gaschromatografie. De chromatogrammen en de toetsingscriteria zijn bekeken. Een voorbeeld van een controle betreft het meenemen van een procedure blanco. Er is gecontroleerd of de componenten ook in de procedure blanco aanwezig was, dit kan duiden op een mogelijke contaminatie van de gehele meetserie. Ook is gecontroleerd of de concentratie van de component in andere monsters van de meetserie waren verhoogd of dat het alleen de betreffende monsters betrof. In de meeste gevallen waren er ook andere monsters in dezelfde meetserie met gehalten kleiner dan de rapportagegrens (< RG). Dit toont aan dat er geen contaminatie van de monsters is opgetreden.

De monsters zijn door verschillende monsternemers genomen en dus niet ter herleiden naar een mogelijke fout tijdens de monsternamen.

Van de monsters zijn geen monsters en/of extracten meer beschikbaar omdat de monsters uit 2022 zijn. Hierdoor is het heranalyseren van deze monsters helaas geen mogelijkheid.

Omvang

Onderstaande tabel geeft de monsternummers, datum en locatie code weer.

<i>Locatie code klant</i>	<i>monsterdatum</i>	<i>monsternummer</i>
24002	6 juli 2022	669977
GBM010	2 juli 2022	625013
24002	7 maart 2022	652161
GBM010	7 maart 2022	652167
204002	4 mei 2022	661564
204002	3 aug 2022	673579
204002	24 aug 2021	666616

Onderzoek naar deze monsters en specifiek de genoemde componenten (Fipronil, Fefluthrin, Hexachloorbenzeen, Fenchloorfos, Bromofos-Ethyl, Mevinfos en Tetrachloorinfos) heeft aangetoond dat de gerapporteerde analyseresultaten voldoen.

Voor de component Benfluralin (heet in Aquo en Aquadesk Benefin) is op locatie 204002 op 7-3-22 een waarde berekend van 13 ng/l. Deze component is niet altijd even gevoelig te meten waardoor de rapportagegrens wordt opgehoogd door de analist naar 30 ng/l, dit is verzaakt voor dit monster in deze serie.

Locatie 204002 op 24-8-21 is het monster tienvoudig verdund ingezet vanwege matrixproblemen. Hierbij is een waarde gerapporteerd van 220 ng/l. Dit monster had gerapporteerd moeten onder de rapportagegrens, namelijk <300 ng/l.

Aanvullende omvang onderzoek heeft onderstaande opgeleverd:

Monster 666616 (2021) gemeten op 29-8-2022 is gerapporteerd met een waarde van 221,7757ng/l Benefin. Dit had <300ng/l moeten zijn.

Monster 666215 uit dezelfde serie is een waarde van 220 ng/l trifluralin gerapporteerd, dit had <250ng/l moeten zijn.

Conversiefout monsters uit 2020

Voor de component Cybutryne (in Aquo en Aquadesk Irgarol) is in de melding meegegeven dat er een opvallendheid is geconstateerd: 9 metingen < 4 ng/l is en 4 metingen < 0,004 ng/l

De oorzaak daarvan betreft de conversie van de LIMS-test naar Aquadesk. De resultaten worden in µg/l in het LIMS ingevoerd en in ng/l aan HHNK gerapporteerd na een conversie. Bij een aantal monsters, waaronder voor Irgarol en fipronyl is dat fout gegaan. Onderstaande tabel heeft deze monsters weer.

Meetobject Code	Collectie DatumTijd	Collectie Referenti	Parameter Type	Parameter Specifical	Limiet Symbc	Waarde Gemet	Eenheid Gemet	Waarde Bereke	Eenheid Bereke	Parameter Naam	Collectie Jaar
204002	3-2-2020 09:02	577798	CHEMS	fipl	<	0	ng/l	0.005	ng/l	fipronil	2020
158202	5-2-2020 12:02	577959	CHEMS	fipl	<	0	ng/l	0.005	ng/l	fipronil	2020
2002	13-2-2020 09:02	578379	CHEMS	fipl	<	0	ng/l	0.005	ng/l	fipronil	2020
803016	20-2-2020 09:02	578820	CHEMS	fipl	<	0	ng/l	0.005	ng/l	fipronil	2020
204002	11-5-2020 12:05	584574	CHEMS	fipl	<	0	ng/l	0.005	ng/l	fipronil	2020
158202	12-5-2020 11:05	585666	CHEMS	fipl	<	0	ng/l	0.005	ng/l	fipronil	2020
2002	13-5-2020 08:05	586730	CHEMS	fipl	<	0	ng/l	0.005	ng/l	fipronil	2020
803016	20-5-2020 08:05	587469	CHEMS	fipl	<	0	ng/l	0.005	ng/l	fipronil	2020
158202	4-8-2020 10:08	593693	CHEMS	fipl	<	0	ng/l	0.005	ng/l	fipronil	2020
2002	6-8-2020 12:08	593854	CHEMS	fipl	<	0	ng/l	0.005	ng/l	fipronil	2020
204002	11-8-2020 08:08	594357	CHEMS	fipl	<	0	ng/l	0.005	ng/l	fipronil	2020
803016	18-8-2020 10:08	594912	CHEMS	fipl	<	0	ng/l	0.005	ng/l	fipronil	2020
204002	2-11-2020 09:11	601230	CHEMS	fipl	<	0	ng/l	0.005	ng/l	fipronil	2020
158202	3-11-2020 11:11	601355	CHEMS	fipl	<	0	ng/l	0.005	ng/l	fipronil	2020
2002	5-11-2020 10:11	601730	CHEMS	fipl	<	0	ng/l	0.005	ng/l	fipronil	2020
803016	16-11-2020 10:11	602506	CHEMS	fipl	<	0.001	ng/l	0.005	ng/l	fipronil	2020

Deze monsters worden geherrapporteerd. In deze monsters zijn als gevolg van deze herrapportage geen opvallende analyseresultaten aangetroffen.

Conclusies

- Alle genoemde GBM-resultaten voldoen aan de gestelde kwaliteitseisen en zijn correct gerapporteerd
- Voor de component Benfluralin (Benefin) op locatie 204002 is de rapportagegrens verhoogd naar <30 ng/l
- Monster 666616 moet geherrapporteerd worden voor Benfluralin naar <300ng/l
- Monster 666215 moet geherrapporteerd worden voor Trifluralin naar <250ng/l
- 16 monsters uit 2020 worden geherrapporteerd als gevolg van een conversiefout. Hierbij zijn geen opmerkelijke analyseresultaten aangetroffen.

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Van: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Verzonden: 20-03-2024 16:33
Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Onderwerp: FW: memo voor D&H

Dag [redacted] wil jij dit stuk morgen registreren in Corsa?
Alvast bedankt, [redacted]

Van: [redacted] - [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Verzonden: woensdag 20 maart 2024 16:30
Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Onderwerp: RE: memo voor D&H

Hallo [redacted]

Ik ga het nu direct doorsturen naar de D&H leden. Ik moet daarna meteen weg omdat ik vanavond een afspraak heb, en heb dus geen tijd om iets te registreren. Misschien dat jouw ondersteuning dat morgen voor je kan doen?

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Managementsassistente hoogheemraden
Bestuur | Directie | Strategie

Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier

Bezoekadres:
Stationsplein 136
1703 WC Heerhugowaard
Postadres:
Postbus 250
1700 AG Heerhugowaard
t: 072- [redacted] | m: 06- [redacted]

e. [redacted]@hhnk.nl
w. www.hhnk.nl

werkdagen: Maandag, dinsdag, woensdag en donderdag

Van: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Verzonden: woensdag 20 maart 2024 16:22
Aan: [redacted] - [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
CC: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] - [redacted] <a.beems-
[redacted]@hhnk.nl>
Onderwerp: memo voor D&H

Dag [redacted] bijgevoegd de memo voor D&H morgen. Ik heb deze nog niet in Corsa op kunnen nemen en van een registratienummer voorzien. Is het ook mogelijk dat jij dat doet? Mocht dat niet zo zijn dan hoor ik het graag.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Clusterhoofd Kennis en Ontwikkeling
Afdeling Watersystemen

Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier
Bezoekadres: Stationsplein 136, 1703 WC HEERHUGOWAARD
Postadres: Postbus 250, 1700 AG HEERHUGOWAARD
072 [redacted]
Tel.: 06 [redacted]

E-mail @hhnk.nl

Memo

Aan
CHI

Kopie aan

Van

[Redacted]

Doorkiesnummer

+316 [Redacted]

E-mail

[Redacted]@hhnk.nl

Onderwerp

Aanwezigheid van dinoterb bij
verschillende meetpunten in het
beheergebied van HHNK

Registratienummer

Datum

18 maart 2024

Aanleiding

HHNK monitort als waterkwaliteitsbeheerder de waterkwaliteit en laat daartoe watermonsters nemen en analyseren door Waterproef te Edam. Onze meetgegevens worden verzameld ten behoeve van de wettelijke verplichte monitoring KRW (Basismeetnet Waterkwaliteit HHNK) en voor het Landelijke Meetnet Gewasbeschermingsmiddelen.

Recent hebben wij vanuit Wakende Haan namens MOB een Woo-verzoek, twee handhavingsverzoeken en een maatwerkverzoek ontvangen (zie bijlage 1). Deze verzoeken zijn gericht op hoge concentraties van de verboden stof dinoterb en op andere stoffen die in ons oppervlaktewater waterkwaliteitsnormen overschrijden, waaronder esfenvaleeraat. Dit is dus een aanvullend verzoek op het eerdere verzoek van afgelopen najaar. De Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) en Gedeputeerde Staten van Noord-Holland als provinciaal bevoegd gezag volksgezondheid hebben soortgelijke Woo-verzoeken ontvangen van het MOB.

Het Woo-verzoek leidde de afgelopen weken tot veel aandacht in de landelijke, regionale en vakmedia en op social media (zie bijlage 3). Ook waren er vragen in diverse gemeenteraden, de Provinciale Staten van Noord-Holland en de Tweede Kamer. Verder ontvingen wij vragen en zorgen vanuit onze ingelanden. In deze memo informeren wij u over onze aanpak op de eerdergenoemde verzoeken en de verschillende acties die wij in het vervolgtraject oppakken.

Situatiebeschrijving, voorgeschiedenis en aanpak

De NVWA doet periodiek onderzoek naar naleving van regels voor gewasbeschermingsmiddelen. In 2014 heeft HHNK bij NVWA aandacht gevraagd voor dinoterb, vanwege hoge concentraties in eerdere jaren. In zowel 2014 als in 2018 heeft de NVWA grote inspecties uitgevoerd in de bloembollenteelt en gekeken naar residuen van middelen op bedrijven en in de nabije omgeving in de bodem.

Uit deze onderzoeken zijn geen aanwijzingen gekomen van de aanwezigheid van dinoterb. In de metingen van HHNK die zijn verricht in de periode van 2014 tot en met 2020 was de concentratie van dinoterb niet toetsbaar en ieder geval onder de waterkwaliteitsnorm.

Dinoterb

- Toegelaten als gewasbeschermingsmiddel in februari 1974
- De einddatum van de toelating verliep op 1 juli 1998
- Herbicide (onkruidbestrijder)

Datum
18 maart 2024

- Dinoterb werd gebruikt in de aardappelteelt, overige akkerbouw, graan, groenteteelt op volle grond en bloembollen (info WUR)
- Geen KRW stof
- MTR-norm: 30 ng/l

Esfenvaleraat

- Toegelaten als gewasbeschermingsmiddel in juli 1989
- Esfenvaleraat is nog steeds toegelaten als gewasbeschermingsmiddel
- Insecticide
- Esfenvaleraat heeft een toelating voor gebruik in de akkerbouw, glastuinbouw, wintertarwe en bloembollenteelt.
- KRW specifiek verontreinigende stof
- JG-MKN-norm: 0,00019 µg/l; MAC-MKN-norm: 0,0017 µg/l

Als waterschap streven wij naar een goede waterkwaliteit. Voor de Kaderrichtlijn Water voeren wij met anderen vele maatregelen uit om de waterkwaliteit te verbeteren. Ook de problematiek rond gewasbeschermingsmiddelen nemen wij hierin mee. Onze focus voor gewasbeschermingsmiddelen lag in de afgelopen jaren op de stoffenlijst van het Landelijk Meetnet Gewasbeschermingsmiddelen Land- en Tuinbouw (LM-GBM) en de gewasbeschermingsmiddelen die voor de KRW worden gemonitord. Dinoterb is geen onderdeel van deze stoffenlijsten. In 2018 heeft adviesburo Ecofide in opdracht van HHNK onderzoek gedaan naar de optimalisatie van de chemische monitoring. Omdat dinoterb in het verleden op enkele locaties boven de norm is aangetroffen, heeft Ecofide geadviseerd deze stof in het meetpakket te houden.

Dat op een incidentele meetwaarde niet is aangeslagen komt voort op de wijze waarop de grenswaarden worden berekend alvorens tot een gerapporteerd oordeel wordt gekomen. Normoverschijding wordt namelijk pas vastgesteld door middel van toetsing. Afhankelijk van het type norm wordt gekeken naar de jaargemiddelde waarde (JG-MKN of MTR) van een stof of de maximaal aanvaardbare concentratie (MAC). Deze normen zijn afkomstig van het RIVM (ecologische normen). In het geval van dinoterb is er alleen een MTR-norm gesteld. Er wordt dus alleen gekeken naar de jaargemiddelde concentratie en niet de concentraties bij de individuele metingen (zie tekstblok toetsen). Desalniettemin hebben wij geprobeerd achteraf te herleiden waar deze incidentele normoverschijdingen vandaan komen. Het nalopen van de wijze van analyse en rapportage heeft geleerd dat in deze route geen gemaakte omissies zijn vast te stellen. Zie ook onder het kopje "Data validatie" Dat betekent dat er verder gezocht moet worden naar een oorzaak.

Data validatie

Het laboratorium Waterproef is gevraagd de meetdata nogmaals te valideren. Het laboratorium voert al sinds 2007 deze bemonstering voor HHNK uit. Uit de validatie blijkt dat alle gerapporteerde analyseresultaten voor dinoterb voldoen aan de gestelde kwaliteitseisen en correct zijn gerapporteerd. Bovendien laten interlaboratorium vergelijkingen zien dat Waterproef goed scoort voor deze methode, waaronder specifiek de component dinoterb. Op verzoek hebben wij deze conclusie ook gedeeld met de NVWA en het RIVM.

Datum
18 maart 2024**Hoe toetsen en beoordelen we de meetresultaten voor dinoterb?**

Dinoterb heeft een MTR-norm (maximaal toelaatbaar risiconiveau). MTR vertegenwoordigt de concentratie van de stof in het milieu die bescherming biedt tegen nadelige effecten bij langdurige blootstelling aan die stof. Om de metingen aan de MTR-norm te kunnen toetsen worden een aantal bewerkingen uitgevoerd. Als eerste worden de meetwaarden in een jaar per locatie en per maand gemiddeld. Vervolgens wordt het 90^e percentiel bepaald voor het hele jaar en locatie door alle maandgemiddelden van laag naar hoog per meetpunt te sorteren. Het 90^e percentiel is het getal waarbij geldt dat de 90% van alle gemiddelde maandwaarden kleiner is of eraan gelijk, en 10% groter of eraan gelijk. De 90^e percentiel waarde wordt daarna per meetpunt tegen de MTR-norm getoetst. Pas als op een of meerdere meetpunten de 90^e percentiel hoger is dan de MTR-norm is er sprake van een risicobeoordeling en actie.

Het inwilligen van verzoeken om meer informatie / Communicatie

Om de verzoeken en de vele externe vragen van media, partners, stakeholders en inwoners hierover in goede banen te leiden, is een projectgroep ingesteld. Woordvoering en communicatie is gericht op het geven van feitelijke informatie, de rol van HHNK als het gaat om waterkwaliteitsbeheer van het oppervlaktewater, verhelderen van vragen en informeren over de acties welke HHNK onderneemt waarbij communicatie verloopt via media, contacten met o.a. partners en medeoverheden, het KCC en de website van HHNK. Deze gecoördineerde aanpak is nodig omdat het ingewikkeld is om de rol en verantwoordelijkheid van het waterschap als waterkwaliteitsbeheerder goed te duiden in de media en aan bezorgde ingezetenen. Zo heeft het HHNK een signaleringsfunctie maar is regionaal de Provincie bevoegd gezag als het gaat om volksgezondheid. Het waterschap heeft geen informatie over gevaren voor de volksgezondheid. Daarvoor moeten inwoners bij de GGD zijn.

Hoe verder?

Wij ondernemen de 4 volgende acties als plan van aanpak, te weten:

Ad 1. Uitgebreider bronnenonderzoek. HHNK is naar aanleiding van de vragen van MOB aan het onderzoeken waar de vervuilingen precies vandaan komen. Wij zijn bezig met de uitvraag voor een extern gespecialiseerd bureau om dit onderzoek voor ons uit te voeren. De stof dinoterb is al sinds 1998 verboden. Wij nemen onder andere de mogelijkheid van illegaal gebruik mee (via NVWA). Ook kijken wij naar de mogelijkheid dat het komt door historisch gebruik ten tijde dat het middel was toegestaan. Daarnaast kijken wij naar eventuele andere bronnen dan gewasbeschermingsmiddelen. Wij sluiten op voorhand niets uit. Totdat duidelijk is hoe, wanneer en waar dit middel in het oppervlaktewater terecht is gekomen, kan geen enkele uitspraak worden gedaan of daar ook een schuldige voor is aan te wijzen. Wij verwachten dat een dergelijk onderzoek, na aanvang, tot een half jaar kan duren. Waarbij de kans bestaat dat er geen bron wordt gevonden. Pas als dit onderzoek is uitgevoerd en een mogelijke vervuiler in beeld komt, kan worden bekeken of er kan worden gehandhaafd. Dat kan bovendien alleen als er sprake is van een aantoonbare en concrete overtreding.

Ad 2. Controle en rapportage protocol herijken. HHNK zal een kernteam vormen met Waterproef om de huidige werkafspraken te evalueren en te verbeteren, bijvoorbeeld op het punt van signalering. Daarnaast wordt er een werkprotocol opgesteld om handhaving en vergunningverlening directer te informeren.

Ad 3 Netwerkfunctie versterken bestrijdingsmiddelen. Het HHNK is waterkwaliteitsbeheerder. In die rol monitort het HHNK de waterkwaliteit. Het HHNK heeft hierbij een signaleringsfunctie. Wij

Datum
18 maart 2024

gaan de relaties met NVWA, Ctgb, RIVM, OD's versterken zodat wij over en weer een open lijn hebben.

Ad 4. **Impulsprogramma KRW verder aanzetten.** In de Juridische Quickscan van onze KRW-aanpak die wij hebben laten uitvoeren door de Universiteit Utrecht, is op hoofdlijnen een aantal bevindingen geformuleerd. In de behandeling hiervan hebben wij de conclusie getrokken, dat er met name op het gebied van stoffen en juridisch instrumentarium aanvullende maatregelen nodig zijn voor de resterende periode tot en met 2027. Dit komt terug in het KRW Impulsprogramma HHNK 2024-2027. Daarmee geven wij, in algemene zin, invulling aan het maatwerkverzoek van MOB.

U wordt conform het afgesproken Woo-werkproces geïnformeerd over genomen deelbesluiten. Zodra het bronnenonderzoek gaande is zal ik u op de hoogte houden van de voortgang.

Met vriendelijke groet,

Portefeuillehouder Integraal waterbeheer

Bijlage(n)

1. Korte duiding van WOO-verzoek, handhavingsverzoeken en maatwerkverzoek
2. Nieuwsbericht (13 maart)
3. Overzicht persberichten
4. Bestuurlijke vragen

Datum
18 maart 2024

Bijlage 1

Het hoogheemraadschap heeft via de Wakende Haan een WOO-verzoek ontvangen inclusief twee verzoeken om handhaving vanuit MOB.

WOO-verzoek vanuit MOB

Datum: 9 februari 2024

Inhoud verzoek:

Het verstrekken van alle stukken vanaf 2010, die betrekking hebben op het aantreffen van dinoterb en andere verboden stoffen in het werkgebied. Ook stukken waaruit blijkt welke maatregelen sinds 2010 zijn getroffen om te voorkomen dat deze stoffen nog zullen worden aangetroffen.

Handhavingsverzoek 1

Datum: 9 februari 2024

Inhoud verzoek:

MOB verzoekt zowel Hoogheemraadschap als de NVWA om:

1. Een grondig onderzoek uit te voeren naar de herkomst van de gemeten dinoterbgehalten bij het meetpunt Gemaal Polder de Drieban en naar en omvang van het illegale gebruik van dit middel;
2. Handhavend op te treden tegen partijen die zich schuldig maken aan dit illegale gebruik;
3. Toezicht en handhaving op het gebruik van illegale stoffen zoals dinoterb aanzienlijk te intensiveren.

Handhavingsverzoek 2

Datum: 6 maart 2024

Inhoud verzoek:

MOB verzoekt HHNK, de NVWA en Gedeputeerde Staten om naast de handhaving van 9 februari 2024, te handhaven en te meten op dinoterb in het N2000-gebied Zwanenwater & Pettemerduinen. Hierbij handhavend op te treden tegen partijen die zich schuldig maken aan dit illegale gebruik en het intensiveren van de handhaving en het toezicht op het gebruik van andere illegale stoffen. Daarnaast vragen zij om met regelmaat te blijven meten waarbij MOB het noodzakelijk acht dat het middel gedurende ten minste tien jaar niet meer wordt aangetroffen.

Maatwerkverzoek MOB i.v.m. normoverschrijding van esfenvaleraat

Datum: 9 februari 2024

Inhoud verzoek:

De Wakende Haan/MOB verzoekt het hoogheemraadschap ook om in de Schermerboezem, bij het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen die esfenvaleraat bevatten, maatwerkvoorschriften op te leggen. Met de komst van de Omgevingswet ziet MOB ruimte voor het hoogheemraadschap om voorschriften op te leggen en of regels op te nemen in de Waterschapsverordening. Als voorbeeld wordt een gebiedsgericht verbod van esfenvaleraaten andere verboden stoffen in de open teelt genoemd.

Bijlage 2

Nieuwsbericht 13 maart 2024

Dinoterb aangetroffen in het oppervlaktewater

13-03-2024, 17:58

Uit metingen van het hoogheemraadschap blijkt dat op meerdere plaatsen in Noord-Holland de stof Dinoterb is aangetroffen. Dit leidde de afgelopen tijd tot veel vragen. Het is onbekend hoe, wanneer en waarom deze stof in het oppervlaktewater terecht is gekomen. We onderzoeken daarom wat een mogelijke oorzaak kan zijn en of vervolgacties nodig zijn. Er is geen enkele concrete aanwijzing van een mogelijke bron of een mogelijke overtreding.

Onderzoek naar bron

We gaan onderzoeken waar de vervuilingen precies vandaan komen. Dat is op zich geen eenvoudige opgave. Het middel Dinoterb is immers al sinds 1998 verboden. Het is niet uit te sluiten dat het komt door historisch gebruik ten tijde dat het middel was toegestaan. We sluiten evenwel niets uit. Onderdeel van dit onderzoek is ook het controleren van de meetdata. Totdat duidelijk is hoe, wanneer en waar dit middel in het oppervlaktewater terecht is gekomen, kan geen enkele uitspraak worden gedaan of daar ook een schuldige voor is aan te wijzen. Jos Beemsterboer, verantwoordelijk hoogheemraad voor de waterkwaliteit: "Elke beschuldiging aan welk adres dan ook, is voorbarig."

Handhaving

Pas als dit onderzoek is uitgevoerd en een mogelijke vervuiler in beeld is gekomen, kan worden bekeken of er kan worden gehandhaafd. Dat kan bovendien alleen als er sprake is van een aantoonbare en concrete overtreding.

HHNK is zeer actief in toezicht en handhaving op het gebied van lozingen van gewasbeschermingsmiddelen in het oppervlaktewater. We inspecteren op het toepassen van gewasbeschermingsmiddelen waarbij zaken, zoals de wettelijke bepalingen voor het ontsmetten en bespuitingen van gewassen, worden beoordeeld. Met name in die gebieden waar wij nog steeds middelen in het oppervlaktewater aantreffen zullen wij onze toezicht- en handhavingscapaciteit inzetten. Bij geconstateerde overtredingen treden wij op volgens de Landelijke Handhavingsstrategie Omgevingswet (LHSO).

Bij constatering van niet toegelaten gewasbeschermingsmiddelen stemmen wij af met het hiervoor bevoegd gezag, de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA). Het is de taak van de NVWA om te handhaven dat agrariërs geen verboden bestrijdingsmiddelen gebruiken.

Kaderrichtlijn Water

HHNK monitort de waterkwaliteit op het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en stoffen die onder de Kaderrichtlijn Water (KRW) vallen. Hiervoor worden op verschillende punten in het beheergebied gedurende het jaar metingen gedaan. We onderzoeken op dit moment wat er nog meer gedaan kan worden om de doelstellingen van de KRW te halen en de waterkwaliteit te verbeteren. In de loop van dit jaar moet dat leiden tot een nieuw actieplan.

HHNK stimuleert sector tot nemen extra maatregelen

We werken via het Landbouwportaal samen met agrariërs en stimuleert hen om meer te doen dan de wet voorschrijft en nog schoner te werken. Dat gebeurt binnen gebiedsprocessen, samen met de agrarische sector en bijvoorbeeld met de inzet van onafhankelijke coaches en andere subsidies voor bovenwettelijke maatregelen. We zetten ook in op voorlichting. We motiveren de sector om de juiste middelen bij de teelt in te zetten met de juiste wettelijke gebruiksvoorschriften. Daarbij is het hoofddoel het terugdringen van emissie van gewasbeschermingsmiddelen in het oppervlaktewater.

Waterkwaliteit gezamenlijke opgave

Jos Beemsterboer: "Een goede kwaliteit van het oppervlakte- en grondwater is van levensbelang voor de gezondheid van mens en natuur. HHNK heeft de afgelopen jaren veel geïnvesteerd in het verbeteren van de waterkwaliteit. We werken hard om de doelen van de Kaderrichtlijn Water voor oppervlaktewater te halen. De waterkwaliteit is de afgelopen jaren flink verbeterd maar het moet echt fors beter voor mens en natuur. Als waterschap we investeren de komende jaren flink, maar ook landbouw, industrie, inwoners, Provincie en Rijk zijn aan zet. Het is een gezamenlijke opgave." Meer informatie hierover is te vinden op de pagina Gezond-water

Over dinoterb

Dinoterb is een chemische stof die sinds 1998 verboden is om te gebruiken. Dinoterb is niet opgenomen in de stoffen die vallen onder de Kaderrichtlijn Water (KRW) en is ook geen onderdeel van de landelijke stoffenlijst van het Landelijk Meetnet Gewasbeschermingsmiddelen Land- en Tuinbouw. Omdat Dinoterb in het verleden een probleemstof was in ons beheergebied hebben we deze stof vanaf 2021 opnieuw in het meetpakket voor gewasbeschermingsmiddelen opgenomen.

Volksgezondheid

De waterkwaliteitsnorm is gebaseerd op negatieve effecten voor waterorganismen. Overschrijdingen van de waterkwaliteitsnorm zeggen niets over eventuele risico's voor de volksgezondheid. Daar gaat het RIVM over. De provincie kan uitspraken doen over de zwemwaterkwaliteit van open zwemwater. Adviezen voor het eten van zelf gevangen vis worden gegeven door het Voedingscentrum.

Datum
18 maart 2024

Bijlage 3

Enkele screenshots van nieuwsberichten

De grote vraag rondom vondst giftig dinoterb: waar komt het vandaan?

7 maart 2024, 13.55 uur · Aangepast 15 maart 2024, 14.05 uur · Door:

Natuurmonumenten vindt het zeer verontrustend dat er op meerdere plekken in de provincie dinoterb is gevonden. Het kankerverwekkende landbouwgif werd vooral gebruikt door bollentelers, voordat het in 1998 werd verboden. Volgens de Noord-Hollandse bollentelers is er eerst meer onderzoek nodig naar waar het gif vandaan komt.

Dinoterb - NH Nieuws

Dinoterb is een pesticide die vooral in de bollenteelt werd gebruikt. Het is een kankerverwekkende stof die met name gevaarlijk is voor zwangere vrouwen. Ook is de stof schadelijk voor zoogdieren en vogels. De Europese Unie heeft gebruik van het landbouwmiddel in 1998 verboden.

NOS Nieuws • Donderdag, 00:42

Waterschap onderzoekt verboden landbouwgif in oppervlaktewater Noord-Holland

Het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier doet onderzoek naar de herkomst van een landbouwgif dat al sinds 1998 is verboden, maar toch is aangetroffen in oppervlaktewater in de regio. Dat meldt de waterbeheerder in de

Dinoterb: Waterschap wil niemand met de vinger wijzen

In Noord-Holland is onrust over het aantreffen van de verboden herbicide.

  14 maart 2024

Een Noord-Hollands weiland, vlakbij het Markermeer, dat begin maart blank stond. - ANP

Vacatures

Rechtmatigheidsconsulent
JS Consultancy

Bestuursadviseur Secretariaat Ouderpanel
JS Consultancy

Manager bedrijfsvoering en dienstverlening
Gemeente Winterswijk via Rieken & Oomen

Teamleider Versterking
JS Consultancy

Manager Dienstverlening
Latentis namens Laborijn

[Bekijk alle vacatures →](#)

Media-overzicht met de artikelen die zijn verschenen in de kranten en online over: Dinoterb

['Milieuclub framet sector'; dinoterb CAV: Bollentelers hebben zelfs nog nooit van het middel gehoord](#)

dinoterb CAV: Bollentelers hebben zelfs nog nooit van het middel gehoord De bloembollensector wordt onterecht beschuldigd door de milieuclub 'Mobilisation for the Environment' (MOB). „De kwekers worden geframed door hen te koppelen aan een al jarenlang verboden bestrijdingsmiddel dat ze - zelfs ...

Noordhollands Dagblad | 18-03-2024 | 645 woorden | pagina 1

[Fracties Schager raad willen meer controles bij bollentelers](#)

Schagen De fracties van GroenLinks en D66 in de Schager gemeenteraad willen dat burgemeester en wethouders bij de toezichthouder Nederlandse Voedsel en Warenautoriteit (NVWA) gaat aandringen op meer controles in de bloembollensector. Volgens schriftelijke vragen van GroenLinks zou dat nodig zijn ...

Noordhollands Dagblad | 18-03-2024 | 179 woorden | pagina 2

[Waar komt landbouwgif in Noord-Holland vandaan?](#)

Waar komt landbouwgif in Noord-Holland vandaan? 'Altijd wel een hufter die illegaal middel gebruikt. Maar dat kan met deze hoge waardes niet.' Hoe is het mogelijk dat het landbouwgif dinoterb, dat al

Datum
18 maart 2024

sinds 1998 verboden is, nog steeds wordt aangetroffen in het oppervlaktewater rond bloembollenoord...

Stichting JAS (online) | 16-03-2024 02:00 | 83 woorden

[Wie maakt zich zorgen om gif in de bollenteelt? Niet de consument. Wel de minister](#)

Wie maakt zich eigenlijk zorgen over de grote hoeveelheden bestrijdingsmiddelen die nog steeds nodig zijn om de bloembollensector overeind te houden? Niet de consument, 'want de bloembollen zitten onder de grond' en: 'we hoeven ze niet te eten', zo luiden de antwoorden op vragen van een enquête onder 1.248 consumenten.

Leidsch Dagblad (premium) | 15-03-2024

[Verboden landbouwgif in Noord-Holland: illegaal gebruik of drugsafval? Het hoogheemraadschap mag het zeggen](#)

Hoe is het mogelijk dat het landbouwgif dinoterb, dat al sinds 1998 verboden is, nog steeds wordt aangetroffen in het oppervlaktewater rond bloembollenoord Julianadorp, polder De Drieban in het West-Friese Venhuizen, natuurgebied Het Zwanenwater in Callantsoog, rivier De Zaan en het Noordzeekanaal...

noordhollandsdagblad.nl (premium) | 15-03-2024 | 1011 woorden

['Bollentelers worden onterecht beschuldigd'](#)

In Middel dinoterb in oppervlaktewater in 'Nooit gebruikt door bollensector' Tys Hallema Noord-Holland - De afgelopen weken bleek het middel, dat sinds 1998 niet meer mag worden gebruikt, in hoge concentraties aanwezig te zijn in meerdere Noord-Hollandse wateren.

Nieuwe Oogst | 15-03-2024 | 326 woorden | pagina A9

[Veel vragen maar geen antwoorden rond aanwezigheid dinoterb](#)

Wethouder Wessel Breunese. Een trits instanties houdt zich momenteel bezig met de raadselachtige aanwezigheid van het al sinds 1998 verboden bestrijdingsmiddel dinoterb in oppervlaktewateren in Noord-Holland, waaronder de Zaan. Voorlopig zijn er alleen vragen en ontbreken antwoorden.

nieuws.nl (online) | 15-03-2024 09:27 | 164 woorden

[Hoogheemraadschap onderzoekt vondst sinds 1998 verboden middel](#)

Uit metingen van het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier blijkt dat op meerdere plaatsen in Noord-Holland de stof Dinoterb is aangetroffen. Dit leidde de afgelopen tijd tot veel vragen. Het is onbekend hoe, wanneer en waarom deze stof in het oppervlaktewater terecht is gekomen.

bpnieuws.nl (online) | 15-03-2024 11:49 | 238 woorden

[Column: Dinoterb gewoon te koop en komt niet uit bollenteelt](#)

 van de MOB, en daarmee de landelijke media, suggereert dat bollentelers illegale middelen gebruiken. Maar iedereen met een KvK-nummer kan dinoterb via internet bestellen. En misschien zijn laboratoria zelf de bron.

Agraaf.nl (online) | 15-03-2024

[Waar komt het giftige dinoterb vandaan? Waterschap start onderzoek](#)

Datum
18 maart 2024

Het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier doet onderzoek naar de herkomst van het landbouwgif dinoterb, dat op meerdere plekken in de provincie is aangetroffen. [REDACTED] van milieuorganisatie MOB noemt het 'een onderzoek voor de Bühne'.
WEEFF (online) | 14-03-2024 02:00 | 43 woorden

[Hoogheemraadschap doet onderzoek naar verboden middel in oppervlaktewater](#)

Hoogheemraadschap Holland Noorderkwartier doet onderzoek naar hoe en wanneer bestrijdingsmiddel Dinoterb in het oppervlaktewater is terechtgekomen. Milieuactiegroep Mobilisation for the Environment (MOB) trok een maand geleden aan de bel over de aanwezigheid van de stof in het gebied.
boerderij.nl (online) | 14-03-2024 15:49 | 325 woorden

[Nieuw onderzoek naar herkomst dinoterb](#)

Noordkop – Het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier is een nieuw onderzoek gestart naar de herkomst van landbouwgif dinoterb, dat al sinds 1998 is verboden. Dat meldt de NOS. Recent meldde milieuorganisatie Mobilisation for the Environment (MOB) dat het verboden middel dinoterb op tal van p...
regionoordkop.nl (online) | 14-03-2024 12:21 | 307 woorden

[Waterschap onderzoekt herkomst van giftig dinoterb in Noord-Hollandse wateren](#)

Het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier doet onderzoek naar de herkomst van het landbouwgif dinoterb, dat op meerdere plekken in de provincie is aangetroffen. Dinoterb, dat als onkruidbestrijder op de markt kwam, is al sinds 1998 ...
nhnieuws.nl (online) | 14-03-2024 09:09 | 314 woorden

[Dinoterb: Waterschap wil niemand met de vinger wijzen](#)

Inderdaad is er op verschillende plekken in Noord-Holland in het oppervlaktewater de verboden herbicide dinoterb opgedoken. Dat bevestigde het Hoogheemraadschap Noorderkwartier dinsdag. Dat doet het waterschap in reactie op de ruchtbaarheid die actiegroep MOB hier sinds februari aan geeft, en wer...
binnenlandsbestuur.nl (online) | 14-03-2024 11:31 | 328 woorden

[Waterschap gaat herkomst bestrijdingsmiddel dinoterb onderzoeken](#)

Hoogheemraadschap Hollands Waterkwartier gaat onderzoeken wat de bron is van het onkruidbestrijdingsmiddel dinoterb dat recent in oppervlaktewater in delen van de regio is aangetroffen. Het middel is sinds 1998 verboden. © Nieuwe Oogst Dat laat het Noord-Hollandse waterschap weten in reactie op v...
nieuweoogst.nu (online) | 14-03-2024 10:43 | 220 woorden

[Noord-Hollands natuurgebied in gevaar door illegaal bestrijdingsmiddel](#)

Update: Het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier doet onderzoek naar de herkomst van een landbouwgif dat al sinds 1998 is verboden, maar dat toch is aangetroffen in het oppervlaktewater in delen van de regio. Dat meldt het schap, verantwoordelijk voor het waterbeheer in het noorden van Noord-Holland, na vragen over de aanwezigheid van het onkruidbestrijdingsmiddel dinoterb.
Bnnvara.nl (online) | 14-03-2024

[Hoge concentraties van verboden landbouwgif aangetroffen in oppervlaktewater Noord-Holland](#)

Datum
18 maart 2024

Op meerdere plekken in de provincie Noord-Holland is het gevaarlijke landbouwgif dinoterb in relatief hoge concentraties aangetroffen in het oppervlaktewater, meldt milieuorganisatie Mobilisation for the Environment...
welingelichtekringen.nl (online) | 14-03-2024 09:43 | 290 woorden

[Waterschap onderzoekt herkomst landbouwgif in Noord-Holland](#)

Het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier doet onderzoek naar de herkomst van een landbouwgif dat al sinds 1998 is verboden, maar dat toch is aangetroffen in het oppervlaktewater in delen van de regio. Dat meldt het schap, verantwoordelijk voor het waterbeheer in het noorden van Noord-Holland...
trouw.nl (premium) | 14-03-2024 | 335 woorden

[Nieuw onderzoek naar herkomst dinoterb](#)

Noordkop – Het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier is een nieuw onderzoek gestart naar de herkomst van landbouwgif dinoterb, dat al sinds 1998 is verboden. Dat meldt de NOS. Recent meldde milieuorganisatie Mobilisation for the Environment (MOB) dat het verboden middel dinoterb op tal van p...
regionoordkop.nl (online) | 14-03-2024 12:21 | 307 woorden

[De nacht van NTR Wetenschap](#)

NPO Radio1 journaal item over dinoterb in NH van 0:00:51 seconden tot 0:01:18 minuut.
NPO Radio1 (online) | 14-03-2024 02:00 | 19 woorden

[Bollenteelt vals beschuldigd? "Dinoterb nooit geleverd aan de bollensector"](#)

Milieuorganisatie MOB diende vorige week een handhavingsverzoek in bij het waterschap Hollands Noorderkwartier, nadat ze in verschillende gebieden in Noord-Holland alarmerend hoge waarden van dinoterb aantreffen. Dinoterb is een sinds 1998 verboden onkruidbestrijder, die risico's met zich meebrengt...
bpnieuws.nl (online) | 13-03-2024 14:59 | 281 woorden

[Risicovolle pesticide dinoterb ook aanwezig in Zaanwater](#)

Het al sinds eind vorige eeuw in de hele Europese Unie verboden bestrijdingsmiddel dinoterb is ook in een hoge concentratie aangetroffen in de Zaan. Het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier vond de pesticide in 2022 werd bij het Zaangemaal in Zaandam, meldt het Noordhollands Dagblad .
nieuws.nl (online) | 13-03-2024 09:33 | 188 woorden

[Dossier dinoterb bevat vooral veel onbeantwoorde vragen](#)

De vondst van de werkzame stof dinoterb op verschillende plekken in Noord-Holland heeft iedereen verrast. Die roept vooral veel vragen op. Omdat gewasbeschermingsmiddelen op basis van deze werkzame stof al sinds 1998 zijn verboden, wordt het heel lastig om antwoorden op die vragen te vinden.
Akkerwijzer.nl (online) | 13-03-2024

[KAVB: bollentelers onterecht beschuldigd van gebruik dinoterb](#)

Er moet snel onderzoek worden gedaan waar de hoge concentraties van het bestrijdingsmiddel dinoterb in Noord-Hollandse oppervlaktewateren vandaan komt. Dat stellen de Koninklijke Algemene Vereniging voor Bloembollencultuur (KAVB) en diverse Noord-Hollandse politieke partijen.
nieuweoogst.nu (online) | 12-03-2024 15:31 | 367 woorden

[Landbouwgif dinoterb ook aangetroffen in de Zaan](#)

Zaandam Ook in de Zaan is het landbouwgif dinoterb aangetroffen. Dat blijkt uit meetgegevens van Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK). Van vorig jaar zijn nog niet alle resultaten bekend, maar in 2022 werd bij het Zaangemaal in Zaandam drie keer de risiconorm gemeten. Noordhollands Dagblad (premium) | 12-03-2024 | 558 woorden | pagina 7

[HHNK reageert op Dinoterb-controverse: 'Gaan er vanuit dat verboden stoffen niet worden gebruikt'](#)

In het Zwanenwater bij Callandsoog zijn verhoogde concentraties dinoterb aangetroffen Op meerdere plekken in de bollengebieden van Noord Holland zijn bij metingen in 2022 normoverschrijdingen van het bestrijdingsmiddel dinoterb in het water gevonden. h2owaternetwerk.nl (online) | 11-03-2024 17:27 | 458 woorden

[Bollensector wil waarheid in kwestie Dinoterb](#)

Een artikel in de Volkskrant van donderdag 7 maart over het aangetroffen middel Dinoterb in het water van bollengebied heeft de KAVB onaangenaam verrast, zo laat de Koninklijke Algemene Vereniging voor Bloembollencultuur (KAVB) weten. "Allereerst omdat elke overschrijding in het oppervlaktewater... goedemorgensierteelt.nl (online) | 11-03-2024 09:55 | 168 woorden

[CDA Noord-Holland: 'bollentelers worden onterecht beschuldigd van gebruik Dinoterb'](#)

Bollentelers worden volgens CDA Noord-Holland onterecht beschuldigd van hoge concentraties van het bestrijdingsmiddel Dinoterb in het oppervlaktewater. Volgens Statenlid Willemien Koning worden bollentelers in Noord-Holland hierbij onterecht beschuldigd. Agraaf.nl (online) | 11-03-2024

[\[redacted\] en \[redacted\] ter plekke: Kankerverwekkend landbouwgif leidt tot grote ophef in Noord-Holland](#)

Milieuorganisatie MOB diende deze week een handhavingsverzoek in bij het waterschap Hollands Noorderkwartier, nadat ze in verschillende gebieden in Noord-Holland alarmerend hoge waarden van dinoterb aantreffen. Dinoterb is een sinds 1998 verboden onkruidbestrijder, die risico's met zich meebrengt... NPOradio1 (online) | 10-03-2024 02:00 | 114 woorden

[Al kwart eeuw verboden pesticide in oppervlaktewater NH](#)

GroenLinks/PvdA, de Partij voor de Dieren en de SP in Noord-Holland willen opheldering over de vervuiling van wateren in de bollenstreek met het al sinds 1998 in de hele Europese Unie verboden kankerverwekkende landbouwgif dinoterb. Ondanks dat verbod werd de pesticide onlangs op verschillende pl... nieuws.nl (online) | 09-03-2024 11:25 | 206 woorden

[BBB-leider verdedigt bloemteeltsector tegen beschuldigingen gebruik dinoterb](#)

Van der Plas (BBB): "Sierteelt heeft giftig bestrijdingsmiddel dinoterb nooit gebruikt" 10 minuten geleden · Door: [redacted] Volgens [redacted] (BBB) wordt de bloemteeltsector ten onrechte beschuldigd van het gebruik van het verboden bestrijdingsmiddel dinoterb. nhnieuws.nl (online) | 09-03-2024 18:19 | 674 woorden

Datum
18 maart 2024[Veel onrust om vondst giftig dinoterb: "Stuitend dat het ook in wandelgebied zit"](#)

Natuurmonumenten vindt het zeer verontrustend dat op meerdere plekken in de provincie dinoterb gevonden. Het kankerverwekkende landbouwgif werd vooral gebruikt door bollentelers, voordat het in 1998 werd verboden.

nhnieuws.nl (online) | 08-03-2024 14:15 | 720 woorden

[Bloembollensector reageert op artikel over aangetroffen kankerverwekkende stof](#)

Bollenstreek – De Koninklijke Algemeene Vereeniging voor Bloembollenscultuur (KAVB) is geschrokken door het artikel in de Volkskrant over het aangetroffen middel Dinoterb in het water van bollengebied in Noord-Holland. De branchevereniging van de bloembollensector zegt dat de sector onterecht wor...

bollenstreekomroep.nl (online) | 08-03-2024 14:11 | 140 woorden

[Partijen willen opheldering over gif in Noord-Hollandse wateren: 'Ernstige bedreiging voor biodiversiteit en gezondheid omwonenden'](#)

GroenLinks en PvdA in Noord-Holland willen opheldering over de vervuiling van wateren in de bollenstreek met het kankerverwekkende landbouwgif dinoterb. De partijen willen van de provincie weten hoe het kan dat het sinds 1998 verboden onkruidbestrijdingsmiddel nog steeds in het water kan zitten.

Noordhollandsdagblad (premium) | 07-03-2024 | 421 woorden

[Verboden bestrijdingsmiddel in Zwanenwater zeer verontrustend](#)

Natuurmonumenten is geschrokken van de aanwezigheid van het verboden en gevaarlijke bestrijdingsmiddel Dinoterb in natuurgebied het Zwanenwater bij Callantsoog. Dit blijkt uit onderzoek dat MOB heeft laten uitvoeren. Het Zwanenwater is een kwetsbaar en internationaal beschermd natuurgebied daar h...

natuurmonumenten.nl (online) | 07-03-2024 18:23 | 85 woorden

[Bioteler !\[\]\(275afcf3a7abc978b0461fa5d84cf492_img.jpg\) maakt zich zorgen na aantreffen kankerverwekkend landbouwgif](#)

Bioteler maakt zich zorgen na aantreffen kankerverwekkend landbouwgif 7 maart 2024, 12.01 uur · Door: uit Hem maakt zich zorgen over de aanwezigheid van het verboden onkruidbestrijder dinoterb, die is aangetroffen in het water van polder De Drieban.

nhnieuws.nl (online) | 07-03-2024 19:51 | 914 woorden

[De grote vraag rondom vondst giftig dinoterb: waar komt het vandaan?](#)

Natuurmonumenten vindt het zeer verontrustend dat er op meerdere plekken in de provincie dinoterb is gevonden. Het kankerverwekkende landbouwgif werd vooral gebruikt door bollentelers, voordat het in 1998 werd verboden. Volgens de Noord-Hollandse bollentelers is er eerst meer onderzoek nodig naar waar het gif vandaan komt.

NOS.nl (online) | 07-03-2024

[Handhavingsverzoek MOB illegale bestrijdingsmiddelen Noord-Holland](#)

Mobilisation for the Environment (MOB) heeft woensdag een handhavingsverzoek ingediend bij het hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier. Volgens MOB is het oppervlaktewater in en rondom de sierteeltgebieden sterk vervuild met dinoterb.

Agraaf (online) | 07-03-2024 13:23 | 33 woorden

Datum
18 maart 2024

[Wateren in Noord-Hollandse bollenstreek sterk vervuild met verboden, kankerverwekkend landbouwgif](#)

In en rondom de bollenstreken in Noord-Holland zijn hoge concentraties van het verboden en gevaarlijke landbouwgif dinoterb gemeten in het oppervlaktewater. Milieuorganisatie MOB wil dat de overheid onmiddellijk ingrijpt om de volksgezondheid en de waterkwaliteit te beschermen. volkskrant.nl (premium) | 06-03-2024 | 682 woorden

[\[redacted\] slaat alarm over illegaal gebruik bestrijdingsmiddel dat gevaar vormt voor zwangere vrouwen](#)

Mobilisation for the Environment (MOB), de milieuorganisatie van natuurbeschermer [redacted] wil dat de autoriteiten actie ondernemen tegen het illegale gebruik van het kankerverwekkende bestrijdingsmiddel dinoterb. Uit metingen blijkt dat het sinds 1998 verboden middel in de Driebanpolde...

BNNVARA (online) | 06-03-[redacted] | 57 woorden

[Verboden onkruidverdelger op meer plekken in provincie aangetroffen, ook in wandelgebied](#)

Verboden onkruidverdelger op meer plekken in provincie aangetroffen, ook in wandelgebied 33 minuten geleden · Door: NH De verboden onkruidverdelger dinoterb is op nog veel meer plekken in de provincie in het water aangetroffen. In onder meer het Zwanenwater bij Callantsoog, het water bij de Weste...

nnieuws.nl (online) | 06-03-[redacted] | 300 woorden

[Verboden bestrijdingsmiddel in Driebanwater kwam pas na sluiting vuilstort langs De Hout](#)

Van meerdere kanten wordt gewezen op de gesloten vuilstort De Put langs De Hout in Hem als mogelijke oorzaak voor de te hoge concentraties gewasbeschermingsmiddelen in het oppervlaktewater van polder De Drieban.

Deze vuilstort was echter al gesloten voordat de nu aangetroffen verboden kankerverwekkende stof dinoterb als onkruidbestrijdingsmiddel was toegestaan.

Noordhollands Dagblad (premium) | 27-02-2024

['Verboden middel in bloembollenvlakte'; natuur Milieuactivist eist actie tegen gif in sloten](#)

natuur Milieuactivist eist actie tegen gif in sloten Het oppervlaktewater van polder De Drieban in Venhuizen bevat al jaren te hoge concentraties gewasbeschermingsmiddelen. Milieuactivist [redacted] eist nu dat het schap hiertegen optreedt. Venhuizen Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwart...

Noordhollands Dagblad (premium) | 24-02-2024 | 623 woorden | pagina 10

[Giftig polderen](#)

Het oppervlaktewater in polder De Drieban in Hem-Venhuizen bevat volgens metingen te hoge concentraties toegestane gewasbeschermingsmiddelen en het sinds 1998 verboden kankerverwekkende onkruidbestrijdingsmiddel dinoterb. Milieuactivist [redacted] eist dat het hoogheemraadschap in De Drieb...

Noordhollands Dagblad (premium) | 24-02-2024 | 375 woorden | pagina 6

[Verboden onkruidverdelger aangetroffen in water Venhuizen: "Direct gevaar voor omwonenden"](#)

Dinoterb, een giftige en kankerverwekkende onkruidbestrijder, is aangetroffen in het polderwater [redacted] En dat terwijl de stof sinds 1998 in de Europese Unie is verboden. Milieugroep

Mobilisation for the Environment (MOB) eist dat het hoogheemraadschap gaat handhaven. Intussen zet een pilot van LTO Noord en KAVB, onder aanvoering van het waterschap in op schoner water.
NHNieuws.nl (online) | 23-02-2024, 17.56 uur

Datum
18 maart 2024

Bijlage 4

Bestuurlijke vragen

Datum: 4 maart 2024

Vraagsteller: PvdD

Vragen:

1. De UvW is een voorstander van een totaalverbod op PFAS . Valt het gebruik van PFAS in pesticiden hier ook onder?
2. Is bekend op welke schaal dit soort pesticiden in ons waterschap worden gebruikt?
3. U heeft al aangekondigd dat er op 10 plekken PFAS gemeten gaat worden. Wordt hierbij ook (indirect) gekeken of pesticiden de bron kunnen zijn?
4. We roepen als HHNK op om cosmetica zonder microplastics te gebruiken . Bent u van plan dit ook te doen voor landbouwproducten waar microplastics bij vrij komen of in gebruikt worden?
5. Het landbouwportaal biedt coachbezoeken aan. Wordt hierbij ook gekeken naar bronnen van PFAS en microplastics?
6. Is het aannemelijk dat dinoterb nog steeds gebruikt wordt en dat dit niet alleen door historische uitspoeling komt?
7. Als na 25 jaar nog steeds sprake is van uitspoeling, is bekend hoeveel er nog in de bodem aanwezig is en op welke locaties?
8. Valt het aantreffen van dinoterb in de bodem onder artikel 13 van de Wet bodembescherming c.q. de omgevingswet.
9. ECHA geeft aan dat de stof dodelijk is, schadelijk is voor ongeboren kinderen en zeer giftig is voor het waterleven. Overweegt u om samen met de provincie op bekende locaties over te gaan tot sanering?
10. In 2014 heeft de Natuur en Milieufederatie Noord-Holland HHNK gewezen op overschrijding van de stof dinoterb. Welke acties heeft u in de afgelopen 10 jaar ondernomen naar aanleiding van deze melding?
11. Bent u het met om eens dat agrariërs die willen omschakelen naar biologisch en natuur-inclusief ondersteuning moeten krijgen van HHNK voor schoon oppervlaktewater?
12. Kunnen biologische bedrijven, die hinder ondervinden van vervuiling, geholpen worden door schoon oppervlakte water beschikbaar te stellen?
13. Is het mogelijk om vervuilde gebieden af te sluiten, zodat vervuild oppervlakte water niet wegspoelt naar buiten het gebied of naar de Waddenzee?
14. Is er afstemming met de provincie over de aanpak van vervuiling door bestrijdingsmiddelen in het oppervlakte water?

Datum: 12 maart 2024

Vraagsteller: BBB

Vragen:

1. Gebruiken alle waterschappen dezelfde manier van meten?
2. Gebruiken zij allemaal dezelfde methode?
3. Wordt in elk waterschap naar dezelfde stoffen gekeken?

Datum
18 maart 2024

Datum: 12 maart 2024

Vraagsteller: Water en Natuur

Vragen:

1. Wat is volgens het CHI in de voorgestelde aanpak de rol van het HHNK, gezien de HHNK-verantwoordelijkheid voor waterkwaliteit?
2. Kan de rol van HHNK overgedragen worden aan LT noord en KAVB? Zo ja, onder welke voorwaarden?
3. Hoe gaat het HHNK bestuur de eigen rol invullen binnen de pilot Drieban?

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Van: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Verzonden: 27-03-2024 09:49
Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>,
[redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
CC: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Onderwerp: FW: NIEUWE STOF MOB persvraag

Ter info

Van: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Verzonden: woensdag 27 maart 2024 09:38
Aan: [redacted] - [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>;
<[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>;
Besteman, [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Onderwerp: NIEUWE STOF MOB persvraag
Urgentie: Hoog

Dag allen,

Om 12 uur publiceert NH Nieuws een nieuwe bevinding van het MOB. Het MOB heeft de journalist benaderd.

Kunnen we tijd maken om voor 12 uur hier een reactie op te hebben?

Ik heb een paar vragen over het laatste bericht van milieuorganisatie MOB.

1. MOB meldt dat het middel fenchloorfos is gevonden in het Zwanenwater. Dat zou blijken uit de metingen van de overheid zelf. Klopt dat?
  2. Fenchloorfos zou 500 keer giftiger zijn dan dinoterb. Klopt dat?
  3. Waren jullie op de hoogte van deze metingen?
  4. Eerder werd ook al dinoterb gemeten. Gaat het waterschap nu ook onderzoek doen naar fenchloorfos?
  5. Hoe kan het dat er twee verboden bestrijdingsmiddelen worden aangetroffen in een natuurgebied?
- Alvast veel dank voor je antwoorden.

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Van: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Verzonden: 11-03-2024 13:44
Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>,
[redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Onderwerp: FW: Nieuwsbrief HHNK 07-03-2024

Van: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Verzonden: maandag 11 maart 2024 12:58
Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Onderwerp: FW: Nieuwsbrief HHNK 07-03-2024

Hoi [redacted]

Hierbij het media-overzicht van afgelopen donderdag. Ik heb [redacted] en [redacted] gevraagd of die van vrijdag is gemaakt en aangegeven dat jij die nodig hebt.

Op social media is er dit weekend nog flink over door gepraat. Met name op X (Twitter). Het zijn vooral discussies tussen mensen over hoe het kan dat dit nu gemeten wordt, wie dinoterb gebruikt zou kunnen hebben en hoe het kan dat dit nog verkrijgbaar is.

Naar ons wordt gekeken wat betreft de handhaving. Er zijn mensen die vinden dat we niet (goed genoeg) handhaven. Die berichten ontvingen we donderdag en daar hebben we toen ook op gereageerd (deze hebben we toen met jou besproken). Tussen de berichten van afgelopen weekend zaten een paar opmerkingen van mensen die zeggen dat er veel boeren in ons algemeen bestuur zitten, dus dat we een oogje toeknijpen. Hier is niet op gereageerd door ons. Op dit moment is het in Coosto rustig.

Groeten [redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Verzonden: donderdag 7 maart 2024 13:36
Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Onderwerp: Nieuwsbrief HHNK 07-03-2024

Nieuwsbrief HHNK

07 maart 2024

Deze nieuwsbrief is voor strikt persoonlijk gebruik en voor u geselecteerd door- en/of in opdracht van Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier - HHNK. Dit overzicht en de artikelen waarnaar verwezen wordt in dit overzicht mogen op geen enkele wijze worden verveelvoudigd of openbaar worden gemaakt, bijvoorbeeld door middel van (elektronisch) doorsturen of het maken van (foto)kopieën, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de betreffende uitgever(s). © 2023

HOOGHEEMRAADSCHAP HOLLANDS NOORDERKWARTIER

[Wateren in Noord-Hollandse bollenstreek sterk vervuild met verboden, kankerverwekkend landbouwgif](#)

In en rondom de bollenstreken in Noord-Holland zijn hoge concentraties van het verboden en gevaarlijke landbouwgif dinoterb gemeten in het oppervlaktewater. Milieuorganisatie MOB wil dat de overheid onmiddellijk ingrijpt om de volksgezondheid en de waterkwaliteit te beschermen.

volkskrant.nl | 06-03-2024 | 682 woorden

[Naar boven](#)

[Overstromingen in de kas van kwekerij Sap: schade loopt steeds verder op](#)

5 maart 2024, 19.00 uur Â· Door: [J] [J] en [J] van kwekerij Sap in Heemskerk hebben er slapeloze nachten van: door het hoge grondwaterpeil in de duinen staat een deel van hun kas volledig onder water. Hun florerende bedrijf lijdt er dagelijks enorme schade door en de...

nhnieuws.nl (online) | 06-03-2024 18:39 | 474 woorden

[Naar boven](#)

[Hondenbaasjes in Den Helder opgelet: viervoeters moeten vaker aan de lijn](#)

Den Helder â€“ Het college van de gemeente Den Helder heeft een nieuw hondenuitlaatbeleid vastgesteld. Hiermee zijn de gebieden waar honden los mogen lopen beperkt. Zo geldt op de Zeedijk voortaan een aanlijnplicht. Ook moeten honden volgens het nieuwe beleid aangeliind worden bij: speeltuinen, spo...

regionoordkop.nl (online) | 06-03-2024 17:11 | 423 woorden

[Naar boven](#)

[Weinig begrip op zeedijk voor aanlijnplicht honden. â€™Ik zie hier nooit een hond graven. Volgens mij zijn het gewoon de muizenâ€™](#)

De aanlijnplicht voor honden op een deel van de zeedijk is woensdagmiddag onder hondeneigenaren het gesprek van de dag op de zeewering. â€™™Het is belachelijkâ€™™. Rond lunchtijd is het woensdagmiddag, graadje of negen met een waterig zonnetje, op de dijk een komen en gaan van hondenbezitters.

noordhollandsdagblad.nl | 06-03-2024 | 565 woorden

[Naar boven](#)

[Handhavingsverzoek MOB illegale bestrijdingsmiddelen Noord-Holland](#)

Mobilisation for the Environment (MOB) heeft woensdag een handhavingsverzoek ingediend bij het hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier. Volgens MOB is het oppervlaktewater in en rondom de sierteeltgebieden sterk vervuild met dinoterb.

Agraaf (online) | 07-03-2024 13:23 | 33 woorden

[Naar boven](#)

[■■■■■ **slaat alarm over illegaal gebruik bestrijdingsmiddel dat gevaar vormt voor zwangere vrouwen**](#)

Mobilisation for the Environment (MOB), de milieuorganisatie van natuurbeschermers ■■■■■

■■■■■ wil dat de autoriteiten actie ondernemen tegen het illegale gebruik van het kankerverwekkende bestrijdingsmiddel dinoterb. Uit metingen blijkt dat het sinds 1998 verboden middel in de Driebanpolde...

BNNVARA (online) | 06-03-2024 02:00 | 57 woorden

[Naar boven](#)

[BVJ houdt ALV met lezing over droge voeten in Julianadorp](#)

Julianadorp â€“ Belangenvereniging Julianadorp (BVJ) houdt 21 maart haar jaarlijkse Algemene Ledenvergadering. Die vindt plaats in [redacted] J, aan de [redacted] J in [redacted] J. Vanaf 19.00 uur is de inloop en om 19.30 uur begint de bijeenkomst.

regionoordkop.nl (online) | 07-03-2024 10:35 | 250 woorden

[Naar boven](#)

[Facebook van NH Nieuws](#)

Verboden onkruidverdelger op meer plekken in provincie aangetroffen, ook in wandelgebied 33 minuten geleden Â· Door: NH De verboden onkruidverdelger dinoterb is op nog veel meer plekken in de provincie in het water aangetroffen. In onder meer het Zwanenwater bij Callantsoog, het water bij de Weste...

nhnieuws.nl (online) | 06-03-2024 18:17 | 300 woorden

[Naar boven](#)

[Subsidie mogelijk voor projecten en ideeÃ«n 100 jaar Zuiderzeewerken](#)

Vanaf 6 maart is het mogelijk om subsidie aan te vragen voor projecten en initiatieven rond 100 jaar ZZW Anna [redacted] J â€“ Verenigingen, organisaties en stichtingen in Hollands Kroon kunnen een aanvraag doen voor financiÃ«le steun voor projecten of ideeÃ«n die passen bij het meerjarig programma â€“Zuid...

regionoordkop.nl (online) | 06-03-2024 17:17 | 596 woorden

[Naar boven](#)

H2O EN WATERFORUM

[22 mrt - Wereld Waterdag 2024: Water for Peace](#)

Op de Wereld Waterdag wordt de schijnwerper gezet op uitdagingen rond voldoende schoon en veilig drinkwater voor iedereen. Dit jaar is het thema "Water for Peace"™, met veel nationale en internationale events. Wereld Waterdag 2024 is op vrijdag 22 maart, met (publieks)activiteiten door het hele land.

h2owaternetwerk.nl (online) | 06-03-2024 15:21 | 55 woorden

[Naar boven](#)

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Van: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Verzonden: 14-03-2024 13:09

Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>,
[redacted] <[redacted]@hhnk.nl>,
[redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Onderwerp: FW: Nieuwsbrief HHNK 14-03-2024

De lijn die we gisteren hebben uitgezet wordt zowel landelijk als regionaal goed overgenomen. Nu vasthouden en doorpakken op de inhoud en vervolgproces.

[redacted]

Van: ANP360+ <360plus@anp.nl>

Verzonden: donderdag 14 maart 2024 12:53

Aan: [redacted] <[redacted]@anp.nl>

Onderwerp: Nieuwsbrief HHNK 14-03-2024

Nieuwsbrief HHNK

14 maart 2024

Deze nieuwsbrief is voor strikt persoonlijk gebruik en voor u geselecteerd door- en/of in opdracht van Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier - HHNK. Dit overzicht en de artikelen waarnaar verwezen wordt in dit overzicht mogen op geen enkele wijze worden veelevoudigd of openbaar worden gemaakt, bijvoorbeeld door middel van (elektronisch) doorsturen of het maken van (foto)kopieën, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de betreffende uitgever(s). © 2023

HOOGHEEMRAADSCHAP HOLLANDS NOORDERKWARTIER

[Waterschap onderzoekt herkomst van giftig dinoterb in Noord-Hollandse wateren](#)

20 minuten geleden · Aangepast 8 minuten geleden · Door: NH Het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier doet onderzoek naar de herkomst van het landbouwgif dinoterb, dat op meerdere plekken in de provincie is aangetroffen. Dinoterb, dat als onkruidbestrijder op de markt kwam, is al sinds 1998 ...

nhnieuws.nl (online) | 14-03-2024 09:09 | 314 woorden

[Naar boven](#)

[Dinoterb: Waterschap wil niemand met de vinger wijzen](#)

Inderdaad is er op verschillende plekken in Noord-Holland in het oppervlaktewater de verboden herbicide dinoterb opgedoken. Dat bevestigde het Hoogheemraadschap Noorderkwartier dinsdag. Dat doet het waterschap in reactie op de ruchtbaarheid die actiegroep MOB hier sinds februari aan geeft, en wer...

binnenlandsbestuur.nl (online) | 14-03-2024 11:31 | 328 woorden

[Naar boven](#)

[Waterschap gaat herkomst bestrijdingsmiddel dinoterb onderzoeken](#)

Hoogheemraadschap Hollands Waterkwartier gaat onderzoeken wat de bron is van het onkruidbestrijdingsmiddel dinoterb dat recent in oppervlaktewater in delen van de regio is aangetroffen. Het middel is sinds 1998 verboden. © Nieuwe Oogst Dat laat het Noord-Hollandse waterschap weten in reactie op v...

nieuweoogst.nu (online) | 14-03-2024 10:43 | 220 woorden

[Naar boven](#)

[Hoge concentraties van verboden landbouwgif aangetroffen in oppervlaktewater Noord-Holland](#)

338 TCF vendor(s) and 41 ad partner(s), or used specifically by this site or app. Op meerdere plekken in de provincie Noord-Holland is het gevaarlijke landbouwgif dinoterb in relatief hoge concentraties aangetroffen in het oppervlaktewater, meldt milieuorganisatie Mobilisation for the Environment...

welingelichtekringen.nl (online) | 14-03-2024 09:43 | 290 woorden

[Naar boven](#)

[Persleidingproject bereikt volgende fase](#)

Persleidingproject bereikt volgende fase Fase 2 van het project langs de Zeddeweg, ter hoogte van de verkeerslichten, is gestart. Deze werkzaamheden maken deel uit van de aanleg van de nieuwe Persleiding Volendam, een belangrijke infrastructuurverbetering in het rioolsysteem van het dorp.

Nieuw-Volendam.nl (online) | 13-03-2024 02:00 | 60 woorden

[Naar boven](#)

[Waterschap onderzoekt herkomst landbouwgif in Noord-Holland](#)

Het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier doet onderzoek naar de herkomst van een landbouwgif dat al sinds 1998 is verboden, maar dat toch is aangetroffen in het oppervlaktewater in delen van de regio. Dat meldt het schap, verantwoordelijk voor het waterbeheer in het noorden van Noord-Hollan...

trouw.nl | 14-03-2024 | 335 woorden

[Naar boven](#)

[Nieuw onderzoek naar herkomst dinoterb](#)

Noordkop â€“ Het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier is een nieuw onderzoek gestart naar de herkomst van landbouwgif dinoterb, dat al sinds 1998 is verboden. Dat meldt de NOS. Recent meldde milieuorganisatie Mobilisation for the Environment (MOB) dat het verboden middel dinoterb op tal van p...

regionoordkop.nl (online) | 14-03-2024 12:21 | 307 woorden

[Naar boven](#)

[Meer zand voor het strand van Texel Zuidwest](#)

11 maart 2024 â€“ Rijkswaterstaat werkt van maart tot en met mei 2024 aan het onderhoud van het strand van Texel Zuidwest. Baggerschepen brengen 810.000 m zand aan op het strand, tussen strandpaal 9 en 12. Hiermee blijft de kustlijn op zijn plaats en het eiland goed beschermd tegen de zee.

civieletechniek.net (online) | 14-03-2024 12:11 | 280 woorden

[Naar boven](#)

[De nacht van NTR Wetenschap](#)

NPO Radio1 journaal item over dinoterb in NH van 0:00:51 seconden tot 0:01:18 minuut.

NPO Radio1 (online) | 14-03-2024 02:00 | 19 woorden

[Naar boven](#)

[en ter plekke: Kankerverwekkend landbouwgif leidt tot grote ophef in Noord-Holland](#)

Milieuorganisatie MOB diende deze week een handhavingsverzoek in bij het waterschap Hollands Noorderkwartier, nadat ze in verschillende gebieden in Noord-Holland alarmerend hoge waarden van dinoterb aantreffen. Dinoterb is een sinds 1998 verboden onkruidbestrijder, die risico's met zich meebrengt...

NPORadio1 (online) | 10-03-2024 02:00 | 114 woorden

[Naar boven](#)

[Bollenteelt vals beschuldigd? "Dinoterb nooit geleverd aan de bollensector"](#)

Milieuorganisatie MOB diende vorige week een handhavingsverzoek in bij het waterschap Hollands Noorderkwartier, nadat ze in verschillende gebieden in Noord-

Holland alarmerend hoge waardes van dinoterb aantreffen. Dinoterb is een sinds 1998 verboden onkruidbestrijder, die risico's met zich meebrengt...

Bloemen Planten nieuws (online) | 13-03-2024 02:00 | 51 woorden

[Naar boven](#)

WATER

[Landbouwgif in Noord-Hollands water: onderzoek ingesteld](#)

Het waterschap in Noord-Holland heeft een onderzoek ingesteld na de vondst van landbouwgif in de provincie. Onduidelijk is nog hoe, waarom of wanneer het gif in het water terecht is gekomen, maar het gaat om een middel dat al sinds 1998 verboden is. Vorige maand meldde milieuorganisatie Mobilisat...

rtlnieuws.nl (online) | 14-03-2024 04:45 | 273 woorden

[Naar boven](#)

[Eeuwenlang was de Bangert de 'Betuwe van West-Friesland'](#)

2 minuten geleden · Door: In het programma 'Gebruikte Stenen' gaat NH langs bij bijzonder industrieel erfgoed met een eigen verhaal. Deze week uitgelicht: het oude tuindersbedrijf van de familie uit Blokker, veilinggebouw 'Op Hoop van Zegen' en het gemaal Oosterpolder in Hoorn.

nhnieuws.nl (online) | 14-03-2024 10:03 | 576 woorden

[Naar boven](#)

[Iets minder NV-gebieden bij gebruik recentere data](#)

Bij twee waterschappen zou het gebruik van actuelere data over de bijdrage van de landbouw op de waterkwaliteit leiden tot minder Nutriënten Verontreinigde gebieden. Dat blijkt uit een rondgang langs waterschappen. In het Waterschap Amstel, Gooi en Vecht zouden er bij het gebruik van actuelere ge...

Boerderij.nl (online) | 12-03-2024 02:00 | 85 woorden

[Naar boven](#)

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Van: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Verzonden: 15-04-2024 09:36

Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>,
[redacted] <[redacted]@hhnk.nl>,
[redacted] <[redacted]@hhnk.nl>,
[redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Onderwerp: FW: Normoverschrijdingen dinoterb

Ter info!

Ik heb nog 2 vervolgvragen gesteld, namelijk welk laboratorium voor hen de analyses doet en of hij een contactpersoon voor mij heeft bij de Vlaamse overheid.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Beleidsadviseur Gezond Water
Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier

t 072 [redacted]
Werkdagen: maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag

Van: [redacted] <[redacted]@brabantsedelta.nl>

Verzonden: maandag 15 april 2024 09:14

Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@brabantsedelta.nl>

Onderwerp: RE: Normoverschrijdingen dinoterb

Hallo [redacted]

Sorry dat we niet eerder hebben gereageerd op je mail. Het klopt inderdaad dat we de afgelopen jaren enkele overschrijdingen hebben gehad van de stof Dinoterb. Dit zijn metingen geweest op de grens of zelfs nog iets stroomopwaarts. Dit is dus water afkomstig uit Vlaanderen en dus is het aannemelijk dat de stof daar gebruikt is. Verder stroomafwaarts meten wij de stof niet meer. Ik denk dus dat de stof in Vlaanderen nog wel is toegepast. Waar deze mogelijk is toegepast en wanneer de stof in Vlaanderen verboden is kan ik niet zeggen.

Veel verder kan ik je dus ook niet helpen.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
gebiedsadviseur / Accountmanager Agrarisch
Waterbeleid & Plannen

T: +31 76 [redacted]
E: [redacted]@brabantsedelta.nl
W: www.brabantsedelta.nl

[redacted] | 4836 AA [redacted] | Postbus 5520 | 4801 DZ Breda

---

Van: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Verzonden: Friday, 12 April 2024 17:20

Aan: [redacted] <[redacted]@brabantsedelta.nl>; [redacted] <[redacted]@brabantsedelta.nl>

Onderwerp: Re: Normoverschrijdingen dinoterb

Hoi [redacted] en [redacted],

Een paar weken geleden stuurde ik jullie het onderstaande bericht. Lukt het om hier nog op te reageren? Ik ben namelijk erg benieuwd hoe dit zit in jullie gebied.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 25 mrt 2024 om 14:19 heeft [REDACTED] <[REDACTED]> <[REDACTED]@hhnk.nl> het volgende geschreven:

Beste [REDACTED]

Recent hebben wij Woo-verzoek, handhavingsverzoeken en een maatwerkverzoek ontvangen over een aantal stoffen, waarbij de meeste aandacht uitgaat naar dinoterb en stof die al sinds 1998 geen toelating meer heeft. We zijn heel druk met de behandeling en vele vragen erover vanuit de pers, media, bestuur en andere overheden. Verder verzamelen we informatie over de mogelijke herkomst en gaan we een bronnenonderzoek laten uitvoeren.

In de Bestrijdingsmiddelenatlas zag ik naast vele gele bolletjes in ons gebied ook twee rode bolletjes in jullie gebied, ongeveer op de grens met België. Hebben jullie meer informatie over de oorzaak/bron hiervan?

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
Beleidsadviseur Gezond Water

Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier
Bezoekadres: Stationsplein 136, 1703 WC [REDACTED]
Postadres: Postbus 250, 1700 AG Heerhugowaard

t 072 [REDACTED]
w www.hhnk.nl

Werkdagen: maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag

Deze e-mail geldt alleen als formeel besluit als dat specifiek benoemd is in de mail of in de bijlage daarbij.
Heeft u een formeel besluit nodig of twijfelt u over de rechtsgeldigheid van deze mail, neem dan telefonisch contact met ons op of kijk op onze website

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Van: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Verzonden: 02-04-2024 09:24

Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Onderwerp: FW: Opmerkingen [redacted] bij beantwoording schriftelijke vragen PvdD - watervervuiling in de landbouw

---

Hoi [redacted]

Wil jij hier naar kijken of wil je dat ik het doorzet naar anderen?

Gr. [redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Verzonden: maandag 1 april 2024 16:42

Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

CC: Besteman, [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Onderwerp: Opmerkingen [redacted] bij beantwoording schriftelijke vragen PvdD - watervervuiling in de landbouw

Hoi [redacted]

Ik heb vanuit [redacted] en [redacted] twee aanvullingen gekregen op bijgevoegde beantwoording. Zien jullie aanleiding de antwoorden op basis hiervan aan te passen?

Opmerking [redacted]

Op zich is vraag 13 ook akkoord, maar in feite is het ene aspect van de ruimtelijke ordening om desgewenst zonerings te maken tussen biologische en niet biologische gebieden. Je zou met die bril het antwoord nog kunnen uitbreiden.

Opmerking [redacted]

Ik begrijp de opmerking van [redacted] en ik voeg er nog ã©ã©ntje aan toe: bij vraag 3 wordt geen antwoord gegeven op de vraag of we zoeken naar eventuele bronnen.

Ik hoor graag.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Bestuursadviseur

Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier
Bezoekadres: Stationsplein 136, 1703 WC [redacted]
Postadres: Postbus 250, 1700 AG Heerhugowaard

T: 072-[redacted]
M: 06-[redacted]
W: hhnk.nl

Werkdagen: di, wo, do, vrijdag tot 12.30 uur

Van: [redacted]

Verzonden: woensdag 27 maart 2024 20:36

Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Onderwerp: Akkoord gevraagd: beantwoording schriftelijke vragen PvdD - watervervuiling in de landbouw

Hoi [redacted] en [redacted]

Graag jullie akkoord voor bijgevoegde beantwoording op de vragen van de PvdD inzake watervervuiling in de landbouw.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

Bestuursadviseur

Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier

Bezoekadres: Stationsplein 136, 1703 WC [REDACTED]

Postadres: Postbus 250, 1700 AG Heerhugowaard

T: 072-

[REDACTED]

M: 06-

[REDACTED]

W: hnk.nl

Werkdagen: di, wo, do, vrijdag tot 12.30 uur

 J
Partij voor de Dieren

Datum
27 maart 2024

Uw kenmerk
-

Contactpersoon
 J

Dossiernummer

Registratienummer
24.0339471

Telefoonnummer
 J

Onderwerp
Beantwoording schriftelijke vragen –
Partij voor de Dieren –
Watervervuiling landbouw

Geachte J

Op 4 maart jongstleden stelde u het college van dijkgraaf en hoogheemraden schriftelijke vragen over de watervervuiling binnen de landbouw. Met deze brief voorzien wij in de beantwoording van uw vragen. Op de volgende pagina's vindt u de vragen, gevolgd door een antwoord.

Met vriendelijke groet,

namens het college van dijkgraaf en hoogheemraden,

 de voorzitter,

 ir.

Datum
Verzenddatum invullen

1. De UvW is een voorstander van een totaalverbod op PFAS. Valt het gebruik van PFAS in pesticiden hier ook onder?

Onder een totaalverbod vallen alle toepassingen die tot belasting van het milieu of risico's voor de mens vallen. In een aantal gevallen wordt een tijdelijke of permanente uitzondering (derogatie) gemaakt voor de toepassing van PFAS als er geen alternatief is en de toepassing een belangrijk maatschappelijk doel dient. Hieronder vallen medische, veterinaire en toepassingen om planten te beschermen.

2. Is bekend op welke schaal dit soort pesticiden in ons waterschap worden gebruikt?

Het CBS publiceert om het paar jaar cijfers over het bestrijdingsmiddelengebruik. Dat is alleen voor heel Nederland en niet per waterschapsgebied. Als we weten om welke middelen het gaat kunnen we in deze database het gebruik opzoeken.

3. U heeft al aangekondigd dat er op 10 plekken PFAS gemeten gaat worden. Wordt hierbij ook (indirect) gekeken of pesticiden de bron kunnen zijn?

PFAS meten we nog nergens, dit gaat in april en juli wel gebeuren op zwemwaterlocaties (analyse door de VU) vanuit een landelijke opzet. Vorig jaar zijn er wel metingen gestart bij stortplaatsen. Deze lopen door tot mei/juni. Hier wordt momenteel gemeten op alleen PFOS/PFOA. Deze meten we ook voor de KRW.

4. We roepen als HHNK op om cosmetica zonder microplastics te gebruiken. Bent u van plan dit ook te doen voor landbouwproducten waar microplastics bij vrij komen of in gebruikt worden?

Wij hebben op dit moment geen plannen om specifieke landbouwproducten af te raden vanwege microplastics. HHNK werkt sinds dit jaar wel aan het Europese subsidieproject [TREASURE](#) om de totale stroom van plastic richting de Noordzee te verminderen. Binnen dit project onderzoeken wij de verschillende emissieroutes in ons beheergebied en hebben wij de ambitie om samen met gebiedspartners aan handelingsperspectief te werken.

5. Het landbouwportaal biedt coachbezoeken aan. Wordt hierbij ook gekeken naar bronnen van PFAS en microplastics?

Nee, hier wordt niet specifiek naar gekeken.

6. Is het aannemelijk dat dinoterb nog steeds gebruikt wordt en dat dit niet alleen door historische uitspoeling komt?

We gaan een bronnenonderzoek uitvoeren en sluiten op voorhand geen bronnen uit. Volgens de NVWA hebben zij in al hun onderzoeken in de afgelopen 10 jaar nooit aanwijzingen gevonden van het illegaal gebruik van dinoterb. Zie de memo voor CHI 27 maart 2024 (24.0329099).

Datum
Verzenddatum invullen

7. Als na 25 jaar nog steeds sprake is van uitspoeling, is bekend hoeveel er nog in de bodem aanwezig is en op welke locaties?

Nee, dat is niet bekend en in het kader van het bronnenonderzoek is de bodem één van de mogelijke bronnen die we meenemen. In onderzoeken die NVWA in de afgelopen 10 jaar heeft uitgevoerd en waarin bodemonsters zijn geanalyseerd is dinoterb niet aangetroffen.

8. Valt het aantreffen van dinoterb in de bodem onder artikel 13 van de Wet bodembescherming c.q. de omgevingswet.

Ja, voor dinoterb geldt ook een zorgplicht om bodemverontreiniging te voorkomen. In de praktijk geldt deze zorgplicht vooral voor het grondwater. Bij het aantreffen van gewasbeschermingsmiddelen in het grondwater zijn o.b.v. de Omgevingswet provincies het bevoegd gezag. Deze taak is vaak gedelegeerd aan omgevingsdiensten.

9. ECHA geeft aan dat de stof dodelijk is, schadelijk is voor ongeboren kinderen en zeer giftig is voor het waterleven. Overweegt u om samen met de provincie op bekende locaties over te gaan tot sanering?

Hiertoe zien wij nu nog geen aanleiding. Er is sprake van incidentele verhoogde meetwaarden. Anderzijds hebben wij vanuit de provincie noch RIVM signalen ontvangen over noodzaak voor sanering in relatie tot volksgezondheidsrisico's. Op dit moment hebben we bovendien nog geen concrete locaties/bronnen in beeld.

10. In 2014 heeft de Natuur en Milieufederatie Noord-Holland HHNK gewezen op overschrijding van de stof dinoterb. Welke acties heeft u in de afgelopen 10 jaar ondernomen naar aanleiding van deze melding?

Zie de memo voor CHI 27 maart 2024 (24.0329099).

11. Bent u het met om eens dat agrariërs die willen omschakelen naar biologisch en natuur-inclusief ondersteuning moeten krijgen van HHNK voor schoon oppervlaktewater? Dit hoort mondeling te gaan.

Antwoord: bestuurlijke vraag

12. Kunnen biologische bedrijven, die hinder ondervinden van vervuiling, geholpen worden door schoon oppervlakte water beschikbaar te stellen?

We begrijpen de wens en we werken vanuit de KRW hard samen met onze omgeving aan het schoner maken van het water. Desondanks kunnen we helaas niet garanderen dat oppervlaktewater helemaal schoon is, omdat het gebruik van chemische middelen nog steeds is toegestaan. Bovendien kunnen het water, de bodem en de lucht nog wijdverspreid middelen bevatten vanuit historisch gebruik.

13. Is het mogelijk om vervuilde gebieden af te sluiten, zodat vervuild oppervlakte water niet wegspoelt naar buiten het gebied of naar de Waddenzee?

Over het algemeen kan dit niet, omdat wij overtollig water moeten kunnen afvoeren om wateroverlast te voorkomen. Soms moet er ook vanuit bovenstroomse gebieden via vervuilde gebieden afgevoerd worden.

14. Is er afstemming met de provincie over de aanpak van vervuiling door bestrijdingsmiddelen in het oppervlakte water?

Ja.

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Van: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Verzonden: 30-05-2024 10:59
Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Onderwerp: FW: Persvragen

Van: [redacted] <[redacted]@mediahuis.nl>
Verzonden: donderdag 30 mei 2024 10:59
Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Onderwerp: Re: Persvragen

Begrijpelijk.
Dank.

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 30 mei 2024 om 10:53 heeft [redacted] <[redacted]@hhnk.nl> het volgende geschreven:

Hai [redacted]

Ik heb het even nagevraagd maar door een samenloop van (mei)vakantie, veel persdrukte door datalek, hack, gedoe bij het Amstelmeer en recent de wateroverlast is het er niet van gekomen jou al antwoord te geven op deze bulk vragen. Sommige vragen staan uit in de organisatie, andere nog niet. Er komen antwoorden! Via [redacted] onze perswoordvoerder, bij pakt dit op. Zie cc (hij was ook op vakantie). Hij is onze eerste aanspreekpunt mbt persvragen.

Je gaat antwoorden krijgen zodra ze er zijn, dus niet als geheel.

Groet, [redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@mediahuis.nl>
Verzonden: donderdag 30 mei 2024 09:43
Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Onderwerp: Re: Persvragen

Hi [redacted]

Heb tot dusverre nog geen antwoorden mogen ontvangen op onderstaande.
Klopt dat?
Graag reactie per e-mail, ben vandaag slecht bereikbaar.
Dank.

Groet,
[redacted]

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 8 mei 2024 om 13:36 heeft [redacted] <[redacted]@mediahuis.nl> het volgende geschreven:

Hi [redacted]

Zoals beloofd, nog wat persvragen.
Wat mij betreft mag je fragmentarisch antwoorden, hoeft niet allemaal ineens.

Voor elk item geldt: bijpassend beeldmateriaal is welkom.

1.

Cyberbeveiliging

Hoeveel datalekken heeft HHNK in 2023 gekend?

En in 2022?

Aan wat voor soort incidenten gaat het dan precies?

Wordt HHNK vaak aangevallen?

Wat doet HHNK om zich hiertegen te wapenen?

Hoeveel mensen zijn daarmee bezig?

Wat kost dat op jaarbasis?

Er is intern een phishing test uitgevoerd: wanneer, bij hoeveel medewerkers, wat behelsde dit en met welk gevolg?

Heeft HHNK al met gijzelsoftware te maken gehad?

Kortom: is HHNK wel eens om losgeld gevraagd?

Op welk niveau zit de beveiliging tegen cybercriminelen?

2.

Baggeren Amstelmeer

De aanbesteding van het baggeren van de vaargeul in het Amstelmeer is in 2023 gegund.

Aan wie?

Tegen welk bedrag?

Wat moet er precies gebeuren?

Hoe diep is de vaargeul nu?

Hoe diep moet die worden?

Waarom is dat een taak voor HHNK?

Wat is de planning qua start, uitvoering en voltooiing?

Hoeveel mensen en materieel worden ingezet en welk materieel?

Hebben de huidige activiteiten in De Verzakking hier iets mee te maken of niet/

3.

Waterkwaliteit

In dertien prioritaire gebieden worden de KRW-doelen gehaald: welke gebieden zijn dit precies?

In de overige gebieden niet: hoeveel zijn dit er en welke?

Wat speelt er in de gebieden waar de KWR-doelen niet worden gehaald?

Is de juridische quickscan van de Universiteit van Utrecht beschikbaar?

Is het actieplan beschikbaar?

4.

Energiebesparingsplan

Welke 130 objecten worden hierin vermeld?

5.

Zeevangsdijkje

Als circulaire oeverbeschoeiing zijn hier waterdoorlatende panelen gemaakt van aardappelzetmeel uit de patatindustrie geplaatst.

Waar is het Zeevangsdijkje?

Wie is de leverancier van deze beschoeiing?

Hoe groot is de beschoeiing?

Wat heeft het gekost om die te laten aanbrengen?

Waarom is voor dit product gekozen?

Komt het op meer plekken?

6.

Kadebreuk en compartimering

Op pagina 22 valt te lezen: we hebben onderzoek gedaan naar kadebreuk en compartimering regionale keringen, waaruit is gebleken dat aanvullend onderzoek nodig is om meer inzicht te krijgen in compartimeringsmogelijkheden en instructies hiervoor.

Is het onderzoeksrapport van dit eerste onderzoek beschikbaar?

Is het aanvullend onderzoek al uitgevoerd?

Is sprake van kadebreuk en zo ja, waar?

Begrijp bovendien dat bij scheurdetectie kunstmatige intelligentie wordt ingezet?

Op welke manier?

7.

Boezemgemalen

Met de opening van boezemgemaal Monnickendam heeft HHK nu vier boezemgemalen, was ooit het plan.

Kan veel over vertellen.

Kan hij dit op schrift stellen aan naar mij mailen, om te kijken of dit interessant is?

8.

Uitval van vitale en kwetsbare objecten

Risico's zijn in beeld gebracht: is hiervan overzicht of rapport beschikbaar?

En het draaiboek?

9.

Monitoring duinwateren

Pagina 33: we zijn gestart met ' en hebben meetresultaten van 118 duinwateren opgeleverd.

Wat is hiervoor de aanleiding?

Waar is dit gebeurd?

Wat zijn de uitkomsten?

Is hiervan een rapport beschikbaar?

10.

Nieuwe rwzi's

In regio's Amsterdam en Zaanstreek-Waterland moeten nieuwe rwzi's komen.

Waarom moet dit?

Om hoeveel zuiveringen gaat het?

Waar wordt nu gezuiverd?

11.

Waterstof

Pagina 36: Onderzoek naar de productie van waterstof, in Heiloo, koploperproject.

Hiervan wil ik alles weten.

Marjan Leijen schijnt er goed over te kunnen vertellen?

12.

Bedreigingen

Krijgen medewerkers van HHNK vaak te maken met bedreigingen?

Hoe vaak is dat?

Waaruit bestaan die bedreigingen?

Is sprake van een toename?

Wat zijn oorzaken voor bedreigingen?

Zijn dat specifieke afdelingen die ermee te maken hebben?

Wat is de aanleiding geweest om een beveiliging in te huren en deze bij de receptie te plaatsen?

Wat heeft dat gekost?

Waarom is daarmee gestopt?

Wat is de reden dat wordt overgestapt op een pasjessysteem?

Wanneer gaat dat gebeuren?

Wie gaat dat uitvoeren?

Hoeveel gaat dat kosten?

13.

Dinoterb

Wat is de stand van zaken met betrekking tot het onderzoek naar de herkomst van dinoterb?

Met vriendelijke groet, □ □

<image001.gif>

Journalist

Alkmaarsche Courant

██████████@mediahuis.nl
T 072-██████████
M 06-██████████

Abonnement op het NHD?
Bel lezersservice (██████████) voor een aanbod!

<image002.png>

The information contained in this e-mail, including possible attachments, is confidential and is solely for the use of the intended recipient(s). Should you have received this e-mail unintentionally you are then requested to inform the sender and to destroy the message. It is prohibited to use or disclose the information this message contains in whatsoever way.

*Deze e-mail geldt alleen als formeel besluit als dat specifiek benoemd is in de mail of in de bijlage daarbij.
Heeft u een formeel besluit nodig of twijfelt u over de rechtsgeldigheid van deze mail, neem dan telefonisch contact met ons op of kijk op onze website*

The information contained in this e-mail, including possible attachments, is confidential and is solely for the use of the intended recipient(s). Should you have received this e-mail unintentionally you are then requested to inform the sender and to destroy the message. It is prohibited to use or disclose the information this message contains in whatsoever way.

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Van: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Verzonden: 30-05-2024 10:30

Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>,
[redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Onderwerp: FW: Persvragen NHD nav jaarverslag

Dag [redacted] en [redacted]

Naar aanleiding van het interview over het jaarverslag zijn er veel vragen van [redacted] binnengekomen. Ik heb daar niet goed op gelet en we hebben nog niks beantwoord. Kunnen jullie dit oppakken en de vragen uitzetten bij collega's van communicatie danwel de taakafdeling zelf.

Ik denk dat zeker niet alle deelvragen beantwoord hoeven te worden. In veel gevallen is het gewoon een totaalantwoord. Hij ontvangt er graag foto's bij.

De meeste vragen gaan over dingen die hij uit het jaarverslag heeft gehaald. Als het p.nr er niet bij staat, heb ik dat gedaan. De vragen mbt bedreigingen komen voort uit het gesprek. Dinoterp is natuurlijk actueel.

Wat zal ik [redacted] antwoorden?

Ik kan gewoon simpelweg zeggen dat we door drukte met het datalek, de hack, de wateroverlast, de vastzittende machine in het Amstelmeer, vakanties ! ik vind het ok© o dat even terug tekoppelen of wil je dit anders aanpakken?

Van: [redacted] <[redacted]@mediahuis.nl>

Verzonden: donderdag 30 mei 2024 09:43

Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Onderwerp: Re: Persvragen

Hi [redacted]

Heb tot dusverre nog geen antwoorden mogen ontvangen op onderstaande.

Klopt dat?

Graag reactie per e-mail, ben vandaag slecht bereikbaar.

Dank.

Groet,

[redacted]

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 8 mei 2024 om 13:36 heeft [redacted] <[redacted]@mediahuis.nl> het volgende geschreven:

Hi [redacted]

Zoals beloofd, nog wat persvragen.

Wat mij betreft mag je fragmentarisch antwoorden, hoeft niet allemaal ineens.

Voor elk item geldt: bijpassend beeldmateriaal is welkom.

1.

Cyberbeveiliging > komt voort uit actualiteit

Hoeveel datalekken heeft HHNK in 2023 gekend?

En in 2022?

Aan wat voor soort incidenten gaat het dan precies?

Wordt HHNK vaak aangevallen?

Wat doet HHNK om zich hiertegen te wapenen?

Hoeveel mensen zijn daarmee bezig?

Wat kost dat op jaarbasis?

Er is intern een phishing test uitgevoerd: wanneer, bij hoeveel medewerkers, wat behelsde dit en met welk gevolg?

Heeft HHNK al met gijzelsoftware te maken gehad?

Kortom: is HHNK wel eens om losgeld gevraagd?

Op welk niveau zit de beveiliging tegen cybercriminelen?

2.

Baggeren Amstelmeer > ik denk dat deze vraag voortkomt uit de actualiteit

De aanbesteding van het baggeren van de vaargeul in het Amstelmeer is in 2023 gegund.

Aan wie?

Tegen welk bedrag?

Wat moet er precies gebeuren?

Hoe diep is de vaargeul nu?

Hoe diep moet die worden?

Waarom is dat een taak voor HHNK?

Wat is de planning qua start, uitvoering en voltooiing?

Hoeveel mensen en materieel worden ingezet en welk materieel?

Hebben de huidige activiteiten in De Verzakking hier iets mee te maken of niet?

3.

Waterkwaliteit

In dertien prioritaire gebieden worden de KRW-doelen gehaald: welke gebieden zijn dit precies? **Zie inleiding p.3**

In de overige gebieden niet: hoeveel zijn dit er en welke?

Wat speelt er in de gebieden waar de KWR-doelen niet worden gehaald?

Is de juridische quickscan van de Universiteit van Utrecht beschikbaar?

Is het actieplan beschikbaar?

4.

Energiebesparingsplan

Welke 130 objecten worden hierin vermeld?

Dit gaat hierover Aanvullend zijn de volgende ontwikkelingen te noemen: Â· We hebben een energiebesparingsplan gemaakt voor de objecten die meer dan 50.000 kWh/jaar verbruiken, dit zijn 130 stuks. Dit is een landelijke verplichting die geldt vanaf 1 december 2023. Door ICT-problemen op de website van de Rijksdienst voor ondernemend Nederland, de uitvoeringsorganisatie van het ministerie van Economische Zaken), moeten we het indienen van onze maatregelen uitstellen tot begin 2024 > p.

14 Vraag

5.

Zeevangdijkje p. 14, ook een vraag voor

Als circulaire oeverbeschoeiing zijn hier waterdoorlatende panelen gemaakt van aardappelzetmeel uit de patatindustrie geplaatst.

Waar is het Zeevangdijkje?

Wie is de leverancier van deze beschoeiing?

Hoe groot is de beschoeiing?

Wat heeft het gekost om die te laten aanbrengen?

Waarom is voor dit product gekozen?

Komt het op meer plekken?

6.

Kadebreuk en compartimering

Op pagina 22 valt te lezen: we hebben onderzoek gedaan naar kadebreuk en compartimering regionale waaruit is gebleken dat aanvullend onderzoek nodig is om meer inzicht te krijgen in compartimeringsmogelijkheden en instructies hiervoor.

Is het onderzoeksrapport van dit eerste onderzoek beschikbaar?

Is het aanvullend onderzoek al uitgevoerd?

Is sprake van kadebreuk en zo ja, waar?

Begrijp bovendien dat bij scheurdetectie kunstmatige intelligentie wordt ingezet?

Op welke manier?

7.

Boezemgemalen > komt voort uit gesprek, vraag Dieredik dit hele kort te doen, om evt interview uit e lokken en als we dat niet willen, dan nog korterâ€¦

Met de opening van boezemgemaal Monnickendam heeft HHK nu vier boezemgemalen, was ooit het plan.

Kan [redacted] veel over vertellen.

Kan hij dit op schrift stellen aan naar mij mailen, om te kijken of dit interessant is?

8.

Uitval van vitale en kwetsbare objecten > dit gaat om 4.1, p. 26

Risico's zijn in beeld gebracht: is hiervan overzicht of rapport beschikbaar?

En het draaiboek?

9.

Monitoring duinwateren

Pagina 33: we zijn gestart met [redacted] en hebben meetresultaten van 118 duinwateren opgeleverd.

Wat is hiervoor de aanleiding?

Waar is dit gebeurd?

Wat zijn de uitkomsten?

Is hiervan een rapport beschikbaar?

10.

Nieuwe rwzi's > dit gaat om 6.1, p.36

In regio's Amsterdam en Zaanstreek-Waterland moeten nieuwe rwzi's komen.

Waarom moet dit?

Om hoeveel zuiveringen gaat het?

Waar wordt nu gezuiverd?

11.

Waterstof

Pagina 36: Onderzoek naar de productie van waterstof, in Heiloo, koploperproject.

Hiervan wil ik alles weten.

Marjan Leijen schijnt er goed over te kunnen vertellen?

12.

Bedreigingen > dit komt voort uit het gesprek, staat niet in het jaarverslag. Besprek met [redacted]

Krijgen medewerkers van HHNK vaak te maken met bedreigingen?

Hoe vaak is dat?

Waaruit bestaan die bedreigingen?

Is sprake van een toename?

Wat zijn oorzaken voor bedreigingen?

Zijn dat specifieke afdelingen die ermee te maken hebben?

Wat is de aanleiding geweest om een beveiliging in te huren en deze bij de receptie te plaatsen?

Wat heeft dat gekost?

Waarom is daarmee gestopt?

Wat is de reden dat wordt overgestapt op een pasjessysteem?

Wanneer gaat dat gebeuren?

Wie gaat dat uitvoeren?

Hoeveel gaat dat kosten?

13.

Dinoterb

Wat is de stand van zaken met betrekking tot het onderzoek naar de herkomst van dinother?

Met vriendelijke groet, [redacted]

<image001.gif>

[redacted]
Journalist

Alkmaarsche Courant

[redacted] @mediahuis.nl

T 072- [redacted]

M 06- [redacted]

Abonnement op het NHD?

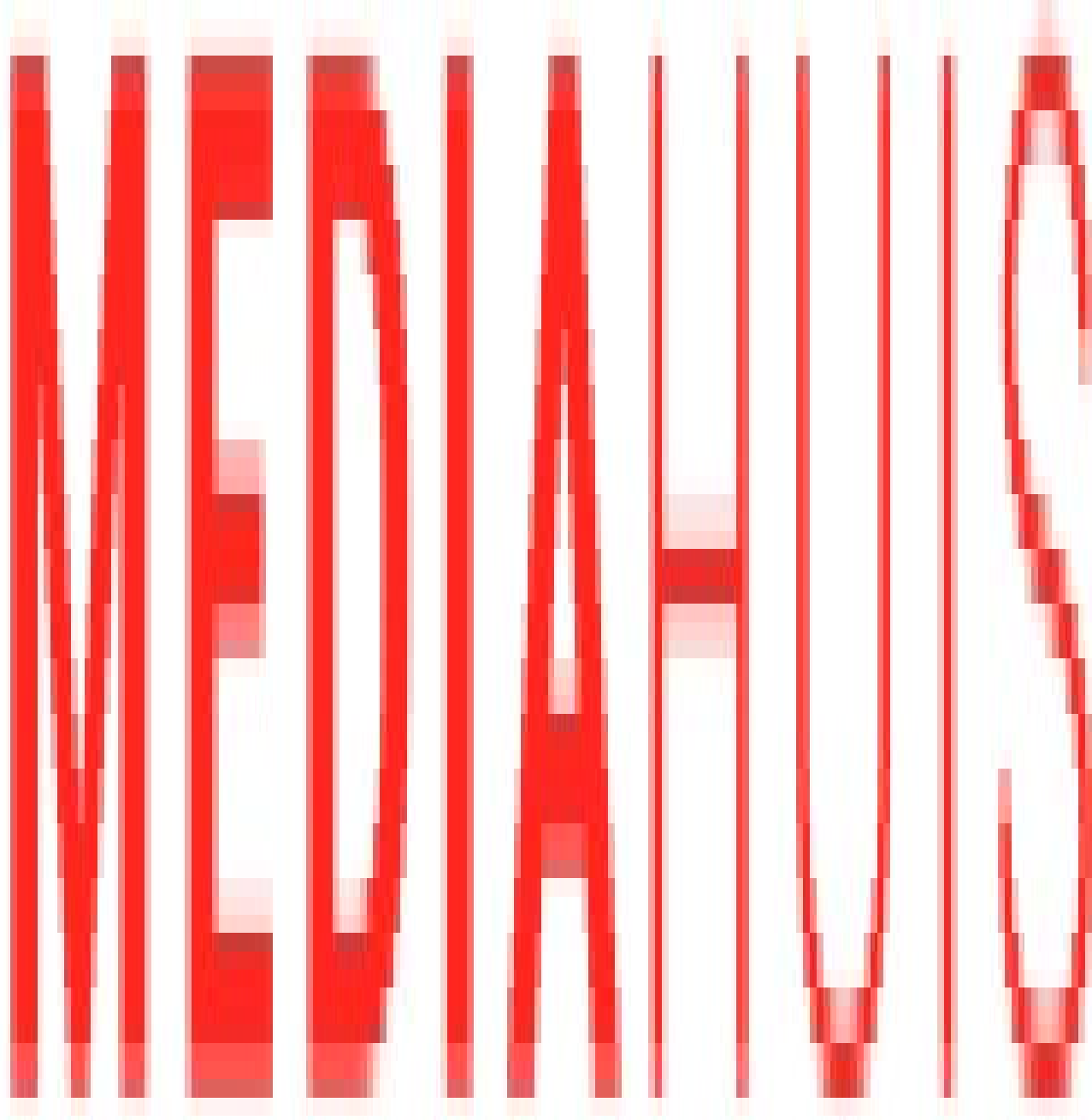
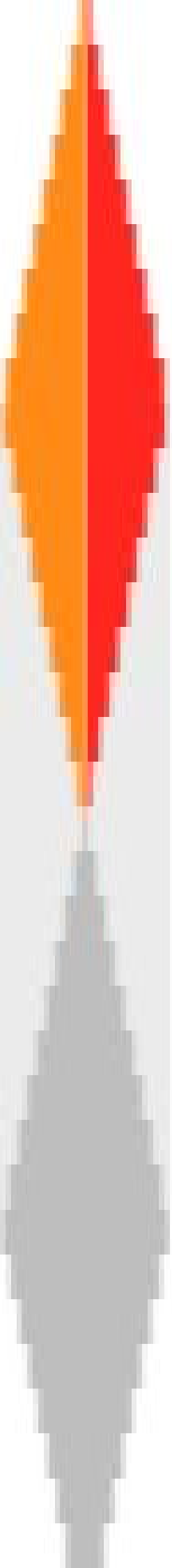
Bel lezersservice ([redacted]) voor een aanbod!

<image002.png>

The information contained in this e-mail, including possible attachments, is confidential and is solely for the use of the intended recipient(s). Should you have received this e-mail unintentionally you are then requested to inform the sender and to destroy the message. It is prohibited to use or disclose the information this message contains in whatsoever way.

© 2010 Pearson Education, Inc. All rights reserved. This material is protected by copyright law. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording, or by any information storage and retrieval system, without permission in writing from Pearson Education, Inc.

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Van: [redacted] - [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Verzonden: 25-03-2024 15:29

Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>,
[redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Onderwerp: FW: statenvragen dinoterb

Hoi [redacted] en [redacted]

Zie hieronder een bericht van [redacted] over de metingen van dinoterb in grondwater. Zij heeft het over dinoterb in glas! Waterproof doet toch altijd eerst een check met een referentiemonster? Ik weet overigens niet waar de provincie zijn monsters laat analyseren. Dit vraag ik na bij Nanco.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Beleidsadviseur Gezond Water
Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier

t 072 [redacted]
Werkdagen: maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag

Van: [redacted] <[redacted]@noord-holland.nl>

Verzonden: donderdag 21 maart 2024 17:23

Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] - [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Onderwerp: statenvragen dinoterb

Hoi [redacted] en [redacted]

Bijgevoegd treffen jullie de concept-beantwoording van statenvragen over dinoterb aan. Zouden jullie naar deze beantwoording willen kijken en aanvulling/commentaar willen geven? In de vragen van PvdA/GroenLinks gaat het daarbij specifiek om de vragen 2 en 4. En in de vragen van de PvdD om vraag 10. Maar ook op alle antwoorden graag jullie input. En lukt dit uiterlijk woensdag 27 maart?

[redacted] heeft trouwens ook nog naar de metingen van dinoterb in het grondwater gekeken. In de grondwatermetingen bleek sprake te zijn van vals-positieve resultaten. Het glaswerk dat werd gebruikt bij de opwerking bevatte zelf dinoterb (metingen 2018). De metingen van dinoterb uit 2021 zijn daarnaast allemaal afgekeurd vanwege problemen met de terugvindbaarheid (van de interne standaard). Blijkbaar is het dus ook niet zo'n makkelijke stof om te analyseren. Wellicht (of vermoedelijk) zijn de gemeten waarden in het oppervlaktewater dus ook niet helemaal wat ze lijken te zijn.

Groet,

[redacted]
Beleidsadviseur Water

T (023) [redacted]
Houtplein 33 2012 DE Haarlem

www.noord-holland.nl
[redacted]@noord-holland.nl

aanwezig ma, di, wo, do

Aan dit bericht en eventuele bijlagen kunnen geen rechten worden ontleend. Het Provinciaal Bestuur van Noord-Holland.

Aan de leden van Provinciale Staten van Noord-Holland

Datum ingekomen vragen : 8 maart 2024

Datum GS-besluit :

Vragen nr. 25

Vragen van **Statenlid R.I. Bwefar** (GroenLinks) en **de heer G.L.J. Leerink** (PvdA) over Sterk vervuilde wateren in Noord-Hollandse bollenstreek
De voorzitter van Provinciale Staten van Noord-Holland deelt u overeenkomstig het bepaalde in artikel 45 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van Provinciale Staten mede, dat op 8 maart 2024 door de leden van Provinciale Staten, **Statenlid R.I. Bwefar** (GroenLinks) en **de heer G.L.J. Leerink** (PvdA), de volgende vragen bij Gedeputeerde Staten zijn ingekomen.

INLEIDING VRAGEN

Vandaag verscheen in de Volkskrant het artikel "Wateren in Noord-Hollandse bollenstreek sterk vervuild"¹.

Hierin wordt gesteld dat het gif dinoterb in hoge concentraties aanwezig is in het oppervlaktewater in en rondom de bollenstreek in onze provincie.

"Dinoterb is een kankerverwekkende stof die vooral gevaarlijk is voor zwangere vrouwen. Het pesticide is ook schadelijk voor zoogdieren, vogels en insecten en staat op de lijst van Zeer Zorgwekkende Stoffen van het RIVM. Het gebruik van dit bestrijdingsmiddel is sinds 1998 verboden in de Europese Unie. Voor het verbod werd het geregeld gebruikt in de Nederlandse akkerbouw en sierteelt."

De organisatie Mobilisation for Environment [MOB] heeft op basis van de resultaten van Watermonsters uit 2022 en 2023 uit openbare metingen geconcludeerd dat de concentratie dinoterb in de kuststreek tussen Petten en Beverwijk in 2022 en 2023 tot vijf keer de veiligheidsnorm MTR (Maximaal Toelaatbare Risico) overschreed. En in het Zwanenmeer bij Petten, een Natura 2000-gebied werd dit afgelopen oktober twee keer overschreden en in het duinmeer was het zelfs driemaal zo hoog als in 2017. Negen jaar nádat het gebruik van dinoterb werd verboden.

De Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit controleert sierteeltbedrijven slechts mondjesmaat op het gebruik van illegale bestrijdingsmiddelen en heeft in 2022 slechts 42 van de 1194 sierteeltbedrijven geïnspecteerd. Daarvan was bijna de helft, 20, in overtreding. Alarmerend. Zeker gezien de grote opgaven die er al liggen, waarvoor we ook zonder dat er verboden bestrijdingsmiddelen worden gebruikt alle zeilen zullen moeten bijzetten. De gezondheid van onze inwoners (mens en dier) en de staat van de natuur moeten worden beschermd. Toch hebben wij nog niet gehoord over geïntensiveerde controles, beboeting of handhaving.

---

¹ <https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/wateren-in-noord-hollandse-bollenstreek-sterk-vervuild-met-verboden-kankerverwekkend-landbouwgif~b02bb47e/>

VRAGEN INCLUSIEF BEANTWOORDING GEDEPUTEERDE STATEN**VRAGEN****Vraag 1:**

Is GS bekend met de resultaten en de hoge concentraties dinoterb in onze Noord-Hollandse wateren waar MOB naar verwijst?

Antwoord 1:

Ja.

Vraag 2:

Is GS bekend met hoe het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier de aanwezigheid van zeer zorgwekkende stoffen als dinoterb in het grond- en oppervlaktewater monitort? Hoe en hoe vaak gebeurt dit?

Antwoord 2:

Ja, het Hoogheemraadschap voert # keer (Info HHNK) per jaar monitoring uit van het oppervlaktewater. De provincie is verantwoordelijk voor de monitoring van stoffen in het Grondwater. Dit gebeurt via het provinciale meetnet grondwaterkwaliteit (PMG). Monitoring vindt eens per 3 jaar plaats. De provincie doet ook metingen naar dinoterb in haar grondwatermeetnet. Hierin zijn geen metingen van dinoterb boven de rapportagegrens vastgesteld.

Vraag 3:

Welke rol heeft de provincie bij de handhaving ten aanzien van het illegaal gebruik van zeer zorgwekkende stoffen in de landbouw, zoals dinoterb?

Antwoord 3:

De provincie heeft geen rol bij handhaving van het illegaal gebruik van zeer zorgwekkende stoffen in de landbouw. De NVWA controleert of landbouwers zich aan de regels met betrekking tot het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen houden.

Vraag 4:

Hoe heeft de concentratie dinoterb in het oppervlaktewater zich ontwikkeld sinds 1998, het jaar waarin het middel verboden werd in de EU?

Antwoord 4:

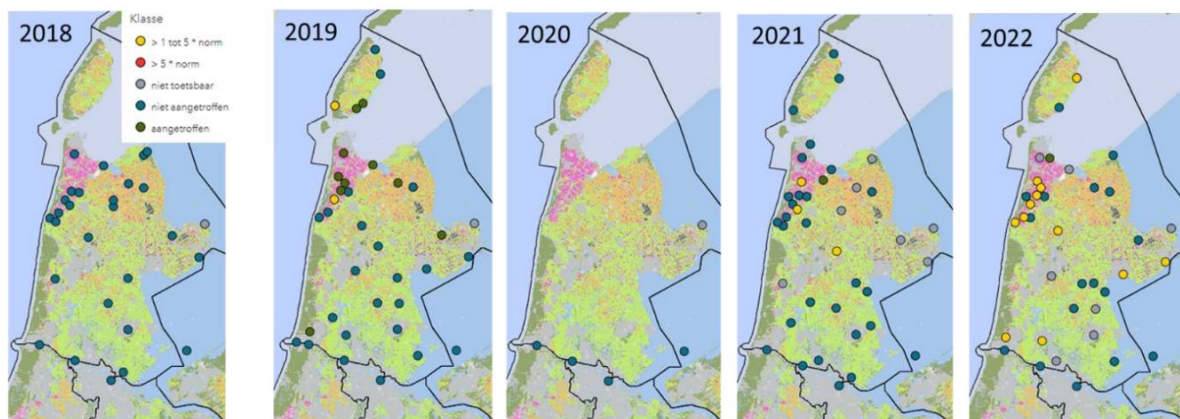
(info HHNK) Zie hieronder. Klopt dit beeld met jullie data?

Op <https://www.bestrijdingsmiddelenatlas.nl> kan dinoterb gevolgd worden:

- ☒ in 1998 is de toelating van dinoterb gestopt. Er lag toen één meetpunt, bij Andijk (IJsselmeerwater), zonder normoverschrijding.
- ☒ Vanaf 2003 wordt er jaarlijks op verschillende punten in de provincie gemeten, echter zonder normoverschrijding.
- ☒ In de periode 2011 t/m 2013 worden er op verschillende meetpunten normoverschrijdingen gemeten. Daarna tot 2016 niet meer.
- ☒ In de jaren 2016 en 2017 overschrijden meetpunten in Rijkswateren de norm (Noordzeekanaal, IJsselmeer, Markermeer).
- ☒ Vanaf 2019 neemt het aantal normoverschrijdingen in de provincie toe tot en met 2022 (meest recente meting op de website).

De kaartjes hieronder laten zien dat de meeste overschrijdingen in het bollengebied liggen (paarse kleur), maar ook buiten het bollengebied komen normoverschrijdingen voor. De precieze oorzaak van dit patroon en verloop in de tijd is niet duidelijk.

Figuur: Meetpunten met normoverschrijding in PNH voor verschillende jaren.
Bron: Bestrijdingsmiddelenatlas

Vraag 5:

Hoe aannemelijk is het voor GS dat bollentelers het verboden landbouwgif in de afgelopen jaren nog over hun akkers hebben uitgesproeid, waarna het via de lucht over het aangrenzende natuurgebied is verspreid. En dat dit de enige plausibele verklaring is voor de hoge gifconcentratie in het midden in de duinen gelegen meer?

Antwoord 5:

Het is compleet onduidelijk hoe het verboden middel dinoterb in het oppervlaktewater terecht is gekomen. Het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier doet onderzoek naar de bron van de vervuiling. Ook eten meetfout in het laboratorium is niet uit te sluiten. Totdat de resultaten bekend zijn kunnen en willen we niet speculeren over de schuldvraag. Het is ook niet duidelijk of het hier gaat om een bestrijdingsmiddel afkomstig uit de landbouw. Er zijn veel potentiële bronnen van dinoterb bekend².

Vraag 6:

Hoe vaak is er sinds 1998 gehandhaafd op het gebruik van dinoterb door agrarische ondernemingen? Wat zijn de recente trends en ontwikkelingen?

Antwoord 6:

Wij hebben hier geen informatie over. Hierover gaat het NVWA.

Vraag 7:

Hoe geloofwaardig vindt u de verklaring van de sierteeltsector, dat de recente stijging van concentraties het gevolg is van kennelijke plotselinge uitspoeling van in het verleden in de bodem opgehoopt dinoterb? Zijn er andere zeer zorgwekkende stoffen bekend met vergelijkbare pieken met meer dan twintig jaar vertraging?

Antwoord 7:

² <https://rvszoeksysteem.rivm.nl/ZzsNavigator/stof/621/water>

Zie antwoord vraag 5. Voor zover ons bekend zijn er geen andere gevallen bekend.

Vraag 8:

Is GS het met ons eens dat als bij controle door NVWA blijkt dat bijna de helft van de geïnspecteerde sierteeltbedrijven zich niet aan de regels met betrekking tot het gebruik van bestrijdingsmiddelen houdt, verder onderzoek en controle bij een groter deel van de bedrijven, noodzakelijk is of tenminste gewenst?

Antwoord 8:

Het naleefgedrag met betrekking tot het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen van de sector baart ons uiteraard zorgen. De NVWA heeft diverse strategieën ingezet om het gedrag te verbeteren. Zo is men met de brancheorganisaties in gesprek hoe de teler de naleving kan verbeteren. Daarnaast wordt gekeken naar andere vormen van toezicht zoals intensievere samenwerking met andere handhavingpartners zoals waterschap en omgevingsdienst of strenger straffen en het verkennen van de mogelijkheden voor actieve openbaarmaking

Vraag 9:

Is GS bereid bij de Minister van LNV de geconstateerde overtredingen aan te kaarten en aan te geven dat een geïntensiverde controle door de NVWA noodzakelijk is of op zijn minst nodig lijkt? Daarbij tevens te vragen welke maatregelen de Minister wil nemen om de aanwezigheid van dinoterb in onze wateren zo snel mogelijk te beperken en/of te stoppen.

Antwoord 9:

De NVWA heeft al diverse initiatieven ingezet die moeten leiden tot een beter naleefgedrag van de sector. Dit punt aan te kaarten bij LNV voegt nu weinig toe.

Dinoterb is overigens een reeds lang verboden middel dat na jaren opeens is gemeten in het oppervlaktewater. Onderzoek naar de herkomst van de vervuiling en verdere monitoring moeten eerst laten zien of het eenmalige vervuiling is of dat er sprake is van een structureel probleem. Pas als dit duidelijk is kunnen we eventueel maatregelen treffen.

Vraag 10:

Is GS bereid om aangifte te doen voor een milieudelict als er inderdaad aanwijzingen zijn dat de toegenomen concentraties het gevolg zijn van recent gebruik?

Antwoord 10:

We wachten eerst de resultaten van het onderzoek af en zullen dan met betrokken andere partijen zoals het Hoogheemraadschap en de NVWA afspreken wat de vervolgstappen zijn.

Aan de leden van Provinciale Staten van Noord-Holland

Datum ingekomen vragen : 8 maart 2024

Datum GS-besluit :

Vragen nr. 26

Vragen van mevrouw drs. I.M. Haas MA en de heer J.P. Hollebeek (Partij voor de Dieren) en mevrouw R. Alberts (SP) over Dinoterb en andere illegale bestrijdingsmiddelen.

De voorzitter van Provinciale Staten van Noord-Holland deelt u overeenkomstig het bepaalde in artikel 45 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van Provinciale Staten mede, dat op 8 maart 2024 door de leden van Provinciale Staten, mevrouw drs. I.M. Haas MA en de heer J.P. Hollebeek (Partij voor de Dieren) en mevrouw R. Alberts (SP), de volgende vragen bij Gedeputeerde Staten zijn ingekomen.

INLEIDING VRAGEN

De afgelopen periode is er weer een flink aantal verontrustende berichten over het verboden bestrijdingsmiddel dinoterb in de media gekomen. Dinoterb is een kankerverwekkende stof die vooral gevaarlijk is voor zwangere vrouwen. Dit bestrijdingsmiddel is ook schadelijk voor zoogdieren, vogels en insecten en staat op de lijst van Zeer Zorgwekkende Stoffen van het RIVM. Voor ZZS geldt een minimalisatieplicht, wat betekent dat de uitstoot tot 0 moet worden gereduceerd.

Reden voor de fracties van de Partij voor de Dieren en SP om schriftelijke vragen te stellen.

Het betreft onder andere de volgende berichten:

[Wateren in Noord-Hollandse bollenstreek sterk vervuild met verboden, kankerverwekkend landbouwgif | de Volkskrant](#) In en rondom de bollenstreken in Noord-Holland zijn hoge concentraties van het verboden en gevaarlijke landbouwgif dinoterb gemeten in het oppervlaktewater.

[\[redacted\] slaat alarm over illegaal gebruik bestrijdingsmiddel dat gevaar vormt voor zwangere vrouwen - \[redacted\] - BNNVARA](#)

[Milieuactivist \[redacted\] eist actie tegen giftige stoffen in sloten Venhuizen: 'Verboden middel wordt nog steeds gebruikt' | Noordhollands Dagblad](#) Niet alleen dinoterb, maar het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier constateert in het polderwater de laatste jaren te hoge concentraties van de insectenbestrijdingsmiddelen imidacloprid en pyriproxifen en de schimmeldoders pyraclostrobin en carbendazim.

['Als er niets verandert, moeten bollenbedrijven straks stoppen' | Noordhollands Dagblad](#)

INLEIDING ANTWOORDEN (indien van toepassing; anders deze kop verwijderen)

VRAGEN INCLUSIEF BEANTWOORDING GEDEPUTEERDE STATEN

VRAGEN

Dinoterb HHNK

Vraag 1:

Uit meetgegevens van overheidsbronnen Aquadesk en de Bestrijdingsmiddelenatlas blijkt dat de wateren in de Noord-Hollandse bollenstreek sterk vervuild zijn met het verboden, kankerverwekkend bestrijdingsmiddel? Was GS hier al mee bekend?

Antwoord 1:

Specifiek over de normoverschrijding in het Zwanenwater zijn wij afgelopen februari door het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) op de hoogte gesteld. Het hoogheemraadschap vermoedde dat het in dit specifieke geval een meetfout betrof.

Vraag 2:

Hoe ziet GS het feit dat een particuliere organisatie als MOB deze ernstige vervuiling heeft ontdekt en het hoogheemraadschap en de provincie blijkbaar niet?

Antwoord 2:

MOB baseert zich op meetgegevens van het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier. HHNK had de vervuiling dus ook al ontdekt. Zie verder antwoord 1. De provincie doet overigens ook metingen naar dinoterb in haar grondwatermeetnet (provinciaal meetnet grondwaterkwaliteit (PMG)). Hierin zijn geen metingen van dinoterb boven de rapportagegrens vastgesteld.

Vraag 3:

Hoe verklaart GS de sterke toename van de concentraties dinoterb in het oppervlaktewater in de laatste jaren, tot wel vijf keer de veiligheidsnorm? Dit is het Maximaal Toelaatbare Risiconiveau (MTR).

Antwoord 3:

Dit kunnen wij niet verklaren. Het Hoogheemraadschap onderzoekt de herkomst van de vervuiling.

Vraag 4:

Hoe verklaart GS de hoge concentraties dinoterb in het Natura 2000-gebied het Zwanenwater?

Antwoord 4:

Zie antwoord vraag 3.

Vraag 5:

Milieuorganisatie MOB vermoedt dat bollentelers het verboden middel in de afgelopen jaren nog over hun akkers hebben gespreeid, waarna het zich via de lucht en het water heeft verspreid.

- a) Acht GS dat ook mogelijk? Zo nee, wat is dan uw verklaring?
 b) En is GS bereid hier verder onderzoek naar te doen?

Antwoord 5:

Het Hoogheemraadschap onderzoekt de bron van de vervuiling. Totdat de resultaten bekend zijn kunnen en willen wij niet speculeren over de schuldvraag.

Vraag 6:

Is GS bereid er bij de NVWA en/of Omgevingsdienst op aan te dringen meer controles uit te voeren op het gebruik van illegale middelen en de gebruikte concentraties?

Antwoord 6:

De NVWA heeft diverse strategieën ingezet om het naleefgedrag met betrekking tot de regels voor het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen te verbeteren. Zo is men met de brancheorganisaties in gesprek hoe de teler de naleving kan verbeteren. Daarnaast wordt gekeken naar andere vormen van toezicht zoals intensievere samenwerking met andere handhavingpartners zoals waterschap en omgevingsdienst of strengere straffen en het verkennen van de mogelijkheden voor actieve openbaarmaking.

Vraag 7:

MOB heeft een handhavingsverzoek ingediend bij het HHNK. Hoe ziet GS de rol van de provincie hierin? b) Bent u bereid er bij het HHNK op aan te dringen meer te handhaven op illegaal gebruik van landbouwgif?

Antwoord 7:

MOB heeft ook een handhavingsverzoek bij de provincie ingediend als bevoegd gezag voor Natura 2000. Handhaving is echter alleen mogelijk als er bewijs is wie de overtreding heeft begaan. Dit geldt ook voor het Hoogheemraadschap.

Vraag 8:

Heeft MOB ook een handhavingsverzoek ingediend bij de provincie? Zo ja, welke opvolging geeft de provincie hieraan?

Antwoord 8:

Ja, zie antwoord vraag 7.

Provinciebreed

Vraag 9:

Wordt er bij de andere waterschappen in de provincie ook gemeten op dinoterb? In welke frequentie (aantal keer per jaar)? En wat zijn de meetresultaten?

Antwoord 9:

Ja, zie de informatie in de bestrijdingsmiddelenatlas. In de loop van de tijd zijn overschrijdingen aangetroffen in verschillende provincies en rijkswateren. In recente jaren (2015 t/m 2022) in Noord-Brabant, Zuid-Holland, Limburg en Zeeland.

Vraag 10:

Zijn er de afgelopen twee jaar naast dinoterb nog andere illegale bestrijdingsmiddelen gevonden in het oppervlaktewater?

Antwoord 10:

???? HHNK

Vraag 11:

Zijn er ook verboden bestrijdingsmiddelen gevonden in grondwater, gebieden waar drinkwater wordt gewonnen of drinkwaterbeschermingsgebieden binnen onze provincie?

Antwoord 11:

Nee, deze zijn niet gevonden, zie ook antwoord vraag 2.

Vraag 12:

Een probleem bij het halen van de KRW-doelen is de te hoge belasting van het oppervlaktewater met bestrijdingsmiddelen. Hoever is de provincie met het behalen van de KRW-doelen waar het bestrijdingsmiddelen betreft?

Antwoord 12:

De aanwezigheid van chemische stoffen in het oppervlaktewater is inderdaad een belemmering voor het halen van de KRW doelen. De KRW-factsheets van de waterschappen in Noord-Holland geven hier inzicht in. Zie vraag 13 voor maatregelen die we nemen om de KRW-doelen uiterlijk in 2027 te behalen.

Vraag 13:

Wat doet de provincie concreet om het gebruik van bestrijdingsmiddelen terug te dringen?

Antwoord 13:

In de KRW-factsheets van de waterschappen staan programmatische en instrumentale maatregelen en onderzoeken die voor 2027 genomen dienen te worden, bijvoorbeeld handhaving van lozingen, lobbyen voor aanscherping normen gewasbeschermingsmiddelengebruik en verbreden teeltvrij zone (programma agrarisch waterbeheer, handhaving Gemeentelijke Rioleringsplannen, onderzoek naar landbouwemissies bloembollengebied, etc). Daarnaast voeren we gesprekken met waterschappen voor verbetering van de monitoring en het doorvoeren van de aanbevelingen uit het onlangs verschenen rapport voor stroomgebied Rijn-West over overschrijdingen van stoffen (Schoonwater voor Rijn-West, Postma, 2023). Daarnaast wordt via het PPLG o.a. ingezet op de aanleg van blauwgroene dooradering om zo ook de uit- en afspoeling van gewasbeschermingsmiddelen te verminderen.

Vraag 14:

Controleren de omgevingsdiensten in de provincie regelmatig op verboden gifstoffen/bestrijdingsmiddelen in de bodem? Zo ja, hoe vaak en op welke stoffen?

Antwoord 14:

???? Hebben Omgevingsdiensten hier een taak in? Toch alleen bij een melding?

Vraag 15:

Is GS bereid de rol van de Omgevingsdiensten uit te breiden?

Antwoord 15:

???? Heeft de provincie hier een rol in?

Vraag 16:

Nederland staat Europees gezien op de laagste plaats met betrekking tot waterkwaliteit. Hoe is de situatie in Noord-Holland? Doet Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier, in het kader van het provinciale toezicht op de waterschappen, in uw ogen voldoende om de waterkwaliteit te verbeteren?

Antwoord 16:

Medio 2024 worden de resultaten van de tussenevaluatie van de KRW bekend en dan hebben we een beeld wat er in Noord-Holland nog te doen staat. Wij zien dat het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier net als de andere Noord-Hollandse waterschappen er alles aan doet om de waterkwaliteit te verbeteren. Bij het halen van de doelen voor de waterkwaliteit zijn wij deels afhankelijk van Rijksbeleid. De evaluatie zal dan ook uitwijzen op welke punten aanvullend Rijksbeleid nodig is en welke maatregelen nog nodig zijn in de regio.

Vraag 17:

In de kuststreek tussen Petten en Beverwijk overschreed de concentratie dinoterb op meerdere plaatsen tot wel vijf keer de veiligheidsnorm. In het Zwanenwater bij Petten, een Natura 2000-gebied, werd die norm in oktober 2023 ruim twee keer overschreden. De concentratie dinoterb in het duinmeer was daar bovendien drie keer zo hoog als in 2017. Uit de tussenliggende jaren zijn geen metingen bekend.

De rechtbank Noord-Nederland oordeelde in 2021 dat lelieteelt in of nabij N2000-gebieden vergunningplichtig is ingevolge de Wet natuurbescherming.¹ Van toepassing is immers artikel 2.7, lid 2 Wnb. Deze verbiedt het zonder vergunning van Gedeputeerde Staten een project, als lelieteelt, te realiseren dat (..) significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied.

Is GS bereid vergunningstrajecten en handhaving in te zetten bij o.a. bollenbedrijven in de nabijheid van Natura 2000-gebieden?

Antwoord 17:

Wij onderzoeken in het kader van het PPLG de overgangsgebieden. Hier gaan we kijken wat mogelijk is.

Vraag 18:

Hoe ziet GS, in het kader van het provinciale toezicht op de waterschappen, de kritiek dat Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier de verbetering van de waterkwaliteit aan niet-onpartijdige belanghebbenden, namelijk land- en tuinbouworganisaties LTO Noord en KAVB, overlaten?

Antwoord 18:

De verbetering van de waterkwaliteit is niet alleen een zaak van het Hoogheemraadschap. Hier zijn meer partijen voor verantwoordelijk. Ook land- en tuinbouworganisaties moeten zich bewust worden van hun rol bij de verbetering van de waterkwaliteit. Wij juichen dit specifieke initiatief dan ook toe.

Vraag 19:

Is GS bereid om in geval van illegaal gebruik van bestrijdingsmiddelen, in de zin van verboden middelen of hogere concentraties dan toegestaan, bestuursrechtelijk dan wel strafrechtelijk op te treden?

Antwoord 19:

Ja, indien wij bevoegd gezag zijn voor de overtreding.

Vraag 20:

Hoe gaat u ingrijpen om de volksgezondheid en de (drink)waterkwaliteit te beschermen en op welke termijn?

Antwoord 20:

Eerst moet duidelijk zijn wat de bron van de vervuiling is, voordat er tot actie kan worden overgegaan.

---

¹ [ECLI:NL:RBNNE:2021:2483](https://ecli.nl/RBNNE:2021:2483), Rechtbank Noord-Nederland, LEE 19/1028 (rechtspraak.nl)

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Van: [redacted] - [redacted] [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Verzonden: 25-03-2024 16:39
Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
CC: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>,
[redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Onderwerp: FW: statenvragen dinoterb

Ter info

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Beleidsadviseur Gezond Water
Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier

t 072 [redacted]
Werkdagen: maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag

Van: [redacted] <[redacted]@noord-holland.nl>
Verzonden: maandag 25 maart 2024 16:31
Aan: [redacted] - [redacted] [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
CC: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Onderwerp: RE: statenvragen dinoterb

Hoi [redacted]

We hebben de vraag inderdaad ook bij de OD uitgezet, maar ik denk dat zij hier niets aan doen. En we hebben nog geen contact gehad met het RIVM of GGD. We hebben nu wel nog vervolgvragen gekregen waarin expliciet naar de risico's voor de volksgezondheid worden gevraagd. Wij zullen dus alsnog contact leggen met het RIVM. Zodra ik hier iets over hoor laat ik het weten.

Maar goed, wordt vervolgd.

Groet,
[redacted]

Van: [redacted] - [redacted] [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Verzonden: maandag 25 maart 2024 16:17
Aan: [redacted] <[redacted]@noord-holland.nl>
CC: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Onderwerp: RE: statenvragen dinoterb

Beste [redacted]

Ter aanvulling op mijn reactie van zojuist. Ik weet niet precies wat de OD doet op dit vlak. Vanwege je krappe deadline is het wellicht slim om deze vragen daar ook uit te zetten.

Hebben jullie als provincie contact gehad met GGD/RIVM over mogelijke gezondheidsrisico's als gevolg van aanwezigheid van dinoterb in het water? Wij krijgen daarover geen informatie vanuit RIVM, omdat wij geen bevoegd gezag zijn voor volksgezondheid.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Beleidsadviseur Gezond Water
Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier

t 072 [redacted]
Werkdagen: maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag

Van: [redacted] <[redacted]@noord-holland.nl>
Verzonden: donderdag 21 maart 2024 17:23

Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] - [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Onderwerp: statenvragen dinoterb

Hoi [redacted] en [redacted]

Bijgevoegd treffen jullie de concept-beantwoording van statenvragen over dinoterb aan. Zouden jullie naar deze beantwoording willen kijken en aanvulling/commentaar willen geven? In de vragen van PvdA/GroenLinks gaat het daarbij specifiek om de vragen 2 en 4. En in de vragen van de PvdD om vraag 10. Maar ook op alle antwoorden graag jullie input. En lukt dit uiterlijk woensdag 27 maart?

[redacted] heeft trouwens ook nog naar de metingen van dinoterb in het grondwater gekeken. In de grondwatermetingen bleek sprake te zijn van vals-positieve resultaten. Het glaswerk dat werd gebruikt bij de opwerking bevatte zelf dinoterb (metingen 2018). De metingen van dinoterb uit 2021 zijn daarnaast allemaal afgekeurd vanwege problemen met de terugvindbaarheid (van de interne standaard). Blijkbaar is het dus ook niet zo'n makkelijke stof om te analyseren. Wellicht (of vermoedelijk) zijn de gemeten waarden in het oppervlaktewater dus ook niet helemaal wat ze lijken te zijn.

Groet,

[redacted]

Beleidsadviseur Water

T (023) [redacted]
Houtplein 33 2012 DE Haarlem

www.noord-holland.nl
[redacted]@noord-holland.nl

aanwezig ma, di, wo, do

Aan dit bericht en eventuele bijlagen kunnen geen rechten worden ontleend. Het Provinciaal Bestuur van Noord-Holland.

Deze e-mail geldt alleen als formeel besluit als dat specifiek benoemd is in de mail of in de bijlage daarbij.
Heeft u een formeel besluit nodig of twijfelt u over de rechtsgeldigheid van deze mail, neem dan telefonisch contact met ons op of kijk op onze website

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Van: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Verzonden: 14-03-2024 11:12
Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Onderwerp: FW: Verzoek [redacted] en Keukenhof

---

tk

Van: [redacted]
Verzonden: donderdag 14 maart 2024 10:41
Aan: [redacted] - [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
CC: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Onderwerp: RE: Verzoek dhr. [redacted] en Keukenhof

Dank [redacted] dat je communicatie hierover meeneemt.

Eens.

Echt belangrijk:

- blijf bij de lijn zoals we die in ons nieuwsbericht hebben staan

- Onder geen beding een uitspraak doen over wie de schuldige kan zijn. Zie quote in ons nieuwsbericht NOOIT OP INGAAN. ZELFS GEEN POTENTIELE SECTOREN NOEMEN
[redacted] moet zich niet laten verleiden tot welke uitspraak dan ook die geruchten of aannames voedt. Ook niet over het middel zelf, waar het voor gebruikt werd, door wie, wanneer, of het nog te koop is etc.
- Aangeven dat we onderzoek doen naar data (kloppen deze wel? Etc.), bron, oorzaak etc. PROCES ANTWOORD
- Dus: waar het hier om gaat is dat we eerst meer duidelijkheid krijgen over wat hier nu precies aan de hand is. Daar moet [redacted] steeds weer op terugkomen als hij bevraagd wordt
- Geef aan wat we allemaal doen irt waterkwaliteit en hoe we samenwerken met sectoren (KRW, Landbouwportaal, etc.). Dat moet voor [redacted] bekend terrein zijn.
- Uitspraken over (zorgen over) gezondheid zijn niet aan ons. Zo kunnen gemeenten als ze daarover vragen krijgen, te rade gaan bij het RIVM.

[redacted] spreekt zo [redacted] en dan kan dit meegenomen worden.

Groet,

[redacted]

Van: [redacted] - [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Verzonden: donderdag 14 maart 2024 10:02
Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
CC: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Onderwerp: RE: Verzoek [redacted] en Keukenhof

Hoi [redacted]

Goed idee om dit mee te nemen in ons gesprek. Als [redacted] blijft bij de lijn zoals opgenomen in de reactie op onze website moet dit kunnen.

[Dinoterb aangetroffen in het oppervlaktewater | Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier \(hhnk.nl\)](https://www.hhnk.nl)

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Beleidsadviseur Gezond Water
Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier

t 072 [redacted]

Werkdagen: maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag

Van: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Verzonden: donderdag 14 maart 2024 09:53

Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

CC: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>;

[redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Onderwerp: Fwd: Verzoek [redacted] en Keukenhof

Hoi [redacted]

Zoals telefonisch besproken, zie hieronder de mail van [redacted]. Ik heb niet het idee dat het verzoek vanuit vriendschappelijk oogpunt komt, maar dat er echt een ander doel achter schuilt. Dit is ook erg kort van te voren dus voorzichtigheid is op zijn plaats. Vanmiddag is er een bila met [redacted] en [redacted] waarin dit nogmaals besproken moet worden. Ik zal je de tekst ook even door appen voor het geval je je mail niet leest deze ochtend.

Groet,

[redacted]

Begin doorgestuurd bericht:

Van: "[redacted] - [redacted]" <[redacted]@hhnk.nl>

Datum: 14 maart 2024 om 09:44:47 CET

Aan: "[redacted]" <[redacted]@hhnk.nl>, "[redacted]" <[redacted]@hhnk.nl>

Onderwerp: FW: Verzoek dhr. [redacted]

Ter info.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Managementsassistentente hoogheemraden
Bestuur | Directie | Strategie

Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier

Bezoekadres:
Stationsplein 136
1703 WC Heerhugowaard
Postadres:
Postbus 250
1700 AG Heerhugowaard
t: 072- [redacted] | m: 06- [redacted]

e. [redacted]@hhnk.nl
w. www.hhnk.nl

werkdagen: Maandag, dinsdag, woensdag en donderdag

Van: [redacted] <[redacted]@keukenhof.nl>

Verzonden: donderdag 14 maart 2024 09:43

Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Onderwerp: Verzoek [redacted]

[redacted]

Bij deze het verzoek aan de heer [redacted] of hij vanmiddag bij ons congres kort wil reageren op de vervuiling van het oppervlaktewater in Hollands Noorderkwartier. Dagvoorzitter

[redacted] zal hier een vraag over stellen. Dat gebeurt tijdens een interview met demissionair minister [redacted] (LNV) [redacted] (KAVB)

[redacted] en ik kennen elkaar, doe hem in ieder geval de hartelijke groeten!

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Stichting Graaf Carel van Lynden
Projectmanager Strategie & Innovatie

Phone ☐ 06 [redacted]
Email ☐ [redacted]@keukenhof.nl
Site ☐ keukenhof.nl/congres
Address ☐ [redacted]

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Van: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Verzonden: 13-03-2024 09:23

Aan: [redacted] - [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>,
[redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Onderwerp: FW: Volkskrant: Wateren in Noord-Hollandse bollenstreek sterk vervuild met verboden, kankerverwekkend landbouwgif

---

Hoi [redacted] Annette, ik heb gisteren bij het overleg over de regiocertificering Bollenteelt even gesproken met [redacted] (Fieldlab over Dinoterp. Hij heeft onderstaand bericht aan [redacted] van de provincie even aan mij doorgestuurd, wellicht kunnen wij ons voordeel daarmee doen.

Groet,
[redacted]

Van: [redacted] | Verify <[redacted]@verify.nl>

Verzonden: dinsdag 12 maart 2024 15:35

Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Onderwerp: FW: Volkskrant: Wateren in Noord-Hollandse bollenstreek sterk vervuild met verboden, kankerverwekkend landbouwgif

Hallo [redacted]

Zoals zojuist besproken hierbij mijn uitwerking die ik maandag naar de provincie heb gestuurd. Mochten er nog vragen zijn dan verneem ik het graag.

Met vriendelijke groet, best regards,

[redacted]
Programma manager Groene Tulp en Fieldlab [redacted]
06-[redacted]
[redacted]@verify.nl

De Groene Tulp

Van: [redacted] | Verify

Verzonden: maandag 11 maart 2024 09:15

Aan: [redacted] <[redacted]@noord-holland.nl>; [redacted] | Verify <[redacted]@verify.nl>

CC: [redacted] <[redacted]@greenportnhn.nl>

Onderwerp: RE: Volkskrant: Wateren in Noord-Hollandse bollenstreek sterk vervuild met verboden, kankerverwekkend landbouwgif

Hallo [redacted]

Vanaf meerdere kanten zul je wel informatie ontvangen maar hierbij nog aanvullende data.

- Bijlage, laatste toelating van het product Herbogil op basis van Dinoterb. Geen toelating heeft het ooit gehad in sierteelt- en/of bloembolgewassen
- Eigenschappen actieve stof Dinoterb
  - o Lage water oplosbaarheid
  - o Zeer vluchtige stof, verdampt gemakkelijk
  - o Afbraaksnelheid in de grond is zeer snel, is geen persistente stof
  - o Afbraaksnelheid in water op basis van licht (UV) is langzaam
  - o Hydrolyse in water is stabiel, blijft dus lang stabiel
  - o Afbraak in water sediment is redelijk snel
  - o Is mobiel in de grond, spoelt gemakkelijk in
  - o Bron: <https://sitem.herts.ac.uk/aeru/ppdb/en/Reports/252.htm> Pesticide Properties Database
  - o Samenvatting: Dinoterb is a pre-emergence herbicide. It has a low aqueous solubility and is highly volatile. It is not expected to be persistent in soil or water systems. There are large gaps in

ecotoxicological data but available data suggests it is generally classified as high to moderately toxic to most biodiversity. Dinoterb has a high oral mammalian toxicity and may be a reproduction/developmental toxin.

- Het molecuul van Dinoterb valt binnen een groep die erg nauwverwant is aan elkaar en chemisch moeilijk te onderscheiden. Daar zijn in het verleden eerder misvattingen over geweest.
  - 2,4-Dinitrophenol (2,4-DNP or simply DNP) is an organic compound with the formula $\text{HOC}_6\text{H}_3(\text{NO}_2)_2$. It has been used in explosives manufacturing and as a pesticide and herbicide.
  - DNP was particularly useful as a herbicide alongside other closely related dinitrophenol herbicides like 2,4-dinitro-o-cresol (DNOC), dinoseb and dinoterb.
<https://en.wikipedia.org/wiki/2,4-Dinitrophenol>
- De monitoring van waterlichamen in Nederland laat reeds vele jaren zien dat Dinoterb wordt aangetroffen in diverse waterlichamen variërend van het IJsselmeer en Markermeer tot het Noord-Zeekanaal, poldersloten en natuurwater als het Zwanenwater. (in het Zwanenwater is een militair oefen- en schietterrein gelegen geweest)
- Zie plaatje onder van een overschrijding van de norm in 2017 met het kader van IJsselmeer en de gele punten van overschrijdingen in het IJ, Noordzeekanaal en Markermeer. Bron:
<https://www.bestrijdingsmiddelenatlas.nl/atlas/1/1>

Keuzelijst producten

Kaarten en grafieken, nationaal

 Mate van overschrijding per stof

 Verdeling mate van overschrijding per stof

 Aantal metingen per stof

Landgebruik

2e nota Duurzame Gewasbescherming

Meetnet Land- en Tuinbouw (LM-GBM)

Geselecteerde ingang: Stoffen

Kaart mate van overschrijding per stof

Redenerend vanuit de actieve stof eigenschappen, het voormalig gebruik en het aantreffen in oppervlaktewater:

- De actieve stof van Dinoterb is op basis van de eigenschappen zeer snel afgebroken onder normale klimatologische omstandigheden in Nederland en bij normaal voormalige gebruik in de landbouw. Het kan wel lang in water achterblijven door langzame afbraak door licht en de geringe wateroplosbaarheid.
- Het veronderstelde illegaal gebruik in de sierteelt is zeer onwaarschijnlijk gezien het zeer grote risico op gewasschade en daarmee zeer groot opbrengstverlies. Los van het feit dat dergelijke oude producten niet bewaard zijn gebleven bij agrarisch ondernemers in verband met zeer regelmatige en strenge controles op de bedrijven.
- De actieve stof van Dinoterb is erg nauwverwant aan andere stoffen uit dezelfde chemische groep. Is de analysemethodiek fijn genoeg om hier een significant onderscheid in te maken?
- De actieve stof wordt reeds vele jaren gevonden in verschillende waterlichamen waarbij zeer grote waterlichamen als IJsselmeer en Markermeer en tevens stedelijk of industrieel gebied
- Een nauw verwante actieve stof is op grote schaal gebruikt in de polystyreenindustrie. Wat is de kans op een verkeerde interpretatie van de aangetroffen stof en/of significant verschil tussen deze moleculen in de analysemethodiek?

Mochten er nog vragen zijn dan verneem ik het graag.

Met vriendelijke groet, best regards,

[redacted]
Programma manager Groene Tulp en Fieldlab [redacted]
06-[redacted]
[redacted]@verify.nl

Van: [redacted] <[redacted]@noord-holland.nl>
Verzonden: donderdag 7 maart 2024 21:45
Aan: [redacted] | Verify <[redacted]@verify.nl>
CC: [redacted] <[redacted]@greenportnhn.nl>; [redacted] | Verify <[redacted]@verify.nl>
Onderwerp: Re: Volkskrant: Wateren in Noord-Hollandse bollenstreek sterk vervuild met verboden, kankerverwekkend landbouwgif

Dank jullie wel!

Foto bollenveld inderdaad misplaatst.
Contact met de krant wellicht? Ingezonden brief? Etc.

Verzonden vanuit [Outlook voor iOS](#)

Van: [redacted] | Verify <[redacted]@verify.nl>
Verzonden: Thursday, March 7, 2024 5:09:01 PM
Aan: [redacted] <[redacted]@noord-holland.nl>
CC: [redacted] <[redacted]@greenportnhn.nl>; [redacted] | Verify <[redacted]@verify.nl>
Onderwerp: RE: Volkskrant: Wateren in Noord-Hollandse bollenstreek sterk vervuild met verboden, kankerverwekkend landbouwgif

Beste [redacted]

Ik had je even gebeld over het artikel in de Volkskrant. Vanuit de sector hebben we begrepen dat je al een reactie hebt gehad van [redacted]. Wellicht heb je nog specifieke vragen? Ik wil dit graag even met je bespreken zodat wij kunnen kijken of we jou hierover van informatie kunnen voorzien? [redacted] en [redacted] kijken hierin mee.

De aanvulling die wij gemaakt hebben voor de subsidie ligt op dit moment ter beoordeling van de voorzitter van Stichting Fieldlab. Hij moet immers accoord zijn met de inhoud gezien zijn bevoegdheden. Hij heeft mij aangegeven dat hij vanavond laat weten of hij akkoord is. Dan stuur ik het morgenochtend direct door.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Business Development Manager

Aanwezig op maandag t/m vrijdag

VERIFY
EXPLOR&XPLAIN

A [redacted] | [redacted]
T +31 [redacted]
M +31 6 [redacted]
W [verify.nl](#)

Verify is mede-initiator van het World Horti Center.

Dit bericht is uitsluitend bestemd voor bovengenoemde geadresseerde(n). Het is niet toegestaan deze informatie te verspreiden, kopiëren of te verstrekken aan derden. De inhoud van dit bericht en bijlagen is vertrouwelijk en slechts bedoeld voor gebruik door de geadresseerde persoon

Van: [redacted] | Verify

Verzonden: donderdag 7 maart 2024 13:40

Aan: [redacted] <[redacted]@noord-holland.nl>

CC: [redacted] <[redacted]@greenportnhn.nl>

Onderwerp: RE: Volkskrant: Wateren in Noord-Hollandse bollenstreek sterk vervuild met verboden, kankerverwekkend landbouwgif

Hoi [redacted]

Wij bespreken het op dit moment intern. Vanmorgen had ik een klankbordgroep dus eerder kon ik niet reageren. Je hoort vanmiddag van mij.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Business Development Manager

Aanwezig op maandag t/m vrijdag

VERIFY
EXPLORE & EXPLAIN

A [redacted] | [redacted]
T +31 [redacted]
M +31 6 [redacted]
W verify.nl

Verify is mede-initiator van het World Horti Center.

Dit bericht is uitsluitend bestemd voor bovengenoemde geadresseerde(n). Het is niet toegestaan deze informatie te verspreiden, kopiëren of te verstrekken aan derden. De inhoud van dit bericht en bijlagen is vertrouwelijk en slechts bedoeld voor gebruik door de geadresseerde persoon

Van: [redacted] <[redacted]@noord-holland.nl>

Verzonden: woensdag 6 maart 2024 22:11

Aan: [redacted] | Verify <[redacted]@verify.nl>

CC: [redacted] <[redacted]@greenportnhn.nl>

Onderwerp: FW: Volkskrant: Wateren in Noord-Hollandse bollenstreek sterk vervuild met verboden, kankerverwekkend landbouwgif

Dag [redacted]

Het bericht geeft zorgen, graag contact. Wellicht hebben jullie meer informatie?

Groet

[redacted]

Strategisch beleidsadviseur en teamcoördinator Landbouw

Directie beleid, sector economie

(023) [redacted] / 06- [redacted]

e-mail: [redacted]@noord-holland.nl

Onderwerp: Volkskrant: Wateren in Noord-Hollandse bollenstreek sterk vervuild met verboden, kankerverwekkend landbouwgif

Wateren in Noord-Hollandse bollenstreek sterk vervuild met verboden, kankerverwekkend landbouwgif

In en rondom de bollenstreken in Noord-Holland zijn hoge concentraties van het verboden en gevaarlijke landbouwgif dinoterb gemeten in het oppervlaktewater. Milieuorganisatie wil dat de overheid onmiddellijk ingrijpt om de volksgezondheid en de waterkwaliteit te beschermen.

 6 maart 2024, 19:50

Dinoterb is een kankerverwekkende stof die vooral gevaarlijk is voor zwangere vrouwen. Het pesticide is ook schadelijk voor zoogdieren, vogels en insecten en staat op de lijst van Zeer Zorgwekkende Stoffen van het RIVM. Het gebruik van dit bestrijdingsmiddel is sinds 1998 verboden in de Europese Unie. Voor het verbod werd het geregeld gebruikt in de Nederlandse akkerbouw en sierteelt.

Mobilisation for the Environment heeft woensdag een handhavingsverzoek ingediend bij het bevoegde waterschap, het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier. De organisatie heeft ook de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA), die moet controleren op het gebruik van illegale bestrijdingsmiddelen in de landbouw, en de Gedeputeerde Staten van Noord-Holland aangeschreven.

Het oppervlaktewater in en rondom sierteeltgebieden is sterk vervuild met dinoterb, waarschuwt Watermonsters uit 2022 en 2023 bevatten veel te hoge concentraties van het verboden landbouwgif. Dat blijkt uit openbare meetresultaten die op een rijtje heeft gezet.

Vijf keer de veiligheidsnorm

In de kuststreek tussen Petten en Beverwijk overschreed de concentratie dinoterb op meerdere plaatsen tot wel vijf keer de veiligheidsnorm, het Maximaal Toelaatbare Risiconiveau (MTR). In het Zwanenwater bij Petten, een Natura 2000-gebied, werd die norm in oktober 2023 ruim twee keer overschreden. De concentratie dinoterb in het duinmeer was daar bovendien drie keer zo hoog als in 2017. Uit de tussenliggende jaren zijn geen metingen bekend.

Eind februari sloeg al alarm over de hoge concentraties dinoterb in de Driebanpolder bij Venhuizen, een ander bollengebied in Noord-Holland. Sierteeltbedrijven claimen dat de recente dinoterb-metingen de restanten zijn van 'historisch' gebruik. Het landbouwgif zou zich voor 1998 hebben opgehoopt in de bodem en nu langzaam uitspoelen naar het grond- en oppervlaktewater.

 vindt die lezing ongeloofwaardig, omdat geleidelijke uitspoeling alleen lage concentraties dinoterb in het oppervlaktewater kan verklaren. De metingen laten juist een sterke toename van de gifconcentraties in recente jaren zien. Dat is louter op grond van pesticidegebruik in het verleden niet te verwachten. Het waterpeil in het Zwanenwater ligt bovendien een meter hoger dan dat van de bollenvelden in de nabijgelegen polders. Water stroomt omlaag, niet omhoog, dus de dinoterb kan niet door middel van uitspoeling in het natuurgebied terecht zijn gekomen.

Via de lucht

De milieuorganisatie vermoedt daarom dat bollentelers het verboden landbouwgif in de afgelopen jaren nog over hun akkers hebben uitgesproeid, waarna het via de lucht over het aangrenzende natuurgebied is verspreid. Dat is de enige plausible verklaring voor de hoge gifconcentratie in het midden in de duinen gelegen meer. Verspreiding door de lucht verhoogt de risico's voor de volksgezondheid, omdat omwonenden en recreanten in het natuurgebied de kankerverwekkende pesticide dan kunnen inademen.

Verspreiding door de lucht zou ook betekenen dat de dinoterb overal in het Natura 2000-gebied is neergedwarreld en dus niet alleen in het water zit. In dat geval kan de verboden stof in het hele natuurgebied schade aanrichten. Dat bedreigt de wettelijke instandhoudingsdoelen waar Nederland aan moet voldoen op grond van de Europese Vogel- en Habitatrichtlijnen en de Kaderrichtlijn Water.

De NVWA controleert slechts mondjesmaat op illegaal gifgebruik in de sierteelt, dus de pakkans is relatief klein. In 2022 inspecteerde de toezichthouder 42 van de 1.194 sierteeltbedrijven. Daarvan waren er twintig in overtreding, dus bijna de helft. De NVWA constateert zelf dat de regels rond het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen in de open sierteelt (bloementeelt op akkers in plaats van onder glas) in 2022 aanmerkelijk slechter werden nageleefd dan in 2017.

MINISTERIE VAN LANDBOUW, NATUURBEHEER EN VISSERIJ

Toelatingsnummer 7139 N

DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUURBEHEER EN VISSERIJ,
in overeenstemming met
DE STAATSSECRETARIS VAN VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT,
DE MINISTER VAN VOLKSHUISVESTING, RUIMTELIJKE ORDENING EN
MILIEUBEHEER en
DE STAATSSECRETARIS VAN SOCIALE ZAKEN EN WERKGELEGENHEID,

gelet op artikel 5 van de Bestrijdingsmiddelenwet 1962 (Stb. 228),

RECTIFICATIE:

Artikel I

Dit besluit treedt in de plaats van het besluit tot wijziging van de toelating van het middel HERBOGIL VLOEIBAAR onder nr. 7139 N d.d. 18 oktober 1996, onder intrekking van laatstgenoemd besluit.

Artikel II

Het besluit tot toelating van het middel HERBOGIL VLOEIBAAR onder nr. 7139 N d.d. 10 november 1987, laatstelijk gewijzigd bij besluit van 10 augustus 1992 wordt op gronden als in bijlage II dezes vermeld, met ingang van 1 januari 1997 gewijzigd als volgt:

In het gestelde onder § IV.2.e. wordt in plaats van "W.5." gelezen: "W.6."

De bijlage I van bovengenoemd besluit wordt met ingang van 1 januari 1997 vervangen door bijlage I dezes.

Artikel III

Dit besluit werkt terug tot en met 18 oktober 1996.

Wageningen, 12 mei 1997

DE MINISTER VAN LANDBOUW,
NATUURBEHEER EN VISSERIJ,
voor deze:
HET COLLEGE VOOR DE TOELATING VAN BESTRIJDINGSMIDDELEN,

(voorzitter)

Aan:

RHONE-POULENC AGRO B.V.
ZEEDIJK 47
[REDACTED] ETTEN-LEUR

RECTIFICATIE:

MINISTERIE VAN LANDBOUW, NATUURBEHEER EN VISSERIJ

BIJLAGE I bij het toelatingsbesluit van het middel HERBOGIL VLOEIBAAR,

toelatingsnummer 7139 N

A.

WETTELIJK GEBRUIKSVOORSCHRIFT

Toegestaan is uitsluitend het gebruik als onkruidbestrijdingsmiddel in de teelt van:

a. pootaardappelen, consumptieaardappelen, fabrieksaardappelen;

b. wintertarwe, wintergerst, winterrogge, triticale, zomertarwe, zomergerst, haver;

c. landbouwerwten, landbouwstambonen en veldbonen;

d. doperwten, stamslabonen, stamsnijbonen en gezaaide tuinbonen.

De toepassing door middel van een vliegtuig is verboden.

Toepassing van het middel in percelen grenzend aan watergangen is uitsluitend toegestaan indien voldaan wordt aan een van de volgende voorwaarden:

a) er wordt gespoten met driftarme doppen en een kantdop aan de buitenzijde langs de watergang.

b) er wordt gespoten met beschermkappen (na-opkomst in de teelt van aardappelen).

Veiligheidstermijn

In landbouwerwten en doperwten mag de toepassing niet later dan 4 weken voor de oogst plaatsvinden.

B.

GEBRUIKSAANWIJZING

Algemeen

HERBOGIL VLOEIBAAR is een selectief werkend middel voor de bestrijding van éénjarige onkruiden. De genoemde gewassen kunnen het middel in de aangegeven doseringen en op de aangegeven tijdstippen goed verdragen, hoewel onder ongunstige weersomstandigheden, bijvoorbeeld na veel neerslag, wel een bladverbranding kan optreden.

Werking tegen onkruid

Gevoelige onkruiden zijn muur, hennepnetel, kamille, ereprijssoorten, perzikkruid, witte ganzevoet, herik, herderstasje, kleefkruid, korenbloem, gele ganzebloem en spurrie. Kamille, kleefkruid, perzikkruid en gele ganzebloem zijn echter alleen in het kiemplantstadium goed te bestrijden. Overblijvende onkruiden worden niet bestreden, na verbranding hervatten ze de groei. Alleen toepassen op kleinere onkruiden.

Ondervrucht in granen

Ruim een week na de bespuiting is inzaai van klavers en mogelijk. die ondergezaaid zijn ondervinden geen hinder van een bespuiting als het gras tenminste 3 blaadjes heeft. In deze gevallen veel water gebruiken (bijv. 750 liter per ha.).

Toepassingen

Wintergranen (tarwe, gerst, rogge en triticale)

Toepassen na de winter vanaf het derde blad tot het einde van de uitstoeling, mits de onkruiden klein zijn.

Bespuitingen in de herfst zijn mogelijk als er geen vorst wordt verwacht; ook windhalm is in deze periode gevoelig. In de herfst is een dosering van 4 liter per ha reeds voldoende.

Dosering:

5 liter per ha in min. 500 liter water.

Zomergranen (tarwe, gerst en haver)

Toepassen vanaf het derde blad tot het begin van de uitstoeling.

Dosering:

4 liter per ha in min. 500 liter water.

Aardappelen

a. Vlak voor opkomst:

4-5 liter plus 2 liter minerale olie per ha volvelds spuiten. De hoogste dosering alleen op iets grotere onkruiden gebruiken. Bij fabrieks- en consumptieaardappelen mag reeds een klein deel van de aardappelen boven de grond komen. Optredende lichte verbrandingsverschijnselen verdwijnen weer. In pootaardappelen uitsluitend vóór de opkomst toepassen.

b. Na opkomst (tussen de aardappelruggen):

5 liter plus 5 liter minerale olie per ha tussen de rijen spuiten op een bestaande onkruidvegetatie tot uiterlijk het moment, dat de aardappelplanten elkaar tussen de rijen gaan raken. Alleen toepassen met speciaal daarvoor ingerichte rijenspuitapparatuur met beschermkappen, waarbij de aardappelplanten niet geraakt worden. Monteer spuitdoppen met 110 graden tophoek.

N.B. Indien kalkrijk of relatief zout water gebruikt wordt voor de bereiding van de spuitvloeistof, de tank eerst half vullen met water. Dan olie toevoegen, goed roeren en verder afvullen met water. Als laatste HERBOGIL VLOEIBAAR toevoegen, en geruime tijd blijven roeren om een goede verdeling te verkrijgen.

Stam- en stamslabonen, tuin- en veldbonen

Toepassen vóór opkomst van het gewas.

De grond mag op het moment van toepassing nog niet "breken" door de kiemende planten van de bonen.

Gunstige omstandigheden voor bespuitingen zijn: bewolkte lucht, hoge luchtvochtigheid, onkruiden in kiemplantstadium en vlotte groei van de onkruiden.

Dosering:

4-5 liter per ha spuiten vóór opkomst. Indien iets grotere onkruiden voorkomen

kan 2 liter per ha minerale olie worden toegevoegd.

Erwten (incl. schokkers en capucijners)

a. Voor de opkomst

De grond mag op het moment van toepassing nog niet breken door de kiemende planten van de erwten.

Dosering:

4-5 liter per ha. Indien iets grotere onkruiden voorkomen kan 2 liter per

ha minerale olie worden toegevoegd.

b. Na opkomst

Toepassen bij een gewaslengte vanaf 3 cm, om een afgehard gewas en kleine onkruiden. Na ongeveer 7 dagen de behandeling herhalen.

Dosering:

2 liter per ha.

Wageningen, 12 mei 1997

DE MINISTER VAN LANDBOUW,
NATUURBEHEER EN VISSERIJ,

voor deze:

HET COLLEGE VOOR DE TOELATING VAN BESTRIJDINGSMIDDELEN,

(voorzitter)

RECTIFICATIE:

MINISTERIE VAN LANDBOUW, NATUURBEHEER EN VISSERIJ

BIJLAGE II

behorende bij het rectificatiebesluit van datum dezès van de toelating van het middel HERBOGIL VLOEIBAAR, toelatingsnummer 7139 N.

Op grond van artikel 8, tweede en derde lid, van het Besluit milieutoelatingseisen bestrijdingsmiddelen (verder: het Besluit) kan een toelating, die niet voldoet aan de bij of krachtens de artikelen 5 tot en met 7 gestelde regels, op verzoek van de toelatinghouder en voor de doeleinden waarvoor het middel mag worden gebruikt, tot uiterlijk 1 januari 2000 worden verlengd. Wel zal de werkzame stof in het betreffende middel dienen voor te komen op de lijst, opgenomen in de bijlage behorende bij dit besluit en zal de toelating voor het betrokken doeleinde moeten voldoen aan de voorlopige normen en criteria die zijn overeengekomen op grond van de Bestuursovereenkomst MJP-G (Kamerstukken II 1992-93, 21677 nr. 17) en zal het verzoek daartoe uiterlijk 31 december 1995 moeten zijn ingediend.

Door de toelatinghouder is, d.d. 22 december 1995, een verzoek als voornoemd bij het College voor de Toelating van Bestrijdingsmiddelen (CTB) ingediend

Het verzoek betreft opname van restricties in het wettelijk gebruiksvoorschrift en de gebruiksaanwijzing, t.w.:

1) intrekken van de toepassing in de teelt van graszaad.

2) in de voor-opkomst toepassingen van aardappelen en peulvruchten het doseringstraject 4-6 l/ha te vervangen door 4-5 l/ha onder toevoeging van een opmerking dat het middel dient te worden toegepast op kleinere onkruiden.

3) restrictie t.a.v. de toepassingen:

Toepassing van het middel in percelen grenzend aan watergangen is uitsluitend toegestaan indien voldaan wordt aan een van de volgende voorwaarden:

a) er wordt gespoten met driftarme doppen en een kantdop aan de buitenzijde langs de watergang.

b) er wordt gespoten met luchtondersteunde apparatuur.

c) er wordt gespoten met beschermkappen (na-opkomst in de teelt van aardappelen).

Beoordeling van het verzoek door het College

Het onderhavige verzoek is mede gebaseerd op de aanname dat bij gebruik van het bestrijdingsmiddel de emissie naar het oppervlaktewater door drift met 90% verminderd is ten opzichte van de percentages zoals deze in het kader van de besluitvorming inzake de toelating van bestrijdingsmiddelen worden gehanteerd en zijn vastgelegd in het zogenoemde Uniform Beoordelingsstelsel Stoffen (UBS, Ministerie van VROM, no. 11144/150). De reductiepercentages bewerkstelligd door in de verzoeken voorgestelde restricties worden berekend bovenop de 90% reductie.

Het College stelt vast dat bij hantering van deze aanname de toelating van het onderhavige bestrijdingsmiddel zoals deze in het verzoek wordt voorgesteld voldoet aan de voorlopige normen en criteria zoals overeengekomen op grond van de Bestuursovereenkomst Uitvoering Meerjarenplan Gewasbescherming (verder: Bestuursovereenkomst).

Het gebruik van het bestrijdingsmiddel overeenkomstig het ingediende verzoek leidt ten opzichte van het huidige toegelaten gebruik niet tot andere risico's voor de volksgezondheid respectievelijk voor de toepasser. Door beperking van het gebruik overeenkomstig de in het verzoek voorgestelde restricties, met uitzondering van de restrictie tot het gebruik met luchtondersteunde apparatuur wordt, indien voornoemde aanname wordt gehanteerd, voldaan aan de voorlopige normen en criteria zoals overeengekomen in het kader van de Bestuursovereenkomst.

Gebruik met luchtondersteunde apparatuur, zoals in het verzoek is voorgesteld, kan niet worden toegestaan daar geen aanvaardbare onderbouwing van de daarmee te bereiken vermindering van emissie door drift is overgelegd. Indien een zodanige onderbouwing alsnog wordt overgelegd kan worden overwogen dit gebruik alsnog toe te staan.

Besluit

Gelet op het door de toelatinghouder ingediende verzoek besluit het College voor het middel HERBOGIL VLOEIBAAR, een onkruidbestrijdingsmiddel op basis van de werkzame stof dinoterb in de teelt van aardappelen, granen en peulvruchten, op grond van het vorenstaande de volgende restricties in het wettelijk gebruiksvoorschrift en de gebruiksaanwijzing op te nemen:

1) intrekken van de toepassing in de teelt van graszaad.

2) in de voor-opkomst toepassingen van aardappelen en peulvruchten het doseringstraject 4-6 l/ha te vervangen door 4-5 l/ha onder toevoeging van een opmerking dat het middel dient te worden toegepast op kleinere onkruiden.

3) restrictie t.a.v. de toepassingen:

Toepassing van het middel in percelen grenzend aan watergangen is uitsluitend toegestaan indien voldaan wordt aan een van de volgende voorwaarden:

a) er wordt gespoten met driftarme doppen en een kantdop aan de buitenzijde langs de watergang.

b) er wordt gespoten met beschermkappen (na-opkomst in de teelt van aardappelen).

Daar de overgangsregeling ex art. 8, tweede lid, van het Besluit tot uiterlijk 1 januari 2000 van kracht is en gezien het doel van het Besluit en de daarin opgenomen regeling, namelijk verscherping van de milieutoelatingseisen voor bestrijdingsmiddelen door de aangescherpte normen in het Besluit en vooruitlopend hierop de voorlopige, t.o.v. de normen van het Besluit minder stringente normen van de Bestuursovereenkomst, wordt als ingangsdatum van de wijziging 1 januari 1997 vastgesteld.

Dit besluit betreft een rectificatie van het besluit van 6 september 1996. Het besluit van 6 september 1996 komt hiermede te vervallen.

Wageningen, 12 mei 1997

DE MINISTER VAN LANDBOUW,
NATUURBEHEER EN VISSERIJ,
voor deze:
HET COLLEGE VOOR DE TOELATING VAN BESTRIJDINGSMIDDELEN,

(voorzitter)

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Van: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Verzonden: 15-04-2024 14:43
Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>,
[redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Onderwerp: FW: Vraag dinoterb

TK

Duidelijk dat de ene GGD(ZW) dit onderwerp anders oppakt dan de andere (NH) en ook merkt dat het actueel blijft. ZW heeft ook een betere boodschap dan NH en pleit ook voor afstemming onderling. Beide GGD's communiceren hier (vooralsnog) niet actief over.

ZW heeft dus wel advies gevraagd aan RIVM over duikers brandweer. Zie bijlage safety sheet.

Groet,

[redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@ggdhn.nl>
Verzonden: maandag 15 april 2024 14:28
Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Onderwerp: FW: Vraag dinoterb

Ha [redacted]

Ter info: Meteen ook de reactie van mijn Zaanse collega ☐

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@ggdzw.nl>
Verzonden: maandag 15 april 2024 12:53
Aan: [redacted] <[redacted]@vrk.nl>; [redacted] <[redacted]@ggdhn.nl>; [redacted] <[redacted]@rivm.nl>
CC: [redacted] <[redacted]@ggdzw.nl>; [redacted]@ggd.amsterdam.nl' <[redacted]@ggd.amsterdam.nl>
Onderwerp: RE: Vraag dinoterb

Hoi [redacted] en [redacted]

[redacted] ik heb je eerder gemaïld over dinoterb en dank voor je reactie erop (volgens mij heb ik je niet meer geantwoord, sorry daarvoor). Binnen VRK heb ik eerder [redacted] gemaïld, [redacted] stelde vorige week ons vragen over concentraties. Ik mail jullie nu beiden omdat het, zoals eerder aangegeven, volgens mij wenselijk is om onze reacties op elkaar af te stemmen. Wij hebben eerder vragen gekregen over dinoterb, zowel van de gemeente als de VR (brandweer). In onze regio is er op een locatie (Zaanstad) een overschrijding gevonden. Ik heb HHNK gesproken en we hebben de vraag uitgezet bij het RIVM en GGD Amsterdam. Op basis van de reactie van het RIVM (bijgesloten mail van [redacted] hebben we een antwoord geformuleerd, zie hieronder. (Daarnaast hebben we de VR geadviseerd om de bedrijfsarts in te schakelen gezien de arbeidsgerelateerde situatie bij duiken door brandweer.)

Omdat er toch nog weer nieuwe/ openstaande vragen zijn (carcinogeniteit>> zie bijlage, concentraties) heb ik [redacted] opnieuw gemaïld. Vandaar dat ik [redacted] nu ook meeneem in deze mail.

GGD ZW advies:

HHNK heeft een normoverschrijding voor Dinoterb geconstateerd in het oppervlaktewater in haar werkgebied op meerder meetlocaties in 2021 en 2022. Naar aanleiding hiervan heeft de GGD vragen gekregen over de mogelijke gezondheidsrisico's van Dinoterb in verschillende situaties

als bij duiken, zwemmen, varen en het besproeien van de tuin. Naar aanleiding van deze vragen heeft de GGD contact opgenomen met het RIVM en er is afstemming geweest met andere GGD-en.

Een antwoord op de vragen blijft beperkt mogelijk omdat het moeilijk is om relevante toxicologische data te vinden van een stof die al sinds 1998 is verboden. Voor zover bij de GGD bekend is deze normoverschrijding in regio Zaanstreek-Waterland alleen op een meetlocatie (Assendelft) aangetroffen in 2022. Over het jaar 2023 en 2024 zijn geen gegevens beschikbaar. Een belangrijk gegeven voor de inschatting van gezondheidsrisico's is dat- als er al sprake zou zijn (geweest) van mogelijke blootstelling- deze zeer beperkt blijft vanwege beperkt contact met het oppervlaktewater. Verder is belangrijk op te merken dat de norm, waar HHNK aan toetst, gebaseerd is op ecotoxicologische risico's en zegt niets over humane gezondheidsrisico's. De concentraties waarbij acute toxiciteit bij de mens wordt verwacht (na inslikken of via de huid) liggen veel hoger dan deze concentratie in het oppervlaktewater waaraan men mogelijk wordt blootgesteld. Er zijn daarom geen acute gezondheidseffecten te verwachten bij de, door HHNK, aangetroffen concentratie.

Samenvattend: Op basis van de beperkte beschikbare informatie omtrent Dinoterb, in combinatie met de gevonden concentraties van de stof en de naar verwachting zeer beperkte blootstelling, verwacht de GGD geen gezondheidsrisico's na inslikken of via de huid. Dit geldt ook voor inademen, ook bij vernevelen zal de concentratie zeer laag zijn en de blootstelling kort, zoals bij voorbeeld bij varen of het besproeien van een tuin.

Nu zie ik dit bericht in het NHD: [GGD waarschuwt: gebruik gÃ©n slotwater voor je moestuin - NH Nieuws](#) met het advies om slotwater niet te gebruiken voor het besproeien van moestuinen. N.a.v. dit stuk hebben we meteen vragen van Zaanstad gekregen. Op basis van de inschatting van het RIVM hebben we eerder geen expliciete adviezen gegeven voor moestuinen. Mij lijkt het sowieso beter om geen slotwater te gebruiken voor het besproeien van moestuinen, maar is het nodig om, op basis van de aangetroffen dinoterb dit advies te geven? [redacted] graag jullie input hiervoor. Hierbij dus ook de vraag, naast het inademen tijdens het sproeien, ook over de mogelijke blootstelling bij orale inname van dinoterb via besproeide gewasconsumptie.

[redacted] graag zou ik je antwoord op mijn mail van vanochtend willen ontvangen en ook een antwoord op de vraag hierboven. En in de bredere zin: Kunnen we ons advies, zoals hierboven geformuleerd blijven aanhouden? Het blijft wel onrustig rond dit onderwerp, ondanks de context van deze normoverschrijding en jullie/ onze eerdere inschatting. Lukt het je om hier op de korte termijn op terug te komen? Alvast hartelijk dank!!!
@ [redacted] en [redacted] zullen we het onderling afstemmen hoe we inhoudelijk reageren op vragen over dit onderwerp?
@ [redacted] ik neem je mee ter info. Het betreft een regio overstijgend onderwerp waarin eenduidige communicatie belangrijk is.

Wordt vervolgd

Groet,

[redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@vrk.nl>

Verzonden: donderdag 11 april 2024 17:15

Aan: [redacted] <[redacted]@ggdzw.nl>; [redacted] <[redacted]@ggdzw.nl>

Onderwerp: Vraag dinoterb

U ontvangt niet vaak e-mail van [redacted]@vrk.nl. [Meer informatie over waarom dit belangrijk is](#)

Dag collega's,

Nog maar even op de mail naar jullie beiden, ik had [redacted] zijn voicemail al wel ingesproken.

Wij hebben een vraag over Dinoterb gehad en navraag bij het RIVM leerde dat zij jullie een advies hebben gegeven over of de brandweer kon duiken in water waar de oppervlaktewaternorm voor Dinoterb was overschreden. Kunnen jullie mij nog helpen aan de concentratie die bij jullie in het oppervlaktewater is gemeten en waar dit RIVM advies op gebaseerd is?

Ik hoop dat jullie mij dit maandag kunnen laten weten, dan heb ik nl weer contact met onze gemeente hierover.

Bedankt alvast!

Groeten

Met vriendelijke groet,

Ir. J
Adviseur Milieu en Gezondheid
Team Leefomgeving
GGD Kennemerland

Postbus 5514 Haarlem
Mobiel: 06 - J
E-mail: J @vrk.nl
Werkdagen: ma, di, do en wo (oneven week)
www.ggd Kennemerland.nl

Vragen over gezondheid in je woonomgeving? Ga naar www.GGDleefomgeving.nl

*****DISCLAIMER*****

De informatie verzonden met dit e-mailbericht (en bijlagen) is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde(n) en zij die van de geadresseerde(n) toestemming kregen dit bericht te lezen. Gebruik door anderen dan geadresseerde(n) is verboden. De informatie in dit e-mailbericht (en bijlagen) kan vertrouwelijk van aard zijn en kan binnen het bereik vallen van een geheimhoudingsplicht en een verschoningsrecht. Externe e-mail wordt door Veiligheidsregio Kennemerland niet gebruikt voor het aangaan van verplichtingen. Aan de inhoud van dit bericht kunnen geen rechten worden ontleend.

----- DISCLAIMER ----- Aan deze e-mail kunnen geen rechten worden ontleend. De GGD Zaanstreek-Waterland sluit iedere aansprakelijkheid uit die voortvloeit uit de elektronische verzending van dit bericht. De inhoud van dit e-mailbericht (en de bijlagen) is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde(n). Mocht u dit bericht bij vergissing ontvangen hebben dan wordt u verzocht de afzender hierover te informeren en het bericht te verwijderen. Indien u niet de geadresseerde bent noch een geautoriseerde medewerker die kennis mag nemen van berichten voor de geadresseerde, mag u het bericht niet openbaar maken of op enige wijze verspreiden of vermenigvuldigen. De GGD Zaanstreek-Waterland is geregistreerd onder KvK-nr. 34370893 ----- DISCLAIMER -----

DISCLAIMER GGD HOLLANDS NOORDEN:

Dit bericht is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Het bericht kan vertrouwelijke informatie bevatten. Als u niet de geadresseerde bent, verzoeken wij u dit bericht te vernietigen en de afzender te informeren. GGD Hollands Noorden is niet aansprakelijk voor onjuiste en onvolledige overbrenging van de inhoud van een verzonden e-mail bericht, of een te late ontvangst daarvan. GGD Hollands Noorden maakt gebruik van ZIVVER om veilig e-mails te versturen en bestanden uit te wisselen. [Lees meer over ZIVVER](#)

Overschreden norm zegt volgens waterschap niets over volksgezondheid

Risico kankerverwekkende stof in water nog onbekend

MILIEU

Een medewerker van Waterproef neemt een watermonster voor nadere analyse. Dit laboratorium doet dit voor het hoogheemraadschap. Archiefphoto J

 J

Of de illegale kankerverwekkende stof dinoterb, die in Noord-Hollandse oppervlaktewateren is aangetroffen, een gezondheidsrisico betekent voor mensen staat volgens het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) niet vast.

ASSENDELFT Volgens het laatste bericht van HHNK is de sinds 1998 verboden stof dinoterb in 2022 op twaalf meetpunten van het schap boven de norm voor het oppervlaktewater gemeten.

Het gaat om de meetpunten bij de gemalen polder Drieban in Venhuizen, Oosterpolder in Hoorn, het Hoekje in Zijpe, Krassekeet op Texel en het Pieter Engelgemaal in Assendelft. Ook gaat het om de meetpunten langs de Sloopgaardweg in Waarland, de Koning Willem II weg in 't Zand, de Westelijke Randweg in Beverwijk, de Westerduinweg in Petten en langs de N9 in 't Zand, De Stolpen en Sint Maartensvlotbrug.

Uit nieuwe meetgegevens blijkt dat het landbouwgif dinoterb ook vorig jaar is aangetroffen in wateren van Noord-Holland. Net als in 2022. Bij de Waterweg in Heemskerk, niet ver van drinkwaterbedrijf PWN, werd een concentratie van maar liefst 443,8 nanogram per liter (ng/l) gemeten, waar het maximaal toelaatbaar risiconiveau 30 ng/l is. Een uitzonderlijk hoge waarde.

'Eenmalige verhoging'

Ook in natuurgebied Het Zwanenwater bij Callantsoog is in 2022 dinoterb aangetroffen. Het schap telt deze vondst niet mee omdat 'uit nadere analyse blijkt dat hier sprake is van een eenmalige verhoogde meting'. Om vast te stellen of de norm voor oppervlaktewater wordt overschreden, moet dit uit meerdere metingen blijken. Dit is volgens HHNK hier niet het geval. Volgens nieuwe metingen was het in het natuurgebied ook na 2022 weer raak.

Het schap gaat voor het predicaat overschrijding uit van de maximaal toelaatbare risiconorm. Deze norm is gebaseerd op de schadelijke effecten van een stof op dieren en planten bij langdurige blootstelling in het waterecosysteem. 'Deze norm zegt dus niets over mogelijke effecten op de mens', aldus het schap. 'De waterkwaliteitsnorm is gebaseerd op negatieve effecten voor waterorganismen. Overschrijdingen van de waterkwaliteitsnorm zeggen niets over eventuele risico's voor de volksgezondheid. Daar gaat het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) over'.

Volgens het RIVM is dinoterb, dat vanaf 1974 tot 1998 in ons land mocht worden gebruikt als onkruidverdelger in de agrarische sector, een kankerverwekkende stof. Het instituut noemt op haar website de lijst van kankerverwekkende stoffen van het ministerie van sociale zaken en werkgelegenheid die begin dit jaar nog is gepubliceerd in de Staatscourant. Op die lijst staat dinoterb klip en klaar genoemd als kankerverwekkende stof.

Hoeveelheid

„Kankerverwekkend is een eigenschap van de stof, maar het gaat ook om de hoeveelheid stof waaraan je wordt blootgesteld”, legt [REDACTED] van het RIVM uit. „Volgens onze experts is de genoemde norm ecologisch. Ook zij kunnen niets zeggen over de gezondheidsrisico's voor de mens. Je ziet vaker met stoffen eerder de effecten op het ecosysteem dan de effecten op de mens. Als RIVM gaan wij niet over de norm en de overschrijding. Wel kunnen wij adviseren als ons dit gevraagd wordt.”

Als het schap en gemeenten willen weten wat de risico's van dinoterb voor de mens zijn, dan moeten zij dit volgens het RIVM vragen aan de GGD. Dan kan ook het RIVM in beeld komen. „Wij hebben hierover nog geen vraag gehad.”

HHNK gaat een extern bureau inschakelen om te achterhalen waar de dinoterb-
vervuilingen vandaan komen.

Welk bureau dit gaat doen en wanneer dit onderzoek start is volgens woordvoerder [REDACTED] van het hoogheemraadschap nog niet bekend. Of dit bureau zelf ook metingen gaat verrichten hangt volgens [REDACTED] af van de eerste bevindingen die zij doet. Duidelijk moet worden of en waar dinoterb nog steeds illegaal als onkruidverdelger wordt gebruikt, of en waar de stof voor een ander doel illegaal wordt gebruikt, en of en waar dinoterb uit de bodem spoelt van agrarisch gebruik in het verleden.

NVWA

Dit is volgens het schap niet alleen aan het externe bureau. [REDACTED] „Als het bronnenonderzoek aangeeft waar het gebruikt zou zijn, informeren we de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) over de resultaten en is dat aan de NVWA om daar verder onderzoek naar te doen. Onderzoek naar illegaal gebruik is aan de NVWA. Een bureau moet nu eerst met een plan van aanpak komen. Het is nog niet bekend hoe het onderzoek er uit gaat zien.”

Niet overal gemeten

Of de op dertien locaties in 2022 gemeten dinoterb op nog meer plekken voorkomt is onbekend. HHNK heeft veertien vaste en 43 roulerende meetlocaties in Noord-Holland. Van de 43 roulerende locaties wordt jaarlijks op zo'n veertien plekken ook gemeten. „Het is niet ondenkbaar dat het op andere plaatsen wordt aangetroffen als je daar gaat meten”, zegt woordvoerder [REDACTED] „Daar hebben we geen gegevens van. Want de meetpunten die we hanteren zijn zo ingezet dat we meten voor de Kaderrichtlijn Water en het signaleren op de aanwezigheid van gewasbeschermingsmiddelen in oppervlaktewater. De meetlocaties zijn daarvoor geschikt. Dit zijn representatieve plekken voor dat meetnet.”

Van: [redacted] <[redacted]@rivm.nl>

Verzonden: 21-03-2024 12:57

Aan: [redacted] <[redacted]@ggdzw.nl>,
[redacted] <[redacted]@ggdzw.nl>

CC: [redacted]@ggd.amsterdam.nl

Onderwerp: FW: Dinoterb

Hoi [redacted] en [redacted]

Zoals net met [redacted] besproken (toen we elkaar aan de lijn hadden over kwik), hierbij een globaal antwoord op de vraag over duiken.

De AGS had deze vraag aan de MOD gesteld.

Kunnen jullie op grond hiervan kijken of jullie een deel van jullie andere vragen overblijven.

En het lijkt me handig om dan ook een klein beetje voor te sorteren voor mij tox-collega's:

Over welke concentraties willen jullie wat weten tov route (jullie kennen het gebied beter, dus handig om aan te geven welke concentraties relevant zijn voor zwemmen, of moestuinen).

Ik lees er wel uit dat niet alle info wellicht voorhanden is omdat de stof al lang is verboden.

Ik kan de vragen die voor jullie overblijven dan maandag aan mijn contactpersoon sturen, dan kan zij inschatten wanneer ze een antwoord kunnen geven.

Hartelijke groet

[redacted]

From: [redacted] <[redacted]@rivm.nl>

Sent: donderdag 21 maart 2024 12:16

To: [redacted] <[redacted]@rivm.nl>; [redacted] <[redacted]@rivm.nl>

Subject: FW: Dinoterb

Ha [redacted]

Ter informatie, MOD heeft nav een vraag gisteren onderstaand mondeling advies aan een AGS van de brandweer van VR ZW ivm zorgen over duiken in oppervlaktewater met normoverschrijdingen van Dinoterb. Ik begreep van de [redacted] dat er al wat meer contact over geweest is met GGD en VSP [redacted] en [redacted] rondom de zorgen over Dinoterb.

Mocht er een afgestemde boodschap komen vanuit RIVM/GGD hierover dan blijf ik graag op de hoogte mochten er meer vragen komen.

Groetjes,

[redacted]

[redacted]

Project leader CBRN-response

.....
Centre for Environmental Safety and Security
National Institute for Public Health and the Environment

Antonie van Leeuwenhoeklaan 9 | [redacted] Bilthoven |

P.O. Box 1 | [redacted] Bilthoven

.....
T + 31 (0)88 [redacted]

M + 31 (0)6 [redacted]

www.rivm.nl

.....
Available: Monday-Thursday

.....
Committed to health and sustainability

.....

From: [redacted] <[redacted]@rivm.nl>
Sent: donderdag 21 maart 2024 11:58
To: [redacted]@vrzw.nl' <[redacted]@vrzw.nl>
Cc: [redacted] <[redacted]@rivm.nl>
Subject: Dinoterb

Beste [redacted]

Ik hoop dat je gisteren een goed overleg hebt gehad en dat je de zorgen rondom Dinoterb een beetje weg hebt kunnen nemen.

Zoals aangegeven is het moeilijk om relevante toxicologische data te vinden van een stof die al sinds 1998 is verboden. In de bijlage zit de MSDS (Material Safety Data Sheet), daaruit volgt natuurlijk al veel informatie. Daarnaast hebben we bij een hoop (oude) collega's navraag gedaan en hebben we even contact gehad met het NVIC (Nationaal Vergiftigingen Informatie Centrum).

Op basis van alle bronnen kunnen we het volgende vaststellen.

- Naam: Dinoterb - synoniem: 2-tert-butyl-4,6-dinitrofenol - CAS: 1420-07-1
- Verbod op gebruik in EU sinds 1998 - Geen interventiewaarden
- Acute toxiciteit: de concentraties waarbij acute toxiciteit wordt verwacht op basis van dierstudies (na inslikken of via de huid) liggen veel hoger dan de concentratie waaraan men wordt blootgesteld. Er is daarom geen acute toxiciteit te verwachten.
- Reprotoxiciteit: er is een potentieel effect van de stof bij zwangere vrouwen (effect op ongeboren kind). Maar: het is niet bekend vanaf welke concentratie dat kan optreden. Het risico is dus onbekend.
- Carcinogeniteit (kanker): er is geen informatie gevonden waaruit blijkt dat de stof kankerverwekkend is

Op basis van bovenstaande data (en wat achterliggende informatie) omtrent Dinoterb, in combinatie met de gevonden concentraties van de stof verwachten we geen acute klachten na inslikken of via de huid bij het uitoefenen van jullie beroep (specifiek duiken). Ook bij vernevelen zal de concentratie zeer laag zijn en de blootstelling kort (we gaan er vanuit dat de brandweer niet lang in de rook en/of in de nevel blijven staan).

Aangezien Dinoterb als pesticide is gebruikt is het natuurlijk wel een gevaarlijke stof. In de MSDS staat als signaalwoord dan ook terecht <Danger>. Daarnaast zijn er veel H, en P-zinnen die waarschuwen voor inhalatie en contact met de huid. Ik wil er wel op wijzen dat het hierbij de pure stof betreft. In de toxicologie is de concentratie van de stof en de duur van de blootstelling van belang. Hoe hoger de concentratie en hoe langer de duur van de blootstelling, des te gevaarlijker Dinoterb dus ook is.

Bovenstaande advies is, zoals aangegeven, tot stand gekomen op basis van beperkte informatie. Ik wil benadrukken dat we geen toxicologische doorrekeningen hebben kunnen uitvoeren, dus de bewijsvoering is wat ons betreft beperkt om harde conclusies te trekken (we blijven wetenschappers).

Ik hoop dat je op basis van bovenstaande informatie eventuele zorgen verder weg kunt nemen, ook in breder brandweer verband.

Mocht je naar aanleiding van bovenstaande nog vragen hebben, dan hoor ik die graag.

Na een inzet van de MOD vinden we het belangrijk om te evalueren. We horen graag hoe u de samenwerking met de MOD hebt ervaren en of u suggesties heeft voor het verbeteren van onze dienstverlening. We hebben hiervoor een korte vragenlijst gemaakt die bestaat uit vijf vragen. Het invullen duurt hooguit 5 minuten. Alvast hartelijk dank voor uw reactie.

[Evaluatie MOD inzet extern](#)

Namens de Milieu Ongevallen Dienst

[redacted] onderzoeksleider

[redacted] coördinator MOD

Met vriendelijke groet / Sincerely

RIVM

Antonie van Leeuwenhoeklaan 9, Bilthoven
Postbus 1, Bilthoven

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
*Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport*

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is verzonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. Het RIVM aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

www.rivm.nl *De zorg voor morgen begint vandaag*

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. RIVM accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

www.rivm.nl/en *Committed to health and sustainability*

SAFETY DATA SHEET

This safety data sheet was created pursuant to the requirements of:
Regulation (EC) No. 1907/2006 and Regulation (EC) No. 1272/2008

Revision date 25-Apr-2022

Revision Number 1

SECTION 1: Identification of the substance/mixture and of the company/undertaking

1.1. Product identifier

Product Code(s) DRE-C12830000

Product Name Dinoterb

NOTE [8] - No registration number is given for this substance because it is under the threshold in REACH Article 6(1) and not subject to the registration requirements according to REACH Title II

EC No 215-813-8

CAS No 1420-07-1

Chemical name Dinoterb (ISO)

Pure substance/mixture Substance

Formula C₁₀ H₁₂ N₂ O₅

Molecular weight 240.22

1.2. Relevant identified uses of the substance or mixture and uses advised against

Recommended use Laboratory use

Uses advised against No information available

1.3. Details of the supplier of the safety data sheet

Supplier

LGC Limited
Queens Road
Teddington
Middlesex TW11 0LY
UNITED KINGDOM
:+44 (0) [redacted] J
Fax :+44 (0) [redacted] J
eMail : [redacted]@lgcstandards.com

Web : www.lgcstandards.com

For further information, please contact

E-mail address [redacted]@lgcgroup.com

SAFETY DATA SHEET

This safety data sheet was created pursuant to the requirements of:
Regulation (EC) No. 1907/2006 and Regulation (EC) No. 1272/2008

Revision date 25-Apr-2022

Revision Number 1

DRE-C12830000 - Dinoterb

1.4. Emergency telephone number

Emergency Telephone For Hazardous Materials or Dangerous Goods Incident Spill, Leak, Fire Exposure, or Accident Call CHEMTREC: USA & Canada 1-800-424-9300 Rest of the world +1 703-741-5970

Emergency Telephone - §45 - (EC)1272/2008	
Europe	112
Austria	No information available
Bulgaria	
Croatia	
Cyprus	
Czech Republic	
Denmark	
France	
Hungary	
Ireland	National Poisons Information Centre: 353 (1) 809 2166 (8.00 a.m. to 10.00 p.m. 7 days a week). Healthcare Professionals: +353 (1) 809 2566 (24 hour service)
Italy	
Lithuania	
Luxembourg	(+352) 8002 5500 Free telephone number with a 24/7 access in French, Dutch and English.
Netherlands	
Norway	
Portugal	
Romania	
Slovakia	
Slovenia	
Spain	
Sweden	
Switzerland	

SECTION 2: Hazards identification

2.1. Classification of the substance or mixture

Regulation (EC) No 1272/2008

Acute toxicity - Oral	Category 2 - (H300)
Acute toxicity - Dermal	Category 2 - (H310)
Reproductive toxicity	Category 1B - (H360D)
Acute aquatic toxicity	Category 1 - (H400)
Chronic aquatic toxicity	Category 1 - (H410)

2.2. Label elements

215-813-8

SAFETY DATA SHEET

This safety data sheet was created pursuant to the requirements of:
Regulation (EC) No. 1907/2006 and Regulation (EC) No. 1272/2008

Revision date 25-Apr-2022

Revision Number 1

DRE-C12830000 - Dinoterb

Contains Dinoterb (ISO)

Signal word
Danger

Hazard statements

H300 - Fatal if swallowed
H310 - Fatal in contact with skin
H360D - May damage the unborn child
H410 - Very toxic to aquatic life with long lasting effects
EUH044 - Risk of explosion if heated under confinement

Precautionary Statements - EU (§28, 1272/2008)

P201 - Obtain special instructions before use
P262 - Do not get in eyes, on skin, or on clothing
P273 - Avoid release to the environment
P280 - Wear protective gloves/protective clothing/eye protection/face protection
P310 - Immediately call a POISON CENTER or doctor
P391 - Collect spillage

2.3. Other hazards

No information available.

This substance does not meet the PBT/vPvB criteria of REACH, annex XIII.

Chemical name	EU - REACH (1907/2006) - Article 59(1) - Candidate List of Substances of Very High Concern (SVHC) for Authorisation	EU - REACH (1907/2006) - Endocrine Disruptor Assessment List of Substances
Dinoterb (ISO)	-	-

SECTION 3: Composition/information on ingredients

3.1 Substances

Chemical name	Weight-%	REACH registration number	EC No	Classification according to Regulation (EC) No. 1272/2008 [CLP]	Specific concentration limit (SCL)	M-Factor	M-Factor (long-term)

SAFETY DATA SHEET

This safety data sheet was created pursuant to the requirements of:
Regulation (EC) No. 1907/2006 and Regulation (EC) No. 1272/2008

Revision date 25-Apr-2022

Revision Number 1

DRE-C12830000 - Dinoterb

Dinoterb (ISO) 1420-07-1	100	-	215-813-8	Acute Tox. 2 (H300) Acute Tox. 2 (H310) Repr. 1B (H360D) (EUH044) Aquatic Acute 1 (H400) Aquatic Chronic 1 (H410)			
-----------------------------	-----	---	-----------	--	--	--	--

Full text of H- and EUH-phrases: see section 16

Acute Toxicity Estimate

If LD50/LC50 data is not available or does not correspond to the classification category, then the appropriate conversion value from CLP Annex I, Table 3.1.2, is used to calculate the acute toxicity estimate (ATE_{mix}) for classifying a mixture based on its components

Chemical name	Oral LD50 mg/kg	Dermal LD50 mg/kg	Inhalation LC50 - 4 hour - dust/mist - mg/L	Inhalation LC50 - 4 hour - vapour - mg/L	Inhalation LC50 - 4 hour - gas - ppm
Dinoterb (ISO) 1420-07-1	26	No data available	No data available	No data available	No data available

This product does not contain candidate substances of very high concern at a concentration $\geq 0.1\%$ (Regulation (EC) No. 1907/2006 (REACH), Article 59)

SECTION 4: First aid measures

4.1. Description of first aid measures

General advice	Immediate medical attention is required. Show this safety data sheet to the doctor in attendance.
Inhalation	Remove to fresh air.
Eye contact	Get immediate medical advice/attention. Rinse immediately with plenty of water, also under the eyelids, for at least 15 minutes. Keep eye wide open while rinsing.
Skin contact	Get immediate medical advice/attention. Wash off immediately with soap and plenty of water while removing all contaminated clothes and shoes.
Ingestion	Get immediate medical advice/attention. Do NOT induce vomiting. Rinse mouth. Never give anything by mouth to an unconscious person.
Self-protection of the first aider	Ensure that medical personnel are aware of the material(s) involved, take precautions to protect themselves and prevent spread of contamination. Wear personal protective clothing (see section 8). Avoid direct contact with skin. Use barrier to give mouth-to-mouth

SAFETY DATA SHEET

This safety data sheet was created pursuant to the requirements of:
Regulation (EC) No. 1907/2006 and Regulation (EC) No. 1272/2008

Revision date 25-Apr-2022

Revision Number 1

DRE-C12830000 - Dinoterb

resuscitation.

4.2. Most important symptoms and effects, both acute and delayed

Symptoms No information available.

4.3. Indication of any immediate medical attention and special treatment needed

Note to doctors Treat symptomatically.

SECTION 5: Firefighting measures

5.1. Extinguishing media

Suitable Extinguishing Media Use extinguishing measures that are appropriate to local circumstances and the surrounding environment.

Large Fire CAUTION: Use of water spray when fighting fire may be inefficient.

Unsuitable extinguishing media Do not scatter spilled material with high pressure water streams.

5.2. Special hazards arising from the substance or mixture

Specific hazards arising from the chemical No information available.

5.3. Advice for firefighters

Special protective equipment and precautions for fire-fighters Firefighters should wear self-contained breathing apparatus and full firefighting turnout gear. Use personal protection equipment.

SECTION 6: Accidental release measures

6.1. Personal precautions, protective equipment and emergency procedures

Personal precautions Avoid contact with skin, eyes or clothing. Ensure adequate ventilation. Use personal protective equipment as required. Evacuate personnel to safe areas.

Other information Refer to protective measures listed in Sections 7 and 8.

For emergency responders Use personal protection recommended in Section 8.

6.2. Environmental precautions

Environmental precautions Prevent further leakage or spillage if safe to do so.

6.3. Methods and material for containment and cleaning up

SAFETY DATA SHEET

This safety data sheet was created pursuant to the requirements of:
Regulation (EC) No. 1907/2006 and Regulation (EC) No. 1272/2008

Revision date 25-Apr-2022

Revision Number 1

DRE-C12830000 - Dinoterb

Methods for containment	Prevent further leakage or spillage if safe to do so.
Methods for cleaning up	Take up mechanically, placing in appropriate containers for disposal.
Prevention of secondary hazards	Clean contaminated objects and areas thoroughly observing environmental regulations.
6.4. Reference to other sections	
Reference to other sections	See section 8 for more information. See section 13 for more information.

SECTION 7: Handling and storage

7.1. Precautions for safe handling

Advice on safe handling	Handle in accordance with good industrial hygiene and safety practice. Avoid contact with skin, eyes or clothing. Ensure adequate ventilation. Take off contaminated clothing and wash it before reuse. Do not eat, drink or smoke when using this product. Remove contaminated clothing and shoes.
General hygiene considerations	Avoid contact with skin, eyes or clothing. Do not eat, drink or smoke when using this product. Wash hands before breaks and after work. Wear suitable gloves and eye/face protection. Wash hands before breaks and immediately after handling the product. Remove and wash contaminated clothing and gloves, including the inside, before re-use. Regular cleaning of equipment, work area and clothing is recommended.

7.2. Conditions for safe storage, including any incompatibilities

Storage Conditions	Please refer to the manufacturer's certificate for specific storage and transport temperature conditions. Store only in the original receptacle unless other advice is given on the CoA. Store locked up. Keep containers tightly closed in a dry, cool and well-ventilated place. Keep out of the reach of children.
---------------------------	---

7.3. Specific end use(s)

Risk Management Methods (RMM)	The information required is contained in this Safety Data Sheet.
--------------------------------------	--

SECTION 8: Exposure controls/personal protection

8.1. Control parameters

Exposure Limits	This product, as supplied, does not contain any hazardous materials with occupational exposure limits established by the region specific regulatory bodies.
------------------------	---

SAFETY DATA SHEET

This safety data sheet was created pursuant to the requirements of:
Regulation (EC) No. 1907/2006 and Regulation (EC) No. 1272/2008

Revision date 25-Apr-2022

Revision Number 1

DRE-C12830000 - Dinoterb

Biological occupational exposure limits

This product, as supplied, does not contain any hazardous materials with biological limits established by the region specific regulatory bodies

Derived No Effect Level (DNEL) No information available.
Predicted No Effect Concentration (PNEC) No information available.

8.2. Exposure controls

Personal protective equipment

Eye/face protection	Avoid contact with eyes. Wear safety glasses with side shields (or goggles).
Hand protection	Wear suitable gloves. Impervious gloves. The protective gloves to be used must comply with the specifications of EC Directive 89/686/EEC and the related standard EN374. Wear protective butyl rubber gloves.
Skin and body protection	Wear suitable protective clothing. Impervious clothing. Long sleeved clothing. Chemical resistant apron.
Respiratory protection	No protective equipment is needed under normal use conditions. If exposure limits are exceeded or irritation is experienced, ventilation and evacuation may be required.
General hygiene considerations	Avoid contact with skin, eyes or clothing. Do not eat, drink or smoke when using this product. Wash hands before breaks and after work. Wear suitable gloves and eye/face protection. Wash hands before breaks and immediately after handling the product. Remove and wash contaminated clothing and gloves, including the inside, before re-use. Regular cleaning of equipment, work area and clothing is recommended.
Environmental exposure controls	Do not allow into any sewer, on the ground or into any body of water.

SECTION 9: Physical and chemical properties

9.1. Information on basic physical and chemical properties

Physical state	Solid
Appearance	Crystalline
Colour	light yellow
Odour	Phenols.
Odour threshold	No information available

SAFETY DATA SHEET

This safety data sheet was created pursuant to the requirements of:
Regulation (EC) No. 1907/2006 and Regulation (EC) No. 1272/2008

Revision date 25-Apr-2022

Revision Number 1

DRE-C12830000 - Dinoterb

<u>Property</u>	<u>Values</u>	<u>Remarks • Method</u>
Melting point / freezing point	125.5 - 126.5 °C	None known
Initial boiling point and boiling range	No data available	None known
Flammability	No data available	None known
Flammability Limit in Air	No data available	None known
Upper flammability or explosive limits	No data available	
Lower flammability or explosive limits	No data available	
Flash point	No data available	None known
Autoignition temperature	No data available	None known
Decomposition temperature	No data available	None known
pH	No data available	None known
pH (as aqueous solution)	No data available	No information available
Kinematic viscosity	No data available	None known
Dynamic viscosity	No data available	None known
Water solubility	0.45 mg/l	@ 20 °C
Solubility(ies)	No data available	None known
Partition coefficient	No data available	None known
Vapour pressure	0.0000015 hPa	@ 20°C
Relative density	No data available	None known
Bulk density	No data available	
Liquid Density	No data available	
Relative vapour density	8.3	None known
Particle characteristics		
Particle Size	No information available	
Particle Size Distribution	No information available	
9.2. Other information		
Molecular weight	240.22	
Molecular formula	C10 H12 N2 O5	

9.2.1. Information with regards to physical hazard classes
Not applicable

9.2.2. Other safety characteristics
No information available

SECTION 10: Stability and reactivity

10.1. Reactivity

Reactivity No information available.

10.2. Chemical stability

Stability Stable under normal conditions.

SAFETY DATA SHEET

This safety data sheet was created pursuant to the requirements of:
Regulation (EC) No. 1907/2006 and Regulation (EC) No. 1272/2008

Revision date 25-Apr-2022

Revision Number 1

DRE-C12830000 - Dinoterb

Explosion data

Sensitivity to mechanical impact None.

Sensitivity to static discharge None.

10.3. Possibility of hazardous reactions

Possibility of hazardous reactions None under normal processing.

10.4. Conditions to avoid

Conditions to avoid None known based on information supplied.

10.5. Incompatible materials

Incompatible materials None known based on information supplied.

Hazardous decomposition products None known based on information supplied.

SECTION 11: Toxicological information

11.1. Information on hazard classes as defined in Regulation (EC) No 1272/2008

Information on likely routes of exposure

Product Information

Inhalation Specific test data for the substance or mixture is not available.

Eye contact Specific test data for the substance or mixture is not available.

Skin contact Specific test data for the substance or mixture is not available. Fatal in contact with skin. (based on components).

Ingestion Specific test data for the substance or mixture is not available. Fatal if swallowed. (based on components).

Symptoms related to the physical, chemical and toxicological characteristics

Symptoms No information available.

Numerical measures of toxicity

Acute toxicity

SAFETY DATA SHEET

This safety data sheet was created pursuant to the requirements of:
Regulation (EC) No. 1907/2006 and Regulation (EC) No. 1272/2008

Revision date 25-Apr-2022

Revision Number 1

DRE-C12830000 - Dinoterb

Component Information

Chemical name	Oral LD50	Dermal LD50	Inhalation LC50
Dinoterb (ISO)	= 26 mg/kg (Rat)	= 150 mg/kg (Guinea pig)	

Delayed and immediate effects as well as chronic effects from short and long-term exposure

Skin corrosion/irritation Based on available data, the classification criteria are not met.

Serious eye damage/eye irritation No information available.

Respiratory or skin sensitisation No information available.

Germ cell mutagenicity No information available.

Carcinogenicity No information available.

Reproductive toxicity Contains a known or suspected reproductive toxin. Classification based on data available for ingredients. May damage fertility or the unborn child.

The table below indicates ingredients above the cut-off threshold considered as relevant which are listed as reproductive toxins.

Chemical name	European Union
Dinoterb (ISO)	Repr. 1B

STOT - single exposure No information available.

STOT - repeated exposure No information available.

Aspiration hazard No information available.

11.2. Information on other hazards

11.2.1. Endocrine disrupting properties

Endocrine disrupting properties No information available.

SAFETY DATA SHEET

This safety data sheet was created pursuant to the requirements of:
Regulation (EC) No. 1907/2006 and Regulation (EC) No. 1272/2008

Revision date 25-Apr-2022

Revision Number 1

DRE-C12830000 - Dinoterb

11.2.2. Other information

Other adverse effects No information available.

SECTION 12: Ecological information

12.1. Toxicity

Ecotoxicity Very toxic to aquatic life with long lasting effects.

12.2. Persistence and degradability

Persistence and degradability No information available.

12.3. Bioaccumulative potential

Bioaccumulation No information available.

12.4. Mobility in soil

Mobility in soil No information available.

12.5. Results of PBT and vPvB assessment

PBT and vPvB assessment The product does not contain any substance(s) classified as PBT or vPvB.

12.6. Endocrine disrupting properties

Endocrine disrupting properties No information available.

12.7. Other adverse effects

No information available.

SECTION 13: Disposal considerations

13.1. Waste treatment methods

Waste from residues/unused products Dispose of in accordance with local regulations. Dispose of waste in accordance with environmental legislation.

Contaminated packaging Do not reuse empty containers.

SAFETY DATA SHEET

This safety data sheet was created pursuant to the requirements of:
Regulation (EC) No. 1907/2006 and Regulation (EC) No. 1272/2008

Revision date 25-Apr-2022

Revision Number 1

DRE-C12830000 - Dinoterb

SECTION 14: Transport information

IATA

14.1 UN number or ID number	UN2811
14.2 UN proper shipping name	Toxic solid, organic, n.o.s. (Dinoterb (ISO))
14.3 Transport hazard class(es)	6.1
14.4 Packing group	II
Description	UN2811, Toxic solid, organic, n.o.s. (Dinoterb (ISO)), 6.1, II
14.5 Environmental hazards	Yes
14.6 Special precautions for user	
Special Provisions	A3, A5
ERG Code	6L

IMDG

14.1 UN number or ID number	UN2811
14.2 UN proper shipping name	Toxic solid, organic, n.o.s. (Dinoterb (ISO))
14.3 Transport hazard class(es)	6.1
14.4 Packing group	II
Description	UN2811, Toxic solid, organic, n.o.s. (Dinoterb (ISO)), 6.1, II, Marine pollutant
14.5 Marine pollutant	P
Environmental hazards	Yes
14.6 Special precautions for user	
Special Provisions	274
EmS-No	F-A, S-A No information available
14.7 Maritime transport in bulk according to IMO instruments	No information available

RID

14.1 UN number or ID number	UN2811
14.2 UN proper shipping name	Toxic solid, organic, n.o.s. (Dinoterb (ISO))
14.3 Transport hazard class(es)	6.1
14.4 Packing group	II
Description	UN2811, Toxic solid, organic, n.o.s. (Dinoterb (ISO)), 6.1, II, Environmentally Hazardous
14.5 Environmental hazards	Yes
14.6 Special precautions for user	
Special Provisions	274, 614
Classification code	T2

ADR

14.1 UN number or ID number	UN2811
14.2 UN proper shipping name	Toxic solid, organic, n.o.s. (Dinoterb (ISO))
14.3 Transport hazard class(es)	6.1
14.4 Packing group	II
Description	UN2811, Toxic solid, organic, n.o.s. (Dinoterb (ISO)), 6.1, II, (D/E), Environmentally Hazardous
14.5 Environmental hazards	Yes

SAFETY DATA SHEET

This safety data sheet was created pursuant to the requirements of:
Regulation (EC) No. 1907/2006 and Regulation (EC) No. 1272/2008

Revision date 25-Apr-2022

Revision Number 1

DRE-C12830000 - Dinoterb

14.6 Special precautions for user

Special Provisions 274, 614
Classification code T2
Tunnel restriction code (D/E)

SECTION 15: Regulatory information

15.1. Safety, health and environmental regulations/legislation specific for the substance or mixture

National regulations

France

Occupational Illnesses (R-463-3, France)

Chemical name	French RG number	Title
Dinoterb (ISO) 1420-07-1	RG 14	-

Water hazard class (WGK) strongly hazardous to water (WGK 3)

Netherlands

Chemical name	Netherlands - List of Carcinogens	Netherlands - List of Carcinogens	Netherlands - List of Reproductive Toxins
Dinoterb (ISO)	-	-	Development Category 1B

Poland

SDS created according to the following Polish regulation: Act of February 25, 2011 on chemical substances and their mixtures (Journal of Laws of 2018, item 143, as amended). Regulation (EC) No 1907/2006 of the European Parliament and of the Council on the Registration, Evaluation, Authorization and Restriction of Chemicals (REACH), establishing the European Chemicals Agency (EC) as amended. Regulation (EC) No 1272/2008 of the European Parliament and of the Council of 16 December 2008 on classification, labeling and packaging of substances and mixtures, as amended. Regulation of the Minister of Health of 10 August 2012 on the criteria and method of classifying chemical substances and their mixtures (Journal of Laws of 2012, item 1018). Regulation of the Minister of Health of 20 April 2012 on labeling packaging of hazardous substances and mixtures and some mixtures (Journal of Laws of 2012, item 445). Regulation of the Minister of Family, Labor and Social Policy of 12 June 2018 on the maximum allowable concentrations and intensities of factors harmful to health in the work environment (Journal of Laws of 2018, item 1286). Announcement of the Minister of Economy, Labor and Social Policy of August 28, 2003 on the publication of the unified text of the Ordinance of the Minister of Labor and Social Policy on general health and safety at work regulations (Journal of Laws of 2003, No. 169, item 1650). Regulation of the Minister of Health of 30 December 2004 on occupational safety and health related to the presence of chemical agents in

SAFETY DATA SHEET

This safety data sheet was created pursuant to the requirements of:
Regulation (EC) No. 1907/2006 and Regulation (EC) No. 1272/2008

Revision date 25-Apr-2022

Revision Number 1

DRE-C12830000 - Dinoterb

the workplace (Journal of Laws of 2005, No. 11, item 86). Act of December 14, 2012 on waste (Journal of Laws of 2013, item 21) Regulation of the Minister of Health of December 30, 2004 on occupational health and safety related to the presence of chemical agents in the workplace (Journal U. of 2005, No. 11, item 86). Waste Act of December 14, 2012 (Journal of Laws of 2013, item 21). Act of 13 June 2013 on the management of packaging and packaging waste, Journal of Laws 2013, item 888). Government statement of September 24, 2002 - European Agreement on the International Carriage of Dangerous Goods by Road (ADR) (Journal of Laws No. 194, item 1629 and Journal of Laws of 2003, No. 207, item 2013 and 2014).

European Union

Take note of Directive 98/24/EC on the protection of the health and safety of workers from the risks related to chemical agents at work.

Authorisations and/or restrictions on use:

This product contains one or more substance(s) subject to restriction (Regulation (EC) No. 1907/2006 (REACH), Annex XVII)

DIRECTIVE (EU) 2021/1187 on the marketing and use of explosives precursors

Not applicable

Chemical name	Restricted substance per REACH Annex XVII	Substance subject to authorisation per REACH Annex XIV
Dinoterb (ISO) - 1420-07-1	30.	

Persistent Organic Pollutants

Not applicable

Export Notification requirements

This product contains substances which are regulated pursuant to Regulation (EC) No. 649/2012 of the European parliament and of the council concerning the export and import of dangerous chemicals

Chemical name	European Export/Import Restrictions per (EC) 689/2008 - Annex Number
Dinoterb (ISO) - 1420-07-1	I.1 I.2

Dangerous substance category per Seveso Directive (2012/18/EU)

H2 - ACUTE TOXIC

E1 - Hazardous to the Aquatic Environment in Category Acute 1 or Chronic 1

Ozone-depleting substances (ODS) regulation (EC) 1005/2009

Not applicable

International Inventories

TSCA

Contact supplier for inventory compliance status

SAFETY DATA SHEET

This safety data sheet was created pursuant to the requirements of:
Regulation (EC) No. 1907/2006 and Regulation (EC) No. 1272/2008

Revision date 25-Apr-2022

Revision Number 1

DRE-C12830000 - Dinoterb

DSL/NDSL	Contact supplier for inventory compliance status
EINECS/ELINCS	Contact supplier for inventory compliance status
ENCS	Contact supplier for inventory compliance status
IECSC	Contact supplier for inventory compliance status
KECL	Contact supplier for inventory compliance status
PICCS	Contact supplier for inventory compliance status
AIC	Contact supplier for inventory compliance status

Legend:

- TSCA** - United States Toxic Substances Control Act Section 8(b) Inventory
DSL/NDSL - Canadian Domestic Substances List/Non-Domestic Substances List
EINECS/ELINCS - European Inventory of Existing Chemical Substances/European List of Notified Chemical Substances
ENCS - Japan Existing and New Chemical Substances
IECSC - China Inventory of Existing Chemical Substances
KECL - Korean Existing and Evaluated Chemical Substances
PICCS - Philippines Inventory of Chemicals and Chemical Substances
AICS - Australian Inventory of Chemical Substances

15.2. Chemical safety assessment

Chemical Safety Report A Chemical Safety Assessment has been carried out for this substance

SECTION 16: Other information

Key or legend to abbreviations and acronyms used in the safety data sheet

Full text of H-Statements referred to under section 3

- EUH044 - Risk of explosion if heated under confinement
H300 - Fatal if swallowed
H310 - Fatal in contact with skin
H360D - May damage the unborn child
H400 - Very toxic to aquatic life
H410 - Very toxic to aquatic life with long lasting effects

Legend

SVHC: Substances of Very High Concern for Authorisation:

Legend Section 8: Exposure controls/personal protection

TWA	TWA (time-weighted average)	STEL	STEL (Short Term Exposure Limit)
Ceiling	Maximum limit value	*	Skin designation

Classification procedure	
Classification according to Regulation (EC) No. 1272/2008 [CLP]	Method Used
Acute oral toxicity	Calculation method
Acute dermal toxicity	Calculation method

SAFETY DATA SHEET

This safety data sheet was created pursuant to the requirements of:
Regulation (EC) No. 1907/2006 and Regulation (EC) No. 1272/2008

Revision date 25-Apr-2022

Revision Number 1

DRE-C12830000 - Dinoterb

Acute inhalation toxicity - gas	Calculation method
Acute inhalation toxicity - Vapour	Calculation method
Acute inhalation toxicity - dust/mist	Calculation method
Skin corrosion/irritation	Calculation method
Serious eye damage/eye irritation	Calculation method
Respiratory sensitisation	Calculation method
Skin sensitisation	Calculation method
Mutagenicity	Calculation method
Carcinogenicity	Calculation method
STOT - single exposure	Calculation method
STOT - repeated exposure	Calculation method
Acute aquatic toxicity	Calculation method
Chronic aquatic toxicity	Calculation method
Aspiration hazard	Calculation method
Ozone	Calculation method

Key literature references and sources for data used to compile the SDS

Agency for Toxic Substances and Disease Registry (ATSDR)
U.S. Environmental Protection Agency ChemView Database
European Food Safety Authority (EFSA)
EPA (Environmental Protection Agency)
Acute Exposure Guideline Level(s) (AEGL(s))
U.S. Environmental Protection Agency Federal Insecticide, Fungicide, and Rodenticide Act
U.S. Environmental Protection Agency High Production Volume Chemicals
Food Research Journal
Hazardous Substance Database
International Uniform Chemical Information Database (IUCLID)
Japan GHS Classification
Australian National Industrial Chemicals Notification and Assessment Scheme (NICNAS)
NIOSH (National Institute for Occupational Safety and Health)
National Library of Medicine's ChemID Plus (NLM CIP)
National Library of Medicine's PubMed database (NLM PUBMED)
National Toxicology Program (NTP)
New Zealand's Chemical Classification and Information Database (CCID)
Organisation for Economic Co-operation and Development Environment, Health, and Safety Publications
Organisation for Economic Co-operation and Development High Production Volume Chemicals Programme
Organisation for Economic Co-operation and Development Screening Information Data Set
World Health Organization

Revision date 25-Apr-2022

This material safety data sheet complies with the requirements of Regulation (EC) No. 1907/2006

Disclaimer

The information in this safety data sheet (SDS) has been prepared with due care and is true and accurate to the best of our knowledge. The user must determine the suitability of the information for its particular purpose, ensure compliance with existing laws and regulations, and be aware that other or additional safety or performance considerations may arise when using, handling and/ or storing the material. The information in this SDS does not purport to be all inclusive or a

SAFETY DATA SHEET

This safety data sheet was created pursuant to the requirements of:
Regulation (EC) No. 1907/2006 and Regulation (EC) No. 1272/2008

Revision date 25-Apr-2022

Revision Number 1

DRE-C12830000 - Dinoterb

---

guarantee as to the properties of the material supplied, and should be used only as a guide. LGC makes no warranties or representations as to the accuracy and completeness of the information contained herein, shall not be held responsible for the suitability of this information for the user's intended purposes or the consequences of such use, and shall not be liable for any damage or loss, howsoever arising, direct or otherwise.

End of Safety Data Sheet

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Van: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Verzonden: 07-05-2024 09:31

Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Onderwerp: FW: Vraag over opname van zogenaamde 'uitbijters' in Bestrijdingsmiddelenatlas

---

Dag, waarschijnlijk nuttig om te weten voor het bronnenonderzoeksproject, vooral punt 3. Graag beperkt intern en niet extern gebruiken.

Met vriendelijke groet,

Henny Welleman

Van: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Verzonden: donderdag 25 april 2024 14:54

Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

CC: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Onderwerp: FW: Vraag over opname van zogenaamde 'uitbijters' in Bestrijdingsmiddelenatlas

---

Hoi [redacted] antwoord van [redacted] van CML aan [redacted] Ik heb met [redacted] afgesproken dat de mail intern mag worden gebruikt.

Van: [redacted] <[redacted]@cml.leidenuniv.nl>

Verzonden: donderdag 25 april 2024 13:44

Aan: [redacted] <[redacted]@gmail.com>

CC: CML - BMA <[redacted]@cml.leidenuniv.nl>

Onderwerp: Re: Vraag over opname van zogenaamde 'uitbijters' in Bestrijdingsmiddelenatlas

---

Beste [redacted]

Hartelijk dank voor uw vragen over de gegevensverwerking binnen de Bestrijdingsmiddelenatlas. Graag verstrek ik meer duidelijkheid over onze processen:

1. Ons proces omvat diverse kwaliteitscontroles, startend met een initiële evaluatie tijdens de landelijke enquête uitgevoerd door het Informatiehuis Water, gevolgd door een uitgebreid protocol voor foutdetectie door ons team. Details hierover vindt u in het 'Protocol voor controle van meetgegevens van bestrijdingsmiddelen voor opname in de Bestrijdingsmiddelenatlas v2021', beschikbaar op <https://www.bestrijdingsmiddelenatlas.nl/toelichtingen/rapportages>. Hierbij worden verdachte waarden, zoals uitbijters, nauwgezet geanalyseerd en teruggekoppeld aan de bronhouder voor verificatie, zoals ook in 2022 gebeurde met data van HHNK. Dat dit werkt is goed te zien op de bestrijdingsmiddelenatlas. Na controle, en feedback van de HHNK, zit in onze database voor meetpunt Zwanenwater (#649) geen waarden boven de rapportagegrens voor dinoterb (zoals nog te zien is in uw artikel van 19 april 2024). Dit was eenvoudig te verifiëren via de atlas. Uw constatering "dat er ook hier [bij de bestrijdingsmiddelenatlas] geen controle opzit" is dus feitelijk onjuist.

2. Voor en na de terugkoppeling van de bronhouders onderzoekt ons team de datapunten grondig. Uitbijters die door de bronhouders als incorrect worden bevestigd, worden verwijderd. Wanneer de bronhouders de correctheid van de data bevestigen, zijn er geen wetenschappelijke of procedurele gronden om deze gevalideerde meetwaarden te verwerpen. De protocollen hiervoor zijn niet door ons geïsoleerd opgezet, maar volgen uitvoerende instanties en onze opdrachtgevers, zoals RWS. Voor verdere vragen hierover kunt u zich het beste wenden tot deze instanties.

3. Een uitbijter kan zowel een legitieme meetwaarde of mogelijk fout zijn. Het nauwkeurig identificeren van uitbijters vereist een zorgvuldige wetenschappelijke benadering die verder gaat dan het simpelweg observeren van data in een grafiek. Legitieme meetwaarden als uitbijters in meetreeksen van gewasbeschermingsmiddelen zijn algemeen bekend in oppervlaktewater (en grondwater) en worden voorspeld door zelfs basale mechanistische verspreidingsmodellen. Gezien de maatschappelijke discussie en de risico's die deze stoffen voor mens en dier opleveren, begrijpt u ongetwijfeld dat het voorbarig labelen van uitbijters als meetfout zowel wetenschappelijk ongegrond als maatschappelijk onverantwoord zou zijn. Alvorens we een antwoord kunnen geven op wat "het team van de Bestrijdingsmiddelenatlas" gaat doen, zouden we graag meer willen weten over uw methodes voor de identificatie van 'uitbijters' als 'waarschijnlijke meetfouten'. Heeft u bijvoorbeeld rekening gehouden met eigenschappen als afbreekbaarheid, omgevingsfactoren, en de bemonsteringsfrequentie in relatie tot de grootte en breedte van de te verwachten pieken in concentraties? Voor een stof zoals dinoterb, die relatief hoge rapportagegrenzen heeft en daarom altijd als een extreme waarde wordt beschouwd wanneer deze wordt aangetoond, is niet-standaard statistiek vereist. U moet een

extreme binnen extremen vinden, zoals besproken in bijv. [redacted] et al. 2023. We staan iig altijd open voor valide wetenschappelijke analyses en argumenten.

Als laatste heb ik een vriendelijke verzoek of u voortaan uw vragen kunt sturen naar [redacted]@cml.leidenuniv.nl, De BMA is maar een beperkt deel van mijn werkzaamheden, en ik zal in andere periodes nauwelijks tijd hebben om te antwoorden.

We vertrouwen erop dat deze antwoorden u van de gevraagde duidelijkheid voorzien.

Referenties: [redacted] and [redacted] "Outlier detection based on extreme value theory and applications." *Scandinavian Journal of Statistics* 50, no. 3 (2023): 1466-1502.

Met vriendelijke groet,

[redacted] en [redacted]

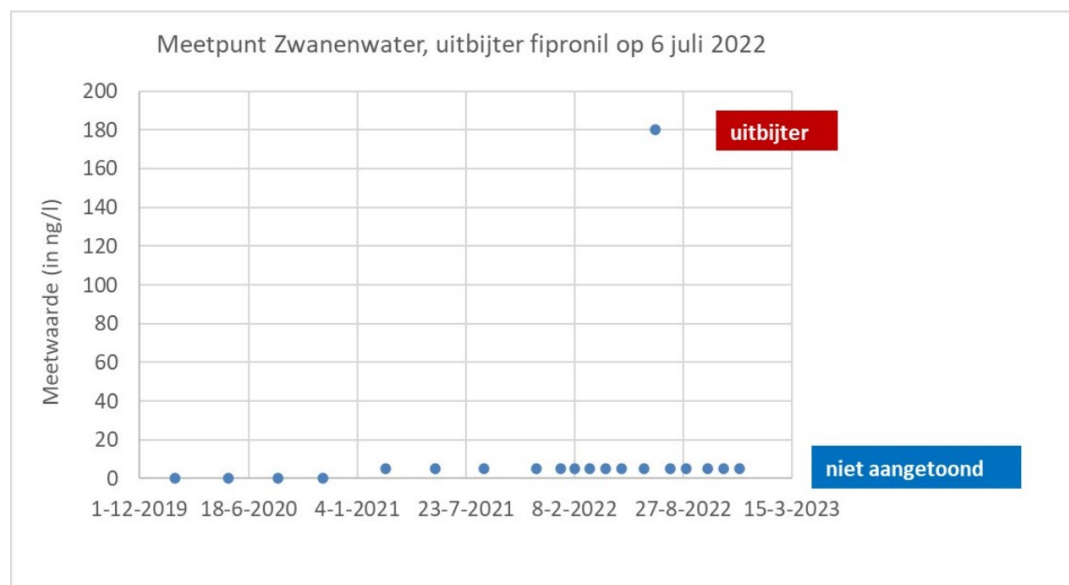
From: [redacted] <[redacted]@gmail.com>
Sent: Saturday, April 20, 2024 11:49 AM
To: [redacted] <[redacted]@cml.leidenuniv.nl>
Subject: Vraag over opname van zogenaamde 'uitbijters' in Bestrijdingsmiddelenatlas

Beste [redacted]

Excuus dat ik u nogmaals lastig val met enkele vragen.

Bij een data-analyse op meetgegevens van Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) viel op dat er zogenaamde 'uitbijters' inzitten. Bijvoorbeeld: op 6 juli 2022 werd een hoge fipronil-waarde vastgesteld in het Zwanenwater, terwijl deze stof in de metingen ervoor en erna niet werd vastgesteld (zie grafiek). Bij veel stoffen zitten er wel $\hat{\sigma}$ of enkele uitbijters (sterk afwijkende waarden) in het databestand. Bij de stof dinoterb zijn er relatief veel uitbijters. HHNK heeft me laten weten dat er geen controle plaatsvindt op uitbijters. Die gaan zonder meer het registratiesysteem in. Ondanks dat uitbijters vaker het gevolg zijn van fouten in analyses en/of registraties.

Ik heb gecheckt hoe de Bestrijdingsmiddelenatlas omgaat met de uitbijters. En constateer dat er ook hier geen controle opzit. De uitbijters in de data van HHNK worden zonder meer overgenomen in de Bestrijdingsmiddelenatlas.

Mijn vragen

1. Is het juist dat de Bestrijdingsmiddelenatlas zonder meer de databestanden van waterschappen kopieert, zonder controles op juistheid van data?
2. Indien er wel een controle plaatsvindt op de data, hoe kan het dat de uitbijters in het HHKN-databestand toch in de Bestrijdingsmiddelenatlas terecht zijn gekomen?

3. Hierboven een grafiek van een eenmalige 'vondst' van fipronil in het Zwanenwater. Deze uitbijter staat als normoverschrijding (rode punt) in de Bestrijdingsmiddelenatlas. Wat gaat het team van de Bestrijdingsmiddelenatlas doen met uitbijters (waarschijnlijke fouten) die in de Bestrijdingsmiddelenatlas terecht zijn gekomen? Worden die alsnog onderzocht en waar nodig gecorrigeerd? Of is de mogelijkheid van correctie er niet?

Bij voorbaat veel dank!

Met vriendelijke groet,

 J
Redactieteam AgriFacts
tel.: 06 J

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Van: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Verzonden: 30-04-2024 09:35

Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>,
[redacted] <[redacted]@hhnk.nl>,
[redacted] <[redacted]@hhnk.nl>,
[redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Onderwerp: FW: vragen [redacted] Noordhollands Dagblad

Ter info

Van: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Verzonden: dinsdag 30 april 2024 09:32

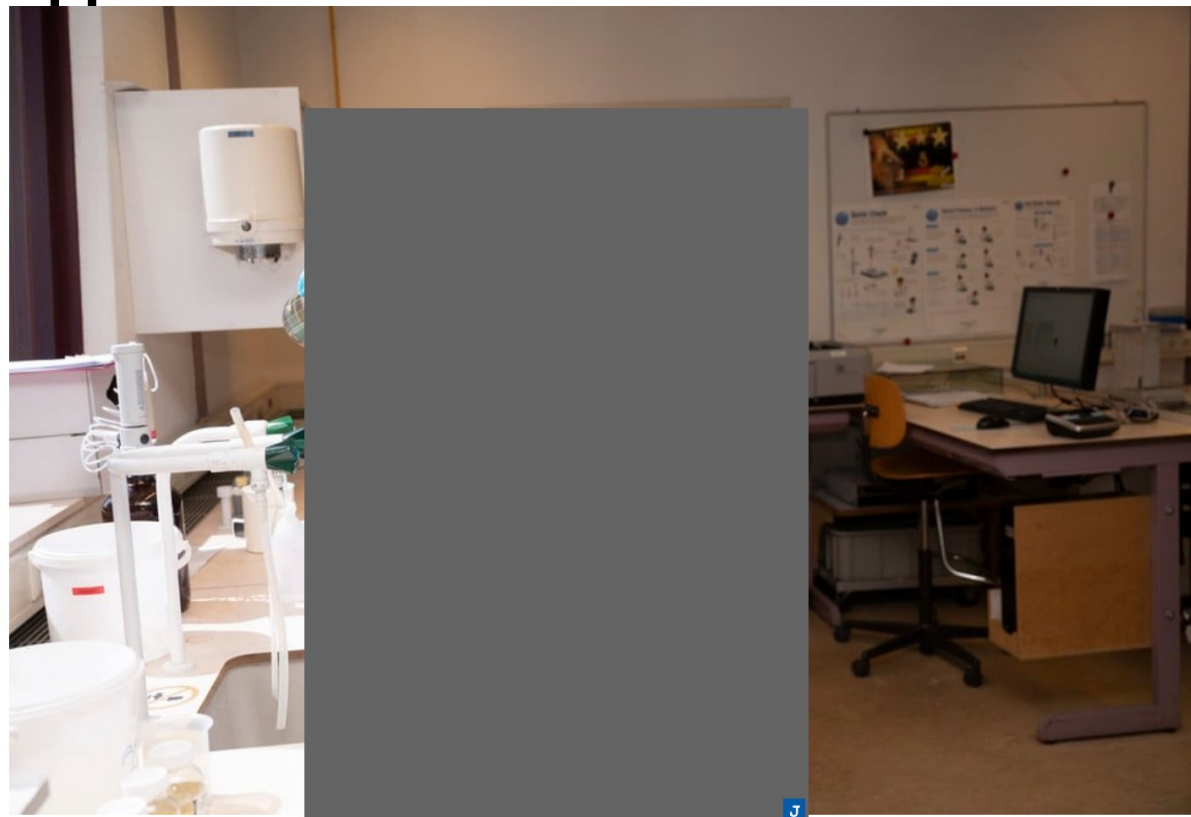
Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] - [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@waterproef.nl>

Onderwerp: RE: vragen [redacted] Noordhollands Dagblad

Allen,

Hierbij het artikel waar jullie input voor hebben gegeven:

Stichting Agrifacts wantrouwt meetresultaten waterschap over gif in Noord-Hollands oppervlaktewater

Een medewerker van laboratorium Waterproef in Edam onderzoekt een watermonster. Dit lab onderzoekt voor het hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier sinds 2007 monsters van oppervlaktewater in Noord-Holland. © Archieffoto [redacted]

Vandaag om 07:58

VENHUIZEN

Stichting Agrifacts wantrouwt de meetresultaten van het hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) van de aangetroffen verboden kankerverwekkende stof dinoterb in Noord-Hollands oppervlaktewater.

Milieuorganisatie Mobilisation for the Environment (MOB) maakte in februari van dit jaar publiekelijk bekend dat, op basis van metingen van het hoogheemraadschap, te hoge concentraties dinoterb in het oppervlaktewater zijn aangetroffen in onder meer Venhuizen en bij Callantsoog.

Lees ook: [Milieuactivist \[REDACTED\] eist actie tegen giftige stoffen in sloten Venhuizen: 'Verboden middel wordt nog steeds gebruikt'](#)

Dinoterb, dat als onkruidbestrijdingsmiddel in de agrarische sector op de markt kwam, is al sinds 1998 verboden. Stichting Agrifacts, een lobbyorganisatie tegen het Nederlandse stikstofbeleid, trekt de meetresultaten van het waterschap in twijfel. 'De plotseling hoge concentraties bestrijdingsmiddelen lijken het gevolg te zijn van foutieve meetdata', stelt de stichting op haar website.

Lees ook: [Boeren woest over beschuldigingen van milieuclub MOB. Bollensector wil MOB-voorman aanklagen voor smaad en laster](#)

Dat bijvoorbeeld bij natuurgebied Het Zwanenwater bij Callantsoog in 2022 een opvallend hoge concentratie dinoterb werd aangetroffen en daarvoor en daarna volgens de stichting niet, duidt volgens Agrifacts op fouten in de laboratoriumanalyse of de registratie hiervan.

Agrariërs vinden dat milieuorganisatie MOB ten onrechte naar hun sector wijst als schuldige voor de aangetroffen hoge concentraties dinoterb in het oppervlaktewater. © Foto Getty Images
Eenmalige uitkomsten

Agrifacts ziet hetzelfde patroon bij in 2022 aangetroffen te hoge concentraties van de insectenbestrijdingsmiddelen trichloorfon en fipronil. Deze stoffen werden volgens de stichting daarvoor en daarna niet meer aangetroffen. Volgens de stichting neemt HHNK eenmalige hoge meetuitkomsten ten onrechte als waarheid aan.

Lees ook: [Risico kankerverwekkende dinoterb in Noord-Hollands water voor mens nog onbekend](#)

Volgens HHNK is dinoterb in 2023 niet meer in Het Zwanenwater aangetroffen, maar wel in een sloot aan de rand van dit natuurgebied. Volgens HHNK kloppen alle betwiste meetresultaten wel degelijk. „Het laboratorium Waterproef is door HHNK gevraagd de meetdata van dinoterb en diverse andere

stoffen in 2022 nogmaals te onderzoeken. Deze meetgegevens zijn na dit onderzoek juist bevonden”, vertelt woordvoerder [REDACTED] van het schap. „Het laboratorium voert al sinds 2007 deze bemonstering voor HHNK uit. Stichting Waterproef is een geaccrediteerd waterschapslaboratorium op basis van de norm ISO/IEC 17025. Hun kwaliteitssysteem helpt bij het waarborgen en verbeteren van de kwaliteit. De Raad voor Accreditatie toetst jaarlijks of Waterproef voldoet aan de gestelde norm.”

Watermonsters in het laboratorium Waterproef in Edam. © Archieffoto [REDACTED]

Controle

Het laboratorium in Edam krijgt in mei het jaarlijkse bezoek van deze Raad om te controleren of de analyses van de watermonsters volgens de geldende voorschriften plaatsvinden. 'De kwaliteit van ons werk staat voorop, dag in dag uit, om onze opdrachtgevers Waternet en HHNK van juiste informatie te kunnen voorzien', stelt directeur [REDACTED] van dit lab.

Lees ook: [Opnieuw landbouwgif dinoterb aangetroffen, vooral veel bij Heemskerk](#)

Het schap stelde eerder al vast dat er behalve dinoterb te hoge concentraties van de insecticiden imidacloprid en pyriproxifen in oppervlaktewateren in de provincie worden gevonden. En dit geldt ook voor de schimmeldoders pyraclostrobin en carbendazim. Milieuorganisatie MOB wijst er nu op dat de meetresultaten van het schap aangeven dat behalve dinoterb ook te veel van de insecticiden fenchloorfos en bromos-ethyl in Het Zwanenwater zitten. Ook bromos-ethyl is in ons land al lang verboden. 'Dinoterb, fenchloorfos en bromofos-ethyl zijn nog maar het topje van de ijsberg en illustreren dat Nederland veel te weinig doet om de vervuiling van het grond- en oppervlaktewater niet te hoog op te laten lopen.'

Bollenvelden bij Julianadorp waar opvallend veel dinoterb in het oppervlaktewater is gemeten.Â©
Archief foto [REDACTED] [J](#)

Bronnenonderzoek dinoterb

Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier gaat een extern bureau laten uitzoeken wat de bron(nen) is/zijn van de dinoterb-vervuiling in Noord-Hollandse oppervlaktewateren. Die opdracht is nog altijd niet verstrekt. Deze week worden hiervoor eerst meerdere bureaus geraadpleegd.

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Van: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Verzonden: 14-03-2024 12:50
Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
CC: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Onderwerp: FW: vragen [redacted] NHD ivm dinoterb

[redacted] heb jij deze al gedaan? [redacted] had eerder antwoorden gegeven. Een foto hebben we (nog niet).

In de QenA heb ik dit gezet:

[We doen nu onderzoek. We voeren een oorzakenanalyse, een brononderzoek, uit en op basis daarvan een bepalen we wat er gedaan kan worden. Het dubbelchecken van onze meetgegevens is daar onderdeel van. Uitkomsten daarvan bepalen vervolgstappen. Onderzoek naar een bron vanuit het watersysteem is overigens erg lastig.](#)

[Naast de analyse van en check op de data doen we literatuuronderzoek en bevragen we externe experts. Doel is om zicht te krijgen op de stoffeigenschappen en mogelijke bronnen en verspreidingsroutes.](#)

[V: hoe lang duurt het voordat daar uitkomsten van bekend zijn?](#)

[A kan enkele maanden duren. Onderzoek kan ook weer nieuwe vragen opwerpen die nader onderzocht moeten worden.](#)

[Dat is nog niet op voorhand te zeggen, maar het kan maanden in beslag nemen. Het traceren van een bron is uitermate lastig. We willen eerst bepalen wat de meest waarschijnlijke bronnen zijn \(binnen een paar weken\), zodat we daar vervolgonderzoek op kunnen richten.](#)

Van: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Verzonden: donderdag 14 maart 2024 12:49
Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Onderwerp: FW: vragen [redacted] NHD ivm dinoterb

Hoi [redacted] deze pakte jij op, wil je [redacted] voor 15.00 uur laten weten of het lukt met die foto's?

Bedankt, ik werk het perscontactenregister nu bij.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Communicatieadviseur

t 072 - [redacted] | m 06 - [redacted] | perstelefoon 072 - [redacted]
Werkdagen: maandagochtend, dinsdag, woensdag en donderdag

Van: [redacted] <[redacted]@mediahuis.nl>
Verzonden: donderdag 14 maart 2024 12:08
Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Onderwerp: FW: vragen [redacted] NHD ivm dinoterb

Hallo [redacted] hierbij mijn vragen en mijn verzoek.

Vriendelijke groet, [redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: woensdag 13 maart 2024 17:00
Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Onderwerp: vragen [redacted] NHD ivm dinoterb

Hallo [redacted] hierbij toch even mijn vragen per mail:

1. Wat doet hoogheemraadschap HHNK nu - op dit moment dus - om de bron(nen) van de aangetroffen verboden stof dinoterb in oppervlaktewateren in Noord-Holland (polder de Drieban in Venhuizen, natuurgebied het Zwanenwater in Callantsoog en rivier de Zaan) op te sporen zodat de verantwoordelijken hiervoor kunnen worden aangepakt?
2. Wanneer verwacht het hoogheemraadschap dat dit gelukt is op zijn vroegst?
3. Geen vraag maar vriendelijk verzoek: kunnen jullie in dit verband foto's aanleveren van het nemen van een watermonster en het analyseren van zo'n watermonster in het lab door medewerkers van het hoogheemraadschap? Zodat we ook in beeld kunnen brengen dat het hhschap hieraan werkt.

Vriendelijke groet,

[redacted]

Redactie Noordhollands Dagblad – Dagblad voor West-Friesland

E-mail: [redacted] [@mediahuis.nl](mailto:[redacted]@mediahuis.nl)

Telefoon: [redacted]

The information contained in this e-mail, including possible attachments, is confidential and is solely for the use of the intended recipient(s). Should you have received this e-mail unintentionally you are then requested to inform the sender and to destroy the message. It is prohibited to use or disclose the information this message contains in whatsoever way.

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Agenda RBO Rijn-west 30 mei 2024

Komende donderdag komt het RBO van Rijn-west bijeen. Op de agenda staat het volgende: opening, mededelingen (hoofdpijakkkoord, rivierkreeft, gewasbeschermingsmiddelen, governance, brief [J] nutrienten) | grip op de uitvoering | stroomgebiedsperspectief rwzi | duurzame landbouw | rondvraag en sluiting. De stukken zijn afgelopen donderdag door [J] rondgezet. Voorafgaand aan het RBO is het gebruikelijke waterschapsoverleg.

Agenda BO KRW 6 juni 2024

Op 6 juni komt het Bestuurlijke Overleg KRW weer bijeen. Dit is het overleg tussen de minister en de voorzitters van de stroomgebieden. De agenda is als volgt, waarbij ik alleen de actiepunten noem met bespreekpunten: 0. aanpak richting SGBP4 (belangrijke waterbeheerkwesties) | actielijn 4: toelating gbm in overeenstemming met KRW | actielijn 7: brandbrief [J] | overige punten (signaalrapport ILT, rivierkreeft, KRW onder Omgevingswet) | verslag 25 april 2024 | KRW-governance | rondvraag en sluiting.

Brandbrief [J]

[J] stuurde premier [J] op 10 mei een brief met als onderwerp: "Wordt water het nieuwe stikstof? Gaat Nederland vanaf 2027 voor 10 jaar op het "Waterslot"?" In de brief wijst [J] op de planning van de KRW en op het risico dat Nederland de doelen in 2027 niet haalt. [J] verzoekt [J] om het Impulsprogramma te concretiseren en uit te breiden. En kondigt een tsunami aan juridische procedures aan als er in de nabije toekomst geen forse verbeterlagen worden gemaakt. In de bijlage somt [J] een tiental dossiers op waar in hun ogen verbetering nodig is. Voor de liefhebber heb ik dit stuk bijgevoegd.

Signaalrapport ILT

In de stukken voor het BO KRW ook een signaalrapport van de ILT (Inspectie Leefomgeving en Transport). Google leert wat een signaalrapport is: "De ILT treedt direct op bij misstanden, maar geeft ook signalen aan politiek en samenleving. Signaalrapportages waarschuwen voor zaken die mis kunnen gaan. En voor ontwikkelingen die de inspectie ziet, waarvoor wetten of regels ontoereikend zijn."

Kern van dit signaalrapport is: "vergunningverlening, toezicht en handhaving hebben te weinig grip op emissies van probleemstoffen". In mijn woorden: de inzet om alle milieu-eisen onder te brengen in algemene regels heeft het verwachte effect. Het rapport schetst in enkele bladzijden de waterkwaliteitsproblematiek, de problematiek van de VTH, de verdeling van de verantwoordelijkheden. Waarbij ook wordt ingegaan op de lozingen van de rwzi en de dubbelrol van de waterschappen bij de beoordeling hiervan. Het rapport besluit met een oproep aan gezamenlijke overheden om beter grip te krijgen op de emissies van probleemstoffen.

Een herkenbare analyse, waarbij het misschien wel eens goed is dat een Inspectiedienst dit zo formuleert. Ook dit stuk heb ik bijgevoegd.

Werkdag stoffen Rijn-west 4 juni 2024

Volgende week dinsdag organiseren de werkgroepen stoffen en monitoring samen een werkdag stoffen Rijn-west. Met een interessant programma: Landelijke analyse achtergrondconcentraties metalen en ammonium | plannen monitoringscyclus 2024 | terugblik planning monitoring | verdiepingsronde 1 (biotamonitoring, gewasbeschermingsmiddelen) | verdiepingsronde 2 (niet toetsbare stoffen, projectieregels). Per waterbeheerder zijn 2 mensen uitgenodigd (monitoring en kennis KRW-beleid).

Analyse mestbeleid in Trouw

In Trouw afgelopen donderdag een artikel over het Nederlandse mestbeleid: "Bijstellen, uitstellen en afstellen. Die rode draad bij de aanpak van het mestoverschot, komt ook weer terug in de plannen van de nieuwe regeringscoalitie. 'Er is moed nodig om een doorbraak te forceren', zegt oud-minister [J]" Het artikel is helaas alleen voor abonnees, maar ik denk dat je het met een Volkskrant abonnement ook kan lezen.

Als je meer wilt lezen over de lotgevallen van het mestbeleid, dan is het boekje "gesloten vanwege stikstof" van [J] een aanrader. De titel suggereert dat het alleen gaat over stikstof, het gaat ook over het mestbeleid en zoekt naar een verklaring voor de relatie tussen landbouwproblemen en populisme (eerst [J] Koekoek, nu BBB). Het boekje leest soepel weg maar laat je treurig achter.

<https://www.trouw.nl/duurzaamheid-economie/hoe-veertig-jaar-lang-niemand-het-mestoverschot-aanpakte~bdca03c7/>

Interessante uitvinding voor helder water

In de H2O een boeiend artikel over de inzet van een oude vortex-technologie om oppervlaktewater helder te maken. En daarmee de basis te leggen voor ecologisch herstel en mooi zwemwater. Het artikel schetst 3 situaties waar deze techniek met succes is ingezet om het water weer helder en uiteindelijk ook plantenrijk te krijgen. Dit ondanks hoge nutriëntgehalten. Het artikel en de website van Qi geven aan dat de ervaring met deze techniek groeit en dat de resultaten veelbelovend zijn. Al zijn er nadelen als een hoge slibproductie en forse inzet van menskracht. Aanbevolen en inspirerend leesvoer!

<https://www.h2owaternetwerk.nl/vakartikelen/waterqi-een-innovatieve-techniek-voor-schoner-water-gebaseerd-op-ruim-100-jaar-oud-onderzoek>

<https://waterqi.nl>

Agenda Rijn-west Q1/Q2 2024

30 mei RBO | 3 juni kernteam | 6 juni BO KRW | 20 juni kernteam | 24 juni BO KRW | 3 juli RAO | 10 juli BO Water

Ik sta open voor jullie vragen en opmerkingen. Reacties vind ik leuk. Voel je vrij om het weekbericht met je collega's te delen.

Groeten,

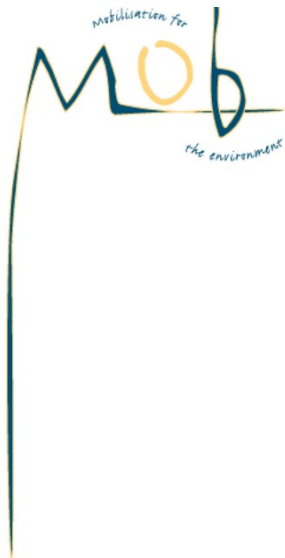

 | +31 6

Coördinator Kaderrichtlijn Water waterschappen Rijn-west

Gerrits Wateradvies

De Minister van Algemene Zaken

Dhr. [REDACTED]

Postbus 20001

2500 EA DEN HAAG

kopie naar:

Dhr. [REDACTED]

Ministerie van I&W

Postbus 20901

2500 EX Den Haag

Uw referentie:

Onze referentie: Brief [REDACTED] KRW Mei 2024

Betreft: Wordt water het nieuwe stikstof? Gaat Nederland vanaf 2027 voor 10 jaar op het "waterslot"?

Nijmegen, 10 mei 2024

Excellentie,

Reeds sinds 2000 beoogt de Europese wetgever door middel van de Kaderrichtlijn Water ([KRW](#)) een goede waterkwaliteit in Europa te waarborgen c.q. te bereiken. De richtlijn is een instrument om voor huidige en toekomstige generaties schoon grondwater, oppervlaktewater en drinkwater te waarborgen.

Wat houdt de KRW in?

De Kaderrichtlijn Water (KRW) legt lidstaten sinds 2009 een verslechteringsverbod op en sinds 2015 geldt een verbeteringsverplichting voor oppervlaktewaterlichamen. Lidstaten dragen de verantwoordelijkheid om waterlichamen binnen hun bevoegdheid niet te laten verslechteren, ook wanneer een verslechtering slechts tijdelijk is. Voor het verbeteringsgebod geldt dat de goede ecologische toestand (GET), of het goede ecologisch potentieel (GEP) van alle waterlichamen, behaald dient te worden in 2027. Daarnaast gelden normen voor de chemische toestand van waterlichamen. Van belang is dat de biologie uiteindelijk bepalend is: de chemische toestand staat ten dienste van de ecologie, waaruit immers blijkt of het milieu gezond is.

Belang van de KRW

In de preambule van de KRW wordt gesteld dat water moet worden beschermd, verdedigd en behandeld als erfgoed. Voldoende, schoon en gezond water is immers cruciaal voor een gezonde fysieke leefomgeving. Zowel de ecologie als de chemie van onze waterlichamen zijn van essentieel belang voor de gezondheid van de mens, niet alleen door de winning van drinkwater uit oppervlakte- en grondwater, maar ook door de effecten van een ongezond aquatisch milieu op mens en natuur en het belang van schoon zwemwater.

Niet halen van normen van de KRW gaat Nederland banen en geld kosten

Het Nederlandse water behoort tot het [slechtste](#) in Europa. Met de deadline van de Kaderrichtlijn Water van 2027 in zicht groeit de bezorgdheid onder het bedrijfsleven. Deze Europese milieuwetgeving, die nota bene dateert van het jaar 2000, heeft betrekking op meer dan zeventienhonderd waterlichamen in Nederland. Vrijwel geen enkel Nederlands waterlichaam voldoet aan de Europese normen.

Impulsprogramma schiet tekort

Een nieuw 'stikstofslot' lijkt in het verschiet te liggen. Waarom staat het water in Nederland er zo slecht voor? Welke oplossingen zijn er? [redacted] heeft kennis genomen van het [impulsprogramma](#), maar we constateren dat dit programma bijzonder vaag is met veelal onvoldoende uitgewerkte ideeën en vrijwillige maatregelen. Cruciale knelpunten, zoals bijvoorbeeld de weeffout in het vergunning- en handhavingssysteem, worden niet geadresseerd. Ook lijkt het bij de overheid c.q. bevoegde gezagen voor vergunningverlening niet bekend te zijn dat op grond van de KRW al sinds 2009 een verslechteringsverbod van kracht is en dat sinds 2015 een verbeteringseis geldt.

Als we doorgaan op de huidige weg gaat Nederland de doelen voor 2027 zeker niet halen. In mei 2023 trok de Raad voor de leefomgeving en Infrastructuur al aan de bel met een [alarmerende](#) boodschap. Hieruit:

"Het niet op tijd bereiken van de KRW-doelen kan betekenen dat tal van activiteiten in Nederland – zowel in de landbouw als in de rest van de economie – noodgedwongen stil komen te liggen. Ook bestaat het risico dat Nederland, wanneer het de KRW-doelen niet haalt, te maken krijgt met boetes vanuit de Europese Unie".

Ook Bouwend Nederland waarschuwde: "Slechte waterkwaliteit kan bouwsector jaarlijks 17,5 miljard euro [omzet](#) kosten".

Dringend verzoek

U wordt daarom dringend verzocht om het Impulsprogramma KRW te concretiseren en op relevante punten uit te breiden. Om u (en uw opvolgers) daarmee te helpen hebben we in de bijlage van deze brief aangegeven welke knelpunten er zijn en welke oplossingsrichtingen. Voor 2024 is een tussenevaluatie van de KRW gepland. U wordt verzocht deze brief mee te nemen in deze evaluatie.

Vooruitlopend op de deadline van 2027 is [redacted] reeds gestart met een aantal juridische procedures die tot nog toe zijn gebaseerd op het verslechteringsverbod en de verbeteringseis. Indien in de nabije toekomst geen forse verbeterlagen gemaakt gaan worden, dan valt te verwachten dat we ook met betrekking tot de KRW in 2027 een tsunami van juridische procedures, aanvullend op de stikstofprocedures, tegemoet kunnen zien. Nederland zal dan mogelijk voor langere tijd op het "waterslot" komen te zitten. Dit komt dan nog bovenop de problemen met stikstof en de nitraatrichtlijn c.q. het enorme mestoverschot in Nederland.

Wij hopen dan ook dat demissionaire én toekomstige regering en alle betrokken overheidsinstanties onmiddellijk aan het werk gaan om de hierna genoemde knelpunten op te lossen. Cruciaal hierbij is dat zo snel mogelijk de hierna beschreven bestuurlijke chaos gerepareerd gaat worden. De staat heeft nu taken gedelegeerd, die hebben geleid tot een ondoelmatige verantwoordelijkheidsstructuur, naar lagere overheden die daartoe niet zijn uitgerust. Daarvoor zijn cruciale wetswijzigingen noodzakelijk.

Indien de voorliggende brief op enigerlei wijze onduidelijk is, zijn wij vanzelfsprekend bereid tot het geven van een nadere toelichting.

Hoogachtend,

[redacted]

[redacted]

[redacted]

[redacted]

Voorzitter [redacted]

Bestuurslid [redacted]

Wordt water het nieuwe stikstof? Gaat Nederland vanaf 2027 voor 10 jaar op het “waterslot”?

Wat zijn de bottlenecks?

Net als in het stikstofdossier heeft de agrarische sector een belangrijk aandeel in de problemen m.b.t. het niet halen van de waterkwaliteitsnormen van de KRW. Echter, ook de industrie is een belangrijke bron van watervervuiling waarbij de indirecte lozingen een grote en te weinig onderkende c.q. zwaar onderschatte bron van watervervuiling zijn.

De prestaties van veel rioolwaterzuiveringsinstallaties zijn ook nog steeds onvoldoende en moeten naar een hoger niveau worden getild. Door indirecte lozingen van bedrijven met gevaarlijke stoffen op het communale riool lozen de rioolwaterzuiveringen nog steeds substantiële hoeveelheden Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) op het oppervlaktewater, waaronder kwik. Ook wreekt zich nu het feit dat Nederland veel te lang is doorgegaan met het aanleggen van gemengd rioolstelsel in plaats van een stelsel met gescheiden (1) regenwaterafvoer en (2) afvalwater, zoals in veel buurlanden al decennia wordt gedaan. Met name tijdens zware regenbuien leidt dit lozing van ongereinigd afvalwater via zogenaamde overstorten.

Deze categorie blijft buiten beschouwing in de voorliggende brief.

Onvoldoende omzetting van de KRW naar Nederlandse wet- en regelgeving

De KRW is in Nederland met name omgezet in beleid dat geen juridisch bindend karakter heeft, terwijl de KRW een resultaatsverplichting oplegt aan lidstaten. Op deze manier wordt er vrijblijvendheid gecreëerd die er volgens de KRW helemaal niet is. Er wordt ook veelvuldig gebruik gemaakt van kunnen-bepalingen in plaats van moeten-bepalingen zoals de KRW die eigenlijk verplicht.

Voorbeelden hiervan vindt men in artikel 2.24 van de Omgevingswet (de grondslag voor het Rijk om instructieregels op te stellen), artikel 2.12 en 2.13 van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) (de grondslag voor maatwerkregels- en voorschriften die het bevoegd gezag kan stellen wanneer er sprake is van een milieubelastende activiteit) en artikel 4.1 van de Omgevingswet (de grondslag voor het stellen van decentrale regels). Al deze bepalingen bevatten een *mogelijkheid* maar niet een *verplichting* voor het bestuur om het behalen van de KRW-doelen te realiseren. Dit staat haaks op het idee dat richtlijnen per definitie een resultaatsverplichting bevatten en de verplichtingen uit artikel 11 lid 5 KRW (welke overigens ook niet met de bewoording van artikel 11 terug te vinden zijn in de wet). Het bevoegd gezag krijgt zo immers keuzeruimte om een bevoegdheid toe te passen, terwijl artikel 11 lid 5 KRW lidstaten verplicht actie te ondernemen wanneer de doelen ten aanzien van een waterlichaam vermoedelijk niet gehaald zullen worden. Bovengenoemde artikelen zien niet alleen toe op de verplichtingen die Nederland ten aanzien van de KRW heeft, maar zijn wel de bepalingen waarin artikel 11 lid 5 van de richtlijn mogelijkterwijs omgezet is. Nederland verzaakt in haar taak om de verplichting vergunningen te actualiseren, of andere maatregelen te nemen om de KRW-doelen te halen, adequaat na te komen.

In beide gevallen zou dit in de wetgeving (de Omgevingswet en bijbehorende amvb's) aangepast kunnen worden. Het bovenstaande betreft enkele voorbeelden. Het verdient aanbeveling om alle gaten in de omzetting te signaleren en te repareren. Indien dat niet gebeurt dan ligt het voor de hand dat ook hierover juridische procedures zullen worden gestart met een rechtstreeks beroep op de KRW.

Omgevingswet is een afzwakking van de situatie van voor 1 januari 2024

Zoals hierboven aangegeven is de KRW onvolledig en onvoldoende stringent omgezet naar Nederlandse wet- en regelgeving zoals de Omgevingswet, Bal, etc. Ook is de Omgevingswet een afzwakking van de bescherming van oppervlaktewater en grondwater in de vergelijking met de Waterwet. Een goed voorbeeld is artikel 6.2 Waterwet, waarin alle lozingen vergunningplichtig waren tenzij zij als niet-vergunningplichtig waren aangewezen, terwijl onder de Omgevingswet lozingen niet vergunningplichtig zijn, tenzij zij wel als zodanig zijn aangewezen. Hiermee is de vergunningplicht voor veel lozingen verloren gegaan en daarmee ook het overzicht op lozingen, de mogelijkheid ze te actualiseren en voorwaarden op te stellen ten aanzien van deze lozingen verdwenen. De mogelijkheid om instructieregels, decentrale regels of maatwerkregels of voorschriften op te stellen ten aanzien van de lozingen die hun vergunningplicht zijn verloren, is geen verplichting voor de bevoegde gezagen en het is onzeker of dit middel voldoende ingezet gaat worden.

Weeffout in het systeem van vergunningverlening en handhaving/Bestuurlijke spaghetti

Er zit een cruciale weeffout in het systeem voor *indirecte* lozingen. Om dit te verduidelijken is het van belang om onderscheid te maken tussen (1) directe en (2) indirecte lozingen. Een directe lozing is een lozing zonder tussenkomst van een rioolstelsel: dus rechtstreeks vanaf het bedrijf naar het oppervlaktewater, veelal, maar niet altijd via een waterzuivering van het bedrijf. Een indirecte lozing vindt plaats op een riolering. De lozing komt dus niet direct in het oppervlaktewater.

De waterbeheerder is bevoegd gezag voor alle directe lozingen in het oppervlaktewater. Voor de rijkswateren is dit Rijkswaterstaat, namens de Minister van Infrastructuur en Waterstaat en voor de andere wateren is dat een waterschap. M.b.t. directe lozingen zijn waterbeheerders dus bevoegd gezag ten aanzien van vergunningverlening en handhaving. Dit is ook logisch omdat de waterbeheerders verantwoordelijk zijn voor onder andere de *kwaliteit* van het oppervlaktewater.

Het gaat helemaal mis bij de indirecte lozingen. De vergunningen hiervoor worden verleend door het bevoegde gezag voor de omgevingsvergunning. Dit kan zijn een provincie, een gemeente, of een omgevingsdienst. Deze organisaties hebben gemeen dat ze nauwelijks kennis hebben van vergunningverlening en handhaving m.b.t. indirecte waterlozingen en waterkwaliteit. De omgevingsdiensten hebben er vaak ook geen budget voor. Natuurlijk mogen de waterbeheerders wel adviseren bij de vergunningverlening, maar de omgevingsdiensten stellen de lozingsnormen vast en zouden ook moeten handhaven. Omdat dit geen kerntaak is van de Omgevingsdienst komt hier in de praktijk weinig van terecht.

■ beschouwt het als een weeffout dat waterbeheerders *wel* verantwoordelijk zijn voor de kwaliteit van het oppervlaktewater en het halen van de KRW-doelen, maar *geen* zeggenschap hebben bij de vergunningen voor indirecte lozingen noch een bevoegdheid hebben tot handhaving.

In Noord-Holland is hier recent een [onderzoek](#) naar gedaan, quote:

“Lek als een mandje/ De vergunning, toezicht en handhavingstaak behoort nu tot de basistaak van de omgevingsdiensten, maar blijkt zo lek als een mandje. Het lukt de Noord-Hollandse omgevingsdiensten niet om grip te krijgen op de vraag welke bedrijven precies giftige stoffen als PFAS gebruiken en of de vergunning nog geldig is. Als er al überhaupt sprake is van een vergunning: de meeste bedrijven hebben een meldingsplicht, maar melden zich zelden”. Zie ook [hier](#).

Curieus genoeg waren tot 2009 waterschappen wel bevoegd gezag voor ook indirecte lozingen. Dat is destijds veranderd naar de huidige situatie, waarin waterschappen geen zeggenschap meer hebben over indirecte lozingen, maar wel verantwoordelijk zijn voor de kwaliteit van het oppervlaktewater.

■ heeft niemand kunnen traceren die kan onderbouwen waarom dit destijds een goed idee leek.

Dit is een cruciaal institutioneel probleem, c.q. een weeffout in het systeem, dat een belangrijke oorzaak is van de slechte kwaliteit van ons oppervlaktewater en een ernstige belemmering voor het niet halen van de KRW-doelen, niet alleen in 2027, maar ook nog vele jaren daarna. Helaas is deze scheve verantwoordelijkheidsstructuur ook zo opgenomen in de Omgevingswet.

De oplossing is in principe eenvoudig: stop deze bestuurlijke spaghetti, repareer de Omgevingswet op dit punt door de waterschappen verantwoordelijk te maken voor vergunningverlening en handhaving van indirecte lozingen. En niet te vergeten: versterk deze organisaties en zorg voor voldoende budgetten. Omgevingsdiensten zijn hier totaal niet op toegerust.

Tot slot wordt nog vermeld dat gemeenten ook verplichtingen hebben in het kader van het bereiken van de KRW-doelen. Op grond ■ 11 lid 8 KRW moeten nieuwe of herziene maatregelen die in het kader van een herzien maatregelenprogramma worden genomen, binnen drie jaar na de vaststelling operationeel zijn. Dit is geïmplementeerd in artikel 10.16 lid 3 Omgevingsbesluit. De maatregelen van het huidige maatregelenprogramma moeten dus eind dit jaar operationeel zijn. ■ zal alle waterbeheerders eind van dit jaar vragen om aan te geven of dat het geval is. En zo niet, dan kunnen verzoeken om handhaving wegens overtreding ■ 10.16 lid 3 KRW worden ingediend. Gelet op ■ 18.2 lid 6 Omgevingswet berust de bevoegdheid tot handhaving in dit geval bij het college van B&W.

Het wordt dan dus een verzoek aan B&W van de gemeente waar een geplande maatregel nog niet operationeel is, om de waterbeheerder een last onder dwangsom op te leggen vanwege overtreding J 10.16 lid 3 Omgevingsbesluit. Het moge duidelijk zijn dat dit een chaos wordt: de gemeenten zijn in het geheel niet toegerust op het uitvoeren van toezicht op en handhaving van de taken van de waterbeheerders.

Conclusies:

1. Staat, gemeenten, provincies, waterbeheerders, omgevingsdiensten zijn allemaal voor een deel verantwoordelijk voor het halen van de KRW-doelen in 2027.
2. Dat deze doelen niet gaan worden gehaald is evident. Alle betrokkenen zullen de verantwoordelijkheid hiervoor op elkaar gaan afschuiven.
3. Dan blijft er maar één uiteindelijk verantwoordelijke over: de staat. Immers, de staat heeft de bovengeschetste bestuurlijke chaos gecreëerd.
4. Evident is dat deze bestuurlijke chaos zo snel mogelijk dient te worden gerepareerd om te voorkomen dat Nederland vanaf 2027 gedurende een decennium op het “waterslot” zal gaan.

Vergunningverlening en handhaving schieten ernstig tekort

Al decennia lang wordt onderzoek gedaan naar kwaliteit van vergunningverlening en handhaving. Van 2008 dateert het oordeel van de commissie-Mans dat het stelsel niet goed functioneert.

De verbeteringen in de toepassing en uitvoering van het omgevingsrecht sinds de commissie-Mans leveren onvoldoende resultaat op. Het stelsel wordt nog steeds gekenmerkt door fragmentatie en vrijblijvendheid. Steeds wordt geconstateerd dat de kwaliteit van VTH-stelsel onvoldoende is om ernstige schade aan gezondheid en milieu te voorkomen¹.

Dit heeft geleid tot de vorming van Omgevingsdiensten. Helaas heeft dit niet geleid tot voldoende verbetering. Uit het [rapport](#) van de commissie-van Aartsen van 4 maart 2021:

“Als uitgangspunt heeft de commissie genomen dat er schade aan onze leefomgeving kan ontstaan als regels niet goed worden toegepast, uitgevoerd of nageleefd. Schade die soms onherstelbaar is of alleen met veel moeite en tegen hoge kosten voor de belastingbetaler hersteld kan worden. Dit kan leiden tot schade voor mens, milieu en economie. Een goed functionerend VTH-stelsel is daarom naar het oordeel van de commissie essentieel voor het voorkomen van dergelijke schade.

De commissie komt tot de conclusie dat het VTH-stelsel niet goed functioneert en ook niet voldoet aan de oorspronkelijke bedoeling van de commissie-Mans uit 2008. De commissie is van oordeel dat het VTH-stelsel nog steeds wordt gekenmerkt door fragmentatie en vrijblijvendheid en stelt vast dat daardoor vermijdbare schade ontstaat. Zij adviseert om binnen de fundamenteën van het bestaande stelsel tot een serie essentiële verbeteringen te komen. En constateert dat daarvoor een tiental ingrijpende maatregelen nodig is. De commissie schetst waar het beter moet, op alle niveaus. Dat gaat bijvoorbeeld om stevigere omgevingsdiensten, onafhankelijke inspectie als tegenwicht voor de uitvoering, voldoende mensen, middelen en opleiding, en een beter samenspel tussen Rijk en regionale overheden”.

J komt dit dagelijks tegen in de praktijk van vergunningverlening en handhaving. Dit blijkt onder andere ook uit de hoge score van vernietigde vergunningen. Sinds 2021 is er nog geen verbetering zichtbaar zodat het erop lijkt dat met de aanbevelingen van meerdere commissies niets dan wel onvoldoende is gedaan. Uit de discussies naar aanleiding van het rapport van de commissie-van J lijkt op te maken dat het kabinet niet verder is gekomen dan “lip service”. Echte verbeteringen zijn er sindsdien niet. Er zijn [signalen](#) dat de situatie in de afgelopen jaren zelfs nog is verslechterd.

Besluit activiteiten leefomgeving op BBT gericht, ziet niet op het halen van de KRW-normen

In het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) stelt het Rijk algemene regels voor activiteiten in de fysieke leefomgeving. Het Bal stelt algemene normen voor zowel bedrijven die niet vergunningplichtig zijn als voor bedrijven die wel vergunningplichtig zijn. Het Bal is in het kader van de Omgevingswet op 1 januari 2024 van kracht geworden. Het Bal ziet op de toepassing van lozingsnormen op onder andere afvalwater, waarbij de toepassing van BBT het uitgangspunt is. Helaas zijn de normen in het Bal alleen afgestemd op de toepassing van BBT, maar *niet* op het halen van de KRW-normen. Het is evident dat het Bal derhalve zo spoedig mogelijk moet worden gereviseerd in die zin dat de KRW-eisen volledig gaan worden geïntegreerd in de generieke lozingsnormen in het Bal.

¹Tata Steel in IJmuiden en Chemours in Dordrecht zijn hiervan sprekende maar trieste voorbeelden

Onvoldoende zicht op reductie van lozingen van Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS)

In 2016 is de ZZS-informatieverplichting ingevoerd. Bedrijven zijn sindsdien verplicht om in cycli van 5 jaar informatie aan te leveren over de mate waarin zij zeer zorgwekkende stoffen emitteren en de mogelijkheden die er zijn om dergelijke emissies te voorkomen of reduceren. Door een fout in de regelgeving gold deze informatieverplichting niet voor lozingen naar water. Op bestuurlijk niveau is al eerder een afspraak gemaakt dat de informatieverplichting voor water in de periode 2016-2023 via de vergunningsvoorschriften zou worden gerepareerd. Dat is echter vrijwel nergens gebeurd. Per 1 januari 2024 is de verplichting alsnog in algemene direct werkende regelgeving opgenomen, maar bedrijven krijgen alsnog 5 jaar de tijd voor de uitvoering ervan. Voor de andere lozingen gold dat vrijwel alle bedrijven pas tegen het einde van de eerste vijfjarige cyclus voor het eerst informatie aanleverden, die ook nog lang niet altijd volledig was. Dat dreigt nu opnieuw te gebeuren. Reductie van lozingen van ZZS naar water is hierdoor fors in de vertraging gekomen. Het is hard nodig om een inhaalslag te maken door termijnen te verkorten en hiermee overheden tussentijds regiemomenten te geven bij het door bedrijven uit te voeren onderzoek naar reductie van ZZS én de implementatie van maatregelen om ZZS-lozingen te minimaliseren.

Ctgb toetst bestrijdingsmiddelen/pesticiden niet op gevolgen voor oppervlakte/KRW-normen

Jaarlijks wordt in Nederland circa 9 miljoen kg pesticiden (werkzame stof) verbruikt. Voor zover ons bekend toetst het Ctgb² deze stoffen niet op gevolgen voor de KRW. beschouwt dit ook als een cruciale omissie die zo spoedig mogelijk dient te worden gerepareerd. Ook dient te worden onderzocht of dit gevolgen moet hebben voor een aantal nu toegelaten prioritaire pesticiden. U bent er waarschijnlijk mee bekend dat recent het Europese Hof van Justitie een vernietigend [oordeel](#) heeft gevelde over het Nederlandse toelatingsbeleid voor pesticiden. Het Europese Hof van Justitie heeft geoordeeld dat de manier waarop in Nederland de toelating van chemische bestrijdingsmiddelen door het Ctgb wordt uitgevoerd, onjuist is en ernstige tekortkomingen kent. Het Ctgb zal haar beleid bij toetsing en toelating op belangrijke punten moeten gaan aanpassen.

Overigens blijkt uit analyserapporten van grondmonsters in Natura-2000 gebieden dat er ook pesticiden in deze gebieden worden aangetroffen boven het “no-effect level”. Hierover lopen al juridische procedures. Het ligt dan voor de hand om de taakstelling van het Ctgb uit te breiden met de effecten op oppervlakte en grondwater (KRW) en Natura 2000-gebieden (Habitatrichtlijn, Vogelrichtlijn).

Deken van pesticiden over Nederland

Uit analyses van oppervlaktewater, die door overheidsorganen zelf wordt uitgevoerd, blijkt dat er niet alleen een stikstofdeken over Nederland maar ook een [deken](#) van pesticiden. Dat is niet verwonderlijk gezien de enorme hoeveelheid van 9 miljoen kg pesticiden die jaarlijks wordt toegepast. Een substantieel deel ervan bestaat uit insecticiden die mede verantwoordelijk zijn voor de dramatische afname van insecten en vogels die hiervan afhankelijk zijn.

Levering van schoon drinkwater een steeds groter probleem

Drinkwaterbedrijven hebben recent nog een [verzoek](#) aan het nieuwe kabinet gestuurd om prioriteit te geven aan de aanpak van watervervuiling. Waterschappen en drinkwaterbedrijven worstelen met de hoeveelheid schadelijke stoffen in het water en willen dat er desnoods een wettelijk verbod komt op schadelijke stoffen, zo schrijven ze in een gezamenlijk pamflet.

De drinkwaterbedrijven noemen het een groot probleem dat er steeds meer schadelijke stoffen in het water zitten. Het gaat daarbij om onder meer nitraat uit de landbouw, pesticiden, medicijnresten en PFAS. Er zijn signalen dat het ruwe water, waaruit de waterbedrijven drinkwater moeten produceren eerder vuiler wordt dan schoner.

Dit is in strijd met Artikel 7 van de KRW waar onder lid 3 de volgende bepaling is opgenomen:

“De lidstaten dragen zorg voor de nodige bescherming van de aangewezen waterlichamen met de bedoeling de achteruitgang van de kwaliteit daarvan te voorkomen, teneinde het niveau van zuivering dat voor de productie van drinkwater is vereist, te verlagen”.

Verder is dit ook een schending van het verslechteringsverbod dat sinds 2009 al van kracht is, maar niet wordt toegepast.

---

²College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Ctgb)

Monitoring

Uit ons onderzoek naar de beschikbare data met betrekking tot waterkwaliteit van oppervlakte-, grond- en drinkwater blijkt dat niet alle gegevens even gebruiksvriendelijk toegankelijk zijn. De bestrijdingsmiddelenatlas is voor de burger enigszins toegankelijk, andere data worden verstrekt in grote bestanden waar alleen met behulp van complexe database programma's gegevens uit te halen zijn. Normen zijn daar niet standaard aan toegevoegd, dus overschrijdingen daarvan zijn niet makkelijk vast te stellen. Grondwatergegevens zijn het slechtst toegankelijk. Gegevens over drinkwater zijn vaak niet eens online beschikbaar.

Op dit moment zijn normen voor een aantal verontreinigingen dusdanig laag, dat meetapparatuur niet voldoende gevoelig is in relatie tot de norm. Uit het [Waterbeheerprogramma](#) Waterschap Hunze en Aas voor de periode 2022-2027:

“Helaas kunnen we een groot deel van de stoffen niet KRW-proof meten. Dat wil zeggen dat de norm lager is dan de rapportagegrens van de stof, waardoor we niet met zekerheid kunnen zeggen of we voldoen aan de norm. Dit is een landelijk probleem. Voor ons gaat het om 50% van de prioritaire stoffen en 40% van de specifiek verontreinigende stoffen”.

Zodra een stof gemeten wordt, overschrijdt de gemeten concentratie daardoor direct vele malen het maximaal toelaatbare gehalte. En stoffen die vanwege de ongevoeligheid van meetapparatuur niet kunnen worden gemeten, worden niet als probleemstof gerapporteerd.

Er wordt ook niet op alle bestrijdingsmiddelen en verontreinigingen gemeten. Een concreet voorbeeld is dat Hoogheemraadschap Rijnland niet meet op dinoterb, omdat het verboden is, maar de kans is groot dat het wel gevonden zou worden gezien de resultaten in [Noord-Holland](#).

Elk waterschap maakt eigen afwegingen m.b.t. de te analyseren stoffen, frequentie en meetlocaties.

■ J zet dan ook grote vraagtekens bij de representativiteit van de data.

Ook wordt er niet altijd gevolg gegeven aan gemeten overschrijdingen of constatering van voorkomen van verboden stoffen in het oppervlakte- en grondwater.

Overschrijdingen die nu gemeten worden, zijn slechts het topje van de ijsberg, bovendien geven deze overschrijdingen aan dat verspreiding naar omliggende omgeving onderschat is. Dit is een directe bedreiging voor volksgezondheid en milieu. Ook omdat op dit moment het cocktail-effect niet wordt meegenomen in de beoordeling voor toelating van bestrijdingsmiddelen.

Op dit moment wordt PFAS op beperkte schaal onderzocht in oppervlaktewater. Om PFAS verontreiniging goed in kaart te brengen zouden de waterschappen op veel meer plaatsen oppervlaktewater moeten onderzoeken hierop. PFAS is één van de grootste bedreigingen van ons drinkwater. In bestrijdingsmiddelen is PFAS nog steeds toegelaten, als ingrediënt maar ook als werkzame stof. Verspreiding via deze route zou ook in kaart moeten worden gebracht.

Teken aan de wand is dat PFAS wordt aangetroffen in eieren van hobbykippen in grote delen van Nederland. In de USA zijn al eerder PFAS aangetroffen in runderen en melk. In Europa voorzover bekend alleen in rundervlees, niet in melk.

Niettemin kan PFAS als een “chemische tijdbom” worden beschouwd.

Pilots van ■ J met betrekking tot de Waddenzee en de drie noordelijke stroomgebieden.

Op grond van de Woo zijn bij Rijkswaterstaat (verantwoordelijk voor de Waddenzee) en de drie waterschappen (verantwoordelijk voor de drie noordelijke stroomgebieden) beleidstukken en vergunningen met inspectierapporten opgevraagd. De resultaten zijn verbijsterend. Een fors deel van de vergunningen is ouder dan 15 jaar, soms zelfs 20 jaar of nog ouder. BREF's worden niet tijdig of helemaal niet geïmplementeerd³.

---

³Voorbeeld is Friesland Campina dat via de smeerpijp HOWA direct op de Waddenzee loost. ■ J is hiervoor een actualisatie procedure gestart

Rijkswaterstaat Noord-Nederland deed er ruim een half jaar over om een aantal vigerende vergunningen te vinden voor bedrijven die rechtstreeks op de Waddenzee en/of de Eems-Dollard lozen. Op dit moment is ongeveer de helft van de vergunningen aangeleverd, er vanuit gaande dat er lozingsvergunningen bestaan voor alle relevante bedrijven.

Rijkswaterstaat heeft in het geheel geen inspectierapporten aangeleverd. Het lijkt erop dat deze dus niet bestaan en Rijkswaterstaat simpelweg niet handhaaft.

Voor 17 prioritaire bedrijven zijn er in de periode van 3-9 april 2024 actualisatieverzoeken gestuurd omdat hun vergunningen niet voldoen aan de wettelijke eis tot toepassing van Best Beschikbare Technieken⁴.

Als voorbeeld wordt Delamine (Farmsum) genoemd. Rijkswaterstaat heeft de toegestane lozing van Ethyleendiamine (EDA) in 2012 zelfs nog met een factor 6 verruimd tot 4.500 kg/dag oftewel 164 ton/jaar ondanks dat deze stof door RIVM als Zeer Zorgwekkende Stof is geclassificeerd en dus onder de minimalisatieverplichting valt. Voor zover we na hebben kunnen gaan vindt deze lozing ongezuiverd plaats. Overigens is deze lozing van EDA niet terug te vinden in de landelijke emissieregistratie. Kennelijk ziet Rijkswaterstaat ook hierop niet toe.

Dit is het algemene beeld dat ontstaat bij deze door Rijkswaterstaat afgegeven vergunningen dat, als de lozingsnormen niet worden gehaald, de normen eenvoudig worden verruimd zonder adequate toetsing. Ook wordt wel het argument gehanteerd dat de Eems-Dollard toch al vervuild is en de betreffende lozing er daarom nog wel bij kan: de KRW-norm wordt toch al niet gehaald.

Op 1 januari 2024 stond het aantal door Rijkswaterstaat in Nederland uitgegeven lozingsvergunningen op circa 800. Hopelijk is de stand van zaken m.b.t. deze vergunningen minder beroerd dan bij Rijkswaterstaat Noord-Nederland het geval is. Helaas lijkt dit niet het geval te zijn.

Naast de onder Rijkswaterstaat vallende directe lozingen zijn er ook nog twee smeerpijpen in bedrijf waarmee afvalwater op de Waddenzee wordt geloosd. Het gaat om de HoWa en de VKA.

Op de HoWa loost alleen Friesland-Campina in Bedum. Op 13 november 2023 is bij Rijkswaterstaat een verzoek tot actualisatie ingediend omdat het bedrijf niet voldoet aan de Europese eisen en veel te veel nutriënten op de Waddenzee loost. Rijkswaterstaat heeft ons verzoek afgewezen omdat zij zich hiervoor niet verantwoordelijk acht. Rijkswaterstaat verwijst naar de Omgevingsdienst Groningen als bevoegd gezag. heeft hiertegen bezwaar gemaakt. Zie ook hetgeen hierboven over is opgemerkt onder "Weeffout in het systeem van vergunningverlening en handhaving".

Er is nog een tweede smeerpijp die het afvalwater van een aantal bedrijven als Nedmag en Electric Glass Fiber NL. Beide bedrijven samen lozen naast zware metalen ook ruim 30.000 kg borium dat als een Zeer Zorgwekkende Stof (ZZS) wordt beschouwd. Mogelijk ook zonder zuivering. Ook hiervoor legt Rijkswaterstaat de verantwoording voor de vergunningverlening en handhaving bij de Omgevingsdienst Groningen in het kader van de bovengenoemde bestuurlijke spaghetti.

Ook lijkt het erop dat de ABM (Algemene Beoordelingsmethodiek) beperkt of niet wordt toegepast, zoals blijkt uit de vergunning van Nedmag dat zware metalen (ZZS, zoals kwik en lood worden geloosd) niet aan normen zijn gebonden in de vergunning.

Als pilot zijn bij het Waterschap Noorderzijlvest op grond van de Woo vergunningen en inspectierapporten opgevraagd. Het positieve nieuws is dat beide konden worden geleverd. Helaas moest worden geconstateerd dat een tweetal loonbedrijven afvalwater met daarin hoge concentraties pesticiden op het oppervlaktewater lozen. Een ervan is de [SPNA](#): Proefboerderijen Noordelijke Akkerbouw, kortweg SPNA, dat een onderzoeksinstelling is voor de Noordelijke akkerbouw. Het bedrijf beschikt op de locatie Munnekezijl over twee spoelplaatsen. Beide lozen al jaren achtereenvolgend te hoge concentraties aan pesticiden op het oppervlaktewater. Dit is in strijd met de vergunningen, het Activiteitenbesluit en het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal). Dit wordt wel opgemerkt door het waterschap, maar uit de stukken blijkt dat dit tot gevolg heeft dat handhavers bij SPNA op bezoek gaan voor een kop koffie. Daarbij blijft het dan.

---

⁴Omdat er maar geen ontvangstbevestigingen kwamen hebben we er achteraan gebeld waaruit bleek de verzoeken wel waren ontvangen. Het lukt Rijkswaterstaat kennelijk zelfs niet om binnen 3 weken een ontvangstbevestiging te sturen.

De Landelijke Handhavingsstrategie Omgevingsrecht (LHSO) wordt niet toegepast. [J] heeft daarom verzoeken tot handhaving ingediend. Deze verzoeken zijn wel toegekend maar er is geen handhavingstraject ingezet conform het LHSO. Ondanks de toekenning van de verzoeken zijn door [J] bezwaarschriften ingediend omdat er ondanks de toekenning niet wordt gehandhaafd. Hierop zijn nog geen besluiten genomen.

Natuurlijk is deze steekproef niet representatief, maar het laat wel zien dat loonbedrijven een forse bron van pesticiden kunnen naar het oppervlaktewater. De handhaving hierop is bij het Waterschap Noorderzijlvest ver onder de maat. In het gebied van het Waterschap Noorderzijlvest zijn tientallen loonbedrijven actief met een spoelplaats. Landelijk gezien gaat het dan om een groot aantal bronnen, die mogelijk als “hot spots” van pesticiden en PFAS fungeren.

Sowieso is het niet onwaarschijnlijk dat de land- en tuinbouw een forse bron van pesticiden is als gevolg van onder andere “drift” bij het spuiten met pesticiden, en door afspoeling van de akkers naar het oppervlaktewater of via drainage.

Aan de regering de keuze

Voor ons is het de grote vraag of de regering werkelijk bereid is om de waterproblematiek in relatie tot de KRW grondig aan te pakken. Indien niet op alle bovenstaande punten forse verbeterlagen gaan worden gemaakt dan valt te verwachten dat we ook met betrekking tot de KRW in 2027 een tsunami van juridische procedures, aanvullend op de stikstofprocedures, tegemoet kunnen zien.

Nederland zal dan mogelijk voor langere tijd op het “waterslot” komen te zitten. Dit komt dan nog bovenop de problemen met stikstof en de nitraatrichtlijn c.q. het enorme mestoverschot in Nederland. Hierbij wordt aangetekend dat de KRW qua nutriënten aanzienlijk strenger is dan de nitraatrichtlijn, waar we nu al zoveel problemen mee hebben om daaraan te voldoen.

Dan loopt Nederland op dezelfde wijze tegen de muur, waarbij het kabinet in 2027 zal moeten concluderen dat er uiterlijk 4 jaar geleden al op een verbetering van bovengenoemde punten had moeten worden ingezet⁵. Het bovengenoemde impulsprogramma is boterzacht en adresseert een aantal cruciale knelpunten niet.

Indien het kabinet niet of onvoldoende bereid is om de waterproblematiek in relatie tot de KRW grondig aan te pakken dan blijft ons geen andere keuze dan het juridische spoor te gaan volgen net als bij stikstof is gebeurd. Dat gaat veel tijd en geld kosten en dit lost het probleem van het niet tijdig halen van de KRW-normen niet op. Wij hopen dan ook dat dit niet nodig zal zijn. Echter, dan moet Nederland wel onmiddellijk aan het werk om bovengenoemde knelpunten ook daadwerkelijk op te lossen.

Cruciaal hierbij is dat zo snel mogelijk de hierboven beschreven bestuurlijke chaos gaat worden gerepareerd. De staat heeft nu taken gedelegeerd die hebben geleid tot een ondoelmatige verantwoordelijkheidsstructuur naar lagere overheden die daartoe niet zijn uitgerust.

Om dit te repareren zijn dan ook wetswijzigingen noodzakelijk. [J] verwacht dat zelfs als de bovengenoemde tekortkomingen nog in 2024 gaan worden gerepareerd (hetgeen we onwaarschijnlijk achten in de huidige politieke context) Nederland nog tot ruim na 2030 op het waterslot zal komen te zitten.

---

⁵Een vergelijking met het mestoverschot c.q. mest debacle dat nu speelt dringt zich op